

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Schøyen, Elisabeth.

Den svenske Nattergal : Roman.

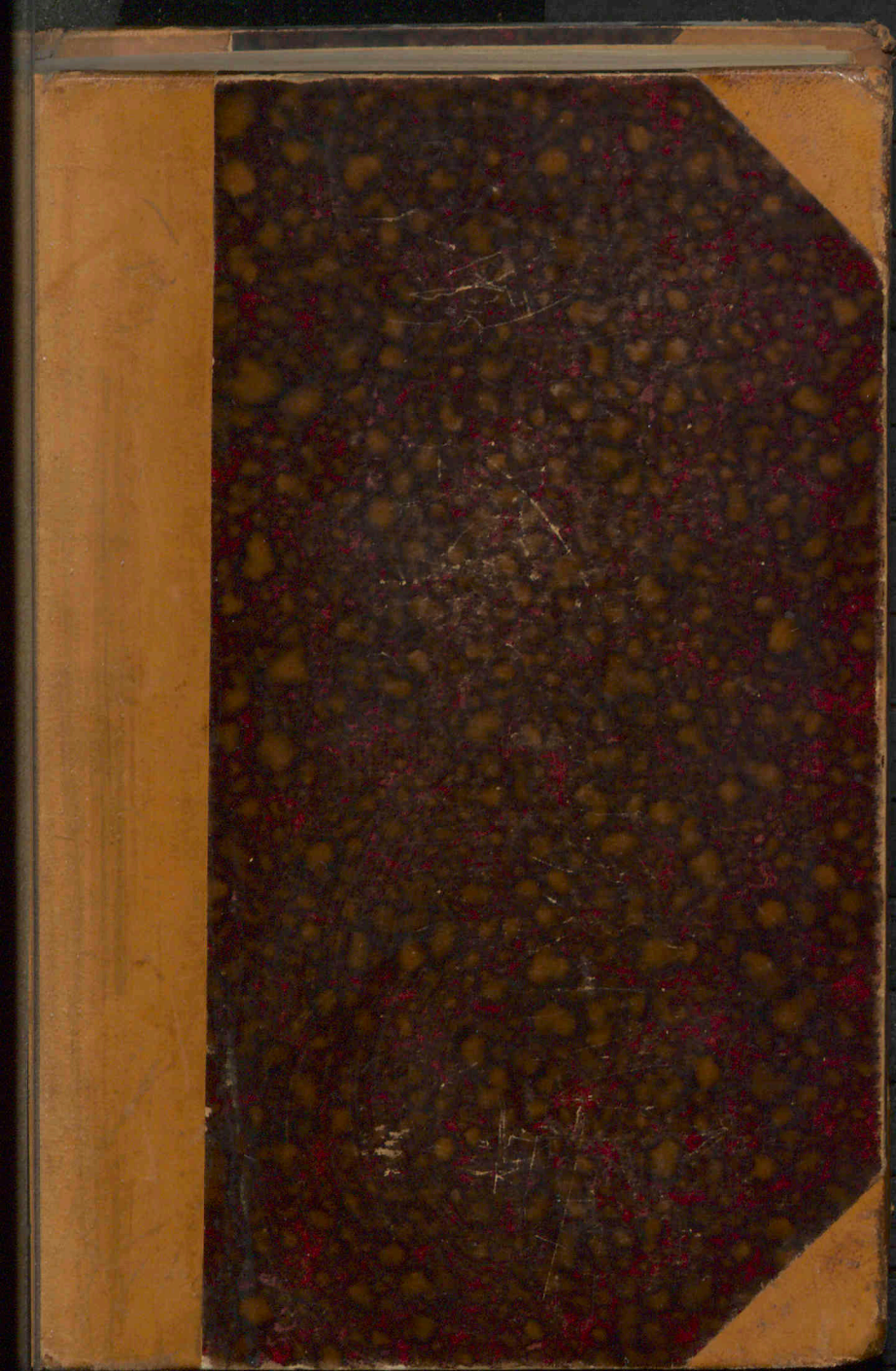
Kjøbenhavn : Gyldendal, Gyldendal,
322 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

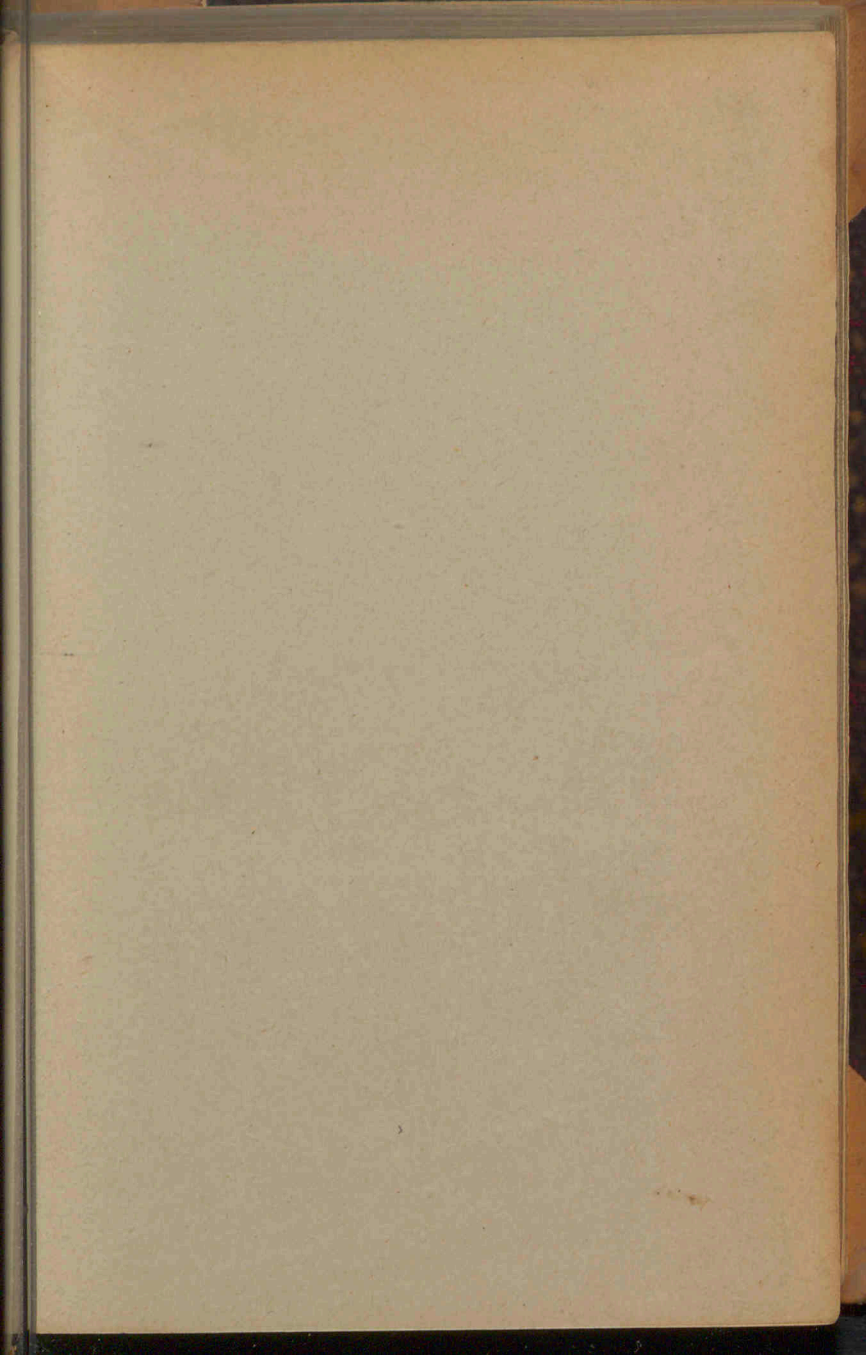
57. - 266.

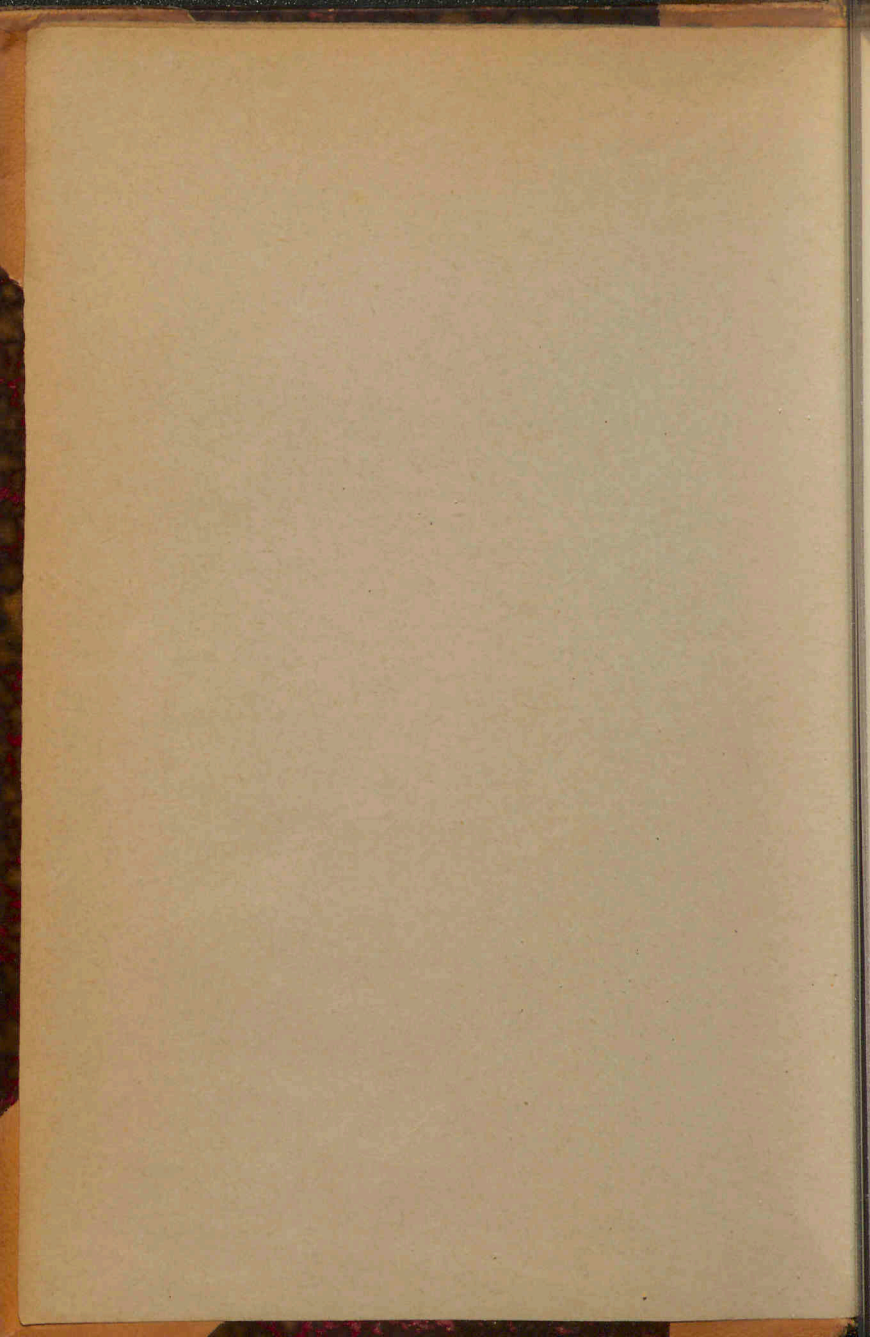
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

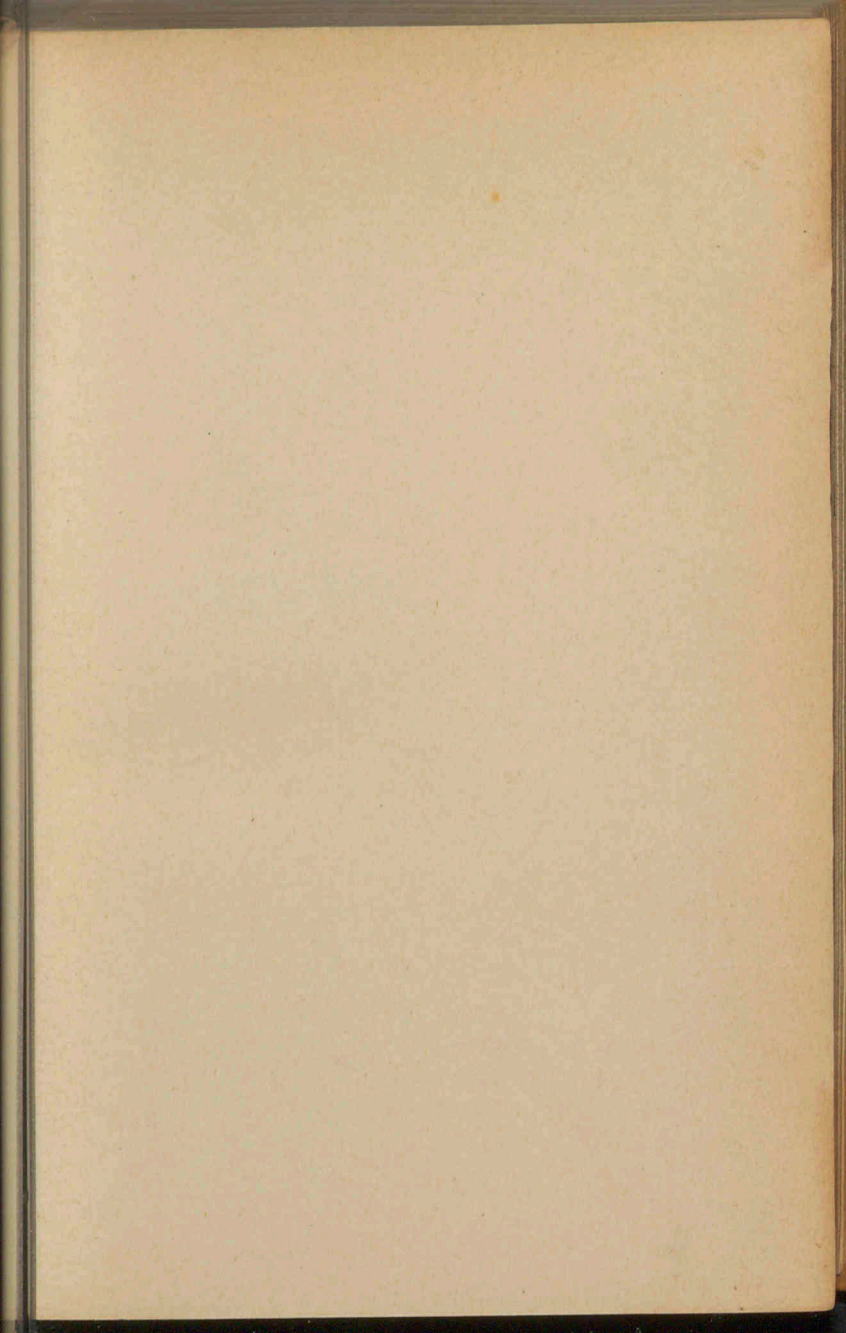

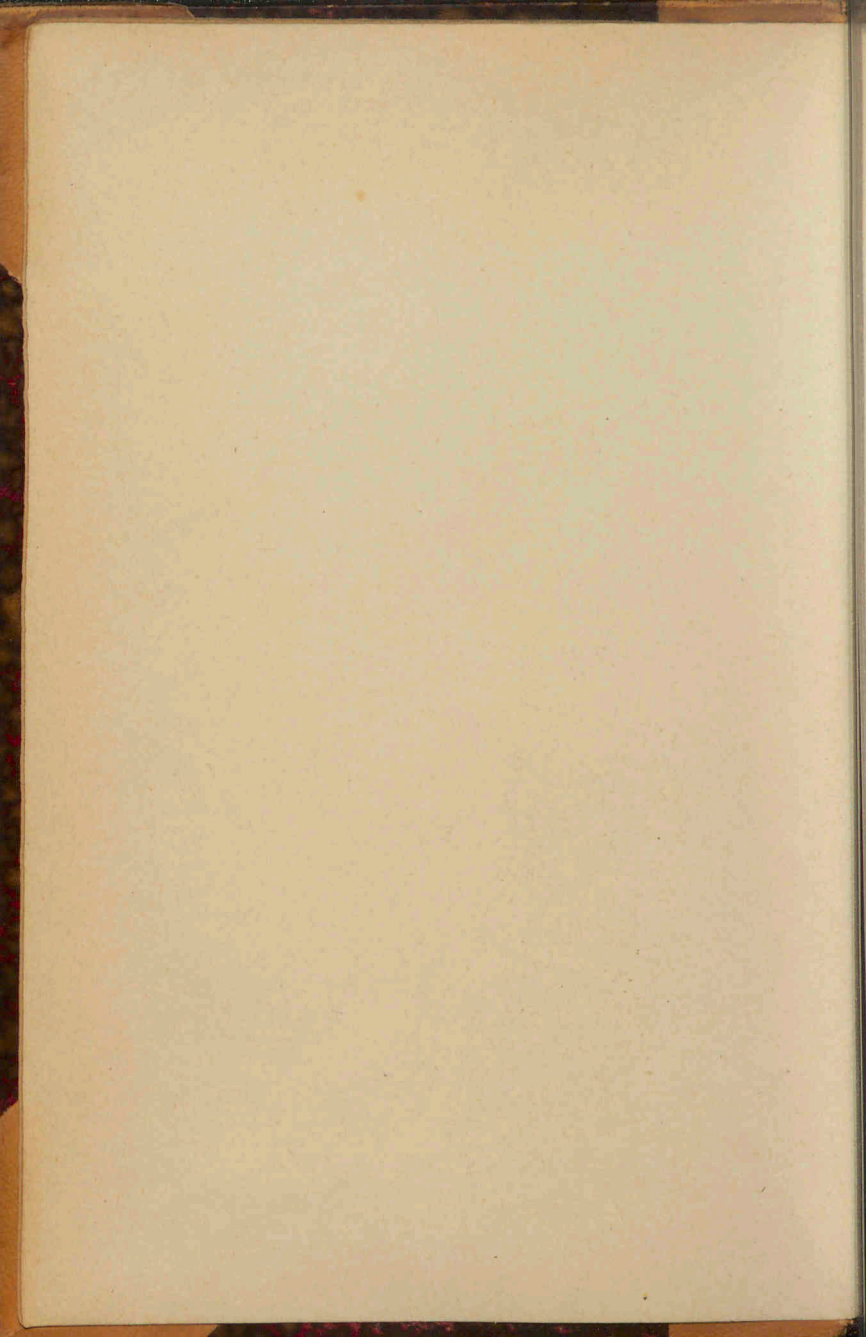
130024223230

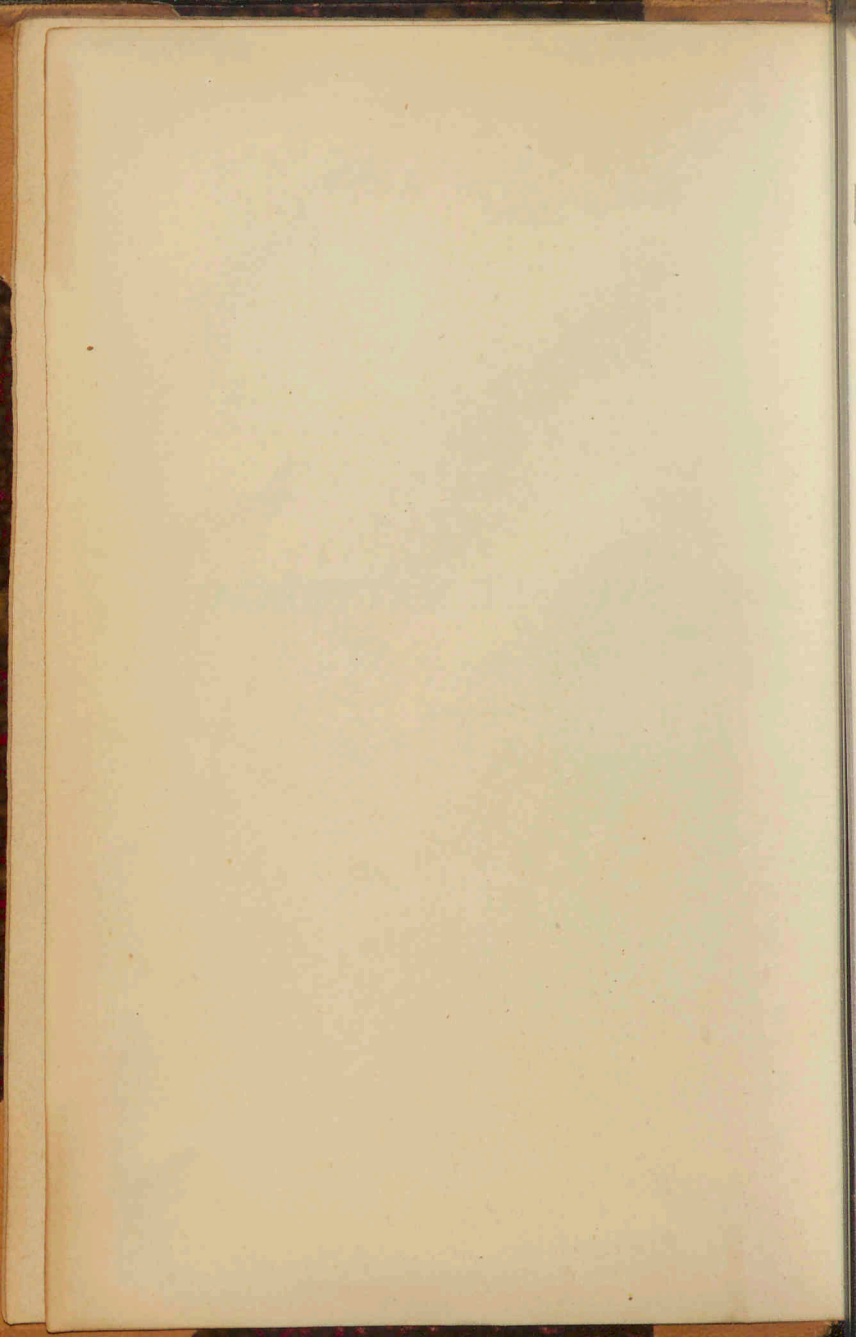

DEN SVENSKA NATTERGÅL.

DEN SVENSKЕ NATTERGAL

ROMAN

AF

ELISABETH SCHØYEN

KJØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

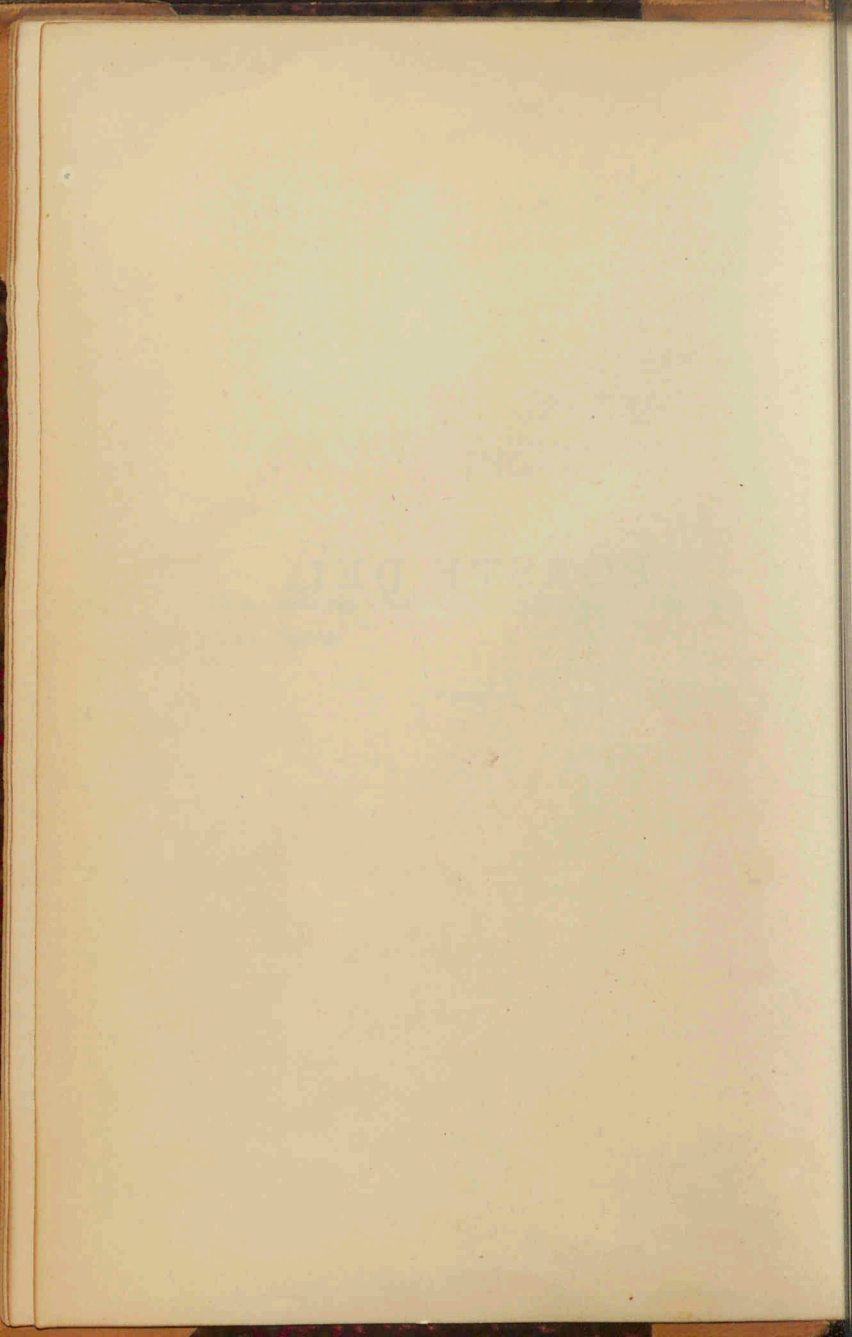
TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1890

»Den svenske Nattergal« udkommer paa sex
forskjellige Sprog.

FØRSTE DEL.

I.

Det var en Juledagsmorgen paa Landsbygden i Sverige. Den umalte Trækirke stod i festligt Skrud. Messingkroner og Armstager straalte blankt pudsede og med alle Lysene tændte, hvilket kun skete en eneste Gang om Aaret til Indvielse af Julens Glæde.

Lige indenfor den brede, jærnbeslaaede Egetræsdør stod en liden, lyslet Jente, indhyllet i et fillet, brunt Shal, der naaede hende ned over Knæerne. Hendes spæde Skulder tjente som Støtte for en blind Olding i sort Skindtrøje, røde Benklæder, samt Lægge og Fødder indsurrede i ugarvet Kalveskind. Hun trak ham varsomt fremover for at se, om der skulde findes en ledig Plads paa en af Bænkene. Men Menigheden havde mødt fuldtallig frem, og de tætte Rækker paa begge Sider levnede ikke en eneste Aabning. Til højre var der en brun og graa, ulden Mur af Mandsrygge, til venstre en lignende Mur af graa Skindtrøjer over finere Kvinderygge. Oppe ved Alteret, som stod smykket med Lys og grønne Grankviste, havde man ogsaa trængt sig sammen for at

sidde dels paa Gulvet, dels paa Trinene, som førte ned til Koret.

Der var intet Haab om at finde en ledig Plads, og den Blinde med Barnet ved Haanden maatte derfor blive staaende midt i Gangen. Efterat Præsten havde endt sin lange Tale, bruste Orgelet op, og Salmen stemtes i. Da kom der Liv i den lille Krop. Hun kjendte hvert Ord, hver Tone. Hun sang, og hendes Røst havde en Fagerhed og en Kraft saa vidunderlig, at den klang som en Sølvklokke mellem alt dette hæse, brustne og raa Metal rundt omkring.

Da Gudstjenesten var over, trængte Menigheden sig ud af Kirken gennem Forhallen, som kun var sparsomt oplyst af en eneste Talgpraas. Her, lige ved den yderste Dør, lagde en behandsket Haand sig paa den Lilles Hoved. Det var en fintklædt, lyshaaret Dame med hvidt Slør for Ansigtet.

Hvad hedder du? — spurgte hun med et Smil, som mindede om Solskin.

Elsa! — hviskede den Tiltalte, idet hun trykkede sig forskræmt op til den gamle Mand.

Det er Blinde-Per og hans Datterdatter, — fortalte en velvillig Bondekone, som havde hørt Spørgsmaalet.

Hun har en Stemme det Barn! — vedblev den Fremmede. — Det er noget ganske storartet!

Bedstefaren spiller Violin, — oplyste den samme Kvinde.

Den venlige Dame tog Barnet under Hagen og saae prøvende paa det magre Ansigt med de blege Kinder og de dybblaa Øjne.

Elsa maa komme op og besøge mig! — sagde hun. — Jeg bor hos Herredshøvdingen.

Takker ydmygst! — skyndte Blinde-Per sig at svare.

Nu trængte Mængden paa. Damen sluttede sig til sit Følge, og Blinde-Per med Barnet forsvandt.

Udenfor var der endnu ganske mørkt med graa Sneskyer under Himlen. Men hele Bygden flammede snart i hundreder af røde, flygtende Ildtunger. Det var brændende Fakler, surrede fast til de lange Slæder, hvori Embedsfolk og Storbønder for hjemover. Og længe efterat Slæderne var udenfor Synsvidde, hørtes endnu de travende Hestehover imod den knirkende Sne. Dombjælder ringede mellem snerrende Piskesmeld. Vrinsken, Gjøen og glade Menneskestemmer svang sig i Luften op gennem hele Dalen.

Festlig smykkede Hjem ventede overalt med oplyste Rum og dækkede Borde. Men Elsa og hendes Bedstefar maatte traske tilfods over snedækkede Marker for at naa en faldefærdig Hytte yderst i Skogbrynet.

Paa det runde Bord midt i Stuen stod der en lav Messinglampe og oste. Bohavet var indskrænket til tre umalede Stole, en Sengebænk, en Straasæk og nogle Kjøkkenredskaber. Paa Væggen to Skilderier uden Glas og Ramme, Portrætter af Kong Oscar den første, som netop var kommen paa Tronen, samt

hans Dronning Josephine. Mellem Billederne en gammel Violin.

En svag, klynkende Stemme lod sig høre henne fra Sengbænken ved Siden af Pejsen. Det var Elsas Mor, som havde ligget tilsengs i flere Aar. Hvad sagde Præsten? Alle Bygdens Folk var vel tilstede? Bare hun maatte forsømme! Haardt prøvet? Haardt prøvet?

Blinde-Per, der kunde bevæge sig omkring i Stuen, som om hans Øjne ikke fejlede noget, — han havde boet her i femti Aar — gik hen til Datteren og strøg hende varsomt over de magre Hænder. Der er vel en Mening med det ogsaa! — sagde han sørgmodig og stille. — Og han fortalte Hovedindholdet af Talen, hvad der ikke faldt synderlig vanskeligt; for Præsten havde nu sagt det Samme, saa længe han havde været der i Sognet, og det var nu snart en Menneskealder. Imidlertid kastede Barnet nogle tørre Kviste hen under Kobberkjedelen, som hang paa en Jernstang over Ildstedet. Flammerne slog knittrende iveau, og nogle Øjeblikke senere var det kummerlige Maaltid — Kaffe og sort Brød — færdigt. Da Spisningen var forbi, klattede Elsa op i Sengbænken til sin Mor, mens Blinde-Per lagde sig paa Straasækken og trak Faarefellen over sig. Det vilde endnu vare et Par Timer, inden Dagen brød frem, og Søvnens var den eneste Nydelse, som kjendtes af disse Jordens Stedbørn.

Der gik en langsom, mørk Susning gennem Skovene derude, enkelte Dryp fra Hyttens Mostag,

en svag Knittren fra de hendøende Gløer — ellers var alt stille. Men pludselig hørtes tunge Skridt paa Vejen bagom Huset. De nærmede sig. Nu standsede de udenfor. Døren aabnedes, og ind traadte Herredshøvdingens Tjenestekarl med en tændt Bliklygte i den ene Haand og en Kurv i den anden. Julekage, Steg, Mjød, og mange Hilsener fra Majorinde Wikner, som havde talt med Barnet nede i Kirken.

Elsa hoppede ned af Bænken, og den Gamle rejste sig med Besvær. Han begyndte at græde, mens den Lille tabte Mælet af bare Henrykkelse. Det var vist en dejlig Drøm! Men da Budet var borte, og man kunde røre paa Sagerne, skjønte hun, det var Virkelighed, og saa blev der Jul i det fattige Hjem.

Udpaa Formiddagen tog Blinde-Per Violinen ned fra Væggen. Han prøvede Strengene og stemte dem med sine stive, knoklede Fingre.

Nu faar vi afsted til Herredshøvdingens — sagde han — og takke for Gaverne!

Elsa stelte sig da istand med et rødt Uldtørklæde om Hovedet, et brunt Shal over Skuldrene samt sorte Trætøfler paa Fødderne. Da hun var færdig, gik hun hen til Moren, som lagde sin famlende Haand paa hendes Hoved og sagde: Gud signe Arbejdet! — Det var den Hilsen, hvormed hun hver Morgen sendte Barnet fra sig. Og dermed vandrede da Elsa afsted med sin Bedstefar.

Det var en klar Solskinsdag med bidende Frost. Sneen laa tæt over de høje Fjelde, som i alle Ret-

ninger omringede den langstrakte Dal med sin Rigdom af eviggrønne Naaleskove. Det glittrade over Markerne, som om de var overstrøede med Diamant-Støv, og den haarde Sne knirkede under de Spadserendes Fødder.

Der var et godt Stykke Vej at gaa, inden de naaede frem til Herredshøvdingens Bolig, en rødmalet Bygning paa Bakkehellingen lige under Fjeldet.

Elsa bankede paa Kjøkkendøren. Ingen svarte. Hun aabnede varsomt og trak Bedstefaren efter sig. De traadte ind i et stort Rum, hvis Vægge blinkede med alle Slags Former af Kobber og Messing. Tjenestefolk for frem og tilbage med forskjelligt Arbejde og talte i Munden paa hinanden.

Da Elsa viste sig, blev der en Snakken og Latter, som aldrig vilde tage Slut.

Fru Majorinden er rent gal i den lille Jentungen — sagde Kusken, som sad henne ved Madbordet og nippede til en mægtig Spølkompot, fyldt med dampende Kaffe.

Ja, vi har Ordre til strax at føre hende ind — sagde en af Pigerne.

Men man kan da umulig lade hende faa Lov til at rakke til Gulvene med sine skidne Fødder! — sagde en Anden. — Jeg vil saamænd ikke vaske op efter den Slags Folk!

Elsa blev opfordret til at sætte Træskoene fra sig og trippe ind paa sine hullede Strømper, som kun halvt dækkede de smaa, forfrosne Fødder.

Pigen bad hende vente i Spisesalen, et stort Rum med udskaarde Egetræsmøbler og indrammede Kobberstik paa Væggene. Paa det dækkede Bord saaes endnu Levninger af det netop sluttede Maaltid.

Den lyshaarede Dame kom strax ind fulgt af sin Bror, Herredshøvdingen, en ældre Mand med brune, klare Øjne, hans høje, magre Hustru samt en Hærskare af Børn i alle Aldere.

Ah, se der er den lille Sangfugl! — sagde Majorinden, idet hun fik Øje paa Elsa.

Pigen fik Ordre til at hente Blinde-Per. Denne blev strax efter ført ind, og da han hørte, han stod Ansigt til Ansigt med det høje Herskab, skyndte han sig at ramse op en udenadlært Tale, hvori han takkede den naadige Frue for alle de himmelske Gaver. Man opfordrede ham til at spille, og han lagde strax Violinen under Hagen og begyndte paa en frisk Folkevis. Elsa sang.

Majorinden var henført af Begejstring over denne vidunderlige Barnerøst.

Er Forældrene døde? — spurgte hun.

Hendes Far drak sig ihjæl. Moren ligger altid tilsengs. Vi opholder Livet med denne her! — fortalte den Gamle, idet han holdt sit Instrument ud fra sig, højt op ivejret.

Saa har du vel ikke Noget imod at overlade hende til mig? — sagde Majorinden. — Jeg er Enke og har ingen Børn. Jeg skal sørge for hende, som om hun var min Egen.

Ja, det ved jeg ikke! — mumlede Blinde-Per i stor Forlegenhed.

Men bedste Amalie — indvendte Herredshøvdingen — du bør da betænke dig en Tid! Det er jo en alvorlig Sag at tage til sig et fremmed Barn! Og hele Familjen begyndte smilende at hviske med hverandre. Hvad i al Verden skulde Moster med den smudsige Ungen?

Jeg har engang drømt om noget Lignende — svarte Majorinden. — Og i dette Øjeblik staar det ganske klart for mig, hvad jeg vil gjøre. — Har du Lyst til at være hos mig? — spurtge hun Elsa. — Du skal aldrig fryse eller sulte mere. Du skal faa varme, vakkre Klæder, som den lille Pige derhenne. Og hun pegte paa Husets yngste Datter.

Elsa stirrede først paa hende med et Udtryk, som røbede, at hun ikke havde skjønt, hvorom Talen var. Men efter gjentagende Forklaringer begyndte hun pludselig at hvine højt af Forfærdelse og klamrede sig fast til Bedstefaren.

Der kan Herskabet se! — sagde Blinde-Per med Stolthed. — Siden Vorherre har forundt mig denne Trøst i min Alderdom, er det vel hans Mening, jeg skal beholde hende ogsaa.

Nu var Elsa ikke mere at formaa til at aabne Munden, og de fik Begge Hastværk med at komme ud af Huset.

Blinde-Per og hans Barnebarn havde fra den Dag af en stiltiende Angest for Herredshøvdingens Bolig, og de vendte aldrig mere tilbage. Men ellers

havde den Gamle Arbejde nok i Julen, som var hans »fede Aarstid«. Nu blev der danset baade Nat og Dag omkring hos de velstaaende Bønder, og Blinde-Per var den faste Spillemand. Det havde været hans Erhverv i henved tretti Aar. Den fordums Skrædder havde mistet Synet efter en stærk Skarlagensfeber og var som Følge heraf bleven tvungen til at leve af Musiken. Naar han sad i Krogen og filede paa sin Fele, mens muntre Par svingede sig i Takt efter Melodien, var Elsa bestandig ved hans Side. Han saa alt gjennem hendes Øjne, og ledet af hendes Haand vandrede han trygt hjemover selv i den mørkeste Nat.

Naar Vaaren kom, var Bondefolket optaget af Arbejde i Skov og Mark, og Blinde-Per fik da sjelden Anledning til at øve sin Kunst. Men heldigvis blev Egnen anbefalet som et ualmindelig sundt Opholdssted for Brystsvage, og mange af Hovedstadens Beboere trak derfor herop i de varmeste Sommermaaneder. Spillemanden og hans Barnebarn vandrede da gaardimellem og musicerte for alle de Fremmede. De fik Mad et Sted, Penge et andet Sted, tiggede, spillede og sang sig Ugen igjennem.

En Morgen standsede de udenfor en nybygget Villa, hvor en Familie fra Stockholm netop var flyttet ind. Paa Verandaen, med Udsyn over Haven, sad en yngre Dame, tilbagelænet i en lav Stol. Hun var iført en violet Blondekjole med halvkorte Ærmer, hvorunder der skimtedes en rund, marmorhvid Arm. Hun var mørkhaaret og bleg. En fornem Drivhus-

plante, sendt herop for at suge Livskraft af de friske Naaleskove. Hendes brune Øjne med det blide, rolige Udtryk fulgte uafbrudt en liden Gut, som legte med Tinsoldater nede paa Trappen. Han var sort-haaret og mørkøjet som Moren og iført en hvid, broderet Bluse med blaa Udslag over Skuldrene som en Sømand.

Da de vandrende Musikanter traadte ind i Haven, sprang Gutten op for at lytte. Da de var færdige, klappede han i Hænderne og raabte til Moren i et fremmed Maal. Hun trak sin Pengepung op af Lommen og gav ham nogle Øre, som han løb ned med og lagde i Elsas Haand.

Du synger pent du! — sagde han paa Svensk, men i et fremmed Tonefald. — Du maa ofte komme tilbage. Mama synger ogsaa.

Blinde-Per erindrede en anden Vise af sit ikke rige Musikforraad, og Elsa stemte atter i med ufortrødent Mod.

Den lille, vakkre Gutten løb ind i Huset og raabte med høj Røst: Gambi! Gambi!

En halvvoxen Neger viste sig i Døren til Spisestuen.

Hvad ønsker Mylord? — spurgte han paa Engelsk.

Du skal bringe mig nogle Kager! Men strax! — befalte den unge Herre.

Gambi skyndte sig ud og var et Øjeblik efter tilbage med nogle fine Palmerkjex.

Er det til Fuglen? — spurgte den Sorte.

Hvilken Fugl?

Jeg hørte saadan dejlig Sang ude i Haven — sagde Afrikaneren. — Er det ikke en Fugl

Jo, det er en svensk Nattergall! — svarte Gutten med alvorlig Mine, idet han greb Talerkenen og skyndte sig afsted.

Se her! Dette skal du have, fordi du synger saa pent — sagde han til Elsa, idet han rakte hende Kjexene en for en, som hun gjemte i sin Lomme. — Nu maa du komme hid hver Dag og synge for os! Jeg hedder Lionel. Hvad hedder du?

Elsa! — svarte hun. — Tak! Tak! — og hun nejede flere Gange for Gutten og hans Mor, som smilte til hende oppe fra Verandaen.

Den næste Gang Elsa og hendes Bedstefar standse udenfor det samme Hus, var Himlen overtrukket af mørke, sejlende Skymasser. Visne Blade, Grene og Støv jog i raslende Hvirvler henover den brede Landevej. Skoven klagede og hylte.

Villaens Beboere havde forskanset sig bag lukkede Vinduer og Døre. Men da den gamle Violin udsendte sine sørgmodige Toner, kom Lionel øjeblikkelig springende ud.

Goddag! — sagde han. — Kom hid! Vær med ind!

Hun fulgte halvt modstræbende hans Indbydelse, mens hun trak Blinde-Per efter sig. De traadte ind i en Stue, hvis Gulv var belagt med bløde Tæpper. Saadant havde Elsa aldrig før set. Og saa blinkede

det i alle Retninger af Metaller og Spejlglas. Elsa blev rent blændet. Hun spillede Øjnene op, og Munden gabte.

Se her er Nattergalen! — sagde den lille Lord paa Engelsk til Moren, som sad ved et Skriverbord i det tilstødende Rum.

Men Lionel — svarte Damen paa samme Maal — før dem ikke ind her! Ser du da ikke, hvor de er smudsige? De maa holde sig udenfor! Du kan jo sidde i Vinduet og høre paa dem.

Sønnen vendte sig og begyndte at stirre med et prøvende Blik paa sine to Gjæster. Derefter nærmede han sig Elsa, og sagde med stort Alvor: Du maa være ren i Ansigtet og paa Fingrene! Ellers vil Lionel ikke give dig Noget. Kom, saa skal Gambi vaske dig!

Men da Afrikaneren viste sit sorte Ansigt med den store, røde Mund og de skinnende Tænder, begyndte Elsa at skribe af fuld Hals. Hun indbildte sig øjensynlig, at det var et eller andet Bergtrold. Den fornemme Frue maatte selv træde til for at berolige hende i et daarligt Svensk. Blinde-Per fik Ordre til at gaa bort med Barnet og ikke oftere at lade sig føre ind i Huset af den unge Herre. Vilde de øve sin Kunst ude i Haven, var der Intet ivejen derfor.

Blinde-Per fik spurgt i Bygden, at Damen var den engelske Ministers Hustru, at Manden var i Stockholm og Lionel eneste Søn. Han og Elsa blev

snart gode Venner. Han bad en Dag sin Mor om at faa Lov til at kjøbe hende, for hun sang meget vakkrere end den kunstige Nattergal, som Farbror havde sendt ham fra London forrige Aar.

Hos disse udenlandske Storfolk sad Skillingen løst i Haanden, og Blinde-Pers usle Hytte blev lidt efter lidt beriget med Gaver af alle Slags. En saadan Sommer havde de aldrig før oplevet.

Høsten kom og de Fremmede rejste. Udover Vinteren døde Elsas Mor, og nogle Dage senere fandtes den gamle Spillemand livløs paa sin Straasæk ved Siden af Pejsen. Hytten blev da overladt til Faarehus for en nærboende Ejendomsbesidder, og Elsa blev af Fattigvæsenet indakkorderet hos et Par unge Folk, som boede højt oppe i Aasen. Den lille Stakkar sang ikke mer. Hun maatte hjælpe til i Huset, skrælle Poteter og bære Vand. Om Aftenen søvnede hun med Taarer i Øjnene og Hænderne knugede fast omkring den gamle, mæssingbeslaaede Bibel — det eneste Arvestykke efter hendes afdøde Mor.

Ved Juletid kom atter Herredshøvdingens Søster paa Besøg. Hun spurgte efter Barnet med den fagre Røst, og da man fortalte, at Elsa nu stod ene i Verden, besluttede Majorinden strax at iværksætte sin Plan fra forrige Aar. Hun henvendte sig til Sognets Fattigstyrelse, som uden Vanskelighed gav sit Samtykke. Den Lille blev hentet over til den gamle Embedsgaard, hvor hun blev vasket og

udstyret med varme, fine Klæder. Og nogle Dage senere sad hun indhyllet i Pelsværk ved den venlige Dames Side og kørte i lukket Slædevogn indover til Stockholm.

Elsa gik dengang i sit sjette Aar.

II.

Efter kort Tids Forløb var Elsas Skyhed overfor den fremmede Dame ganske forsvunden. Dette stakkars Barnehjærte, som saa tidlig havde kjendt Livets Piskeslag og Ensomhedens Kulde, aabnede og varmede sig lig en Blomst under Kjærlighedens Solstraaler.

Majorinde Wikners Dagligstue var lun og hyggelig. Gulvet dækket med Tæpper saa bløde, at man neppe kunde høre de haardeste Skridt. I det ene Hjørne stod en rød, ribsbetrukken Sofa og foran denne et rundt Bord, fyldt med illustrerede Pragt værker, de dejligste Billeder, dem Elsa aldrig blev træt af at se paa. I det andet Hjørne var der et stort Portræt, hvis Ramme helt skjultes af Evighedsblomster. Den mørkhaarede Officer i den guldbroderede Uniform var Majorindens afdøde Mand. Elsa kjendte altid hans Øjne hvile paa sig. Dette skræmte hende i Begyndelsen. Men senere blev hun mere fortrolig med dem. Og en Dag, da Majorinden kom ind, fandt hun Barnet ifærd med at fortælle ham

Eventyr. Majorinden tog hende rørt i sine Arme. Ja, fortæl ham Alt, hvad du ved! — sagde hun. — Han holdt saa umaadelig meget af saadanne Smaa.

Saasnart Elsa var kommen lidt til Ro, skulde hun begynde at arbejde. Men hendes Plejemor havde sin egen Opdragelsesmethode. Den Lille skulde først lære Noder og senere Bogstaver. Majorinden havde en temmelig stor Omgangskreds, og naar der var Gjæster i Huset, skulde «Vidunderet» altid fremvises. Værtinden akkompagnerte da selv paa Harpe, mens Elsa sang. Og saa fortaltes der om hendes eventyrlige Taterliv deroppe paa Landet. Ak, hvor hun er interessant! — udbrød hele Selskabet i Kor.

Ja, naar hun nu bare kan beholde Stemmen, til hun bliver stor! — sagde Majorinden, hvis dybbblaa Øjne tindrede af Fryd over dette kostbare Fund.

Elsas Plejemor havde faaet Øgenavnet: «Den kunstnergale Frue». Som ung Pige havde hun nemlig sværmet for Scenen; men hendes afdøde Far, en højtstaaende Officer, havde aldrig villet høre Tale om, at hun skulde gjøre noget Forsøg ad denne Vej. Hun var tidlig bleven gift, og Følelsen for Manden havde i mange Aar været eneraadende i hendes Hjerte. Da Forældre og Ægtefælle var døde, og hun i det otteogtyvende Aar stod som Herre over sin Fremtid, var Stemmen borte af Mangel paa kunstnerisk Røgt. Men Majorinden var en fast Stamgjæst i Operaen, som paa alle gode Koncerter, og Stockholm fik sjælden Besøg af Berømtheder, uden at den livlige Officersenke satte sig i Forbindelse med Ved

kommende og aabnede dem sit Hus. For alle disse uden- og indenlandske Størrelser maatte Vidunderbarnet lade sig høre. Elsa kunde ikke altid følge med i de Voxnes Samtale; men at hun skulde blive noget Ualmindeligt, det blev hende indprentet saa ofte, at hun tilsidst følte sig ganske overbevist herom. Hun sendtes ikke i Skole; thi hun skulde spares for den mulige Fare at komme i Berøring med mindre gode Karakterer. Hun begyndte med en privat Lærerinde, og eftersom hun voxede til, fik hun de bedste Lærere i alle Fag. Men Majorinden selv ledede indtil videre hendes musikalske Opdragelse.

En Dag, da Elsa spadserte i Parken med sin Plejemor, mødte de Lionel og Negeren.

Den lille Lord vilde gaa forbi uden at hilse; men hun stilte lige hen til ham og rakte ham Haanden.

Jeg kjendte dig jo ikke! Du er saa pen og ren nu! — sagde han og maalte hende med forbausede Blikke fra Hoved til Fodsaale.

De traftes tiere paa samme Sted, og det endte med, at Lionel skulde spørge fra Mor, hvor Elsa boede, og om hun vilde besøge dem den næste Dag.

Lærerinden fulgte hende.

Det var et stort Hus med Guld baade udenpaa og indeni samt brede Marmortrapper med Bronzestatuer. Store Sale med glittrende Lysekroner og pragtfulde Møbler. Elsa kunde neppe tale under hele det første Besøg.

Indbydelsen gjentoges oftere.

Undertiden traf hun ogsaa sammen med silkeklædte Smaabørn, som talte i fremmede Maal, hun ikke forstod. Lionel optraadte altid som hendes beskyttende Ridder, og naar han bad hende synge, faldt det hende aldrig ind at sige nej. Lionels Mor var altid lige bleg og stille. Her inde i Byen saa hun ud som en rigtig Eventyrprinsesse i bare Fløjei og Kniplinger. Ministeren selv var en graahaaret Mand med et rødt Ansigt og et strengt Udtryk. Han beskæftigede sig aldrig med Børnene, og Sønnens Væsen blev strax mere dæmpet, naar han viste sig i Stuen. Forresten var Elsa mere fornøjet, naar hun traf Lionel i Parken, hvor de kunde lege sammen, bygge Fæstninger af Sten og Sand. For i hans pragtfulde Hjem med de pyntede Tjenere, som for det Meste talte i en hviskende Tone, kjendte hun sig altid beklemt om Hjærtet.

Da Lionel var tolv Aar gammel, skulde han over til England for at gaa i Skole. Han kom da op til sin Veninde for at sige Farvel og forærte hende en Brystnaal og to Armbaand af blegrøde Koraller. Han skulde nok skrive af og til, lovte han.

Da han var ude af Stuen, begyndte Elsa at græde.

Men mit kjære Barn, jeg tror, du er forelsket i den lille Lord! — udbrød Majorinden leende.

Elsa skjønte slet ikke, hvad der mentes med at være forelsket. Hun vedblev kun at tørre sine Øjne. Men da hun senere begyndte at undersøge Korallerne

og hængte dem om sine Haandled, var Sorgen over Afskeden snart glemt.

Da Elsa var femten Aar, havde hun allerede den mest alsidige musikalske Udvikling. Hun havde komponeret en Hærskare af Melodier for Violin, Pianoforte og Harpe, og hun spillede selv disse tre Instrumenter med stor Færdighed. Men det var dog Sangen, Sangen først og fremst, som var Hovedsagen. Med Violiner og Harper kan man sulte ihjel. Med en Stemme erobrer man al Jordens Herlighed.

Tiden var nu kommen til at opsøge en Sanglærerinde, og Valget faldt paa en ældre Kunstnerinde, som i mange Aar havde været første dramatisk Sopran ved Operaen i Stockholm. Fru Lundberg var henved de Femti, med sorte, straalende Øjne og et fint, aandigt Ansigt. Elsa havde set og beundret hende utallige Gange i de store Roller, og det var en sand Fest, da hun blev modtaget som hendes Elev. Men strax efter kom der stor Forfærdelse i Huset. Røsten var enkelte Gange aldeles borte, andre Gange hæs og haard. Den Varme og Renhed, som forhen havde gjort den saa ualmindelig tiltrækkende, syntes ganske at være forsvunden. Men den erfarne Fru Lundberg beroligede med, at det forhaabentlig kun var en Overgang, en Følge af den Uro i Legemet,

som kommer med en for hurtig Udvikling. Elsa gik selv i dyb Bedrøvelse og Angest. Hun var voxet op med alle Tanker og Længsler rettede mod dette ene Maal, og nu truede Vejen med at stænges. Lærerinden tilraadte hende at synge saa lidet som muligt, ikke anstrænge sig hverken med legemligt eller aandeligt Arbejde. Raadet blev fulgt, og efter to Aars Hvile, da Elsa gik i sit attende Aar, var den haarde Klang atter forsvundet, de dybe Toner lød noget vekere end før, men de højere havde vundet i Vellyd og klokkelys Renhed.

Denne glædelige Opdagelse gjordes paa samme Tid, som Majorinden erfarede, hun havde tabt sin Formue og for Fremtiden vilde være indskrænket til at leve af sin Enkepension. En Dag, da Elsa kom hjem fra sin Lærerinde, fandt hun Plejemoren med forgrædte Øjne og rodende i en Hoben gamle Dokumenter.

Mit kjære Barn, det er gaaet, som jeg længe havde frygtet — fortalte hun — Ismagasinet har spillet Fallit. Jeg ejer intet mer. Det var altid min Plan, at du skulde ned til Paris for at faa den sidste Afslibning. Men vi maa nok holde os herhjemme indtil videre. Du faar debutere i Stockholm.

Her, hvor jeg kjender alle Mennesker! — udbrød Elsa forfærdet.

Men hvor skal jeg tage Pengene fra? — svarte Majorinden fortvilet — Du har ingen Anelse om, hvad det koster at bo derude i de store Hovedstæder. Jeg har sørget for dig, som om du var min

egen Datter. Jeg har aldrig sparet paa kostbare Lærere. Men jeg kan da umulig grave Guld op af Jorden!

Nej, nej! — sagde Elsa, som aldrig glemte, hvad hun skyldte sin Plejemor — du skal ikke have Bekymringer for min Skyld! Jeg skal nok føje mig efter Omstændighederne.

III.

Fru Lundberg modtog Eleverne i sin Dagligstue, et lyst, trefags Rum, fra hvis Vinduer man havde Udsyn over Mælaren med alle dens skovbevoxede og villabebyggede Holmer. Det var et tarveligt Bohave. En hestehaarsbetrukken Sofa med nogle tilsvarende Stole. Paa Væggene Billeder af Sangere og Komponister med egenhændige Underskrifter. Men mange stærkt duftende Levkøjer i Vinduerne og bagom Flygelet en hel Have af Slingplanter og Viftepalmer.

Elsas Time var forbi. Lærerinden lukkede Bogen og drejede sig omkring paa Taburetten.

Nu, hvad var det saa, Frøkenen vilde tale med mig om? — spurgte hun.

Jeg ønskede at vide, hvad jeg skulde gjøre for at faa optræde paa Teatret?

Men Frøkenen tænker da vel aldrig paa at debutere her? — udbrød Fru Lundberg med utilsløret Forfærdelse. — Det var jo altid Planen, at De først skulde til Udlandet.

Ja, saa havde vi tænkt! — sagde Elsa — Men Forholdene er desværre forandrede.

Jeg forstaar, forstaar! — svarte Fru Lundberg — Men det siger jeg ligefrem, havde jeg kjendt Verden før, som jeg gjør det nu, skulde jeg vist ikke have begravet mig heroppe. Utrolige Ærgrelser, daglige Kjævlerier om Smaating og intet materielt Udbytte. Men forresten er det nok ogsaa meget uvist, om Frøkenen kan komme frem her. Med en almindelig Stemme og en middelmadig Begavelse vilde det være lettere. Men med deres storslaaede Talent...

Men bedste Frue, De gjør mig rent fortvilet! — udbrød Elsa.

Fru Lundberg vedblev:

Den nuværende Direktør er en gammel Oberst, der fik denne Post som Belønning for militære Fortjenester. Hans første Gjærning var at renske Operaen for alle de ældre Kræfter for derefter at kunne øve sin Myndighed uden Modstand. Om Kunst har han ikke den fjærneste Idé. Mig gjorde han Livet saa surt, at det blev mig en Æressag at tage Afsked. Mine bedste Roller blev givne til Andre, og naar jeg en Gang imellem skulde op, fik jeg aldrig de nødvendige Prøver.

Hvor skammeligt! — udbrød Elsa.

For den lille Frøken Bergmans Skyld skal alle Andre tilsidesættes — vedblev Fruen — Og hvad er hun? En uerfaren Elev, hvis eneste Fortjeneste er et vakkert Ansigt, Ak, De gjør Dem intet Begreb om alle de Skandaler, som daglig finder Sted for

denne Persons Skyld! Naar Aviserne taler ondt om hende, kalder Obersten Anmelderne op til sig og lover at opføre deres Teaterstykker, hvis de bare vil være saa venlige at skrive godt om denne yndige Frøken Bergman. Nej, havde De havt Altstemme, kunde der nok været Haab. Men naar de skal konkurrere med denne Dame! Ja, ja, forsøg De kun! Men jeg beklager Enhver, som skal kæmpe sig frem under saa ugreje Forhold.

Hvad skal jeg da gjøre? — udbrød Elsa ganske modløs.

De skal naturligvis melde Dem hos Chefen — svarte Fru Lundberg.

Nogle Dage senere vandrede Majorinden og hendes Plejedatter afsted til den gamle, smudsige Teaterbygning og spurgte efter Direktørens Kontor. Først blev de viste ind i en halvmørk Forstue, hvor der sad nogle Tjenere, altid rede til at lyde Klokkens Kalden fra det inderste Rum. En af disse Tjenere førte dem ind i det tilstødende Værelse, hvor der fandtes et helt Selskab af Kunstnere, Skræddere, Avis-skrivere og andre Fagfolk, som alle ventede paa Foretræde. Ved Vinduet stod to Skrivepulte. Et Par unge Mænd kopierede Breve og arbejdede i store Protokoller.

Majorinden og Elsa tog Plads paa en Sofa og maatte vente i henved to Timer, indtil deres Tur kom. Endelig førtes de da ind til denne mægtige

Herre, der holdt saa mange Menneskers Skjæbne i sin Haand. Det var et mindre Rum, hvis Vægge var behængte med Portrætter af Teatrets ældre Medlemmer. Foran Vinduet stod en Hylde, hvorpaa en Række Papirruller og Manuskripter. Selv sad han ved sit Skrivebord; men da han havde læst paa det indsendte Visitkort, rejste han sig og hilste.

Majorinden er sandsynligvis Enke efter Carsten Wikner, som var en Ven af min yngste Bror? — sagde han.

Jo, ganske rigtigt! — svarte hun.

Vær saa god, vil ikke Damerne træde nærmere og tage Plads? Og hvormed kan jeg være til Tjeneste?

Man satte sig, og Majorinden begyndte at udmale sine Planer. Elsa forblev taus og saa bare paa Direktøren, hvis Ydre strax vakte hendes Mishag. Hovedet var sparsomt dækket af graat Haar. Øjnene altid sænkede mod Jorden. Det skjægløse Ansigt med de smalle, blodløse Læber mindede baade om et Faar og en Ræv.

Jeg kan forsikre Obersten, at hun er et rent Særsyn — sagde Majorinden — Det er et forældreløst Barn, som jeg har fundet deroppe paa Landet, hvor min Bror er Herredshøvding. Hendes Røst har en ganske usædvanlig Klangfarve og en stor Fylde. Og hun har dertil en grundig musikalsk Dannelse.

Det tviler jeg ingenlunde paa — svarte han — Hvis jeg ikke erindrers fejl, havde Majorinden ogsaa engang Lyst til Teatret?

Ja, Herr Oberst, det var min Ungdoms Drøm! — svarte hun med et let Suk — Men Forholdene stod imod mig. Nu haaber jeg imidlertid, jeg skal faa den Glæde at se min Plejedatter opfylde, hvad der blev nægtet mig. Obersten vil vel vise os den Godhed at høre hende? Jeg forsikkrer Dem, hun vil blive en Prydelse for enhverhelst Scene.

Ja, men Sagen er, at her kommer unge Damer hver eneste Dag for at søge Ansættelse — svarte Obersten — Hvilken Stemme har Frøkenen?

Dramatisk Sopran — svarte Elsa.

Ak, hendes Røst er saa vidunderlig dejlig! — vedblev Majorinden — Man faar Taarer i Øjnene, naar hun synger.

Elsa traadte sin Plejemor paa Foden for at bede hende om at holde inde med sine Lovtaler, der ikke syntes at gjøre noget stærkt Indtryk paa den rolige Teaterchef.

Ja, ja, den naadige Majorinde skal faa Bud fra mig! — og han gjorde nogle Spørgsmaal om hendes Mands Brødre og Søstre, som han ogsaa havde kjendt. Derefter trykkede han Damernes Hænder, bukkede forbindtligst og fulgte dem til Døren.

Nu skal du se, det gaar nok! — sagde Majorinden fornøjet, da de steg ned ad den halvmørke Trappe.

Du burde ikke rost mig saa meget — svarte Elsa — Det piner mig altid at skulle sidde og høre paa disse Lovtaler. Jeg ser, man trækker paa Smilebaandet af dig.

Ak, min Kjære, det er ganske nødvendigt! — paastod Majorinden — Han har jo intet Begreb om Musik, og den Slags Folk lader sig altid paavirke af dem, som taler mest.

Fjorten Dage senere kom der Bud fra Teatret, at Prøven kunde finde Sted den følgende Morgen. Den fineste Stas blev fundet frem, og saa kjørte de afsted til det skjæbnesvangre Møde. En Sekretær viste dem ind gennem Foyéren til et stort Rum med et Flygel midt paa Gulvet samt nogle enkelte Stole langsmed de tomme Vægge. Kapelmesteren var allerede kommen. Det var en elskværdig, firtiaarig Mand med et Par brune, straalende Øjne og en lysende Pande. Han satte sig ved Instrumentet, anslog nogle Akkorder og spurgte, hvad hun havde studeret. Nu traadte Direktøren ind, og Prøven begyndte.

Hun sang noget af Margaretas Parti i Faust.

Godt! — sagde Kapelmesteren — Forbausende godt!

Meget bral istemte Direktøren, som stod oprejst henne ved Vinduet og saa ned paa Gaden.

Kapelmesteren tog et andet Nodehefte. Det var den store Arie i Norma.

Udmærket! — sagde Kapelmesteren paa ny. Det er mig en sand Glæde at gjøre Deres Bekjendtskab. I vore Dage er der saa megen Skrig og saa liden Sang, saa mange Kunstnere og saa lidet Kunst. Men her er det ægte Metal.

Elsa rødmede af Glæde over denne Ros fra en Mand, hvis Dom hun højagtede.

Ja, var det ikke det, jeg sagde? Det er noget Usædvanligt? — udbrød Majorinden og rejste sig med straalende Aasyn. — Og naar Kapelmesteren er fornøjet, har vel Obersten intet imod, at der strax tilstaaes min Plejedatter en Debut?

Den Tiltalte, som endnu stod henne ved Vinduet, havde nu vendt sig.

Jeg er meget fornøjet. — svarte han — Damerne skal faa høre nærmere fra mig. — Og han bukkede som for at antyde, at det var paatide at trække sig tilbage.

Majorinden og Elsa følte sig Begge overbeviste om, at Sagen hermed var afgjort. Elsa havde allerede Lampefeber og drømte hver Nat, hun stod paa Scenen og sang for Publikum. Man jublede og viftede med Lommetørklæderne. Stormende Fremkaldelser. Hun var Aftenens Stjerne, Dagens Samtale-emne.

Men imidlertid svandt den ene Uge efter den Anden, uden at Teaterstyrelsen lod høre fra sig. Majorinden søgte Direktøren i hans sædvanlige Modtagelsestid; men han var aldrig tilstede. Hun skrev til ham, men uden Resultat. Hun standsede Kapelmesteren paa Gaden og spurgte, om Dagen ikke snart kunde fastsættes. Han gav kun nogle undvigende Ord til Svar og skyndte sig videre.

Men Fru Lundberg var ikke i mindste Maade forbauset. Primadonnaen, denne forguede Middel-

maadighed, hvis Talent var skjult for Alle uden for den tyranniske Direktør, maatte aldrig stilles i Skygge af nogen Anden — dette var den eneste Grund.

Hvor kan dette være muligt? — udbrød Majorinden forarget — En Kunstanstalt, som underholdes af Staten, og saa opfører Obersten sig, som om han herskede i sit eget, private Hus! — Og da hun aldrig havde været raadvild, fandt hun snart en Udvej. Forsynet med de mest smigrende Anbefalinger fra flere kunstneriske Størrelser drog Majorinden op til Slottet. Det var en almindelig Modtagelsesdag, og hun fik derfor uden Vanskelighed Foretræde hos Kongen.

Oscar den første, som baade var en varm Kunstelsker og en elskværdig Personlighed, hørte paa Majorinden med synlig Interesse. Da han endnu var Kronprins, havde hun havt den Ære at danse med ham paa et af Officersklubbens Baller, hendes afdøde Mand havde senere været hans opvartende Kavaller — hvad der gav hende Mod til uforbeholdent at udøse sit Hjærte.

Følgen af denne Samtale blev, at Teaterstyrelsen fik Ordre til øjeblikkelig at lade Frøken Wikner debutere.

Elsa havde som adopteret Barn taget sin Plejemors Navn.

IV.

Elsa fik Bud om at indfinde sig paa Prøven. Da hun kom, slentrede nogle Korister op og ned paa den halvmørke Scene. Ingen Kapelmester eller Direktør. Endelig kom en yngre Mand, som plejede at indøve Korene. Han satte sig ved Pianofortet, som stod foran Sufflørkassen, og raabte ind mellem Kulisserne:

Faust! . . . Mefistofeles!

De to Herrer viste sig og begyndte med halvhøj Stemme at nynne sine Duetter.

Derefter kom Turen til Elsa. Men da ingen af Kunstnerne udførte sin Rolle, maatte ogsaa hun blive staaende rolig, endskjønt hendes Lærerinde havde paalagt hende at spille fra første Prøve af for at faa Sikkerhed til selve Forestillingen. Inden det store Optrin i Kirken maatte Mefistofeles gaa, da han om Aftenen skulde synge Marcel i Hugenerterne.

Elsa havde altid tænkt sig Teatret som et Paradis, hvor Alt aandede Skjønhed og Poesi. Men uf, hvor her var fælt, uhyggeligt!

Sceneinstruktøren traadte ind i sidste Øjeblik og viste hende, fra hvilken Side hun skulde komme og gaa. Det var omtrent Alt.

Næste Formiddag mødte Korene frem. Men heller ikke denne Gang umagede nogen af Solisterne sig med at udføre sit Parti. Faust havde gaaet saa ofte. Det var kun Elsa, som var ny i hele Besætningen. Hun havde ventet at faa en Mængde Prøver, men hørte nu til sin Forfærdelse, at Faust skulde opføres allerede om to Dage. Uden Orkesterprøve! Uden Samspil! Umuligt! — — — Men Direktøren var aldrig at faa itale, og Kapelmesteren undgik hende paa en synbar Maade.

Det er skamløst! — sagde Majorinden i højeste Grad forbittret. — Efterat man først har villet nægte dig at komme frem, ordner man nu alt for at forberede en Fiasko!

Elsa sov ikke de to siste Nætter af bare Uro, og hun ønskede inderlig at kunne frasige sig det Hele. Men saa tænkte hun paa alt det Stræv, hendes Plejemor havde havt for at føre hende frem til dette Punkt, og Taknemligheden sporede hendes Mod.

Forestillingsaftenen kom. Margaretas Kjole var ikke indsyet, endskjønt Paaklædersken gjentagende Gange var bleven mindet herom. Den hang omkring Livet som en Sæk med Folder paa Ryggen og under Armene. Alt var smudsigt og falmet. Men hele Personalet havde hørt, at Elsa skulde optræde imod Direktørens Vilje, og af Iver for at behage den Højst-

kommanderende vistes der nu saa liden Imødekommenhed som muligt ligeoverfor Debutanten.

Elsa kjendte en krampagtig Smerte under Brystet. Hendes Haandled var gloende hede. Da Regissøren lukkede paa Døren og bad hende komme, dirrede hun som et Espeløv over hele sit Lægeme.

Et fuldpakket Hus stirrede hende imøde.

De faa Strofer i første Akt gaar bra. Men strax efter skal hun ind paany. Det er Juvelarien. Elsa, som aldrig har sunget med Orkester, falder ikke rigtig ind. Hun forvirres. Glemmer Ordene. Men samler sig saa atter. Da hun hæver Blikket, ser hun i første Logerad en skarp Profil under et Taarn af brune Krøller og romerske Perler. Det er Primadonnaen ved Oberstens Side. Frøken Bergman ler og taler under hele Forestillingen. Sandsynligvis morer hun sig kostelig over Elsas Usikkerhed. Nogle af Majorindens Venner forsøger at klappe, men bliver strax nedhyssede, og Tæppet sænker sig under fuldstændig Taushed.

I den følgende Akt er Primadonnaens Loge tom. Hun har sandsynligvis ikke kunnet holde ud at høre Operaen tilende. Elsa kjender sig lettet og synger bedre. Paa flere Steder kommer Stemmen ganske til sin Ret, og Foredraget røber en stor musikalsk Følelse. Men Publikum er nu engang kommen i Misstemning, og ikke en Haand rører sig til Opmuntring for den ulykkelige Margareta.

Majorindens Sind var paa Kogepunktet af Harme. Hun vandrede omkring mellem Kulisserne og talte

til højre og venstre. Sangere, Korfolk, Danserinder og Maskinmester fik Alle vide, at man havde ladet hendes Plejedatter optræde uden at have sunget en eneste Gang med Orkester. I andre Lande prøvede man ofte i flere Maaneder. Dette her var en ondskabsfuld Streg af Direktøren. Om Hans Majestæt Kongen erfarede denne Historie, fik nok Herr Obersten sig en god Skrabe, kanske sin Afsked.

Elsa kjendte sig som døende. Hun kunde knapt holde sig oprejst. Og da Paaklædersken havde befriet hende fra Kostume og Paryk, gav hun sig ikke Tid til at vaske Sminken af Ansigtet, men trak bare Tøjet paa sig i al Hast og skyndte sig ud af Huset. Hun havde en Fornemmelse, som om hun flygtede fra en Ildebrand.

Og det var dette, hun havde glædet sig til i flere Aar! Dette var Begyndelsen til de herlige Festøjeblikke, hvori hun havde tænkt sig at løftes paa rosenrøde Skyer højt over Jorden! Hun vilde ikke vise Majorinden sin Fortvilelse; men halve Natten laa hun og græd.

Den næste Morgen skjød der op i hende en svulmende Strøm af Vrede og Foragt. Dette gav Kraft. Der var noget i denne unge Piges Natur, som gjorde, at hun styrkedes istedetfor at kues af Modstand.

I de følgende Dage holdt hun sig hjemme; thi hun frygtede at faa læse Haan i alle de Forbigaaendes Ansigter.

Men Majorinden derimod var i stadig Bevægelse. Hun for husimellem til Slægt og Kjendinger. Hele Byen fik høre Direktørens samvittighedsløse Fremfærd, som var den eneste Grund til Aftenens Uheld. Elsa maatte bort. Det var ganske nødvendigt. Ellers vilde Spiren fryse og forkrøbles, inden den havde naaet sin fulde Udvikling. Og for at kunne iværksætte denne Plan maatte Majorinden overvinde sig til personlig at besøge flere af Hovedstadens Rigmænd og bede om Pengelaan. Efter en kort Tids Forløb havde hun imidlertid faaet samlet, hvad der krævedes til det første Aar, og stor var Elsas Glæde ved Tanken paa, at hun snart skulde faa løfte Vingerne og flyve bort. Derude i den store Verden var der baade Lys og Forstaaelse. Der gjaldt det kun om Gudegaven, Talentet — saa stod alle Veje En aabne.

Du skal først synge paa de største Teatre, i alle Lande, lægge hele Europa for dine Fødder — sagde Majorinden. — Og naar du saa vender tilbage, bliver du nok hyldet. Her i vore spidsborgerlige Forhold vover jo Ingen at have en egen Mening. Men forresten er det ikke engang værd at tænke paa dem. Geniet tilhører Verden. Det har intet Fædreland.

Men det er nu dem herhjemme, som har givet os Pengene til at rejse med da! — indvendte Elsa for at mildne hendes oprørte Sind.

Pengene! — gentog Majorinden. — Det var vel ikke for meget! Valfarter ikke tusender af Men-

nesker hvert Aar til Syden for at fryde sig i Varme og Solskin. Kunsten er Livets Solskin, og for at have denne Glæde kan Hverdagsmenneskene saamænd gjerne betale. De kaster daglig Penge ud til Meget, som er langt mindre værd.

V.

Paa Rejsen fra Cöln til Paris kom de to Damer til at sidde i Vogn sammen med en ung, blond Mand. Han var meget mager, lige Næse, dybtliggende, blaagrønne Øjne, rødmusset i Kinderne samt en kort afstudset Knebelsbart. Munden stor. Læberne smalle. Hans Frakke var temmelig slidt, og paa Hovedet sad en stor, bredskygget Filthat. Han saa af og til paa Elsa med et kort, sky Blik. Derefter fremtog han en liden Skitsebog og begyndte at arbejde. Man kunde ikke rigtig se, om han skrev eller tegnede. Da han var færdig hermed, tændte han en Cigaret og gav sig til at dampe, saa hele Vognen snart var fuld af Røg.

Lad os faa Vinduet op! — udbrød Majorinden. — Det er da i høj Grad ubehøvlet, at man sætter sig til at røge, naar man er sammen med Damer!

Elsa aabnede Vinduet. Nej, dette er umuligt! Det blæser altfor stærkt. Jeg kommer til at miste Stemmen, om jeg skal sidde i en saadan Træk. — Og hun lukkede atter. — For et simpelt Menneske!

— sagde hun ærgerlig. — Det er vel en eller anden tysk Haandværkssvend.

Den blonde Herre smilte og slukkede Cigaretten.

Naar det generer Damerne — sagde han paa Svensk — skal jeg vist ikke røge. Efter hvad jeg hører, er vi nok Landsmænd.

Hvor det var lejt! Men hvem kunde ane det! — udbrød Elsa ganske skamfuld over sin foregaaende Yttring.

Det gjør intet! — sagde han med det samme rolige, blege Smil. — Det er nok mig, som maa bede om Undskyldning. Men jeg sad i mine egne Tanker og glemte rent, jeg var i Selskab. Jeg er vant til næsten altid at være alene Damerne skal vel ogsaa til Paris?

Jo, det var nok Meningen det!

Har Damerne været der før?

Jo, jeg har boet der et Par Maaneder i min Ungdom — oplyste Majorinden — men min Datter aldrig.

Samtalen fortsattes nu uafbrudt og blev mere og mere livlig. Han fortalte, han var Maler og hed Arvid Bergstrøm. I flere Aar var han bleven forfulgt i Sverige, fordi han havde brudt med Akademiets Lærdomme. Han havde kjæmpet med den største Fattigdom; men nu var hans siste Maleri endelig bleven lønnet med en Medalje paa Parisersalonen, hvad der pludselig havde aabnet Øjnene paa hans Landsmænd.

De to Damer blev snart interesserede af sin Rejsefælles Skjæbne.

Dette ligner jo min Datters Historie! — udbrød Majorinden.

Anden Del mangler endnu — svarte Elsa leende. — Jeg mener det, som skulde tilsvare Medaljen.

Dette Bekjendtskab blev gjort i Nærheden af Cöln. Altsaa var der endnu lang Tid inden Ankomsten til Paris. De holdt sine Maaltider i Fællesskab, og det blev i det Hele taget snart saa gemytligt, som om de skulde have kjendt hverandre i flere Aar.

Paa Jernbanestationen i Paris skiltes de. Damerne havde Adressen til en Pension midt paa de centrale Boulevarder. Men dette var et altfor dyrt Strøg for Maleren. Han skulde op til Arbejderkvarteret Montmartre. Der boede nemlig en svensk Kammerat, som han skulde være hos, indtil han fandt sig et billigt Atelier.

Hvor morsomt, at vi har gjort hans Bekjendtskab! — sagde Elsa til sin Plejemor, da de kjørte afsted. — Han maa vist være et stort Geni. Jeg haaber, han ofte vil komme og besøge os!

Ja, ja, Barn; men lad os nu først og fremst sørge for os selv! — svarte Majorinden. — Du maa ikke have Tankerne fæstede paa andet end din Udvikling!

Pensionen, hvori de tog ind, viste sig uheldigvis strax at være et umuligt Sted for Personer, som øn-

skede at studere alvorlig. Alle disse fremmede Ansigter og Tungemaal, hvoraf netop savnedes de to, som kunde have været nyttige for Elsa — nemlig Fransk og Italiensk — bragte Forvirring og Uro i Sindet. Og nu gjaldt det at samle alle Kræfter og al Opmærksomhed paa et eneste Punkt. De fik da opspurgt et Hus i en af de brede Avenuer, som fører op til Triumfbuen. To Rækker høje Kastanje-træer gav den lange Vej et vist landligt Præg, endskjønt de hvide Stenbygninger paa begge Sider var i den ensformigste og kjedsommeligste Stil. I en af disse store, syvetages Kaserne, med Døre og Vinduer i snorlige Linjer, fandt de endelig en liden Lejlighed, som passede for deres Pung.

Da de var komne til Ro i det nye Hjem, skulde Arbejdet begynde. Fru Lundberg havde medgivet Elsa en Anbefaling til en af Parises mest berømte Lærerinder, som de nu skyndte sig at opsøge.

Madame Gemain boede i sit eget Hotel i en af de eleganteste Bydele, hvor alle Huse stod lukkede som hermetiske Daaser. En livréklædt Tjener aabnede Døren og førte dem ind i en Ventesal, prydet med mangefarvede Majolikavaser og Figurer i Bronze og Marmor. Efterat Visitkortene var sendte ind, viste Madame sig i Døren og hilste med udsøgt Elskværdighed.

Det var en Dame paa henvend de femti Aar, lidt graasprængt Haar, halvt dækket af en flødegul Knipplingskappe. Ansigtstrækkene smaa og fintformede.

Munden fast. Det samlede Udtryk var Kløgt og usædvanlig Viljekraft.

Jeg har havt den Fornøjelse at modtage deres Brev med Madame Lundbergs Anbefaling — sagde hun. — Og det vil være mig meget kjært at paatage mig den unge Piges Uddannelse. Men det kan kun ske paa et Vilkaar, nemlig at De i alle Henseender retter Dem efter mine Forskrifter.

Naturligvis! Naturligvis! — svarte baade Elsa og Majorinden.

De har studeret i Stockholm og har allerede optraadt paa Teatret, hører jeg?

Ja, en eneste Gang! — svarte Elsa; men hun fik ikke Tid til at fortsætte; thi den livlige, nervøst talende Dame afbrød hende:

Jeg har uddannet Størsteparten af Europas mest berømte Primadonnaer. De kan altsaa være sikker paa at komme i gode Hænder.

Det vidste jeg allerede forud — svarte Elsa.

Kom med ind! — fortsatte Fruen. — Mine Elever er netop samlede. Jeg har flere Klasser. Men hvis man ikke vil binde sig for mindst to Aar, nytter det ikke at melde sig. Min Pris er tre hundrede Francs Maaneden for Undervisning hver Dag. Desuden maa Eleven have Lærere i Deklamation, Plastik, Fransk og Italiensk samt en Akkompagnatør, som jeg anbefaler. Vær saa god, mine Damer, træd nærmere! — og hun aabnede Døren til Værelset ved Siden af.

Her var der samlet et Dusin unge Piger af de forskjelligste Nationaliteter, ledsagede af Selskabsdamer eller Mødre. Midt paa Gulvet et opslaaet Flygel. Foran dette en ældre Italiener.

En ny Elev! — forestillede Fru Gemain. — Et Geni fra Sverige! Navnet kan jeg ikke erindre. Disse skandinaviske Navne er rent umulige.

Elsa Wikner — oplyste Elsa.

Godt! — Og her ser De alle de Elever, som efterat have gjort sin Skolegang i denne Stue er gaaede ud og har erobret Verden! — og hun pegte paa Væggene, som var prydede med Portrætter af Kunstnerinder, næsten alle i Kostumer fra sine bedste Roller. Kom hid, petite Mademoiselle, lad os først høre Stemmen! Pignatelli, spil en Skala!

Italieneren spillede, og Elsa stemte i.

For en Røst! — udbrød Fruen. — Den klinger som ædelt Metal. Blød! Klar! Den har Farvel Sjæl! — Ah, det er et Materiale, som jeg glæder mig til at arbejde i! Men De har ingen Idé om at ansætte Tonen, attakere. Og saa Aandedrættet. Det er det, man kommer hid for at lære. Først naar De kan ansætte Tonen klart og bestemt, uden Vaklen, først da kan vi gaa videre.

Efter denne Tale fik Elsa og Majorinden Opfordring til at sætte sig for at høre paa Undervisningen. Eleverne sang omtrent ti Minutter hver. Og imidlertid maatte de Andre lytte opmærksomt til Rettelserne for at anvende hendes Raad ogsaa paa sig selv.

Pludselig blev Fruen utaalmodig. Hun slog Nodeheftet sammen og slængte det henover Flygelet.

Kjære Miss Watson, De piber og fløjter som en Abekat! — udbrød hun. — De aabner jo ikke Munden. Jeg bliver syg af at høre paa en saadan Musik! — og hun styrtede ud af Værelset og lukkede Døren efter sig.

Elsa og Majorinden stirrede forbausede efter hende. Men Eleverne smilte bare og tog det med Ro, som om de var vel vant til lignende Opttrin.

Efter nogle Minutters Forløb kom hun atter ind, og Undervisningen fortsattes.

Da Timen var forbi, trak Eleverne sig tilbage. Nogle blev kyssede paa begge Kinder, Andre afskedigedes med et naadigt Nik. Elsa blev opfordret til at vente nogle Minutter. Hun maatte fortælle lidt om sin Fortid, om hvor de boede i Paris o. s. v.

Fru Gemain gav dem en Del praktiske Raad angaaende Livet i denne fremmede By og endte saaledes:

Pas nøje paa, at De faar mager, men kraftig Kost! Dette er det første Vilkaar for Stemmens Skjønhed og Styrke. Forresten beror Enkelthederne paa enhver Sangers Konstitution. Men plej Deres Legeme fremfor alt! Ingen Fugl er mere ømtaalig med Hensyn paa sin Kost end Nattergalen. Den kan i alle Retninger være en Læremester for Sangeren. Tyskeren siger, at man synger med Sjælen. Efter min Mening bør man synge med Legemet og fremfor alt med Hjærnen. Dette forekommer Dem

kanske noget ejendommeligt, da Instrumentet jo sidder i Halsen. Men jeg mener, at Hjærnen skal beherske Struben Sangerens Liv — sluttede hun — er kun en Række af daglige Opofrelser i materiel som i aandelig Henseende. Men det er dem, hvormed man senere tilkøber sig Triumferne Farvel, mine Damer! Vi ses altsaa imorgen Klokken ti! — og dermed førte hun dem til Døren, uden at de havde faaet Tid til at svare andet end ja og nej.

Det var nogle storartede Talegaver! — udbrød Majorinden, da de var ude af Huset — Jeg kom bogstavelig talt ikke til Orde. Og ikke skjøjnte jeg mere end Halvparten af, hvad hun sagde heller.

Jeg forstod hvert eneste Ord — svarte Elsa tilfreds — Jeg likte hendes Ansigt og hendes kloge Tale. Der føler jeg, jeg har fundet en Støtte.

Nu begyndte der en streng Arbejdstid, og Studierne lededes efter ganske andre Regler end forhen. Det var virkelig at begynde forfra, det den franske Lærerinde havde sagt.

I den første Tid fik hun bare Lov til at øve paa sine Mellemtoner; for Fru Gemain paastod, at paa denne Vis blev de højeste og de laveste Toner fyldigere og rigere. Men hvis man derimod strax begyndte at oparbejde Stemmens yderste Grænser, vilde Medium blive tyndt og farveløst.

Hver Morgen gik hun til Fru Gemain for at synge nogle Skalaer, og dermed var hendes personlige Del i Undervisningen forbi. Senere havde hun Time hos en italiensk Koreograf, som holdt sin Skole i et

gammelt Teater paa en af Byens yderste Boulevarder. Her opførtes hele Komedier bare med Mimik. Det var et fuldstændigt Pantomimestudie. Læreren var en mager, blond Herre paa omkring de firti Aar med spidse Ansigtstræk og sprættende Bevægelser.

Der findes ingen Stemning eller Sindsrystelse, som ikke kan udtrykkes ved en bestemt Stilling eller Legemsbevægelse — sagde han — Og enten man er Skuespiller, Sanger eller Mime, maa disse legemlige Udtryk for de indre Rørelser forblive de samme.

Eleverne fik sine Opgaver at studere til hver Dag: Forventning, Glæde, Jubel, Haab, Skuffelse, Fortvivelse og Død.

Om Eftermiddagen var der Skuespilskole paa samme Sted. En fransk og en italiensk Klasse. Og her samledes Elever af begge Kjøen og af de forskelligste Nationer. Læreren, en af Stjernerne ved «Théâtre français», var en gammel, tyk Herre med et godmodigt Ansigt, som forresten kunde blive uhyggeligt nok, naar han tordnede løs paa Eleverne. Han sad i Almindelighed i den nederste Loge lige ved Scenen og gjorde herfra sine Bemærkninger med dyb Basunrøst. Det kraftigste Middel bestod i at latterliggjøre og overdrive deres Fejl. Blandt Eleverne var der Flere, som ikke uddannede sig til Dramaet, men til Operaen. Og disse Sidste fik stadig høre — hvad der satte deres Lattermuskler i stærk Bevægelse — at naar man bare har lært at tale paa Scenen, kan man nok bagefter lære at synge. Af Hensyn

paa disse Elever gennemgik man to Gange om Ugen Operalibrettoer istedetfor Skuespil.

Det var dette Rollestudie paa fremmede Sprog, som i Begyndelsen voldte Elsa mest Besvær. Men hun gik paa med Løvemod, og Iveren voxede med Kundskaberne.

Hvor kan Hr. Bergstrøm være bleven af? — sagde Elsa en Aften — Det er da underligt, at han aldrig viser sig. Han lovte jo at besøge os.

Nogle Øjeblikke efter ringte det paa Entréklokken, og hun gik ud for at lukke op.

Nej, hvor mærkeligt! — udbrød hun — Vi talte netop om Dem.

Bergstrøm trykkede smilende hendes Haand.

Jeg var rød for at vise mig paatrængende — svarte han. Han lagde Ydertøjet fra sig og fulgte hende ind i Stuen, hvor Majorinden ønskede ham Velkommen — Damerne har vel ogsaa havt adskilligt at gjøre i denne første Tid?

Jal men nu er vi heldigvis i Orden, og Alt gaar sin regelmæssige Gang! — svarte Majorinden.

Maleren tog Plads paa en lav Stol ligeoverfor Værtinden, mens Elsa tændte en Spiritusmaskine for at koge Vand og lave The.

Jeg har løbet hele Byen rundt for at finde et Atelier — fortalte han — Tilsidst havde jeg næsten opgivet Haabet. Alle de, som kunde bruges, var for dyre. Jeg maa jo beregne hver Øre. Men endelig

hørte jeg om en Russer, som havde været saa venlig at lægge sig til at dø, og Enken vilde da leje ud Atelieret for halv Pris.

Han fortalte om de Landsmænd, han havde truffet, om hvor han spiste o. s. v.

Og derefter fortalte Majorinden om Elsas Studier og om de udenlandske Lærere med deres heftige Væsen og ildfulde Sind.

Bergstrøm blev siddende i flere Timer.

Ak, hvor her er hjemligt! Hvor her er koseligt! — sagde han — Det er noget Andet end mit mørke Kot bag Atelieret. Jeg har knapt Møbler, og saa trækker det baade fra Tag og fra Gulv. Min russiske Kollega brugte det nok til Pulterkammer.

Det gjør os ondt at høre, at De skal have det saa uhyggeligt! udbrød Elsa.

Herr Bergstrøm faar besøge os rigtig ofte da, om De ikke har noget Bedre! — sagde Majorinden, som allerede var begyndt at savne den livlige Omgang, hun var vant til i Stockholm.

Tak, det gjør jeg nok gjerne! — svarte han — For her er virkelig svært hyggeligt! — Og han saa sig omkring i den lille, firkantede Stue, hvis Møbler efter den Tids Mode var meget smaa og med lyse Betræk. En lav Sofa i gult, blomstret Plyds med tilsvarende Lænestole. Paa den ene Side Pianofortet og Nodehylden og ligeoverfor et lidet Skrivebord af Rosentræ, indlagt med Perlemor. Mange kunstige Blomster — de friske skadede Stemmen — men disse purpurøde Roser og brandgule Tulipaner var saa

glimrende eftergjorte, at et uøvet Øje umulig skulde kunne mistænke dem for at være tilvirkede af Menneskehænder. Over Bordet hang en rød og grøn orientalsk Maaneskinslampe, som kastede et mildt, farverigt Skjær over Rummet.

Saa Kunstnerinder kan ogsaa være huslige! — sagde han, idet hans Blik hvilte paa Elsa, som atter ryddede Thestellet bort — Det havde jeg aldrig troet.

Aa nej, i Regelen har jeg hverken Tid eller Lyst til det! — svarte hun ganske oprigtig.

Vi har en Pige, som kommer her om Morgenens og er her hele Dagen — fortalte Majorinden — Elsa har andet at gjøre end at stelle i Kjøkkenet.

Ja, det kan jeg nok skjønne! — sagde han — Frøkenen er et Geni, har jeg hørt. Engang faar De vel Slotte og Millioner og ægter en Prins.

Ja, det vil jeg haabe! — sagde Majorinden, som nu var kommen ind paa sit Yndlingsemne: Elsas store Talent, hvorledes hendes herlige Røst havde vakt Opmærksomhed helt fra hendes tidligste Barn-dom af.

Nej, kjære Mor, — afbrød Elsa — dette her kan da vist ikke interessere Herr Bergstrøm.

Jo, ganske vist! — forsikkrede han — Nu forekommer det mig snart, som om jeg havde kjendt Frøkenen fra Barnsben af, og som om vi havde været gode Venner hele Livet igjennem.

Bergstrøm gik sent hjem og kom fra nu af ofte tilbage. Om Søndagen spiste han med dem i et af de store Beværtningshuse. Og efter Maaltidet slentrede

de stundom timevis op og ned ad Boulevarderne og standsede udenfor de oplyste Butiksvinduer for at beundre dette Straalehav af Brillanter og Kostbarheder, udstillede for at egge de Forbigaaendes Begjær. Disse Boulevarder med Tusender af Gasflammer og med sin øredøvende Tummel, hvor Myriader af Ekvipager med kunstfærdig Behændighed krydser hverandre førende Seinestadens Verden til hine Fester og Underholdninger af alle Arter, som gjør Paris til Verdens Midtpunkt. En Mylren af Mennesker paa begge Fortouger. Alle Tungemaal og alle Aldere. Elegante Dagdrivere og nervøse Forretningsmænd. Stive Englænderinder. Pudrede Pariserdamer. Ah, hvilket broget Liv! Hvor her var let, lyst og herligt!

Men Elsa blev hæs, og Fru Gemain paastod, det var Galskab af en Sangerinde uden tvingende Nødvendighed at udsætte sig for den kolde Natteluft. En eneste Forkjølelse kunde ruinere hende for Livet.

Elsa savnede imidlertid disse Ture, og det var ikke langt fra, hun begyndte at finde sin Lærerindes Forskrifter lidt tyranniske.

Bergstrøm er igrunden slet ingen fin Mand — sagde Majorinden — Jeg kan ikke glemme, at han i Begyndelsen bød dig Armen, naar vi var ude, og lod mig gaa alene ved Siden af. En Herre med god Opdragelse er altid mest opmærksom imod de ældre Damer.

Da jeg havde talt til ham om det, skete det jo ikke oftere — svarte Elsa, som altid søgte at undskylde Bergstrøms smaa Mangler. Han var jo et Geni, og hvor ofte hørte man ikke, at netop den Slags Mænd var de mest klodsede Kavallerer.

Jeg synes, han taler altfor meget om Penge — vedblev Majorinden. — Jeg hører ham aldrig blive varm af Begejstring hverken for sin egen eller for Andres Kunst. Der er bare Spørgsmaal om at sælge og købe. Og saa er han rasende forbittret paa alle andre Malere, som gjør Lykke. Alle er Væggesmørere uden ham selv.

Ja, ja, det er nu engang mange Kunstneres Vane det! — svarte Elsa. — Jeg synes, det er saa rørende, at han betror os alle sine Kampe og ikke skammer sig over sin Fattigdom.

Arvid Bergstrøm var Søn af en Hestehandler i Dalarne. Naar han tænkte tilbage paa sin Barndom, saa han altid uhyggelige Optrin. En forgrædt og forgræmmet Kvinde, som arbejdede og sled fra Morgen til sent paa Natten for at holde Huset i Orden og opdrage tolv viltre Børn, hvoraf Arvid var den yngste. Naar Far kom hjem, var han som oftest drukken. Pisen dansede paa Gutternes Ryg. Mor bad for dem; men hverken Ord eller Taarer hjalp. Et rødt, ophovnet Ansigt med sløve Øjne, en tung Bjørneskikkelse, raa Ord — det var hans Far. Han laa stadig paa Rejse for at bytte og sælge Heste, og

at det ikke altid gik ærlig til med Handelen, det kom Børnene snart underfund med. Enkelte forsigtige Bebrejdelser fra Moren og hviskende Samtaler mellem Husets Venner, som stundom indfandt sig for at spille Kort og drikke Brændevin, røbede de lyttende Børneøren Forretningens »Hemmeligheder«.

Da Forældrene var døde, spredtes Sønnerne til alle Kanter, og den Bogtrykker, som tog sig af den yngste, opdagede snart dennes Anlæg for Tegning. Gutten blev sendt til Stockholm for at gaa i Akademiet, men maatte samtidig begynde at tjene sit Brød, da Bogtrykkerens Forhold ikke var de lyseste. Arvid Bergstrøm tegnede Illustrationer til Aviser, gjorde Træskærerarbejde og adskillige andre Ting. De strenge Livsvilkaar gav ham tidlig en vis Haardhed i Karakteren. Han var ligesaa lidet følsom overfor sig selv som overfor Andre. Hovedmaalet for hans Kunstvirke blev det samme som for alle hans øvrige Beskæftigelser: at tjene Penge for at ernære sig og med det eneste store Haab kanske tilslut at blive en uafhængig Mand. Naar han talte om Malerier, var det ganske rigtigt, som Majorinden havde bemærket, deres Handelsværdi, som først og fremst interesserte ham.

Hos Elsa havde Bergstrøm vakt en Følelse, som nærmest maa kaldes Medlidenhed. Hunglædede sig, naar hun hørte hans stærke Ringen paa Entréklokken, og hun begyndte at savne ham, naar han i længere Tid ikke viste sig. Han fortalte hende gjentagende Gange, at hun var fortryllende fager, ganske ualmindelig malerisk med det blonde Haar, de dybblaa Øjne

i den mørke Indfatning og de rentskaarne Træk. Hun lignede en middelaldersk Borgfrøken. Han skulde have Lyst til at male hende. Men hun havde jo aldrig Tid til at sidde Model.

Elsa arbejdede ikke længere med samme Sindets Ligevægt som før. Der var kommen et forstyrrende Element ind i hendes Liv. Det var de første naive Følelsers Opvaagnen med Blyghed overfor den valgte Gjenstand. Hun blev næsten bange for sig selv, og i hendes Væsen overfor ham kom der gradvis en Skyhed, som grænsede til Uvenlighed.

Er Frøkenen alene hjemme? — spurgte Bergstrøm.

Ja, Mor er netop gaaet ud for at besøge en Landsmandinde!

Saa burde jeg kanske gaa? — sagde han nølende.

Herr Bergstrøm maa gjerne blive, hvis De ikke kjeder Dem altfor meget i mit Selskab.

Det der svarer jeg ikke paa! — sagde han og saa paa hende med et ejendommeligt Smil.

Hun ønskede ham langt borte. Om bare Mor vilde komme tilbage! Det var da højst pinligt at skulle sidde her alene med ham.

Her skal De faa se noget, vi har kjøbt for at sende hjem til Stockholm — sagde hun og viste ham forskellige Nipsgjenstande.

Han saa paa dem og drejede dem i Haanden.

Meget vakkert! De er sande Kunstnere i sin Industri disse Franskmænd! — . . . Saa Frøkenen

har været flittig hele Dagen? De spiller Komedie paa Italiensk. Hvad skal det egentlig tjene til?

Jo, ser De, naar man synger paa Fransk, er man i Almindelighed indskrænket til bare at kunne optræde i Frankrig. Synger man Tysk, har man kun Tyskland. Men det italienske Sprog aabner En Teatrene i alle Lande. Overalt kan man give Gjæsteroller paa Italiensk, og desuden findes der italienske Operaer omtrent i hver eneste europæisk Hovedstad. Vil man gjøre Verdenskarriere, maa man derfor nødvendigvis magte dette Sprog som sit Eget.

Jeg forstaar! — sagde Bergstrøm — Og med det vinder man Millioner og ender som Grevinde.

Paa dette sidste har jeg virkelig aldrig tænkt. Det kan være mig ganske ligegyldigt, hvad den Mand er, som jeg gifter mig med, naar jeg bare holder af ham.

Saa? . . . Saa? . . . mumlede Maleren, og hans Øjne fik en sælsom Ild — Om jeg turde tage Dem paa Ordet!

Hun stod op og gik hen til Pianoet. Hvor hun ønskede, hun kunde løbe ud af Værelset og smække Døren i efter sig! Hun gav sig til at ordne nogle Nodebøger.

Han rejste og fulgte efter hende. Jeg har saa ofte tænkt paa at spørge Dem om noget — sagde han — men Anledningen er aldrig kommet. — Han holdt inde.

Hun pillede paa et Nodehefte.

Pludselig lagde han sin store, lidt knoklede Haand paa hendes og holdt den fast.

Fortæl mig, Elsa, om De nærer nogen Godhed for mig? Om De tror, ja, De forstaar mig nok

Hans Arm laa omkring hendes Liv, og hans Ansigt bøjede sig ned til hende. Hun kjendte hans varme Aande paa sin Pande.

Elsa, jeg holder af Dem! Jeg tænker paa Dem hele Dagen. Jeg kan ikke arbejde mere for Deres Skyld.

Han drog hende ind til sig, og skjælvende gav hun ham sit Ja.

De havde siddet paa Sofaen ved hinandens Side i over en Time. Da rejste hun sig endelig og bad ham gaa.

Jeg ved ikke, hvor længe Mor bliver ude — sagde hun — Jeg tør ikke bede dig vente, til hun kommer; for det bliver kanske meget sent.

Ja, du har Ret! Jeg vil ogsaa helst undgaa at møde noget andet Menneske iaften — svarte han — Jeg vil gaa tilsengs med mit Sind fyldt af dit Billede, stolt og lykkelig som en Konge.

Hun fulgte ham til Døren. I det samme den lukkedes efter ham, kom der Nogen op ad Trappen. Et Øjeblik efter ringte det. Det var Majorinden.

Har Herr Bergstrøm siddet her indtil nu? — spurgte hun i en bebrejdende Tone. Jeg mødte ham paa Trappen.

Fortalte han ikke, hvad der er hændt? — sagde Elsa.

Hændt? Nej!

Elsa slog begge sine Arme omkring hendes Hals og hviskede:

Bergstrøm og jeg er forlovede.

Men da blev Majorinden forfærdet. Du siger ikke sandt? Umuligt! Uden at have raadført dig med mig?

Jeg holder af ham!

Ak, hvad vil det sige! Du, en Kunstnerinde, at gaa hen og binde dig til en saadan fattig Stakkar! Han er ikke engang nogen fin Mand.

Naar man holder af hinanden, kan man da ikke tænke paa Penge. Det vilde være altfor prosaisk.

Det er saamænd meget bedre at tænke paa dem før end siden, naar det er for sent! — svarte Majorinden.

Men alle Mennesker spaar mig jo en glimrende Fremtid og en stor Formue. Naar en af os har den, kan det vel være ligegyldigt, enten det er ham eller mig.

Du taler som et Barn! — udbrød Majorinden, som var bleven saa overvældet, at hun sank ned paa Sofaen uden at formaa at tage Hat og Kaabe af.

En sælsom Tyngde lagde sig over Elsa. Dette var en grusom Uretfærdighed imod ham. Og istedetfor at afkjøle hendes Følelser bidrog kun disse Bebrejdelser til at styrke dem.

Men da Majorinden, inden de gik tilsengs, tog hendes Hoved ind til sit Bryst og kyssede hende paa Panden: »Naar det nu engang maatte være saa . . .« da kjendte Elsa sig paany saa overstadig glad, at hun brast i Graad.

VI.

En Morgen, da Elsa indfandt sig til Sangøvelserne, bar hun Ring paa Fingeren. En Russerinde spurgte hende, om den betød »en interessant Nyhed«? og øjeblikkelig blev der Opstand i Kredsen. Alle Eleverne trængte sig om hende for at lykønske. I det Samme traadte Fru Gemain ind, og da hun saa det usædvanlige Liv i Klassen, spurgte hun om Aarsagen.

Forlovet? Mademoiselle har forlovet sig? — udbrød hun. — Tør jeg spørge, har han en Stilling? Han er Maler.

Har han Formue?

Nej?

Men kjære Barn, hvad tænker De da paa? Og Deres Mor har virkelig givet sit Samtykke til noget saa uforstandigt? — vedblev hun og vendte sig til Majorinden.

Hvad skal man gjøre? — svarte denne med et Suk. — Ungdommen vil altid have sin Vilje.

Naar man er saa uklog at ville binde sig til en Mand uden Stilling og Indflydelse, da kan man ligesaa godt opgive det Hele — sagde Lærerinden. — Enten maa man være Husmor eller Kunstnerinde. Begge Dele kan umulig forenes. Men hvis De ante alle de Kampe, man har at gennemgaa, alle de Vanskeligheder, som maa besejres! Man har saamænd mere end nok med at tænke paa at klare sig selv, om man ikke skal have en Mand til at foruro lige sig, en Mand, der som oftest vil blande sig i Sager, han ikke forstaar.

Ak ja, det er nok altfor sandt! — sukkede atter Majorinden.

Men der findes da Sangerinder ogsaa, som lever et lykkeligt Familjeliv — vovede Elsa at indvende.

Ja, kjære Barn, men da har de giftet sig paa sine ældre Dage, naar Kamptiden var over, naar deres Navn var gjort. Eller ogsaa maa det være en Millionær. Men en saadan tillader sjælden sin Hustru at optræde paa Teatret. Nej, De har gjort en Galskab, som De vil komme til at betale dyrt. Til Kunstudvikling kræves Ungdom. Til Forelskelser kan man altid senere faa Tid.

Elsa blev saa ærgerlig over at blive behandlet som et Barn og maatte høre paa en saadan Tale i alle de Andres Nærværelse, at hun gik til Døren og bad Fru Gemain undskylde, om hun idag ikke kunde nyde godt af Undervisningen.

Bliv bare ikke fornærmet! — sagde Lærerinden i en mere godmodig Tone. — Jeg anser det for en

Pligt at oplyse mine Elever om alle de Spørgsmaal, som henhører under deres fremtidige Virksomhed.

Elsa hilste i Taushed og gik ud af Stuen. Majorinden fulgte efter. Men idet hun rakte Fru Gemain Haanden, hviskede hun: Jeg kan ikke noksom takke Dem for disse alvorlige Ord!

Elsa var i højeste Grad opbragt: Jeg maa tilstaa, jeg finder det temmelig uforskammet, at en Lærerinde blander sig i sine Elevers private Forhold! — sagde hun, da de vandrede hjemover.

Det er vel Skik og Brug her i Paris — svarte Majorinden. — Og desuden saa

Ja, du holder naturligvis med hende! — sagde Elsa ærgerlig og bedrøvet, og de fortsatte i Taushed hjemover.

Men fra idag af betragtede Elsa sin Forlovede som en virkelig Martyr. Han var uegennyttig og poetisk. Han nævnte aldrig et Ord om, at hendes Kunst skulde kunne være nogen Hindring for deres Forening.

Bergstrøm var hensynsfuld og opmærksom uden at være særdeles sleben i sit Væsen. Han betroede hende alle sine Stridigheder med Kollegaer i Stockholm og med Landsmænd i Paris. For Bergstrøm stredes med Alle. Han var den Eneste, som havde noget virkeligt Talent, og som arbejdede alvorlig — og deri var Elsa naturligvis ganske enig. Hun forstod sig ikke det Mindste paa Malerkunst. Men at hendes Forlovede var en anden Raphael eller Michel Angelo, derpaa tvilte hun ikke. Han fortalte det jo hver Dag selv.

Elsas Følelser for Bergstrøm var forresten slet ikke grundede paa Agtelse eller Beundring for en eller flere bestemte Egenskaber i hans Karakter. Hun var for ung til at kunne dømme om hans Menneskeværd eller endog til at gruble derover. Men den stadige Sysselsættelse med erotiske Emner, dette at enhver Heltinde i Operaerne havde en Helt at kjæmpe for og drømme om, dette havde givet hende den Idé, at det virkelige Liv ikke var værd at leve, forinden der fandtes en eller anden Person, som man saaledes kunde sværme for. Det var igunden langt mere et Fantasifoster, hun elskede, end Bergstrøm selv. Før Forlovelsen havde hun ønsket hans personlige Nærværelse, men efter at Forholdet var kommen istand, syntes Bevidstheden herom næsten at være hende nok. Hun kunde nu arbejde med forbausende Ro uden at længes saa svært efter hans Selskab.

Naar hun læste sine Librettoer, sad han undertiden og legte med hendes Haand.

Hvor den er forskjellig fra min! — sagde han. Bergstrøms Haand var mager og haard. Fingrenes øverste Knokler stærkt udviklede, hvilket røbede Anlæg for Regning, Ordenssans, men ogsaa Pengegriskhed. Neglene var korte og brede, Arv efter Fædre, som havde drevet det groveste Haandværk. Fingertuppene tykke, Tegn paa fantasiløs Virkelighedssans.

Elsas Haand derimod var blød og indeni dækket af et rigt Aarenæt, som røbede stor Følsomhed. Fingrenes Linjer var regelmæssig lige, hvad der

tydede paa et ædelt Kunstnersind. Lange, smalle Negle: Fantasi. Tommelfingeren paaafaldende stærkt udviklet: seig Vilje, Evnen til at forfølge et eller andet stort Maal.

En Søndag Formiddag vandrede Maleren og de to Damer omkring i Louvres Billedgalleri, som var overfyldt af en talrig Menneskesværm.

Det forekommer mig, jeg kjender det Ansigt! — sagde Majorinden pludselig. — Det er bestemt Fruen til den engelske Minister, som var i Stockholm for flere Aar siden.

Det var en Dame paa omkring de firti Aar. Middelhøjde, slank og med fine, aristokratiske Træk. Haaret under den røde Fløjels Hat var glinsende sort og kjæmmet glat tilside fra Panden. Huden havde den for fornemme Englænderinder almindelige gjennemsigtige Hvidhed, fremhævet af den vinrøde Fløjelsdragt, som var kantet med graat Pelsværk.

Jo, det er bestemt hende! — svarte Elsa. — Og den unge Herre er vist Lionel.

I det Samme nærmede de omtalte Personer sig lige ind til dem, og Majorinden hilste.

Jeg ved ikke, om Lady Churchill kjender mig igjen fra Sverige? — sagde hun. — Jeg er Majorinde Wikner.

Ladien stirrede et Øjeblik paa hende, som om hun søgte i sin Erindring: Jo vist! Det er mig en Fornøjelse at gjense Dem. Saa De er i Paris?

Ja, jeg er kommen herved med min Plejedatter! Men hun er bleven stor nu. Mylady kjender hende vel knapt igjen?

Er det Miss Elsa? — spurgte Ladien. — Aa jo, naar jeg hører det, saa synes jeg nok, det endnu er det samme Ansigt.

Er det virkelig Miss Elsa? — udbrød den unge Mand og rakte hende Haanden, mens han blev staaende med blottet Hoved. — Jeg skulde aldrig have kjendt Dem igjen. Jeg har altid tænkt paa Dem som en liden Pige. Og De har vel endnu Deres vakkre Stemme?

Jo, jeg haaber det! — svarte Elsa frimodig smilende, idet hun gjengjældte hans Haandtryk.

Det er netop for Stemmens Skyld vi er komne herved — fortalte Majorinden. — Et saadant Talent kunde man umulig begrave hjemme. Nu studerer hun med Parises første Sanglærerinde, som siger, hun er et Særsyn, og at hun vil komme til at lægge hele Verden for sine Fødder. En saadan Røst har aldrig været hørt i Paris.

Det glæder mig at høre! — sagde Ladien. — Og hvad er saa Maalet for hendes Arbejde?

At gaa til Scenen — svarte Majorinden. — Det er den eneste Maade at gjøre sit Talent gjældende paa.

Til Scenen! — udbrød Ladien. — Men gode Mrs. Wikner, har De da betænkt, hvilket Selskab hun der vil komme ind i? Det skal jo være noget aldeles forførdeligt. En Umoral og Letsindighed, som ikke kan beskrives med Ord.

Aa, mit Barn skal holdes borte fra alle de Andre! — sagde Majorinden beroligende. — Jeg skal ikke forlade hende en eneste Dag. Stjernerne har desuden aldrig noget at gjøre med de lavere Kunstnere.

Saa? — svarte Ladien lidt nølende, som om hun langt fra var af Majorindens Mening. — Men vi har ikke valgt nogen heldig Plads. Skal vi ikke gaa videre? Ak, hvilke herlige Billeder! — og hun begyndte at tale om den franske Malerkunst.

Ladien og Majorinden gik foran. Elsa og Lionel efter. Bergstrøm havde trukket sig tilbage, da han hørte dem tale Engelsk, som han ikke forstod. Elsa vinkede ham hen til sig.

Tillad mig at forestille min Forlovede! — sagde hun. — Hr. Bergstrøm! Lord Churchill!

Deres Forlovede!? — udbrød Lorden forbauset. — De er allerede kommet saa langt? — og han vedblev at tale paa sit eget Maal, saaledes at Elsa maatte svare istedetfor Bergstrøm.

Lord Lionel var en tro Kopi af sin Mor. Han var høj og slank, med kulsort Haar, ovalt Ansigt, brune, troskyldige Øjne, lige Næse og en buet, bred og kraftig Mund, hvorover lette Antydninger til Skjæg.

Vi er herovre i Paris for at besøge en Søster af Far — fortalte han. — Vi bliver her bare en Uges-tid. Derefter skal jeg følge Mor ned til Cannes, hvor hun vil tilbringe Vinteren. Men jeg skal strax tilbage til Oxford Universitet.

Saa Mylady er endnu svag? — sagde Elsa. — Og Hans Excellence, hvor opholder han sig?

Han er død for over to Aar siden — oplyste Lord Lionel — Det har taget haardt paa Mors Helbred . . . Maa jeg faa Lov til at besøge Dem? — spurgte han senere. — Det vilde være mig en stor Fornøjelse.

Os ikke mindre! — forsikkrede Elsa.

Tak! Saa kommer jeg imorgen. Hvor er det? — og han tog frem en liden Bog af hvidt Elfenben og nedskrev Adressen efter hendes Diktat.

Lord Lionel gik den hele Tid med Hatten i Haanden og saa paa Elsa istedetfor paa Malerierne. Han spurgte efter flere fælles Barndomsbekjendte i Stockholm. Han havde ikke glemt Nogen.

Ved Udgangen skiltes de to ældre Damer, og de Unge maatte gjøre ligedan.

Altsaa imorgen Aften? — sagde han.

Ja, det vil være os en stor Glæde at se Dem! — forsikkrede hun.

God Lykke med Deres Arbejde hernede! — ønskede Ladien, idet hun rakte Elsa Haanden, men uden at indbyde til noget Besøg i Hotellet.

Naa, det var bra, vi endelig blev kvit dem! — sagde Bergstrøm. — Den Engelskmanden saa paa

dig, som om han vilde æde dig levende op. Havde han ikke været slig en Hvalp, skulde jeg givet ham en paa Øret!

Men Arvid da! — udbrød Elsa, hvem det forresten smigrede at høre ham vise Tegn paa Skinsyge. For i Almindelighed syntes han saa rolig, at det var lidt for meget af det Gode.

Den følgende Aften indfandt den unge Lord sig. Majorinden, som var henrykt over Æren af hans Besøg, havde disket op med Kager, skaarne Smørrebrød og The. Elsa modtog ham med utvungen Venlighed. Og da de først var komne til Sæde omkring Bordet, opfriskedes alle deres Barndoms minder. Han fortalte, at Negeren Gambi endnu var i deres Tjeneste. Han talte endnu ofte om »Nattergalen«, hvis Sang han aldrig havde kunnet glemme. Dernæst fortalte han om sit Liv ved Universitetet, om Studenternes Shakspeareforestillinger og om deres berømte Kaproninger paa Themsen hvert Foraar. Damerne burde komme over til London bare for at se denne Fest, hvori Tusinder af Mennesker deltog.

Ja, det er Meningen, jeg skal rejse hele Verden rundt! — svarte Elsa smilende. — Saa jeg kommer vel til London ogsaa.

Naar De optræder der, skal hele Oxford-Universitetet rejse ind for at hylde Dem — lovte han. — Han opfordrede Elsa til at synge nogle svenske Viser og blev meget skuffet, da hun fortalte, det var forbudt hende at aabne Munden til Andet end de bestemte Øvelser.

Men eftersom Tiden svandt, blev Elsa urolig. Hun lyttede efter Entréklokken, om den ikke skulde ringe. Men nej! Hvad kan der være ivejen med Arvid? — sagde hun halvhøjt til Majorinden.

Aa, ham ser vi da ofte nok! — svarte denne paa Svensk i en ligegyldig Tone.

Min Forlovede plejer altid at tilbringe Aftenen her — sagde Elsa til Lord Lionel. — Jeg haaber, han ikke er syg! Jeg er ganske ængstelig.

Hvad er hans Beskjæftigelse? — spurgte Lorden.

Maler — svarte Elsa. — Han har et meget stort Talent.

Modtager han Besøg paa sit Atelier? — spurgte han videre.

Ja, De kan vist gjerne gaa derop! — sagde hun. — Jeg skal spørge ham imorgen, paa hvilken Tid, det er ham belejligst, at man kommer.

Den unge Lord havde ikke sine Øjne fra Elsa, og hans Blik udtrykte mere, end han selv ante. Men han vovede ikke med et Ord at udtale sin Beundring for andet end for hendes Sang, den han aldrig havde glemt.

Hvor han er fin og elegant! — udbrød Majorinden, da han var borte. — Det er en sand Nydelse at have et saadant Menneske i sit Hus. Som fuldt udviklet Mand vil han blive en ren Hjærtetyv.

Jeg kan ikke skjønne, hvad der gik af Arvid! — sagde Elsa hen for sig.

Det var saamænd meget bedre, han ikke kom! — svarte Majorinden. — Nu haaber jeg da,

han forstaar at modtage Lorden paa en beleven Maade!

Elsa fik Taarer i Øjnene af Sorg over den Ringeagt, hvormed Bergstrøm omtaltes. Hun gik taus ind i Sovekammeret og lukkede Døren efter sig.

Da de mødtes den næste Dag, forklarte Bergstrøm ganske rolig, at han var bleven hjemme, fordi han ikke ønskede at sidde som en Udenforstaaende, mens de Andre talte Engelsk.

Forresten kan han helst blive, hvor han er! — sagde han. — Jeg ønsker ikke hans Besøg.

Men Lady Churchill kunde kanske kjøbe noget af Dem — yttrede Majorinden.

Ja, da er det en anden Sag!

Nogle Dage senere meddelte Maleren, at den engelske Familje havde været oppe hos ham og gjort en Bestilling. Lorden ønskede et Billede, som skulde forestille Ingeborg, der sidder med Falken paa Skulderen og ser ud over Havet, ventende paa Fritjof. Og Ladien havde foreslaaet, at man tog Elsa til Model.

Jeg maa tilstaa, jeg har ikke stor Lyst til at male dit Portræt, for at denne engelske Hvalp skal more sig med at beglo det! — sagde Bergstrøm i en ærgerlig Tone. — Men jeg trænger stærkt til Penge, og for det kjære Guld gjør man Alt. Men bagefter skal de sandelig faa punge ud ogsaa! For de sagde, jeg selv kunde fastsætte Prisen.

Det var da umaadelig elskværdigt! — udbrød Majorinden. — Ja, er det ikke det, jeg altid har

sagt! Den engelske Adel er Kjærnen af alt Aristokrati. Den har baade Aandens og Hjærtets Dan-nelse.

Men hvorfor sidder du saa taus? — spurgte Bergstrøm sin Forlovede. — Jeg synes, du maa være glad, at Du har været saa nyttig.

Nyttig! — gjentog hun mekanisk.

Ja, du er jo en indbringende Kjæreste. Uden Bekjendtskabet med dig havde de jo aldrig gjort mig nogen Bestilling.

Elsa stirrede paa ham med et forbauset Blik, som om det var et ganske nyt Menneske, der sad for hende. Der var noget Plumpt i hele hans Tankegang, noget Upoetisk, som saarede hendes Finfølelse.

Ja, — sagde hun endelig — jeg er glad, jeg kan være dig til Nytte!

Men den hele Aften var hun paafaldende faa-mælt og alvorlig, uden at dette syntes at gjøre videre Indtryk paa Bergstrøm. Han sad og tegnede i sin Skitsebog. I hans Fantasi var Billedet allerede færdigt. Og Elsa eksisterede i dette Øjeblik for ham kun som en brugbar Model.

Lord Lionel kom to Gange tilbage, og den sidste Dag inden sin Afrejse indbød han dem til at følge med i den italienske Opera. Hans Mor havde kjøbt en Loge, men led af Hovedpine og maatte derfor holde sig hjemme.

Forslaget modtoges med Glæde, og Bergstrøm lovte ogsaa at være med.

Det lille, smagfulde Teater, hvis Indre lyste i Hvidt og Guld, var fyldt af et elegant Publikum. Man kom for at høre den græske Tenor, Samuel Deska, hvis Stemme havde beruset den hele Verden. Russiske Prinsesser havde baaret ham paa Hænderne, overøst ham med Blomster og Diamanter. Italienerinder havde skudt sig. Wienerinder var flygtede fra sine Mænd. Kort sagt, hans Liv var et Eventyr, rigt paa alle de mest komiske og tragiske Episoder.

En Gud, en Jupiter i Kunstens Verden.

Majorinden og Elsa sad fremmest i Logen, ligeoverfor Scenen. Bag dem de to Herrer. Tæppet gik op, og efter et længere Kor traadte Helten frem. Han sang et kort Ricitativ.

Ah, hvilken Røst! — udbrød Elsa strax. — Og hvilket herligt Ydre!

Snart efter kom den første Kjærlighedsduet med Primadonnaen. Denne var temmelig middelmaadig. Men det skadede intet; for naar Samuel Deska sang, hørte ingen paa Andre end ham.

Da Tæppet rullede ned, blev Elsa siddende stum.

Naar man talte til hende, kunde hun knapt svare. Denne Røst havde bedaaret, magtstjaalet, hypnotiseret hende.

Men Majorinden, som aldrig savnede Underholdningsstof, holdt Samtalen livlig gaaende.

I anden Akt kom den store Arie. Han sang, saa det knagede gennem hele Bygningen. Det var,

som om hele Rummet skulde løftes op i Skyerne. En Strøm, en Orkan af Vellyd. Publikum lo, græd, skalv af Henrykkelse. Elsa holdt Haanden for Øjnene. Hun tyktes, hun bares til Paradis.

Da de kjørte hjemover, havde hun kun Tanke for denne vidunderlige Stemme. Hun svarte adspredt og taug helst. Hun syntes baade at have glemmt, at hun var Lordens Gjest, og at Bergstrøm eksisterede.

Efter Forestillingen spiste de i en nærliggende Restaurant. Men hun vedblev at sidde aandsfraværende. Hendes Øjne lyste, hendes Aasyn var som forklaret.

Udenfor ventede Vognen, og da de var færdige med Maaltidet, kjørte Lord Lionel dem hjem. Bergstrøm gik til Fods, da han boede i den modsatte Retning.

Udenfor Majorindens Bolig tog Lorden Afsked. Han syntes ganske nedstemt og undredes paa, naar eller om han i det Hele taget nogensinde skulde faa den Fornøjelse at træffe dem paany.

Jeg takker meget, meget! — gjentog han, idet han trykkede deres Haand.

Ak Mor — sagde Elsa, da hun var ifærd med at gaa iseng — at den menneskelige Stemme kan have en saadan Magt, det havde jeg aldrig drømt om! Nu føler jeg, det er noget Stort at være Sanger!

Elsa sad et Par Gange for Bergstrøm, som fik nøje sig med at tage hendes Hoved og Hænder.

Men til det øvrige Legeme maatte han finde en Model, som lignede hende. Billedet var snart færdigt og blev betalt med et meget højt Honorar. Elsa modtog i samme Anledning et langt Brev fra den unge Lord, som skrev, at han var meget lykkelig over at være i Besiddelse af Maleriet, specielt paa Grund af Portrætligheden.

Bergstrøm slog nu paa, at der kanske kunde tænkes paa Bryllup. Han havde rigelig nok for det første Aar. Men Majorinden gjorde bestemt Modstand. Det vilde være hendes Plejedatters Ruin at gifte sig, inden hun var fuldt færdig med sine Studier og havde faaet et Navn som Kunstnerinde. Og de to Unge maatte snart give efter.

Udover Vaaren forlod Bergstrøm Paris for at søge Motiver i Normandiet, hvor der fandtes flere bekjendte Kunstnerkolonier. Han slog sig ned i et lidet Fiskerleje; men paa Grund af Stedets haarde Vejrligt var der ikke Tale om, at hans Forlovede kunde opfylde hans Ønske og komme efter ham derop. Elsa trængte til høj, stille Luft, og de bestemte sig snart til et af de tyske Brøndsteder i Taunusbjergene.

Det var først i Midten af Juli Maaned, at Fru Gemain sluttede sin Undervisning, saa Eleverne endelig kunde flygte bort fra det glohede Paris.

Badestedet laa højt i en Dal, omringet af kugleformede Fjælde. En Vrimmel af Hoteller, overfyldte af alle Nationer. Man mødtes ved det fælles Bord, saaes paa Promenaderne i den store Park og ligeledes

om Aftenen i det rigt oplyste Kurhus. Man spillede Billard, læste Aviser, dansede og hørte Koncerter. Men ellers gjordes her sjelden eller aldrig Bekjendtskaber. Enhver havde sit eget Følge og holdt sig til Sine. Endskjønt omringede af Tusender af Mennesker tilbragte derfor alligevel Elsa og hendes Plejemor disse Maaneder i fuldstændig Ensomhed. Den eneste Afvexling var Brevene fra Normandiet. Elsa var altid en af de Første nede i den store Spisesal, hvor Postbudet som oftest viste sig paa Slaget ni.

I Begyndelsen var Bergstrøms Breve meget omstændelige. Han beskrev Naturen, de nøgne Klipper, den maleriske Fiskerbefolkning, Silden, der fyldte hele Landsbyen med Pestlugt, det mægtige Hav, som havde alle Stemninger, sang i alle Tonarter og lyste i alle Farver. Han fortalte om de Fremmede i det tarvelige Værtshus, hvor han boede. Der var adskillige svenske Malere og Malerinder, men mest Amerikanere, som tilbragte Aftenen med at spille Guitar og synge Negerviser. Senere kom der ogsaa en amerikansk Enke, som havde bedet ham om at faa Undervisning i Malning. Hun havde ikke Spor af Talent; men da hun var meget formuende og kanske senere kunde være ham til Nytte, havde han ikke villet afslaa.

Elsa gjorde i det næste Brev utallige Spørgsmaal om denne Enke. Var hun ung? Var hun vakker? Var hun elskværdig? Hvor ofte malte han med hende?

Svaret var meget kort: Enken var firti Aar. Hun saa ud som et Fugleskræmsel. Hendes Dragter

var forresten pragtfulde; men det var ogsaa det eneste behagelige ved hende.

Elsa følte sig strax beroliget.

Men eftersom Tiden gled hen, og Høsten nærmede sig, blev Bergstrøms Breve kortere og sjældnere. Stundom gik der flere Uger, hvori han ikke lod høre fra sig. Amerikanerinden blev ikke mere nævnt. Formodentlig er hun rejst — tænkte Elsa. Men hans Ligegyldighed bedrøvede hende og foraarsagede hende tusende Ængstelser. Istedetfor at styrkes heroppe i den rene Luft og efter de kolde Mineralbade, begyndte hun at tage af, blive blegere. Hun aarkede ikke at gaa saa lange Ture som forhen og kunde sidde paa en Bænk timevis uden at aabne Munden.

Der ser du, hvor Fru Gemain har Ret! — sagde Majorinden — Saadanne Forhold hindrer bare en Kunstnerindes Udvikling. Stræver man mod højere Maal end almindelige Kvinders, maa man ogsaa kunne nægte sig den Slags Fornøjelser.

I Begyndelsen af Oktober var Badesæsonen forbi. Da forsvandt lidt efter lidt alle Gjæsterne, og Elsa maatte tilbage til Paris for at gjenoptage sine Studier. Hun blev nu flyttet op i Operaklassen, hvor de sang Romancer, Arier og senere hele Roller. Og efterat hun havde lært det, hvorfor hun havde søgt denne franske Lærerinde, nemlig Aandedræt, Toneansættelse samt Regler for Bryst og Hovedtoner, gjorde hun ogsaa mere Fremskridt i en Maaned end Andre i et Aar. Fru Gemain var henrykt. De er et Geni! — gentog

hun hver eneste Dag. — Hør paa hende, mine Børn! Tag efter! Hun gjør Underværker!

Men Elsa tog denne Ros med forbausende Lige-
gyldighed. Der var kommen noget Indadvendt og
Sørgmodigt i hendes Væsen. Paa syv Uger havde
hun intet hørt fra sin Forlovede.

Da satte Majorinden sig en Dag ned og skrev
et langt og klart Brev. Hun spurgte ham ligefremt
om Grunden til denne Taushed. Det var hverken
høfligt eller samvittighedsfuldt at lade hendes Pleje-
datter gaa i en saadan Uro. Havde han forandret
Tanker og Fremtidsplaner, var det bedst at sige det
strax og uden Omsvøb.

Elsa vidste intet om denne Skrivelse. Men med
omgaaende Post kom der Svar. Han takkede Major-
inden, fordi hun selv havde berørt Sagen. Derved
blev det ham lettere at udtale sig.

Ja, han havde allerede i længere Tid været et
Bytte for indre Kampe og Tvil. For det første var
han ræd for, det vilde blive altfor vanskeligt at leve
sammen med en Hustru, som ifølge sit Arbejde altid
var nødt til at skifte Opholdssted. Hans Kunst forbød
ham at drage Verden rundt paa den Vis. Dernæst
var han ogsaa under Fraværelsen kommet til større
Klarhed over sig selv og havde nu forstaaet, at hans
Følelser for Elsa egentlig ikke var af den Slags, som
en Mand bør have overfor sin Brud. Det var
Beundring, Venskab, men ikke Kjærlighed. Han
takkede Majorinden, fordi hun havde opfordret ham
til en Forklaring og bad hende meddele dette saa

skaansomt som muligt til Elsa. Under Brevet tilføjede han, at han samme Aften agtede sig til Dover for at tage Skitser. Men han opgav ingen Adresse.

Det er den Slags Reflektioner en hæderlig Mand gjør, før han forlover sig og ikke efter! — udbrød Majorinden og krammede Papiret mellem sine Fingre — Det er Hestprangerens Blod! En æreløs Karakter! Et vederstyggeligt Menneske!

Men hvad i al Verden er der paa færde? spurgte Elsa og rev Brevet til sig — Hun glattede det ud og begyndte at læse.

Hænderne skalv.

Hendes Ansigt blev blegt som Vox.

Elsa maatte holde Sengen i flere Dage. Der blev sendt Bud efter en Læge, og efter at have undersøgt hendes Tilstand rystede han paa Hovedet og udtalte sin Frygt for en Hjernebetændelse. I Begyndelsen laa hun stille med halvt lukkede Øjne. Haandlederne brændte i stærk Feber. Det kjendtes, som om et helt Fjeld var styrtet ned over hendes Hoved og havde knust Hjærnen. Hun kunde umulig føre en Tanke fra Begyndelse til Ende. Men efter et Par Dages Forløb fik hun voldsomme Anfald af Graad, og dette frelste.

Hvorledes kan man være saa hjærteløs! — det var Alt, hvad hun sagde.

Jeg har fra første Stund af fundet noget Raat i hans Væsen — svarte Majorinden — Det er en

Kræmmersjæl og ingen fin Mand. Den indre Dannelse præger sig ogsaa altid i ydre Former, det kan man da være sikker paa. —

Da den unge Pige atter rejste sig fra Sengen, havde hun bare et Ønske nemlig snarest muligt at komme bort fra Frankrig. Ganske vist havde hun forpligtet sig til at blive tre Aar hos sin Lærerinde; men naar denne erfarede, hvad der var hændt, burde hun vel kunne forstaa hendes Stemning og tillade hende at rejse. Elsa paastod, hun trængte til andre Omgivelser og ny Virksomhed, og hun kjendte sig allerede sikker nok til at kunne debutere.

Majorinden maatte altsaa afsted for at tale med Fru Gemain. Da hun kom hjem, fortalte hun, at Fruen i Begyndelsen havde været meget forbittret over den hele Historie. Hun vilde fra nu af aldrig modtage Elever, som gik hen og forlovede sig, medens de studerte. Naar de senere mislykkedes, faldt Skylden paa Lærerinden. For Publikum indbildte sig naturligvis, at hun ikke havde forstaaet at bibringe dem den rette Methode. Men senere havde hun beroliget sig og lovet at give Adressen til et godt Hotel i Milano samt Anbefalinger til Teateragenter og andre vigtige Personer.

Nogle Dage efter gik Elsa op til sin Lærerinde, for at sige Farvel.

Mit kjære Barn, det gjør mig virkelig ondt, at De har været udsat for alle disse Ubehageligheder — sagde Fru Gemain — Men nu skal De glemme den Sag og tænke paa Fremtiden. Se her et Brev

til den første Agent i Milano! Han vil opfordre Dem til at synge for sig, og det maa De naturligvis gjøre. Senere bør de opsøge et Par andre Agenter, hvis Adresse De kan finde her. Jeg har understreget Navnene — og hun rakte hende en Musikkatalog — Med Deres Stemme og alsidige Udvikling har De Fremtiden i Deres Haand. Det gjælder bare om strax at komme i gode Hænder. — Se her er Navnet paa Hotellet! Det er lidt dyrt. Men en Sangerinde maa altid leve i stor Stil. Det er ligesaa nødvendigt som at have Talent. Specielt i Begyndelsen. Er man først berømt, kan man bo, hvor man vil og klæde sig, som man vil. Publikum er kun et stort Barn. Impressarioerne ved dette af Erfaring, og lempet sig derefter. Sidder De i et tarveligt Rum i en Baggade, faar aldrig Nogen den Idé at byde Dem en anstændig Løn. Kommmer De i en beskeden Dragt, opnaaer De neppe at blive prøvet. Og endnu et: Glem ikke en streng Diæt! Naar De skal optræde, maa De ikke aabne Munden den hele Dag, helst ikke tale et Ord, for at Stemmen kan være frisk og stærk, naar den skal bruges. De bør altid spise en raa Bifsteg Klokken tolv paa Formiddagen og en anden Klokken fire, men saa intet mer, inden De har sunget. Man maa aldrig synge, førend Fordøjelsen er fuldstændig færdig.

Da Fru Gemain havde endt sit Foredrag, hvortil baade Majorinden og Elsa lyttede med Taknemlighed, omfavnede hun sin Elev, kyssede hende paa begge Kinder og ønskede hende alt Godt.

Majorinden var meget tilfreds med, at Elsa skulde søge at tjene noget. Opholdet i Paris havde kostet mange Gange mere, end der var beregnet, og Majorinden havde allerede havt søvnløse Nætter og Uro for den tomme Pung. En Grosserer i Stockholm havde atter maattet tilstaa dem et Laan; men dette vilde neppe være tilstrækkeligt til at dække Udgifterne i de første Par Maaneder. Majorinden havde sendt et halvt Dusin Breve omkring til Venner og Bekjendte, forklaret, hvorledes Plejedatterens Talent kun behøvede endnu en kort Tids Udvikling for at kunne indbringe en kolossal Formue, og paa Grundlag heraf bedt om de nødvendige Pengesummer. Men fra Nogle var der ikke kommet Svar, og Andre havde givet et høffigt Afslag. Det vilde altsaa alligevel være et stort Held, hvis Elsa kunde faa debutere snarest muligt.

Aftenen før Afrejsen, mens de stod og pakkede sine Sager ned i Kufferterne, sagde Majorinden pludselig;

Jeg bør vist fortælle dig noget . . .

Hvad er det?

Jeg traf igaar en finsk Malerinde, som har tilbragt Sommeren deroppe i Normandiet.

Mor, skaan mig! — bad Elsa afværgende med et Udtryk, som om hun berørtes af gloende Jern.

Det er meget bedre, du ved Alt! — vedblev hendes Plejemor — Bergstrøm er allerede forlovet med en Anden. Jeg tænkte nok, der var noget

saadant igjære. Han skal være rejst over til England med en amerikansk Enke.

Amerikansk Enke! — udbrød Elsa — Saa det er hende? Ja, jeg erindrer, han skrev, hun var meget rig, og at hun kunde være ham til stor Nytte.

Han er en smudsig, beregnet Natur, det har jeg mærket for længe siden — sagde Majorinden med Misagt. — Det er sandelig en stor Lykke, du blev kvit ham!

Mor, fra idag af maa vi aldrig mere nævne hans Navn! — sagde Elsa — Ikke sandt, du lover det?

Jo! —

VII.

Nogle Dage senere ankom Majorinden og Elsa til Lombardiets Hovedstad. De tog ind i et mindre, men elegant Hotel med røde Marmorsøjler paa begge Sider af Porten, pompejanske Vægge med dansende Nymfer og Amoriner, sorte Marmortrapper og forgyldt Gelænder. De maatte nøje sig med et Par Værelser i øverste Etage. Men nedenunder var der to pragtfulde Sale — til Rejsendes almindelige Brug — og her kunde Agenter og Impressarioer blive modtagne.

Nu blev den bedste Stas sat paa, og Forretningsbesøgene begyndte. Det første gjaldt den Agent, til hvem Fru Gemain havde anbefalet dem. Hans Hus laa i en trang og smudsig Gade. Lavt Portrum, en mørk Hønsestige af en Trappe. Ude i Forstuen sad en gammel, tandløs Mand og fæstede grønne Omslag paa Musikbladet, hvoraf høje Bunker overalt paa Hylder og Borde.

Jo, Signor Amati var hjemme! Men Damerne maatte vente, for der sad flere Personer derinde, som skulde tale med ham. De vistes ind i et halvmørkt,

tarvelig møbleret Rum med et Fortepiano midt paa Gulvet og i hvert af Stuens fire Hjørner Portrætbyster af en berømt Komponist.

Fra Værelset ved Siden af hørtes munter Latter af flere Kvindestemmer. Strax efter aabnedes Døren, og tre elegant klædte Damer vandrede gennem Stuen og forsvandt.

Endelig viste Agenten sig. Det var en liden, firskaaren Mand paa henved de sexti Aar med sølvhvidt, tæt afklippet Haar, sorte, buskede Bryn over et Par brune, godmodige Øjne, samt det halve af Ansigtet dækket af graat Skjæg.

Vær saa god, sid ned, mine Damer! — sagde han. — Saa det er Fænomenet, hvorom man har skrevet til mig fra Paris! De forstaar vel Italiensk?

Ja, jeg, men ikke Mor! — oplyste Elsa. — Men Signor Amati taler vel Fransk?

Naturligvis! — svarte han og fortsatte paa Fransk.

Jeg vilde gjerne faa Anledning til at debutere hernede — begyndte Elsa. — Og Fru Gemain har fortalt mig, at De er den første Agent.

Det vil sige, jeg slutter i Almindelighed kun Kontrakter med gode Teatre — svarte han. — Men inden vi taler videre om dette, saa lad mig faa høre Dem! — og han satte sig til Pianofortet. — Hvad er Deres Repertoire?

Afrikanerinden, Margareta, Mignon, Alice

Vel, saa lad os høre Selicas Arie! — sagde han, idet han aabnede Nodebogen og begyndte at spille.

Elsa gik hen til Instrumentet og sang.

En prægtig Røst! En ypperlig Skole! — udbrød han. — Hør nu: De har de to vigtigste Betingelser for at gjøre Lykke: Stemme og et heldigt, ja et særdeles heldigt Ydre, hvad vi Sydens Folk sætter megen Pris paa. Men naar man vil betræde Sangerbanen i vort Land, findes der kun to Veje. Enten begynder man paa smaa Teatre med store Roller eller paa første Rangs Teatre med smaa Roller.

Nej, nej! — udbrød Majorinden ivrig. — Min Datter maa bare synge de første Partier. Hun har faaet en saa kostbar og omhyggelig Uddannelse, at det vilde være latterligt, om hun skulde gaa frem i underordnede Roller.

Men ærede Signora jeg indser fuldt vel, at De maa ønske det saaledes; det gjør alle Mødre, Tanter og Duennaer — svarte han med et elskværdigt Smil. — Men jeg vilde blot forklare, hvorledes Forholdene nu engang er her i vort Land. Og da jeg nu har havt at gjøre med disse Sager i over tretti Aar, er jeg saa temmelig godt kjendt med det.

Ja, naturligvis! Jeg har fuldstændig Tillid til Deres Mening — sagde Elsa.

Jeg gjentager Dem altsaa: — fortsatte han — vil De op paa vore større Teatre i Rom, Venedig, Neapel, Turin o. s. v. maa De nøje Dem med de ubetydeligste Partier. Impressarioerne paa disse Steder vover nemlig meget sjelden at presentere Debutanter. Billetpriserne er saa høje, at Publikum vil være sikker paa, hvad det faar at høre, inden det

gaar hen og betaler. Og de ældre Kunstnere, en berømt Tenor for Exempel, vilde med Misagt afvise Tilbudet om at synge Duetter med en ung Dame, som for første Gang optræder paa Scenen.

Tror De da, De kunde finde nogen, som vilde anbetro mig en mindre Rolle? — spurgte Elsa.

Nej, love det kan jeg ikke! — svarte han. — Men jeg skal gjøre mit Bedste. Her gaar forresten en hel Hærskare af Elever, som er uddannede ved alle Verdens Akademier, og som venter paa at faa Ansættelse. Men stundom varer det i flere Aar, inden Anledningen tilbyder sig.

Majorinden blev ganske bleg ved Tanken paa deres tomme Pung.

En meget god Fremgangsmaade er denne: — vedblev han — De har et Par Roller, hvori De kjender Dem sikker. Hvis De nu hører, at disse Operaer skal opføres i en eller anden større By, saa rejser De derhen med Anbefaling fra mig. De melder Dem strax hos Impressarioen i Tilfælde af, at han engang skulde komme i Knibe. Hvis det nu hænder, at en Sangerinde bliver syg eller af andre Grunde nægter at synge, kan De faa Anledning til at springe ind. Og lykkes De, ja da er Deres Navn gjort.

Men om ingen af Sangerinderne bliver syge, skal jeg altsaa sidde uvirksom og vente kanske en hel Vinter?

Ja, det er altid en Risiko. Men mange er det lykkedes for.

Umuligt! Umuligt! — sagde Majorinden. — Min Datter maa tjene Penge øjeblikkelig. Hendes Studier har kostet utrolige Summer.

Jeg forstaar — svarte han og strøg Haanden over sit tætte, graa Skjæg. — Skal De endelig frem i en saadan Fart, saa tag et Teater! Lej en Trup! Vær Deres egen Impressario! Da kan De jo synge alle de Roller, De selv ønsker. Jeg kjender en Amerikanerinde, som gjorde det i Florents. Hun vandt paa den Vis et kjendt Navn i Løbet af et Par Maaneder. Det kostede hende rigtignok nogle hundrede tusend Lire. Men dem har hun nok senere taget tilbage med gode Renter. Hun er for Tiden Prima-donna i St. Petersborg.

Elsa og Majorinden blev lige fortvilede ved Tanken paa alle disse Vanskeligheder.

Men hvad i al Verden skal jeg da gjøre? — spurgte Elsa næsten med Taarer i Øjnene. — Jeg kan ikke vente for længe. Jeg maa sikkre mig en uafhængig Stilling.

Jeg har nu fortalt Dem, hvorledes det gaar til ved første Rangs Teatre — svarte han. — Men i Italien er der henved trehundrede Operascener, altsaa alle Grader. Og vil De endelig synge Hovedpartierne, maa De begynde i de mindste Byer. Her kan en vakker Stemme være nok. Mange af vore første Kunstnerinder har rejst omkring i disse Smaastæder og er senere gradvis stegne til de større. Men Trappetigten maa klavres opad enten paa den ene

eller den anden Vis. For disse mindre Teatre er jeg midlertid aldrig Agent.

Men at synge paa saadanne Steder maa da være forfærdeligt! — sagde Majorinden. — I Særdeleshed for en Person som min Datter, der kun egner sig for det fineste Publikum, og som har den mest fuldendte Uddannelse.

Jeg har sat Dem ind i Forholdene, som de nu engang er — svarte Amati. — Signorinaen faar tænke over Sagen og vælge den Vej, som passer hende bedst. — Men min Tid er stærkt optaget. — Og han bukkede for Damerne. — De kan stole paa, jeg skal gjøre, hvad jeg formaar.

Det er nok ikke saa let, som vi troede — sagde Elsa, da de gik ned ad Trappen. — Det kan kanske vare mange Maaneder, ja Aar, inden jeg kommer i Virksomhed.

Hvad i al Verden skal vi da leve af? — sagde Majorinden. — Jeg har jo laant op hele min Enkepension for næste Aar.

Jeg tager hvadsomhelst der tilbyder sig — svarte Elsa bestemt. — Du skal ikke lide ondt for min Skyld.

I Ugens Løb gjorde de Visitter til flere andre Agenter. Elsa fik overalt Ros for Stemmens Skjønhed, men maatte stadig høre op igjen den samme Forsikkring om alle de Kampe, som ventede hende.

Efter Agenterne kom Turen til Forlæggerne. Al Musik, som opføres i Italien, ejes nemlig af tre Milanesere,

og ingen Impressario har Ret til at uddele Roller til en Kunstner, som ikke er anerkjendt af vedkommende Musikforlægger. Disse mægtige Matadorer boede i hvert sit pragtfulde Palads. De modtog Elsa med største Venlighed. Hvis der meldte sig nogen Impressario, som ønskede hende, skulde ganske vist ingen af dem modsætte sig, at hun optraadte i deres Operaer selv paa de mest ansete Teatre.

Imidlertid svandt den ene Uge efter den anden, uden at hverken Agenter eller Impressarioer lod høre fra sig.

Og her skal vi bo i dette kostbare Hotel, og saa kommer der ikke et eneste Menneske! — sagde Majorinden i stor Ærgrelse. Hun havde jo ventet, at Tilbudene skulde strømme ind i massevis, og at her skulde blive en Gaaen og Kommen uden Stands.

Og for at kunne betale Lejen i dette luxuriøse Hus, maatte de spare til den Grad paa sine Fødevarer, at de som oftest ikke spiste sig mætte. Da der ikke kunde være Tale om at gaa til fælles Bord i Hotellet, forsynte de sig med de nødvendige Levnetsmidler og holdt Maaltiderne paa sit Værelse. Men for at undgaa Tjenernes Misagt gjemte de altid de afpillede Fiske og Hønseben i et Stykke Papir. Og naar de da den følgende Morgen var ude og spadserte, skiftedes de om at gaa ind i et Portrum for ubemærket at kaste Resterne fra sig.

I Begyndelsen kunde de le af denne zigøjneragtige Husholdning. Men lidt efter lidt blev det mindre morsomt. Elsa led ubeskrivelig ved at se sin Plejemor udsat for alle disse Savn endog af de nødvendigeste Ting. Det Slag, der havde rammet hende i Paris, havde tildels slukket Ærgjærrighedens Ild. Og hvad der nu sporede Ønsket om at komme frem, var ene og alene Tanken paa den Taknemligheds-gjæld, hvori hun stod til sin Plejemor.

Dagen kom, da de Begge maatte samle sine Smykker og bringe dem til en Guldsmed, paa hvis Vindu der stod opklistret en Plakat:

Kjøb af brugte Sager.

Men da Elsa den Aften gik tilsengs, var hun dybt bedrøvet og bad inderlig til Gud om Hjælp.

Ligeoverfor den pragtfulde Domkirke ligger Milanos berømte Galleri, som er bygget i Form af et Kjæmpekors med Tag af Krystalruder. Paa begge Sider pranger Diamanthandlernes Butikker, og om Aftenen lokker Musikken fra alle de rigt oplyste Kaféer. Her ses om Vaar og Høst en talrig Skare af Sangere, Korister og Balletfolk, som strømmer til Milano for at tale med Teateragenter og søge Ansættelse. Elsa gjenkjendte flere af Eleverne fra Paris, Andre havde hun mødt i Ventesalene her i Byen. Men Dag for Dag blev disse Galleriets faste Besøgende færre og færre, og tilsidst syntes de ganske at skulle forsvinde.

Henimod Jul aabnedes Sæsonen, og nu suste Jernbanetogene afsted med hele Ladninger af Kunstnere, som skulde opleve Vinteren i alle Italiens Byer.

Det er nok en Fejltagelse, vi er komne herved — gjentog Majorinden hver Dag. — Disse Italianere er ikke til at stole paa. Jeg tror slet ikke en eneste af dem har gjort noget for at skaffe dig Arbejde. Vi burde være blevne i Frankrig. Din Plads er paa den store Opera i Paris og intet andet Sted.

Men kjære Mor, du kan da begribe, at ikke en Begynder kan blive Primadonna paa Verdens første Teater! — svarte Elsa.

Og imidlertid tilbragte de Halvparten af Dagen med at vandre omkring i dette mylrende, paa arkitektonisk Skjønhed saa fattige Milano, hvor Alt aander Handel og Pengejag.

Regntiden kom, og nu silte det ned fra Morgen til Aften. Huset blev koldt og fugtigt. Men Brænde var for dyrt. Den Luxus maatte man spare.

Uf, jeg begynder at hade denne By! — svarte Elsa en Dag. — Bliver vi her længere, mister jeg Stemmen.

Gud bevare dig, Barn! — svarte Majorinden forfærdet. — Da var det nok bedre at komme bort snarest muligt.

Men en Morgen, da de sad raadville og tause i hvert sit Hjørne af Sofaen, traadte Tjeneren ind med et Visitkort. Elsa greb det med Nysgjærrighed og læste:

Carolo Venturelli

Impressario

Messina.

Endelig! — og hun rakte Kortet til Majorinden. — Bed ham vente i Salonen! — befalte hun Tjeneren. — Vi kommer strax.

Frem med den blaa Silkekjole! — sagde Majorinden. — Pynt dig bare alt, hvad du kan! Hvor er Nøglen til Kufferten? Jeg maa have mit violette Fløjelsliv med de hvide Kniplinger. Jo finere man er, des bedre Indtryk gjør man. Talentet maa fremstilles i en smuk Ramme.

Og nu blev der en Pynten i flygende Fart.

Elsa krøllede sit Pandehaar, Majorinden pudrede hele sit Hoved, og derefter skyndte de sig ned ad de syv Trapper for at modtage en af disse længe Ventede, som de var begyndt at tabe Haabet om nogensinde at faa se.

Nede i Salonen stod to Herrer. Den Ene ganske ung, mager og mørkhaaret. Det var Sekretæren hos en af de mindre Agenter. Han forestillede Signor Venturelli, en Mand paa henved de femti Aar, stærkbygget, høj og korpulent. Det rødbrune Haar laa kjæmmet glat nedover det højre Øre. Læberne, halvt dækkede af en rød Knebelsbart, var brede og kjødfulde. Øjnene lyste i alle Farver, eftersom han vendte sig fra eller imod Lyset; men Hovedindtrykket var grønligt. De stod sjelden stille, men rullede til højre og venstre i alle Retninger, kun ikke i den,

hvor den Person fandtes, til hvem han talte. Den ubehandskede Haand, hvormed han trykkede Elsas, var nerverløs og fed som en Pølse.

Jeg har hørt tale om Signorinaens vakkre Stemme og om Deres Skjønhed — sagde han. — Og med Hensyn til den Sidste kan jeg heldigvis strax overbevise mig om Sandheden. Jeg kommer nu for at gjøre Dem et Tilbud.

Jeg takker! — svarte Elsa. — Men vær saa god, sid ned!

De tog Plads.

Til hvilket Teater skulde det være?

Til *Vittorio Emmanuelle* i Messina.

Det er langt borte! — sagde Elsa uvilkaarlig. — Er det ikke et daarligt Teater?

Daarligt? — gjentog han og spillede Øjnene vidt op af Forfærdelse. — *Vittorio Emmanuelle* i Messina er det første Teater i Europa, min kjære Signorina. Alle Italiens Berømtheder har sunget dernede. Den, som har gjort Lykke der, kan ogsaa rejse Verden rundt.

Ja, det er et udmærket Teater! — istemte Sekretæren. — Og Signor Venturelli er Siciliens første Impressario.

Jeg har havt alle Teatrene dernede — fortalte Impressarioen. — Mit Navn er kjendt af hvert eneste Menneske fra Prinsen til Æseldriveren. Jeg behandler Publikum godt. Jeg byder altid gode Varer. Og jeg er tilbødt af mine Kunstnere; for det er endnu

aldrig hændt, at Carlo Venturelli ikke har betalt sin Trup. Man elsker mig som en Ven, en Far.

Og hvad er saa Betingelserne? — spurgte Elsa, som maatte føre Ordet alene, da Majorinden ikke forstod det mindste.

Jo, min smukke Signorina, jeg behøver først en Valentine til Hugenotterne, derefter en Norma og sandsynligvis ogsaa en Alice. Flere Operaer bliver der vel neppe givet i de fire Maaneder, vi arbejder. Jeg kommer altsaa for at spørge Dem, om De kan paatage Dem disse Roller?

Ja, med Fornøjelse! — svarte Elsa. — Jeg har studeret dem Alle. Men hvor stor er Betalingen?

Den skal vi nok komme overens om! — sagde han hurtig. — I Betragtning af, at Signorinaen er Debutant maa det allerede anses som en stor Tjeneste, jeg viser Dem, naar jeg lader Dem komme frem i saa betydelige Partier. Jeg havde derfor tænkt at foreslaa Dem, at De i den første Tid skulde synge uden Gage.

Elsa maatte oversætte for Majorinden.

Aldrig i Evighed! — svarte denne paa Svensk. — Hvad skulde vi saa leve af?

Mor siger, det er umuligt! — sagde Elsa. — Men jeg kan jo synge Valentine, og hvis jeg lykkes, faar De betale mig for den næste Rolle.

Faa det skriftlig! — hviskede Majorinden til Elsa. — Jeg tror ham ikke.

Ja, ja! Lad os da forsøge! — svarte han. — Gaar det godt, er det jo til Begges Fordel, at De bliver dernede. Ah, smukke Signorina, De vil komme til at gjøre alle vore unge Kavallerer forrykte i Hovedet! Dette blonde Guldhaar! De blaa Øjne! Og denne Figur! De ligner en stolt Svane. De er en kostbar Perle, som jeg har opdaget. En funklende Stjerne, som er dalet ned fra Himlen. De vil blive forgudet i Messina, baaret paa Hænderne. Jeg lover Dem en Benefice, inden De rejser bort. Og jeg skal nok sørge for, De faar værdifulde Gaver. Jeg skal selv kjøre Dem omkring til alle vore Villaer, hvor der bor Prinser og Millionærer. Ah, De vil komme til at takke Signor Venturelli, som førte Dem derned! De skal aldrig kunne glemme ham. Se paa denne mørke Himmel her i Norden, disse smudsige Gader, Regn og Snel! Uf, jeg fryser gennem Krop og Sjæl bare ved at tænke paa det! Dernede er Havet, Solen. Sicilien er et Paradis, vakkre Signorina. Der blomstrer Roserne hele Vinteren. Solen, Signorina, Solen! De følger altsaa med?

Elsa raadførte sig nogle Minutter med Majorinden og svarte derefter:

Ja, hvis De vil gjøre Kontrakt op iforvejen og sikkre mig en bestemt Løn, saafremt jeg lykkes i den første Rolle. Jeg maa ogsaa bede Dem om at betale Rejsen for os Begge.

Impressarioen holdt sig for Hjærtet, som om han skulde faa Slag af bare Forfærdelse: Betale Rejsen? Det har jeg dog aldrig hørt Tale om! Men De maa

være lidt mere elskværdig kjære, smukke Signorina! Jeg har kolossale Udgifter.

Efterat have ynket sig som en Ulykkelig med Haanden paa Hjærtet og himmelvendte Øjne, endte han dog med at love fri Rejse samt otte hundrede Lire maanedlig, saafremt Valentine lykkedes.

Sekretæren aabnede en Pakke Dokumenter og gav sig strax til at udfylde de trykte Kontrakter. Da Arbejdet var færdigt, undertegnede Parterne hvert sit Papir, og Venturelli lovt at underrette hende om den for Afrejsen bestemte Dag.

Hele Truppen skulde afsted samtidig for at faa Billetterne billigere. Paa den Vis kom han til at forsnakke sig og røbe, at alle Kunstnerne havde fri Rejse, hvad han for et Øjeblik siden lod til aldrig at have hørt Tale om.

Elsa maatte strax afsted til Teaterskrædderen. Han modtog dem i en stor Sal, hvis Vægge var dækkede med farvede Tegninger af alle Aarhundreders Dragter fra Hoffet og Borgerstanden. Paa Hylder mellem Vinduerne fandtes Bøger med Solofigurer, Kor og Kulisser fra alle de mest bekjendte Operaer og Skuespil. Og i det tilstødende Rum prangede en rig Samling af Vaaben og Smykker af forskellige Slags Metaller, indlagte med Stene og Perler. Ejeren viste nogle Tegninger af Valentine samt flere færdige Kostumer, hvoriblandt Elsa kunde vælge. En af Syerskerne førte dem derefter ind i et mindre Rum for at

prøve, og hun forsikkrede, at Signorinaen var fuldkomment skabt, en ren Model. Alle Livene maatte indsyes; men ellers var der intet at indvende. Stofferne var pragtfulde, Metalbroderierne udførte med største Kunstfærdighed.

Da Elsa havde anskaffet sig Sko, Silkestrømper og Parykker, hvilke Sager hun efter Kontrakten maatte købe selv, var alle Forberedelser endte.

VIII.

Signor Venturelli var allerede afrejst med Dampskibet; men hele Truppen skulde efter med Toget. En Sværm af Mennesker bevægede sig frem og tilbage i Ventesalene, og Elsa og Majorinden havde derfor ingen Idé om, hvem der tilhørte deres Følge. Først da Agenten havde bragt Billetterne og fulgt dem ind i en Damekupé, forestillede han et Par af deres Rejsefæller. Det var Signorina Jacobi — soprano légère — med sin Selskabsdame og Altstemmen, Signorina Bartoldi med sin Duenna og Lærerinde. Man hilste hverandre, ordnede Bagagen og satte Dyrene tilrette. Signorina Jacobi havde et Bur med to Kakaduer. De andre Damer havde en liden Abekat, som laa paa Bomuld i en Papæske, samt i en Kurv en hvid Puddelhund og en Katunge. Der blev en Gjøen, Mjauen, Fløjten og Snadren, som ikke stilnede af, før Toget satte sig igang.

Den Diavolo af en Impressario! — udbrød den gamle Dame, som rejste med Altsangerinden, en ganske ung, taus Person. — Han sagde, vi skulde

over Rom og Neapel, og nu ser jeg, han har taget de billigste Billetter og den længste Vej. Vi skal helt ned langs med Adriaterhavet og kommer først til Messina om to Dage. Den canaille! Det er ham umuligt at sige et sandt Ord!

Hendes unge Veninde hviskede Noget i hendes Øre, og dermed taug de Begge.

Sopranen og hendes Rejsefælle talte Tysk.

Saa Damerne er tyske? — sagde Majorinden glædelig overrasket ved at høre et Tungemaal, hun forstod.

Wienerinder — oplyste Primadonnaen. — Men vi har tilbragt de sidste ti Aar i Italien og Spanien. Jeg elsker Sydens Folk. Og Damerne, hvorfra kommer de?

Fra Stockholm.

Stockholm? Hvor er det? Jo, det er Hovedstaden i Skandinavien, ikke sandt?

Nej, det er i Rusland! — skyndte hendes Selskabsdame sig at oplyse.

Majorinden fik herved Anledning til at fortælle om sit Fædreland, og Samtalen blev livlig.

Efter en Stunds Forløb begyndte Altens Rejsefælle at snorke højt nede i det andet Hjørne af Vognen, og der blev en almindelig Stilhed. Snart søvnede baade Mennesker og Dyr.

Da det lysnede ad Dag, kunde Selskabet blive nærmere kjendt med hverandres Udseende. Sopranen, Signorina Jacobi, sad fyldig og mægtig i sin sorte Fløjelskaabe, kantet med Pelsværk. Hun havde

blaasort, kreppet Haar, og hendes Næse, Øjne og Hud røbede jødisk Herkomst. Selskabsdamen var en graahaaret, fed Matrone. Hun syntes rent nervøs af Angest for, at Signorina Jacobi skulde fryse eller sidde ubekvemt. De flyttede uophørlig Plads. Her trak det. Ligeoverfor stak den opgaaende Sol hende i Øjnene. Saa taalte hun ikke at kjøre baglænds. Noget galt var der overalt.

Signorina Jacobi løftede den bredskyggede, fjerbesatte Filthat af Hovedet, kæmmede sit sorte Haar, vaskede derefter Ansigtet med Koldkrem og sminkede sig med en hvid Væske. Læber og Øjenbryn blev omhyggelig farvede.

Hun generer sig ikke den der! — udbrød Elsa paa Svensk til Majorinden.

Mens Signorinaen gjorde sit Toilette, underholdt hendes Selskabsdame sig med Majorinden. Man bebrejdede stundom denne Sidste, at hun altid lovpriste sin Plejedatter; men her fandt hun næsten sin Overmand.

Min Veninde var egentlig uddannet til Prima-donna for Operaen i Paris — fortalte Selskabsdamen — Hendes Far spillede nemlig i tyve Aar første Violin i Orkesteret. Hun debuterte ogsaa med storrende Lykke. Men der var saa mange Intriger og saa megen Skinsyge, at det endte med, at Direktionen tilbød hende tyve tusend Francs, hvis hun vilde trække sig tilbage. Da Signorina Jacobi har en ganske usædvanlig Stemme, var hun for stolt til at ville beholde en Stilling, man ikke undte hende. Vi

rejste derfor afsted til Spanien og Italien. Og her skulde De bare vide, hvilke Triumfer hun har havt! De største Teatre har slaaes om hende. I Asculi Picena illuminerte de hele Byen paa hendes Benefice-aften. De unge Herrer spændte Hestene fra Vognen og trak hende hjem til Hotellet. En Prins, en af de rigeste Kavallerer i Ancona, havde nær skudt sig for hendes Skyld.

Men Vaabnet, som han vilde skyde sig med, var nu bare en Eau de Cologneflaske i Form af en Pistol — sagde Signorinaen selv med en munter Latter.

Men da blev den Gamle højst fornærmet og bad hende ikke blande sig i Samtalen. Hun maatte spare sin Stemme, indtil hun skulde optræde.

Da Majorinden endelig kom tilorde, fortalte hun om Elsa, som havde sunget, saa Folk fik Taarer i Øjnene, da hun bare var fem Aar gammel, og derefter om den skammelige Direktør i Stockholm.

Men nu begyndte Altens Beskytterinde nede i det andet Hjørne at brumme og hoste. Hun kjedede sig øjensynlig ved al denne tyske Snak, som hun ikke skjøjnte et Ord af. Og hun spurgte pludselig, om Damerne kjendte Forholdene paa Sicilien?

Nej, Ingen af dem havde været der!

Ja, da skal De blive overraskede! — forsikkrede hun med et lunt Smil. Det var en firkantet, muskelstærk Dame, der forlængst var over den første Ungdom, og som med sit kort afklippede Haar og den skjæggede Hage lignede en forklædt Mand. —

Jeg har fejret mine første Tiumfer dernede — fortalte hun. — Det er forresten noget forfærdeligt Pak disse Messinesere. Det er en Sammenblanding af Udsbud fra alle Middelhavets Kyster. De piber og brøler i Teatret som vilde Dyr. Og Kunstneren betragter de bare som en Væddeløbshest.

Er Signoraen ogsaa Kunstnerinde? — spurgte Wienerinden paa Italiensk.

Det skulde jeg mene! Mit Navn er Elvira Bartoldi. Jeg har optraadt i Mandsklæder og sunget Elskerroller. Tenorpartiet i Rossinis Messe blev komponeret for mig, og det var mig, som første Gang udførte det i Paris.

Elvira Bartoldi! Ja, det Navn har jeg ofte hørt — svarte Wienerinden. — Signoraen er jo en berømt Personlighed.

Det skulde jeg mene! — gjentog denne og knejste med Hovedet. — Hvem kjender ikke mit Navn? Men Alt forgaar her paa Jorden, og Intet er ømtaaligere end Stemmen. Jeg forkjølte mig paa en Rejse til Brasilien. Vi led Skibbrud og maatte sidde en hel Nat paa nogle Planker i aaben Sø, indtil et engelsk Skib fiskede os op. Og Dagen efter havde baade min Mand og jeg mistet Stemmen.

Hvor forfærdeligt! — udbrød hendes Tilhørere.

Ak ja, man maa gennemgaa noget af hvert, inden man bliver færdig dernede! Da vi kom tilbage til Milano, søgte jeg Elever i Sang. Og jeg fik da heldigvis altid nok af dem og Glæde af dem. Naar

jeg nu finder et virkeligt Talent, skaffer jeg Vedkommende en Debut og rejser selv med til Stedet for at faa Sagen igang. Det er ogsaa derfor, jeg nu skal til Messina. Min unge Veninde, Signorina Bartalucci, har en ganske ualmindelig Røst.

Men Deres Mand, lever han da endnu? — spurgte Signorina Jacobi.

Ja, han begyndte en liden Forretning i Milano. De ved, der er altid Venner og Bekjendte, som trænger til Penge. Man kan ofte vise andre Mennesker en Tjeneste, som samtidig er til Ens eget Gavn.

Hvad mener De egentlig? — spurgte Wienerinden.

Jo, en Kunstnerinde er for Exempel i en øjeblikkelig Forlegenhed. Hun har et Smykke, som hun ikke strax ønsker at sælge

Ah, saa at forstaa! — sagde Signorina Jacobi.

Manden er Pantelaaner — oversatte Elsa for Majorinden.

Jeg driver ogsaa min Del af Forretningen — vedblev Signora Bartoldi. — Jeg er aldrig paa Rejse med mine Elever uden at have et Forraad med mig. Hun løftede op sin sorte Overkjole og pegte paa to store Lommer i Underskjørtet. De var begge lukkede med Knappenaaler, for at mulige Tyve kunde stikke Fingrene tilblods. Hun tog Naalerne ud og trak op den ene Æske efter den anden. Ægte og uægte Smykker til alle Værdier. Røde, grønne og blaa Stene, Rosendiamanter og Brillanter, Armbaand,

Ørenringe, Halsesmykker og Haarspyd. Skulde Damerne kanske have Brug for en eller anden Ting? Alt var tilsalgs for en Spotpris. Hun var ogsaa villig til at udleje Smykkerne, om man en Aften vilde glimre mellem Tilhørerne i en Loge. En Kunstnerinde, som ønsker rige Gaver, sagde hun, maa altid optræde med en Formue af Diamanter. En saadan Person vover man ikke at tilbyde en Bagatel. Mange af mine Smykker har tjent som Medesnøre i den Hensigt.

Paa Hylden over hendes Hoved stod en aflang Blikæske, fyldt med Kniplinger og kostbare, brugte Stoffe. De blev udfoldede til almindeligt Skue, saa hele Vognen snart lignede Disken i en Modebutik. Wienerinden gjorde flere Indkjøb; men Elsa maatte afslaa den ligefremme Opfordring, da hun frygtede ikke at have nok Penge til Mad og Hoteller, indtil de naaede frem til Rejsens Maal.

Og imidlertid foer Toget afsted i susende Fart. Stundom saa det ud, som om Jernbanen sejlede hen over selve Havfladen. Andre Steder stak Stranden bredere ud med gult og rødt glinsende Sand, som piskedes af skummende Bølger. Vandet var marineblaa Farve, og Himlen hvælvede sig over det klar og varm med blege Rosenskyer længst ude i Horizonten. For en Modsætning til Lombardiets Mørke og Regn! Her var saa tindrende klart, at selv de usleste Stenhytter tyktes mere fristende end Nordens Paladser. Toget gik gennem forskellige mindre Byer med Orangelunde og Rosenhaver. Alle de fladtagede

Huse var byggede af hvidt og sort Marmor eller af Sten, malet i rosenrødt, himmelblaat og bleggult.

Ak, hvor jeg elsker alt dette Lys! — udbrød Elsa. — Min Sjæl suger det til sig som en forfriskende Drik! Jeg synes, det skinner mig lige ind i Hjærtet!

Sent paa Aftenen standsede Jernbanen i en liden Stad, hvor man skulde overnatte. Hele Truppen kom nu tilsyne. Alle Herrerne samt flere Sangerinder af lavere Rang hoppede ud af anden Klasse, Koristerne og Danserinderne af tredje. Der viste sig en svær, mørkøjet Kalabreser, som fortalte, det var ham, der i Almindelighed skaffede Logi til alle de Kunstnere, som standsede her paa Gjennemrejse til Sicilien. Man fulgte ham i spredte Grupper over en stor Plads, som laa ved Enden af en lang, bred Gade. Men alle Lys indenfor Vinduerne var slukkede, og Gas syntes endnu ikke at være kjendt.

Kalabreseren standsede udenfor en lav Bygning, hvis underste Etage bestod af et stort Beværtningsslokale. Men ved at kaste et Blik ind i den lange Sal, hvor det oste af Stegefedt og Tobak, blev Majorinden ganske urolig.

I denne Røverrede vover jeg aldrig at sætte Foden! — sagde hun.

Signorina Jacobi syntes ogsaa at nære Betænkeligheder. Fandtes der da ikke andre Hoteller i Byen?

Jo, ganske vist! Men det var sent paa Natten, og da der imorgen holdtes Marked, var sandsynligvis alle Rum optagne. Imidlertid fik de en liden Gut med sig, og nu begav Wienerinderne, Elsa og hendes Plejemor sig paa Vandring gjennem den sovende Stad. De gik fra det ene Hotel til det andet. Nogle Steder umagede man sig ikke engang med at lukke op, paa andre Steder hørtes kun en brølende Stemme fra et Vindu eller en Luge. Man spurgte, hvad de ønskede, og svarte i en tvær Tone: Nej!

Efter en Times møjsommelige Vandring stod de atter ved sit Udgangspunkt og maatte bekvemme sig til at træde ind i Værtshuset. Her spiste man ved Borde uden Dug og drak Vin af Kjæmpekarafler. Kosten bestod af Grøntsager samt Makaroni, kogt i Olje og med en skarp Ost, som mindede om for-dærvet Smør.

Den berømte Elvira Bartoldi sad mellem de unge Sangere med Hænderne i Sidelommerne paa sin korte, brune Kaabe, og en dampende Cigar i Munden. Hun fortalte dem om Alt, hvad de skulde faa opleve paa Sicilien, Banditternes Hjem. Hun kjendte hele den civiliserede Verden, det vil sige Italien, Paris og Buenos Ayres.

Majorinden og Elsa endte sit Maaltid saa hurtig som muligt og kaldte derefter paa Værten for at faa se Lejligheden ovenpaa. Denne bestod af to Rum. Et større med tre Jærnsenge, nogle Rørstole samt et faldefærdigt Bord med Vaskefad. Og ved Siden heraf et mindre Kammer, hvor der kun var Plads til

en Seng og en Stol. Det største Værelse blev bestemt til Majorinden og de to Wienerinder, mens Elsa valgte det lille. Men her var Lagenerne saa fugtige, at hun maatte lægge sig ganske paaklædt i hele sin Rejsedragt.

De havde ikke sovet mere end et Par Timer, da Elsa vaktes af en pludselig Støj. Hun stirrede forbauset imod Døraabningen, hvor der viste sig en brændende Oljelampe. Og bag denne et smudsigt, rynket Kvindeansigt.

Op Signorina! Her er en Løjtnant, en Cavalieri, som uventet er kommen til Byen. Det er hans Værelse, De har faaet.

Elsa kom op i en Fart og skyndte sig ind i det tilstødende Kammer. Resten af Natten tilbragte hun i samme Seng som hendes Plejemor.

Den følgende Morgen fortsattes Rejsen. Den gik gennem det herlige Kalabrien med de underlig formede Klipper, bevoxede med Vingaarde, og en Jordbund bugnende af Mais, Blomster og Frugter. Grundfarverne i al sin Kraft, ublandede, gennemsigtige, gennemdampede, saaledes var Himlen. Gule, brændende Ørkenkyer. Et glittrende Feeri af Farver. Glød i Farve. Musik i Farve.

Udover Eftermiddagen naaede de Reggio, hvor Skibet ventede og førte over til Messina. Truppen lejrede sig gruppevis omkring paa Dækket, og Majorinden slog Hænderne sammen i Henrykkelse.

Elsa, se dig omkring! Barn, dette er Paradiset!

Bag dem Kalabriens Kyst med de smaa Fiskerlejer, mellem hvilke man hist og her skimtede et fyrsteligt Marmorpalads. Graablaa Olivenskove, badede i Sol. Og ligeoverfor Sicilien, hvorpaa Naturen har ødslet alle sine herligste Skatte. Der laa Messina i en Halvmaanecirkel op imod Klippeskrænten og omringet af en stærk Vagt af kegleformede Fjeldtoppe. I Havnen var der en ustandselig Færdsel af Baade og Skibe, hvorfra alle Nationers Flag hilste Vinens og Frugternes begunstigede Ø.

For en Vrimmel af Mennesker dernede paa Bryggen! Grupper af elegantklædte Herrer, der var nysgjærrige efter at se det længselsfuldt ventede Sangerselskab, samt en Mængde Bærere og Gadegutter, som haabede paa Fortjeneste. Eftersom Passagererne steg iland, blev de bestormede af skrigende Stemmer og fremrakte Hænder. Alle Kurvene med Hatte, Hunde, Abekatte og Fugle samt andet Løsoyre reves ud af deres Hænder.

Jeg tror, vi lander i Afrika! — udbrød Majorinden, som svarte alle paa Svensk eller Fransk og derved vakte mangan en munter Latter.

Saa ramlede Omnibussen afsted med dem opover en trang og smudsig Gade imod en aaben Plads til Byens bedste Hotel. Her tog første Rangs Kunstnerne ind, mens de Øvrige forsvandt i forskellige Sidegader.

Elsa og Majorinden fik to højloftede og rigt dekorerede Rum med Udsyn paa det ligeoverfor liggende Teater. Men de hørte snart, at Priserne var

de dobbelte af, hvad Impressarioen havde opgivet dem i Milano.

Ved Middagen mødtes man paany med de to Wienerinder. Det var en lang Spisesal, hvor alle de Rejsende sad ved sluttet Bord. Her var en Mængde Officerer, som laa i Garnison, og forresten Handelsfolk fra forskellige Lande.

Signorina Jacobi var smykket som til Fest. Rosenrød Silkekjole, besat med spanske Kniplinger. Hun blev strax kjendt med hele Selskabet og samtalte med en Lige fremhed, som om de alle var gamle Venner. Elsa kjendte sig meget træt og aabnede neppe Munden. Der var i alle disse Mænds Blikke, Smil og frie Udtryksmaade noget, som røbede, at de indbildte sig, de kunde omgaaes disse Damer paa anden Vis end Kvinder af sit eget Selskab.

Wienerinden gav forresten fuld Anledning til denne Tro; men Elsa kjendte sig ubehagelig berørt, og kun naar en af Herrerne tiltalte hende, svarte hun med Enstavelsesord. Ellers sad hun taus.

Signorina Jacobi klagede den hele Tid over Maden, og da Vinen ikke behagede hende, slængte hun Indholdet af sit Glas langt henover Gulvet.

Ved den nederste Ende af Bordet sad en ung Officer med en spids, brun Knebelsbart og et Par mørke, vulkanske Øjne. Han var for langt borte til at kunne meddele sig til Damerne; men hans Blik veg ikke fra Elsas Ansigt, og det blev hende tilsidst saa pinligt, at hun ikke vidste, hvor hun skulde se hen for at undgaa ham. Hun rejste sig, inden Des-

serten var bragt ind, og gik ud af Salen, fulgt af sin Plejemor.

Bellissima!*) — hviskede Officeren, idet hun strøg ham forbi.

Den Uforskammede! — udbrød Elsa paa Svensk.

Det er første og sidste Gang, vi spiser hernede — sagde Majorinden. — Det er jo modbydeligt at sidde tilbords med den Slags Pak!

Udenfor Spisesalen var der en Gang, hvor de Rejsende ophængte sit Ydertøj. Her ventede Signora Bartoldi, Pantelaanersken. De boede i et mindre Hotel — fortalte hun. — Og hendes Elev var allerede tilsengs. Men jeg vilde bare herop for at varsko, at der er Gjæring i Luften. Jeg har det fra min Brorsøn, som er Musikhandler hernede. Vi maa være forberedte paa de værste Skandaler.

Men hvad i al Verden er der da paa færde? — spurgte Elsa ganske skræmt af Signoraens forfærdede Mine.

Jo, nu skal De høre! Venturelli skal have tilsneget sig Teatret ved at underbyde den anden Impressario. Messina plejede altid før at give hundrede tusend Lire til Operaen; men efter Koleraepidemien er Byen saa udarmet, at Magistraten ikke har kunnet love mere end tyve tusend. Venturelli er gaaet ind paa dette Vilkaar, endskjønt han ved, det er umuligt at sætte Maskinen i Gang med en saa ringe Sum. Det Hele er altsaa Svindel. Han kommer til at bestjæle os Alle og spille Fallit. Den anden Impressario

*) Skjøn!

har svoret, at hele Truppen skal udpibes. Publikum er delt i Partier. Aa jo, det bliver nok en munter Historie! Godnat, mine Damer! Vi ses imorgen. — Og hermed skyndte han sig ind i Spisesalen for at meddele sig videre.

Elsa blev rent forstumlet. Og da hun havde oversat for Majorinden, paastod denne, at hun kjendte Jordbunden ryste. De var ikke langt fra Etna, og hun syntes, Vulkanen med det Første maatte røre sig og sprude Ild.

Næste Dag begyndte Prøverne. Scenen var oplyst med to Lamper, men Tilskuerrummet bælgmørkt. Dernede var der en Kommen og Gaaen uden Stands. Abonnenterne havde nemlig Lov til at overvære Prøverne, og de gav allerede nu sine Meninger tilkjende.

Det var Hugenotterne.

Wienerinden, som sang Margrethe af Valois Parti, gjorde sine Triller med en Dronnings overlegne Ro, med en sejersvandt Primadonnas fulde Sikkerhed. Men da hun kom op i Højden, blev Tonen saa tynd og farveløs, at den lignede en Natugles uhyggelige Hvinen.

Fi donc!*) raabtes der nede i Parket — Man talte højt, lo og hyssede.

Men til Elsa klappede de og raabte: Bravissimo, bella Valentina!**)

*) Fi donc! Fy da!

**) Bravissimo Bella V! Udmærket, skønne V!

Herover blev Wienerinden saa rasende, at hun fra nu af med Flid holdt sig borte fra Elsa og neppe hilste, naar de mødtes.

Tenoren var mager, bleg og saa ud som en Kirtelsvag. Den lille, firkantede Næse skinnede lig et rødt Fyrtaarn under de blaa Øjne, der svømmede i Vand. Han led stadig af Snue, og det var først i de sidste Dage, han kunde synge fuldt ud. Stemmen var lys, men manglede Udholdenhed og dramatisk Bredde. Ogsaa han fik høre Mishagsyttringer, hvorover han blev meget fornærmet paa Elsa. Hun var jo den Eneste, som vandt Bifald. Altsaa var der vel nogle »Venner«, som vilde knuse de Andre for at fremhæve hende.

Selve Scenen var som et almindeligt Modtagelsesrum. De første Avissskrivere blev forestillede for Kunstnerne, og man satte sig langsmed Kulisserne, samtalende om alle mulige Ting. En gammel Hattemager, nogle unge Handelsbetjente samt en pyntet Bankier omringede Elsa og bestormede hende med Smiger. Hvorhen hun vendte sig, mødte hun brændende Blikke, hørte hun hede Ord.

Bankieren, Signor Mascaroni, var en liden, mørk Mand paa henved de tretti Aar. Der fandtes ikke en Fold eller et Støvgran paa hele hans Person fra de spidse, lakerede Sko til det glinsende, pomadiserede Haar. Hans Øjne var to runde, blinkende Glaskugler, og i Smilet laa der noget Koldt, Mefistofelesagtigt, som strax virkede frastødende. Han drejede uophørlig paa sin sorte Knebelsbart som for at faa Anledning

til at fremvise Diamanterne paa de langneglede Fingre. Signor Mascaroni talte fem forskellige Sprog, og da han hørte, at Majorinden ikke forstod Italiensk, udtrykte han sig paa Fransk, det han behandlede med samme Lethed som sit eget. Han kjendte alle Europas Hovedstæder og syntes at have Erfaring om det kvindelige Kjøn i alle Lande. Hans Samtaler drejede sig kun om erotiske Emner. Pariserinden var kotet overfor den Mand, hun elskede; Skuespillerinde indtil sidste Øjeblik. Englænderinden alvorlig og kjedelig. Den tyske Kvinde en mærkværdig Sammensætning af Romantik og Prosa. Italiens Døttre Ild i Øjeblikket, men de glemte snart, det vil sige, hvis det ikke endte med Døden. Men den skandinaviske Kvinde, ah, der var Idealet, Foreningen af alle Fuldkommenheder!

Elsa var meget glad, hvergang Orkesterchefen kaldte hende frem; thi denne Bankier gav hende en Fornemmelse af noget Ondt. Men naar Prøven var færdig, stod han der atter og fulgte Damerne over Gaden.

En af Kritikerne fortalte hende en Dag, at denne Diamantsmykkede Bankier havde begaaet de frækkeste Bedragerier. Han havde gjort sig skyldig til Fængsel baade i Paris og i London, men var flygtet fra begge Steder. Her i Messina havde han atter oprettet en Bank for at lokke Penge af godtroende Mennesker. Han havde forladt sin Hustru i Syrakusa for at rømme med en ung Grækerinde, og en hel Række lignende Historier.

Det er virkelig et smukt Selskab! — udbrød Elsa — Og en saadan Person vover at tale til anstændige Damer!

Han er Impressarioens bedste Ven! — svarte Literaten i en ligegyldig Tone.

I den store Loge inde paa Scenen sad hver Aften en yngre, blond Herre, hvem Impressarioen og Orkesterchefen stadig gjorde Visit. Det var Messinas Borgermester. En Dag blev Kunstnerinderne opfordrede til at komme ind i Logen, hvor Venturelli forestillede dem for denne Byens første Mand. Han blev siddende i sin Stol og stirrede paa Damerne med et Seglas i Øjet, som om han beskuede noget Kvæg, der var tilsalgs. Han henvendte et Par Spørgsmaal til hver af dem uden at bede dem tage Plads. Elsa blev saa ærgerlig herover, at hun snudde ham Ryggen og gik sin Vej efterat have svaret: Ja, Herr Greve, jeg er fra Stockholm!

Bondeguttene hjemme i Sverige har nok mere Folkeskik end de saakaldte fine Herrer i dette Land! — sagde hun til Majorinden, som var bleven staaende inde paa Scenen.

Et Øjeblik senere kom Venturelli farende efter hende med forfærdet Mine.

For Gud i Himlens Skyld vær da elskværdig imod Greven! — bad han med foldede Hænder — Han har alle Byens Penge i sin Haand. Hvis De støder ham med Deres sure Ansigt, kan hele Teatret være fortabt.

Jeg har intet at gjøre med Herr Borgermesteren!
— svarte Elsa — Ingen Mands Stilling eller Rang kan i mine Øjne undskylde et uhøfligt Væsen. — Og hun vendte sig til Majorinden og sagde: Kom, lad os gaa hjem! Prøven er forbi.

Gaderne i Messina var trange og stinkede af Smuds samt af alle Slags Madvarer. Brolægningen umulig. Det eneste Sted, hvor der fandtes frisk Luft, var nede paa Kaien. Her vandrede ogsaa Elsa hver eneste Morgen, og det morede hende at se paa dette brogede, sydlandske Liv. Æsler, Grise og Gjæder dreves uophørlig forbi i store Flokke. Høje Rækker af Appelsiner og Figenkasser laa opstablede færdige til at bæres ombord paa Skibene af de brune, halv-nøgne Lazaroner. Duerne, Messinesernes Yndlingsdyr, trippede klukkende omkring paa Gaden eller sad i Mastetoppene og varmede sig i Solen. Gamle, rynkede og sodede Kvinder tilbød hylende sine Æbler og Kastanjer, som stegtes paa smaa Ovne ude i fri Luft.

Naar Elsa kom vandrende, blev hun strax Gjenstand for almindelig Opmærksomhed. Handelsbetjentene nynnede hendes Melodier i Hugenotterne, mens Andre hviskede: »bellissima Valentina!«*) Lazaronerne saa paa hende med lange Blikke og smilte. Dette blonde Hoved og de blaa Øjne var for dem noget ligesaa Ualmindeligt, som det i det Hele taget var mærkværdigt at se en fint klædt Kvinde tilfods herude

*) Skjønne Valentine!

paa Gaden. De sicilianske Damer viser sig nemlig kun halvt skjulte bag Gardinerne i de lukkede Vogne. Men Elsa trængte til Bevægelse og frisk Luft, det hun var vant til fra sin Barndom af, og hun fortsatte sine Vandringer til Trods for det pinlige i altid at være Gjenstand for denne paatrængende Opmærksomhed.

Men ikke hjemme i Huset engang kunde man føle sig fri. Teatrets Forside var optaget af Byens fornemste Klub, og naar Elsa viste sig i Vinduet eller vovede sig ud paa Altanen, blev hun strax besigtiget af en lang Række Lorgnetter og Kikkerter. Paa Fortouget ligeoverfor stod den ildøjede Officer, som havde siddet ved Bordet den første Dag, og hans Blik veg ikke fra hendes Vinduer.

Det endte med, at Elsa maatte sidde med nedrullede Persiennet og spise i sit eget Værelse.

Forestillingsaftenen kom. Teatret »*Vittorio Emanuele*« fyldtes med tusender af Tilhørere. I første Logerad sad Herrerne fra Adelsklubben, Alle i hvidt Halstørklæde og Kjole. I anden Logerad Aristokratiets Damer. En straalende Halvcirkel af Diamanter og ægte Stene. Topaser, Amatyster, Safirer og Smaragder. En Verden af spillende Lys imod en Baggrund af marmorhvide Halse og runde, blændende Arme. Brusende Fjærvifter med glittrende Emailletter vuggedes foran pragtfulde Stoffe i rige Farver. Fra det rene Snehvide med Sølvglans, himmelblaat og blegrødt til prangende guldgult og Purpur.

Nedenunder paa Gulvet sad Folket: en blandet Sværm af alle Samfundets Klasser — men kun Mænd. Her var Officerer og Barbersvende, Handelsbetjente og Lazaroner. Og hvilke stærke Modsætninger af Ansigtstræk og Hudfarver! Blege Norditalienere, bronzebrune Messinesere. Spanske, franske, arabiske og græske Typer.

Idet Orkesterchefen traadte frem og tog Plads paa sin ophøjede Stol, listede en dæmpet Hvysken sig gennem Rummet. Den samme Forventning, den samme kamplystne Stemning, som naar Folket i Spanien venter paa Toreadorens Indtrædelse.

Endskjønt Elsa ikke skulde frem førend i anden Akt, var hun allerede fuldt færdig, da Forestillingen begyndte. Hun aabnede derfor Døren til sit Kammer for at se, hvad der foregik paa Scenen.

Allerede under det første Kor hørtes Hyssen fra utallige Læber. Tenoren afbrødes den hele Tid af haanlige Udraab:

Se paa hans Bukkeskjæg!

Du burde stoppet dig ud lidt bedre!

Læggene dine ser ud som Storkeben!

Men hvad er det, de raaber? Hvad betyder al denne Støj? — spurgte Elsa en Kritiker, som altid levede bag Kulisserne. Aa, det er bare en anden Impresario, som er sint, fordi Venturelli har faaet Teatret — svarte Literaten — Jeg ser, han er troppet op iaften med en hel Armé for at knuse sin Rival. Hvis Forestillingen maa standse inden tredje Akt, har nemlig Tilhørerne Ret til at kræve sine Penge tilbage.

Og dette skal vi Kunstnere lide under! udbrød Elsa ligesaa forbauset som forfærdet.

Ja, ser De — svarte han — her hos os er Teatret en Arena, hvor man kun tilsyneladende kjæmper for Kunsten, mens det i Virkeligheden ofte gjælder ganske andre Sager. Hvis en Mand klapper, kan han være sikker paa, at hans Fiende i politisk eller kommerciel Henseende benytter Anledningen til at ærte ham ved at pibe til den samme Kunstner.

I næste Akt skulde Elsa ind. Hun skalv over hele Legemet, og hendes Hænder var kolde som Is. Men sammen med Angsten følte hun en stolt Misagt for denne raa Sværm, der hverken viste Respekt for Kvinden eller Kunsten, og denne Misagt gav hende et Mod, hvorover hun selv ofte senere skulde forbauses.

Che bellézza! Che occhi!*) siges der paa en af de første Rækker.

Hun aabner Læberne, og Tonerne ruller ud rene, rolige, klare som Sangen fra en Fuglestrube. Et Par stærke Hænder begynder at klappe, og snart er hele Publikum med.

Fra Borgermesterens Loge løftes en høj Blomsterkurv — hvide Roser og Violer — ned paa Scenen. Elsa modtager den og bøjer sig dybt for at takke.

Men da Dronningen træder frem, og den store Trio begynder, skifter atter Stemningen. En stor Voxdukke hæves iveauet midt i Parket. Den skriger

*) Hvilken Skjønhed! Hvilke Øjne!

i Takt med Musiken. En af Tilskuerne efterligner en Kats Mjauen, en Anden en Hunds Gjøen. Man er, brøler, hviner. Snart høres der ikke mere en Lyd af, hvad de tre Damer synger

Stand! Hold op! Gaa ud! Det er nok!

En Person paa første Bænk bøjer sig frem og vil rive Nodebogen bort foran Orkesterchefen. Men denne giver ham med Taktstokken et haardt Slag over Haanden og flytter sin Stol længere frem. Nu er Orkanen løs. En Vrimmel af sorte Arme gjør heftige Svingninger i Luften. En Klapper, som har forvildet sig ind mellem to Pibere, knebles. Man slaas med knyttede Næver, og blanke Knivsblade lyner under Gaskronernes gule Flammer.

De fornemme Damer i anden Logerad morer sig tilsyneladende langt mere over Folkeskuespillet end over Operaen. De bøjer sig fremover og stirrer ned med Kikkerter og Lorgnetter, som om de iagttager en Tyrefægtning.

De ulykkelige Kunstnere ryster over hele Legemet. Nogle taber Mælet. Andre synger skjærende falskt.

Majorinden gik i Fortvilelse frem og tilbage mellem Kulisserne. Hun raabte paa Elsa; men denne kunde naturligvis intet høre.

Hvad skal jeg gjøre? Jeg vil have mit Barn ud! — sagde hun til Kritikerens.

Vi er vant til den Slags Optøjer! — svarte han med Ro.

Men findes der da ikke Politi i denne By?

Kritikeren trak paa Skulderen.

Politiet kan umulig blande sig i saadanne Sager — sagde han — Publikum finder, at naar det har betalt sine Billetter, har det ogsaa Ret til at udtrykke sine Meninger.

Da Tæppet var nede, og Elsa kom ud, kunde hun neppe holde sig oprejst. Der maatte gaa Bud til Apotheket efter beroligende Medicin for at gjen-give hende Ligevægten.

Impressarioen foer hændervidende frem og tilbage paa Scenen. Operaen maa synges ud, hvis ikke er jeg ruineret for hele Livet, jeg og min Familjel! — skreg han — Hører Dere Alle, vi maa holde ud! Holde ud!

Signorina Jacobi paastod, det var hende umuligt at fortsætte. Men Venturelli truede og tryglede, og hun endte med at give efter.

I fjerde Akt steg Orkanen. Man skulde tro, det var i en zoologisk Have, hvor alle de vilde Dyr brød ud af sine Bure og brølte omkaps i de forskjellige Skrigearter. Det knagede og bragede i hele Huset.

Helten og Heltinden kunde ikke blive færdige med den store Duet. Naar Elsa sang nogle Strofer alene, klappede man. Men saasnart Tenoren faldt ind, begyndte Støjen paany. Den stakkars Kunstner blev pludselig greben af et vanvittigt Raseri. Det

var som et Dyr, der er stukket saa længe med hvasse Pigge, at det tilslut taber Taalmodigheden og vender sig imod sine Forfølgere. Han styrtede frem til Lamperækken:

Dere er noget Gadepak! Skurke allesammen! Vilde Umennesker fra Abyssinien! Villiacchi! Facchini! Briganti!*) — tordnede han ud imod Publikum — Jeg har sunget paa alle Italiens første Teatre

Men hans Stemme overdøvedes. Orkestret rejste sig og forlod sine Pladse, mens Tilhørerne sprang over Rækværket og greb de efterladte Instrumenter. Trommer, Violiner og Fløjter stemte op i et infernalsk Lydvirvar. Man hoppede op paa Scenen for med Stokke og Pistoler at true den dristige Kunstner, som havde vovet at haane Publikums Majestæt.

Da rejste Borgermesteren sig og gav Tegn til, at Tæppet skulde gaa ned. Forestillingen var endelig forbi, og Tilhørerne strømmede ud for at fortsætte Striden paa Gader og i Kaféer.

Endskjönt Elsa var den eneste af Kunstnerne, som havde gjort Lykke, var hun langt fra i Stemning til at glædes derover.

Hvorledes kunde jeg synge under alt dette? Et Mirakel! Et Mirakel! — gjentog hun flere Gange, mens Paaklædersken løste hendes Paryk og tog Kostumen af hende.

Men Majorinden sad maalløs med foldede Hænder som en Billedstøtte, stivnet af Skræk. Udenfor Vinduet

*) Skurke, Gadegutter, Røvere.

lød der endnu Skrig og Tummel, og inde paa Scenen varede det længe, inden der blev stille. Fra det tilstødende Værelse hørtes af og til Wienerindens hysteriske Krampegraad.

Da Elsa skulde gaa, mødte hun Impressarioen ved Udgangsdøren.

Jeg lykønsker og takker Dem, smukke Signorina! — sagde han og kyssede begge hendes Hænder — De er mit Anker, min eneste Frelse! Signorina Jacobi og Tenoren maa bort. Men De bliver. Imorgen Aften har vi Prøve paa Norma. De kan jo Rollen?

Ja, jeg haaber det! — svarte Elsa, og de skiltes.

IX.

Den næste Morgen bragte Kammerpigen to Visitkort. Paa det første stod der:

Georg Bernhard
Impressario
London. Wien. Madrid. Paris.

Er det muligt! — udbrød Elsa, som strax kjendte Navnet. Det var en bekjendt Belgier, som havde rejst med flere af Europas første Stjerner. — Mor, det er Georg Bernhard! Kan du fatte, hvad han vil her i Messina?

Han kommer naturligvis for at engagere dig — svarte Majorinden.

Bed ham gaa ind i Salonen og ventel! — befalte Elsa, idet hun snudde sig til Pigen.

Hvem af Herrerne? Herr Greven?

Greven, hvem er det? — Og nu først erindrede Elsa, at hun ogsaa holdt et andet Kort i Haanden. Det bar Borgermesterens Navn. — Sig Herr Greven,

at jeg ikke kan tage imod for Øjeblikket! — sagde hun.

Men det er Byens første Mand! En fornem, mægtig Cavalliere! — indvendte Kammerpigen.

Gjør, hvad jeg siger! — svarte Elsa utaalmodig. Pigen forsvandt.

Ah, hvor jeg længes efter at komme ud af dette Røverhull! — udbrød Majorinden. — Skynd dig, Barn, din peneste Kjole!

Nogle Minutter senere traadte Damerne ind i Salonen, hvor Georg Bernhard ventede.

Det var en ældre Herre, klædt med udsøgt Elegance. Hans Haar var snehvidt og omhyggelig, friseret. Der laa et sarkastisk Drag omkring den lille Opstoppernæse ligesom i Mundvigerne.

Ah, se der, endelig funden! — udbrød han smilende, idet han rejste sig og gik Elsa imøde med udstrakt Haand. — Jeg kommer lige fra Paris for at fange Dem. Tror De mig, lille Frøken?

Ja, jeg maa vel tro det, naar De siger det! Men jeg kan ikke skjønne

Min sidste Primadonna har trukket sig tilbage, hvad De sandsynligvis har set af Aviserne. Nu var jeg paa Jagt efter et nyt Kunstneremne. Og saa traf jeg i Paris Deres Lærerinde, Fru Gemain, som fortalte, De havde en Stemme som en Nattergal . . . ja, jeg erindrer nu ikke alle hendes Lignelser. Men hendes Ord gjorde mig nysgjærrig. Hun sagde, De var i Milano. Jeg afsted. Jeg kommer did. Jeg

hører, De er rejst til Sicilien. For en vanvittig Idé! Mais enfin! Det er nu engang gjort.

Sæt Dem dog ned! — bad Elsa og pegte paa en Stol.

Han satte sig og vedblev:

Jeg hørte Dem igaar, og jeg er kommen i den Hensigt at slutte Kontrakt med Dem for ti Aar, tyve Aar, ja for hele Livet, om De selv vil.

Med mig? Med mig? — Elsa turde knapt tro sine egne Øren.

Ja, ser De, lille Frøken, De har netop den Forening af Vilkaar, som er nødvendig for at vinde den hele Verden, men som saa sjelden findes. Rossini siger: for at blive en stor Sanger kræves der tre Ting: Stemme, Stemme, Stemme. De har ikke alene denne, men ogsaa et herligt Ydre, et henrivende Ansigt. De er godt skabt, har naturlig Ynde, enfin, er De nu dertil sund og viljestærk, saa har De ogsaa Alt.

Ak, dette kan jeg ikke tro! — sagde Elsa. — De, Verdens største Impressario!

Ja, vil De anbetro Dem til Verdens største Impressario, skal han gjøre Dem til Verdens største Sangerinde. Men lad mig nu faa høre, hvorledes De er bunden her!

Elsa hentede sin Kontrakt. Da han havde undersøgt den, gav han hende det Raad ikke at gaa til Prøve paa Norma, inden hun havde faaet sin Betaling i Forskud. Nægter han dette, er De fri.

Majorinden græd af Glæde. Gud være lovet, vi skal komme herfra! — sagde hun. — Om vi bare kunde rejse endnu idag!

Ja, her er ganske vist ikke det hyggeligste Sted at begynde! — svarte Bernhard. — Ved De ikke, hvad Napoleon har sagt? Sicilien er et Paradis, beboet af Djævla.

Det var et træffende Ord! — svarte hun.

Men nu kommer altsaa vor Kontrakt! — vedblev han. — Fra det Øjeblik af, De er fri for Signor Venturelli, tilhører De altsaa mig. Jeg betaler alle Rejser og Ophold i første Rangs Hoteller. Og jeg giver Dem fem hundrede Francs om Maaneden for de to første Aar.

Ikke mer? — udbrød Majorinden. — Jeg trodde, mindst det skulde være et Par tusend.

Nej, kjære Frue! — sagde han roligt. — Jeg maa skabe hendes Navn, og alle de Reklamer, som kræves hertil, koster en Formue. Denne resikerer altsaa jeg. Men gaar det godt, lover jeg det tredje Aar tusend Francs Maaneden, det fjerde to tusend og saaledes stigende i ti Aar. Paa et mindre Tidsrum engagerer jeg Ingen. De maa forpligte Dem til fuldstændig at underordne Dem mine Forskrifter og følge mig til hvilket som helst Land, jeg selv ønsker. Efter ti Aars Forløb er De forhaabentlig en Verdensstørrelse, og da kan De tjene Millioner paa egen Haand.

Elsa vidste, at denne Mand havde banet Vejen for de berømteste Navne i Sangens Verden, og hun

var altfor tilfreds til at vove at gjøre Indvendinger imod Enkelthederne i hans Kontrakt.

Er De ikke betalt til ieftermiddag — sagde han — kan De altsaa iaften følge mig til Neapel.

Elsa undertegnede sit Engagement med Bernhard, og denne gik fra dem med Ønsket om et snart Gjensyn.

Da han var borte, skrev Elsa øjeblikkelig nogle Ord til Signor Venturelli for at underrette ham om, at hun ikke indfandt sig til Prøven, hvis han ikke havde betalt hende inden Klokken fire.

En halv Time senere bankede det paa Døren, og Bankieren Mascaroni traadte ind uden at være anmeldt.

Undskyld, mine Damer! — sagde han. — Men her var hverken Portner eller Tjener tilstede.

Jeg modtager aldrig fremmede Herrer — svarte Elsa ærgerlig og overrasket.

Jeg ved det. Hele Byen ved, at Mademoiselle lever som en Nonne — sagde han smilende. — Det er nok en stor Skuffelse for adskillige unge Kavallerer.

Jeg er ikke kommen hid for at være til Selskab for nogen — svarte Elsa kort.

Men Barn, hvor du er uhøflig! — hviskede Majorinden.

Han satte sig ganske ugenert, altid med de stikende Glasøjne fæstede paa den unge Pige.

Hvad siger man nu om Aftenens Begivenheder? — spurgte Majorinden.

Aa, der er adskillig Ærgrelse! — svarte han.
 — Ser De, Madame, her paa Sicilien lever man omtrent som i Algier eller Tyrkiet. Kvinderne eksisterer kun for sine Ægtefæller, og Huset er stængt endog for Mandens nærmeste Venner. De unge Herrer kjeder sig derfor otte Maaneder af Aaret og sparer da sine Penge for at kunne more sig desmere, naar Operaselskabet kommer. For da haaber Alle, at de skal kunne gjøre en eller anden Erobring.

Og det er bare derfor, de aabner sit Teater?
 — spurgte Majorinden.

Naturligvis! — svarte han, og atter kom dette cyniske, rovdyragtige Drag om hans Læber. — Se her er Livets højeste Visdom! — Han løste en Samling Guldmønter, som hang i hans Urkjæde. De var alle prydede med ophøjede Billeder af Amor. Omkring den Ene stod der: «Hvem du end er, jeg er din Herre». Omkring den Anden: «Jeg er Verdens Ophav og Ødelæggelse» o. s. v.

Ser De, mine Damer — vedblev Mascaroni smilende — det er den lille Gud Amor, som styrer Teatret ligesom alt Andet her paa Jorden. Men naar nu de unge Kavallerer, som har skaffet Impressarioen Penge, finder den ene Primadonna gammel og styg, mens den Anden stænger sin Dør og den Tredje lader sig bevogte af en sand Cerberus af en Kvinde, saa er det ikke at undres paa, at man piber.

Det er da virkelig en Raahed uden al Grænse!
 — udbrød Elsa. — En Kunstnerinde, som respekterer

sig selv, maa jo være ræd for nogensinde at nærme sig en saadan By!

De, Mademoiselle, behøver ikke at frygte. Jeg er Deres Ridder. Det var mig, som beskyttede Dem igaar, og jeg er nu kommen for at sige Dem, at hvis De ønsker at blive her, kan De være ganske rolig: De skal faa Deres Penge.

Tør jeg spørge, om De er udsendt af Signor Venturelli? — spurgte Elsa forbauset.

Venturelli har Intet — svarte han. — Borgermesteren har lovet ham Understøttelse; men han faar den først, naar Truppen er fuldt tilfredsstillende. Venturelli er bankerot. I sin Fortvilelse har han vist mig Deres Brev, og jeg har lovet at afgjøre Sagen. — Mens han talte, trak han en Tegnebog frem og tog ud en Pakke med Pengesedler. — De har bare at nævne Summen — sagde han. — Men saa maa De erindre, at De for Fremtiden kun synger for mig! — Og han udtalte disse Ord med en Betoning, som fik Blodet til at koge i Elsas Aarer.

Mit Barn har intet Mellemværende med Impresarioens Venner! — svarte Majorinden hurtig.

Nej! — istemte Elsa. — Og jeg føler mig virkelig i højeste Grad fornærmet, fordi De tillader Dem at blande Dem i denne Sag. Kan Venturelli ikke betale, er jeg mer end glad over at slippe bort herfra snarest muligt.

Bankierens Ansigt blev askegraat. Han puttede Tegnebogen i Lommen og tog sin Hat.

Farvel mine Damer! — sagde han koldt. — Jeg skal ikke oftere ulejlige Dem! — Og han gik.

Lad os pakke! Lad os pakke! — sagde Majorinden henrykt. — Impressarioen har ingen Penge. Iaften rejser vi til Neapel!

Og de begyndte med stor Fryd at samle sine Sager for at lægge ned i Kufferterne. Men mens de holdt paa hermed, kom Venturelli farende ind uden engang at have banket paa Døren. Han glemte at tage Hatten af sig og foer i stor Ophidselse frem og tilbage paa Gulvet.

De forstaar jo ikke Deres egen Lykke! — sagde han. — De har nægtet at modtage Borgermesteren. Ved De da ikke, det er en uhørt Ære, naar en Mand i hans Stilling gjør Visit hos en Sangerinde? Dernæst har De fornærmet min bedste Ven, Signor Mascaroni. Men nu skal De faa vide noget, som De sandsynligvis ikke aner. De er kanske naiv nok til at indbilde Dem, at det bare var paa Grund af Deres Stemme, De blev skaanet igaar Aftes? Jeg skal fortælle Dem Sandheden. Det var disse to Mænd, Greven og Mascaroni, som igaar kjæmpede Deres Sag, og som De skylder Alt. Min Rival, den anden Impressario, vovede ikke at angribe Dem, fordi han vidste, De havde vundet Borgermesterens Bifald. Med denne Person tør han nemlig ikke gjøre sig Uvenner, da han haaber at faa Teatret, saafremt jeg maa standse. Men nu har De skilt Dem ved Deres stærkeste Støtter. Jeg er bragt til Afgrundens Rand. Og De selv, ja, optræder De endnu engang, da bliver

De stormende udpebet i det samme, De aabner Munden, det vil jeg da forberede Dem paa. Og De, som kunde have gjort det saa godt hernede, hvis De bare havde forstaaet at stille Dem fornuftig.

Bedste Hr. Venturelli — svarte Elsa med en Ro, som forbausede ham. — De ønsker sandsynligvis helst at blive fri for mig? Ikke sandt?

Jo, rejs hvorhen De vil! — svarte han i en raa Tone. — Her har vi ikke Brug for Sangerinder, som vil spille Verdensdamer! — og han løb ud af Værelset uden at sige Farvel.

Samme Aften sad Elsa og Majorinden ombord paa Dampskibet ved Siden af Georg Bernhard.

Inde paa Havnen lyste den dobbelte Række af Gaslygter langsmed de gamle Paladser, som nu laa lukkede og mørke. Røde, grønne og blaa Pletter saaes mellem Himmel og Sø i den dunkle Nat. Det var Lanterneerne paa Skibene, som vuggede sig med en sagte Knirken, mens alle Mandskaberne sov.

Da det begyndte at blæse, maatte Elsa skynde sig ned. Men hun blev liggende flere Timer i Køjen, inden hun fik Ro til at sove.

Under Ophidselsen i Messina havde hun aldrig et Øjeblik kunnet dvæle ved sine Erindringer. Der skal Tid til Sorgen som til Glæden. Men nu, da Alt var overstaaet, og Bernhard havde taget Fremtidens Bekymringer paa sine stærke, erfarne Skuldre,

nu kom der et Vindstille, som gav Tankerne Frihed til at flyve tilbage.

Hvor er Bergstrøm i dette Øjeblik? Ved en anden Kvindes Side? Det var altsaa Løgn, hvad han hviskede i mit Øre i de stille Stunder! Hvert Ord Komedie! Forræderi! Men hvorfor gjorde han det? Hvorfor, hvorfor skulde jeg krænkes paa denne Maade? Jeg havde jo aldrig gjort ham noget Ondt. Og om jeg havde været hans værste Fiende, han kunde ikke have fornærmet mig dybere. Hvorledes skal jeg faa vide, om det var Løgn eller Sandhed? Det vilde være en Trøst at tænke, at han dog alligevel engang havde følt, hvad han sagde Det vilde tage noget af det Stygge bort Han staar saa styg for mig.

Og hun søgte at erindre hvert eneste Ord helt fra den første Tilstaaelse.

Jo, jo! Han havde virkelig ment det! Saa slet kunde han umulig være. Saa falsk Hans Stemmes Udtryk, hans Blik, hele hans Væsen Jo, han havde virkelig ment det!

Men hvorfor da dette? Nogle Maaneders Adskillelse er det nok til fuldstændig at dræbe en sand Følelse? Fristelser? Der findes jo mange samvittighedsløse Kvinder, som ikke undser sig for at kokettere med forlovede og gifte Mænd. Hvilken skammelig Forbrydelse! Fejg, lumpen Forbrydelse! Dog, denne Amerikanerinde var jo styg, det havde han selv skrevet Men hun var rig!!

Alt Blodet strømmede til Elsas Hjærte. Hun maatte rejse sig op i Køjen for at trække Vejret. Det var, som om hun skulde kvæles.

Rig! For Pengenes Skyld altsaa? Dette var endnu værre. Men de sorteste Forbrydelser begaaes jo netop for at vinde dette døde Metal. Det er jo Midlet til at opnaa alle Verdens Nydelser og materielle Goder. Derfor ligegyldigt, om man tramper paa de helligste Følelser og knuser Næstens Lykke.

Pludselig saa hun Bergstrøm sidde ved et Bord. Lampen skinnede paa Masser af blinkende Guldstykker. Han tog det Ene efter det Andet mellem sine magre, knoklede Fingre, prøvede deres Vægt og stirrede paa dem med begjærlige Blikke.

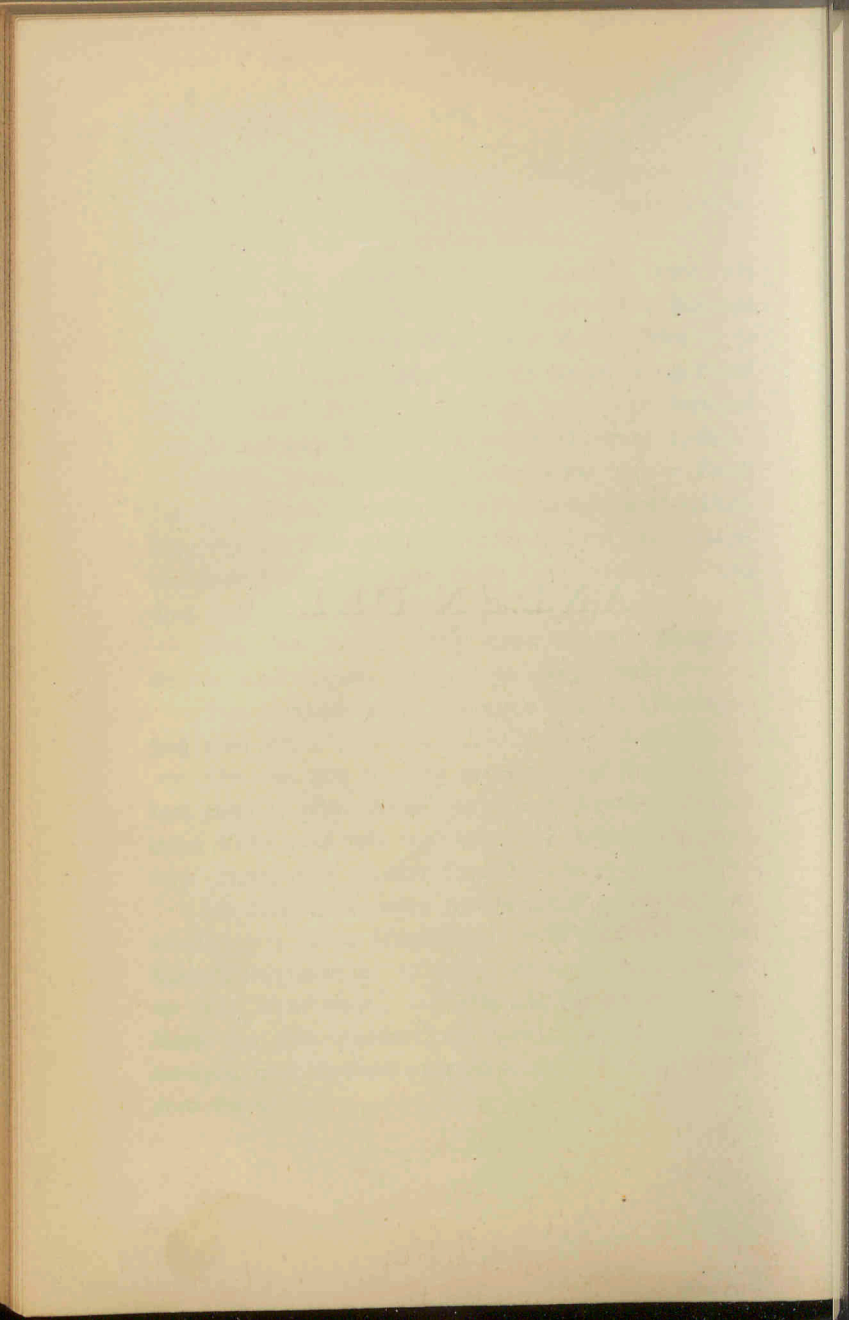
Nej, han havde aldrig elsket hende! Pengene, de var hans Afgud, hans eneste paa Jorden!

Elsa sukkede dybt gjentagne Gange. Da sagde hun med Et:

Mor, du kan tro, jeg er taknemlig, fordi du har lært mig at elske Arbejdet. Tænk hvor en Kvinde uden Virke maa føle sig hjælpeløs ulykkelig, hvis hun engang faar en stor Skuffelse!

Ja, Elsa, Livet uden Anstrængelse og Arbejde er umuligt! — svarte Majorinden. — Og Arbejdets herligste Velsignelse er jo netop dette at være Balsom for vore Hjærtesaar. Det erfarede jeg nok, da min Mand var død. Godnat, mit Barn! Sov nu, og vaagn imorgen med Tanken paa din Kunst! Den er Lægedom for alt.

ANDEN DEL.

I.

Georg Bernhard var voxet op mellem Kulisserne. Hans Far, en Russer, havde været Orkesterchef i Brüssel, hans Mor, Italienerinde, Primadonna ved samme Teater. Da Sønnen var fjorten Aar, havde Forældrene fundet hans Lærdom mere end tilstrækkelig omfangsrig, og han havde forladt Skolebænken for at følge sin Mor paa Rejser. Med hende havde han gennemstrejft alle Verdensdele og var paa den Vis kommen i Besiddelse af en uvurderlig Viden om Teaterforholde i alle Zoner og Nationer. Tyve Aar gammel debuterte han som Heltetenor i Lissabon, hvor han optraadte sammen med sin egen Mor. Men efter ti Aars Forløb var Stemmen borte, og han maatte fra nu af nøje sig med at spekulere med Andres Talent istedetfor med sit Eget. Teaterluften var bleven ham et nødvendigt Livsvilkaar, og da hans Mor trak sig tilbage, engagerte han en af hendes Elever, hvis Fremtid han gjorde til sin Egen. Han virkede med samme Iver for denne unge Kunstnerinde, som han vilde have gjort for sig selv, og hun

opnaaede meget. Men midt paa sin Bane giftede hun sig og forlod Teatret. Han fandt et andet Emne, som ogsaa vandt Verdensry. Hun mistede Stemmen. Saa kom der en Tredje, en Stjerne af første Rang, som nu netop havde trukket sig tilbage til Privatlivet.

Men eftersom Bernhards Navn stadig havde været sammenknyttet med disse Verdensgenier, var han ogsaa selv bleven en berømt Personlighed, der i sin Retning var ligesaa søgt som Primadonnaerne selv. Kunstnere fra alle Lande bombarderte ham med Breve, hvori de tilbød sig at følge ham paa de lempeligste Betingelser, naar han bare vilde tage dem under sine beskyttende Vinger. Men Bernhard vilde af Princip aldrig arbejde for mere end En ad Gangen, hvis Skjæbne han da gjorde til sin Egen. Denne Ene maatte være et Naturens Lykkebarn. Nogle havde vakkre Toner i Højden, men intet Mellemregister. Andre havde lave Toner, men ingen Højde. Men den, som skulde erobre Verden, maatte ikke have nogen Fejl. Hver eneste Tone, fra den laveste til den højeste, maatte være fyldig og fager — med et Ord: Instrumentets Fuldkommenhed. Og desforuden: et vindende Ydre.

Det var denne sjeldne Forening af alle Vilkaar han troede at have fundet hos Elsa.

En Sangerinde bør fare iveauet som en Raket med Brag og Knittren, Lys og Farve. Man maa staa

der overvældet og stirre paa hende med opspilede Øjne og gabende Mund som fortryllet af et overraskende Fyrværkeri! — Saaledes talte Bernhard, mens de sad og spiste Frokost ved de aabne Balkondøre i et af de tyske Hoteller ved Neapels Golf. — For at sees paa en Gang over hele Verden maa man være i dens Midtpunkt. Det er Paris. Jeg mener ikke, at Franskmændene forstaar Sangkunst bedre end andre Nationer. Men hvorsomhelst man ellers optræder, staar man i Regelen kun overfor et eneste Folk. I Wien synger man for Østerigere, i Berlin for Tyskere, i St. Petersborg for Russere. Men i Paris synger man for alle disse Nationer tilsammen. Fremmedkolonien er der større end noget andet Sted paa Jorden. Altsaa, gjør man Lykke i Paris, da er man verdensberømt paa en eneste Dag. Bladene bærer Ens Navn ud over alle civiliserede Lande. Korrespondancerne flyver med Hurtigtog til Jordens yderste Hjørner og udbasunerer Ens Ry.

Det har jeg altid forstaaet — svarte Majorinden — derfor haabede jeg ogsaa, at Elsa skulde faa debutere i Frankrig. Denne Rejse til Syden har været et rent Mistag.

Ja, men nu er det ikke muligt at skaffe hende nogen Debut i Paris — sagde Bernhard — for den italienske Opera har netop spillet Fallit og skal lukkes i disse Dage; og den franske Opera har taget den Bestemmelse at Ingen maa synge paa et fremmed Maal.

Men lad hende da indstudere Rollerne paa Fransk! — foreslog Majorinden.

Dertil har vi for Øjeblikket ikke Tid — svarte han — Ingen er strengere med Hensyn til Udtalens Korrekthed paa Scenen end Pariseren, og det vilde tage mindst to Aar for Mademoiselle at tilegne sig Accenten. Men den italienske Opera rejser sig vel engang paany. Og da er Timen kommen. Der findes imidlertid et andet Sted, hvor ogsaa Europa holder Stævne om Vinteren. Jeg mener Rom. Dette er den næst gunstigste By for en Debutant. Det faar vi altsaa vælge som vort Udgangspunkt.

Samme Eftermiddag drog Bernhard afsted til Rom for at tale med en Impressario, mens de to Damer blev tilbage i Neapel.

Det var nogle Dages fuldstændige Hvile. Elsa kjendte en velgjørende Ro. Hun skulde faa Lov til at leve uforstyrret i Skjønhedens Verden, juble den Tonerigdom, som fyldte hendes Sjæl, juble den frit ud over hele Jorden, løfte Menneskeheden højt op over alt det dagligdagse Stræv. Den reneste og ædlest Nydelse skulde hun bringe til Arbejdets Trælle, vække de kolde, sløve Verdensmennesker — ak, denne Opgave var dog herlig! herlig!

Hun laa stundom timevis tilbagelænet i en amerikansk Gyngestol ude paa Altanen.

Nedenfor Hotellets Vinduer var den elegante Verdens Kjørevej, hvor en tætsluttet Række af Vogne drog langsomt op og ned. Hilsener vexledes uophørlig mellem Damer i lysende Dragter og forbi-ridende Kavallerer.

Derude laa Havet og sittrede i vekslede Lysspil, glødede i Guld, rødmede i Purpur, hviskede og suste sine mystiske Melodier. Skibene vuggede sig langsomt med slappe Sejl, og fra en enkelt Baad hørtes de neapolitanske Fiskeres Yndlingssang:

Sull' mare lucida

Stundom naar hun sad der og lyttede til disse hede, farvemættede Melodier, fløj Tankerne tilbage til hendes Oplevelser i Paris. Men for hver Gang tyktes han hende ogsaa lavere og fejgere, indtil hendes Sjæl flygtede fra hans Billede som fra noget Urent og Modbydeligt.

Arbejde kom! Løs Lænkerne! Gjør mig fri!

Efter en Ugestid kom der et Telegram fra Bernhard. Sagen var ordnet. Damerne maatte øjeblikkelig afrejse fra Neapel.

Allerede den følgende Morgen stod de paa Jernbanestationen i Rom, hvor Impressarioen ventede dem. Han førte dem til en liden, møbleret Lejlighed i Nærheden af St. Peterskirken.

Mademoiselle kan først faa optræde om en Maaned — fortalte han — og De behøver altsaa ikke at ankomme til Rom førend en Ugestid forud. I disse første fjorten Dage opholder De Dem her i Hemmelighed. Derved sparer vi en betydelig Sum Penge. —

Elsa maatte nu indrette sit Liv ganske efter Bernhards Forskrifter. Hun gik aldrig ud førend efter Klokken ti om Morgen; for Jordens Damp

under Solens første Glød kunde skade Stemmen. Hver Formiddag sang hun en halv Time Skalaer, og derefter gennemgik hun Roller med Bernhard, som akkompagnerte. Han fulgte hendes Bevægelser gennem Spejlet over Pianofortet. Han sagde hende hver en Haandbevægelse, hvert et Smil, ja, hver en Nuance i Smil og Blik. Derefter kørtes der en lang Tur udenfor Byen, og øverst paa Monte Mario eller en anden Højde steg man ud af Vognen for at spadserere.

Elsa fik aldrig Lov til at opsøge Landsmænd.

Man vil bede Dem om at synge — sagde Bernhard — og det er en Umulighed. Efterat have spist maa man aldrig aabne Munden. Synger man, uden at Legemet er forberedt, viser man sig aldrig i sin fulde Glans. Desuden bør Deres private Person altid staa Publikum saa fjærnt som muligt lig Dronningen i en Eventyrverden. Hvad man behøver at vide om Dem, kan man erfare af Aviserne.

Denne sidste Kunst syntes ogsaa Bernhard at forstaa indtil Mesterskab. Hver Morgen bragte han Elsa et Par Blade, hvori hun fandt sit Navn. Der fortaltes om hendes Barndom, hvorledes hun havde vandret omkring paa nøgne Fødder og sunget paa Landsbygden hjemme i Sverige. En fornem Dame havde taget hende til sig, og Alle havde spaaet hende en glimrende Fremtid. Den følgende Dag kom der en Historie om Ambroise Thomas, som skulde have hørt hende synge i en Salon i Paris. Han var bleven henrykt over denne vidunderlige Røst og havde udtalt, at Mignon var som komponeret for hende.

Elsa havde imidlertid aldrig siddet i Stue sammen med den omtalte Komponist.

Den tredje Dag stod der, at hun havde været ifærd med at bestige Vesuv under det sidste Udbrud. En russisk Prins havde baaret hende halvdød nedover Fjeldet og med Fare for sit eget Liv frelst hendes.

Hver Dag kunde man læse en lignende Fortælling, hvis Indhold var ligesaa nyt for Heltinden selv som for Publikum. Hun spurgte Bernhard, hvad i al Verden dette skulde betyde? Og han svarte smilende, at det var bestilte og betalte Digterværker.

Imidlertid lyste Elsa Wikners Navn med Kjæmpen bogstaver paa alle Gadehjørner, mens hendes Fotografier fandtes udstillede i hver eneste Bog- og Musikhandel. Otte Dage inden hun skulde optræde, flyttede de ind i et første Rangs Hotel i en af Byens mest aristokratiske Gader, og nu forkyndtes det endelig, at den «svenske Nattergal» var ankommet til Rom.

Elsa blev kaldet til den første Prøve, hvor hun gjorde Bekjendtskab med den italienske Impresario og Orkesterchefen. Kunstnerne holdt sig derimod paa en vis Afstand.

De er skinsyge — hviskede Bernhard — tal bare ikke til dem! For hvis de spørger om Noget, er det kun for at spionere.

Da hun var færdig med Mignons store Arie i anden Akt, udtrykte Musikdirigenten sin Tilfredshed, mens hele Orkestret rejste sig og klappede.

Bernhard var meget oprømt og ventede de største Resultater af Debuten. Da de kom hjem fra General-

prøven, satte han sig paa Sofaen i Elsas elegante Salon og gned sine Hænder med en fornøjet Mine.

Blomsterne er bestilte, og Klakken er samlet -- sagde han — Vi skal have hundrede Mand.

Hvad behager? — spurgte Elsa overrasket — De vil da vel ikke betale Folk for at klappe?

Jo, vist vil jeg det! — svarte han — Der findes ingen berømt Sanger eller Sangerinde, som kan gjøre sine Affærer uden Klak.

Det tillader jeg aldrig! Aldrig! — sagde hun bestemt — Jeg skulde ikke kunne synge en eneste Tone, naar jeg vidste, der var saadant Humbug igjære.

Naar De bliver mere erfaren, vil De aldrig kunne optræde med Ro, uden De ved paa Forhaand, at De har Deres egen, kampfærdige Armé — svarte Impressarioen — De kjender ikke Verden og Publikum. Der findes meget faa Mennesker, som har Mod til først at slaa Hænderne sammen i en stor Forsamling. Derfor maa de have Anførere, som kan kaste Gnisten ud mellem de Andre. Er det en talentløs Kunstner, kan Klakken ofte skade mere end gavne, for saa vidt som den vækker Uvilje. Men synger Vedkommende godt, er den til uberegnelig Nytte. Den retleder Tilhørerne, idet den antyder de Steder, hvor det er mest passende at udtrykke sit Bifald. Den virker som Fyrstikken paa Krudtet. Der findes Byer, hvor det vilde være aldeles umuligt for en scenisk Kunstner at optræde uden en stor Klak, som for Exempel Paris. I *Théâtre Français* og i den *Store Opera* rører det fornemme Publikum aldrig sine Hænder.

Man snakker og ler, naar man er begejstret. Man gaber, naar man kjeder sig. Og for at ikke Kunstneren selv skal fryse til Is, kræves Klakken, som minder ham om, at han har Tilhørere. Her i Italien er Folket varmere; men ogsaa her er det fornemme Publikum altfor fornemt til at gjøre voldsomme Legemsanstrængelser.

Ja, Herr Bernhard kjender jo naturligvis alt dette tilbunds! — sagde Majorinden. —

Elsa blev siddende taus en lang Stund. Dette vil tage al Glæde fra mig! — sagde hun endelig — En Gang hjemme i Sverige læste jeg om Komponisten Davids Rejser i Afrika. Og jeg erindrer specielt en Historie, som gjorde et saa stærkt Indtryk paa mig, at jeg senere aldrig har kunnet glemme den.

Han fortalte, han levede en Tid blandt de halv-vilde Stammer i det sydlige Ægypten. En Dag, det var ved en stor Folkefest, klattrede han op paa en Kjæmpesten og begyndte at spille paa sin Violin. Tusender af brune og sorte Mennesker i alle Slags maleriske Dragter laa lejrede nedenunder. I det Samme, han begyndte, tystnede al Skrig og Støj. Der blev en fuldstændig Dødsstilhed. Og pludselig rejste de sig, den Ene efter den Anden, strakte Armene op imod Himlen og kastede sig derefter næsegrus paa Jorden. De troede, disse Toner kom fra en højere Verden, at Spillemanden var en Gud, og de faldt ned for at tilbede ham. Denne Historie har jeg aldrig kunnet glemme — sluttede Elsa — For mig har det altid staaet som det højeste Maal

at kunne gribe Hjærterne med min Musik. Jeg foretrækker at synge for Ti, som føler det, selv om de sidder tause uden at finde Udtryk for sin Stemning, fremfor at tiljubles af Tusender — naar jeg ved, at dette Bifald er frembragt paa en kunstig Maade.

Bernhard lo godmodig, som man ler af et uskyldigt Barn.

Det er jo meget poetisk! — sagde han — men ser De, en Kunstner maa aldrig være Idealist. Dette overlader man til sine Tilhørere.

Uf, udbrød Elsa, idet hun rejste sig op og pressede Hænderne til sine Øren for ikke at høre Fortsættelsen.

Da blev Bernhard alvorlig.

De maa huske — sagde han — vi er komne overens om, at alt det Praktiske skal bestemmes og ordnes af mig! Men hvis Mademoiselle ikke er tilfreds, hvis De tror, De kan finde et Menneske, som kan være Dem til bedre Støtte, da staar det Dem endnu frit for at trække Dem tilbage.

Majorinden skyndte sig at mægle, og Elsa maatte finde sig i at lade Impressarioen raade.

Men tal bare ikke til mig om alt dette Forretningsmæssige! — bad hun — det dræber hvert et Fnug af Begejstring!

Passiar Mademoiselle! — svarte han med uforstyrret Ro.

Aftenen kom. Elsa var ophidset og nervøs. Hun sminkede sig om igjen gjentagne Gange, uden at det lykkedes hende at opnaa den rette Farve. Tilslidst maatte Bernhard med egen Haand udføre Arbejdet. Der var Intet, som denne Mand ikke forstod. Han vaskede hende med Koldkrem og gned derefter over med guldhvid Sminke. Da denne var tør, pudrede han med brungult Mel. «Mignon er altid i Luften, derfor maa Huden ikke være for lys.» Saa blev Øjenhaarene gjort sorte samt røde Prikker i Øjenvigerne. «Det giver Glans og Udtryk.» Endelig tog han en Harelab og dyppede den i rød Sminke. «De har et smalt Ansigt. For at gjøre det rundt, maa der lidt Rødt her!» — og han lod Labben glide let hen over Øret og dets nærmeste Omgivelser. Derefter en liden Rose under hvert Øje. «Hvidt gjør mager, Rødt fyldig. Husk paa det! Derfor maa de Magre gjøre sig røde, de Fede hvide i Kinderne. Se saa! Nu er det udmærket! En liden italiensk Landstrygerske med sorte, flammende Øjne og Bronzehud. — Rød Pomade paa Læberne. Nu er De færdig. En glimrende Maske!

Der lød Orkestret. Forestillingen begyndte.

Elsa skalv over hele sit Legeme og pressede Haanden imod Hjærtet. Men da hun kom kjørende ind mellem Gjøglerne i den korte, fillede Kjole og de nøgne Fødder, havde hun netop dette angstfulde Udtryk, som krævedes for at gjengive Rollens

Karakter, og det blotte Syn af hendes Skikkelse vakte Publikums Sympathi.

Da Elsa begyndte at synge, forsvandt øjeblikkelig al hendes Uro. Hun levede saa fuldstændig i Rollen, at hun glemte, der fandtes Tilhørere. Man klappede, jublede, skreg. Hun erindrede heldigvis ikke, at denne modbydelige Klak existerede. Hun hørte kun en samlet Bifaldsstorm fra Gulv til Tag, og hendes Hjærte svulmede af Fryd.

Da hun kom ud mellem Kulisserne, var der et helt Opløb af Kunstnere og Korister. Den tykke Italienerinde, som sang Felines Rolle, havde grebet Teatrets Impressario i Armen:

Det er en Skandale! En Intrige imod mig! — skreg hun med gnistrende Øjne. — Her kommer en fuldstændig ubekjendt Person, og saa holder man et Spektakel, som om det gjaldt en første Rangs Dival! Er det ikke mig, som har fyldt Huset her i flere Uger?

Men hvad skal jeg da gjøre? — svarte den gamle, magre Impressario rent fortvilet.

Asino!*) De skulde have sendt mig en dobbelt saa stor Klak! — og hun gav ham et Ørefigen, saa det klaskede gennem alle Kulisserne.

Naar Tæppet var nede, lignede Scenen en stor Markedsplads. Dørene stod nemlig aabne for Enhver, som ønskede at komme ind. Foruden Kunstnernes

*) Æsel.

Slægtninge og Tjenere var her en Hærskare af Officerer, Avisskrivere og Musikere, som underholdt sig med Personalet. Danserinderne var allerede iførte sine luftige Dragter. Nogle forberedte sig til Balletten ved at strække Ben og Arme, mens Andre sad samlede i spredte Grupper omkring paa Kasser og Borde.

Elsa skyndte sig at trænge igjennem og traadte ind i sit eget Kammer.

Anden Akt syntes aldrig at skulle begynde.

Bernhard kom ind og fortalte, at den italienske Primadonna truede med at forlade Teatret. Hun rasede af Skinsyge, fordi Elsa havde overstraalet hende. Men endelig var det lykkedes at formilde hendes Vrede, og Forestillingen kunde fortsættes.

Da Elsa paany viste sig i den mørkeblaa Page-drugt, kantet med graat Pelsværk, og en liden Baret paa Hovedet, raabtes der nede fra første Bænk:

Fortryllende! Ah, hvor hun er yndig! Graziosa! Carina!*)

Denne Akt, som næsten helt tilhørte Mignon, var en Triumf fra første til sidste Node. Hyl af Begejstring. Klappen lød lig hundrede plaskende Vandfald. Ned over Scenen dalte Buketterne i Massevis. Et Bombardement af duftende Blomster, et Udvalg af Sydens mest pragtfulde Flora.

*) Yndig, sød

Hun samlede dem op, saa mange hun kunde bære og overrakte dem til den livréklædte Teater-tjener, som traadte frem fra Kulisserne.

Da Elsa kom hjem til Hotellet, havde Bernhard arrangeret et Festmaaltid i en af de mindre Spisesale. Her, mens Champagnen flømmede, modtog hun varme Taksigelser og begejstrede Forsikkringer af alle den romerske Presses Representanter. Saa mange vakkre Ord, som disse sortøjede Mænd forstod at sige, havde Elsa aldrig gjort sig nogen Idé om.

Majorinden græd af Glæde, mens Bernhards Ansigt straalte som selve Solen.

De holder, hvad De lover! — sagde han og drak med Elsa uden Stands.

Da Damerne kom ovenpaa, var deres Værelse fuldt af Blomster.

Bernhard er virkelig en mærkværdig Mand! — udbrød Majorinden. — Tænk, alt dette har han sørget for! Hvad maa det have kostet ham!

Der gik et Sting gennem Elsas Hjærte.

Hvorfor minder du mig om det? — sagde hun i en bebrejdende Tone. — En eneste Blomst fra en Uvedkommende vilde have gjort mig større Glæde — og hun ringte med usædvanlig Hæftighed. Da Tjeneren kom ind, befalte hun: Bring alle disse Buketter og Kurve ud i Forstuen! Jeg taaler ikke den stærke Lugt.

Du har nu din egen Opfatning du da! — sagde Majorinden smilende.

Jeg hader Humbug! — svarte Elsa med stærkt Eftertryk.

Men hun gik glad tilsengs; for hun følte, hun havde taget sit Publikum og vundet en afgjørende Sejer.

Da den italienske Primadonna meldte sig syg, og man ikke i Farten kunde finde en Anden til at erstatte hende, maatte Mignon lægges hen for det Første.

Men efter to Ugers Forløb optraadte Elsa paany som „*Selika*“ i Afrikanerinden.

Den samme Bifaldsstorm, den samme Blomsterregn. Blandt de rige Buketter, Sløjfer og Sukkertøjæsker opdagede hun en Laurbærkrans med Baand i svenske Farver. Hun bar den selv ind i sit Paa klædningsrum og læste paa det faststukne Kort:

«Fra nogle Landsmænd og Beundrere.»

Elsa fik Taarer i Øjnene. Ak, dette gjør godt! Dette er skjønt! — sagde hun. — Der har kanske nogle fattige Kunstnere lagt sammen sine surt erhvervede Penge for at bringe mig sin Hyldest! — og hendes Blik hvilte med uendelig Kjærlighed paa disse kjendte, kjære Farver. — Naar bare Bernhard vilde lade mig være fri for sine Gaver! Det er jo de samme Baand og de samme Kniplinger, som jeg fik forleden Aften.

Ja, det hører vel med til Forretningen det da! — trøstede Majorinden.

Elsa blev snart Romerfolkets Afgud. Men netop mens Begejstringen var paa sit Højeste, da Visitter og Indbydelser begyndte at strømme ind, da Digtere besang hende i glødende Vers, mens Malere og Billedhuggere vilde forevige hendes Træk — da forsvandt hun fra Skuepladsen.

Fare tilvejs som Raketten, glimre og forsvinde!
— sagde Bernhard.

Nogle Dage efter sad Impressarioen og de to Damer i den østerigske Hovedstad.

II.

Elsa havde allerede opholdt sig flere Uger i Wien, uden at det var lykkedes Bernhard at faa hende engageret. De boede i et Hotel ligeoverfor den kejserlige Opera, og her sad hun hver Dag ved Vinduet og beundrede denne pragtfulde Kjæmpebygning, som knejsede derovre lig en uindtagelig Fæstning.

Der kommer jeg vist aldrig ind! — sagde hun til Majorinden.

Denne havde imidlertid den mest urokkelige Tillid til Impressarioens Kløgt og Dygtighed. Det gaar nok! Det gaar nok! — svarte hun. — Men uden Herr Bernhard var vi To aldrig komne af Flekken. Det indser jeg da mer og mer med hver Dag.

I de fleste europæiske Hovedstæder havde Impressarioen sine Korrespondenter, som meddelte ham alle Nyheder fra Teaterverdenen. Han havde saaledes strax erfaret, at Intendanten, den Øverstbefalende, var paa Jagt med Hans Majestæt Kejseren, og at man helst burde undgaa at tale til Direktøren, som tillige

var Orkesterchef. Denne syntes nemlig at være stormende forelsket i den Sangerinde, som sædvanligvis udførte Elsas Partier. Fru Lütken var for Øjeblikket almægtig. Og hendes Tyranni var saa ubetinget, at hun aldrig tillod Nogen at optræde i sine Roller uden i de to Høstmaaneder, naar hun selv var engageret i Budapest. Om denne Kunstnerindes private Liv fortæltes der adskillige Historier, som vanskelig lod sig gjentage i godt Selskab. Hendes Magt over den gamle Orkesterchef tilskreves naturligvis ogsaa et Forhold, som var mindre anstændigt, da de Begge var gifte. Den Øverstbefalende, Grev von Zetlitz, viste kun Interesse for Balletten og overlod hele Operaens Styre til Direktøren. Nu vidste Bernhard, at om han henvendte sig til denne Sidste, vilde han kun faa et kort Afslag. Men hvis han derimod kunde opnaa at faa tale med den højadelige Greve selv, var det muligt, at denne for en Gangs Skyld kunde trodse sine Underordnede. Da Bernhard altid havde rejst med første Rangs Kunstnere og saaledes oftere havt Anledning til at berige Wiens Opera med Kræfter, som havde betalt sig, lykkedes det ham endelig at faa Adgang til Intendanten. Bernhard viste ham alle de rosende Kritiker fra Rom og udfoldede en saa glimrende Veltalenhed, at Greven blev helt nysgjærrig efter at faa høre dette Vidunder af en Stemme. Elsa skulde faa Lov til at synge paa en Orkesterprøve, og hvis hun tilfredsstillede Operaens Krav, kunde hun kanske strax blive engageret for et Par Aftener.

Da Elsa indfandt sig til Prøve, var Scenen ganske tom, men Orkestrets Medlemmer sad allerede paa sine Pladse nedenfor Lamperækken.

Bernhard gik hen til Sufflørkassen og raabte ned: Herr Direktør, tillad mig at forestille Dem Frøken Elsa Wikner!

Et stort, skaldet Hoved bøjede sig fremover for at hilse; men intet venligt Ord ønskede hende Velkommen. Hun følte strax, at hun stod paa fiendtlig Grund. Hun prøvede begge de store Duetter i Mig-non med en gammel, udskreget Tenor, som til rette Tid kom frem mellem Kulisserne.

Bravo! — hviskede Bernhard opmuntrende.

Regissøren kom hen for at lykønske hende. Han forsikkrede, at en saa frisk og vakker Røst havde man ikke havt den Fornøjelse at høre her paa lang Tid. Men Direktøren forblev taus, og under Pauserne forsvandt han gennem en lav Dør nede i Orkestret.

Da Elsa skulde synge den sidste Arie, hørte hun en sagte Bevægelse i Logen lige ved Siden af Scenen. Det var Greven, som traadte ind. Da hun var færdig, kom han ned for at trykke hendes Haand. Det var en høj, brunskjægget Mand paa henved femti Aar med fornem Holdning og graablaa, venlige Øjne.

Frøkenen har en pragtfuld Røst — sagde han. — Jeg beklager, jeg kom saa sent, at jeg bare fik høre Dem nogle Minutter.

Siden alle Parter er fornøjede, haaber jeg, Excellencen vil forestille den unge Dame for Wiens Publikum? — sagde Bernhard med sin elskværdigste Mine.

Jeg maa tale med Direktøren — svarte Greven. — Imorgen skal De faa bestemt Svar. — Og han snudde sig paany til Elsa for at spørge om Sverige, det han altid havde beundret gjennem Karl den tolvtes Person.

Mademoiselle har gjort et godt Indtryk paa Greven, det mærkede jeg strax — sagde Bernhard, da de vandrede hjemover. — Og disse Herrer tager ofte mere Hensyn til Kunstnerindens Personlighed end til hendes Talent.

Men Svaret lod vente paa sig, og Bernhard maatte atter afsted for at søge at faa Intendanten i Tale. Da han kom tilbage, var han i højeste Grad forbittret. Direktøren havde havt den Frækhed at paastaa, at i Duetterne med Tenoren havde Elsa flere Gange sunget falskt, og derfor vovede ikke Greven at engagere hende.

Det er Usandhed! — sagde Elsa bævende af Harme, mens hendes Plejemor var nærvæd at besvime af Forfærdelse.

Det har han bare fundet paa for at blive kvit os! — sagde Bernhard. — Og det kan lidet nytte, om jeg, som er interesseret i Sagen, forsikkrer det modsatte.

Ak, hvor jeg længes efter at komme herfra! — stønnede Majorinden.

Georg Bernhard har aldrig forladt Valpladsen uden som Sejerherre — svarte Impressarioen med stolt Selvtillid. — Hvis der udspreedes et saadant Rygte, kunde det altfor let skade hendes Fremtid. Det eneste, vi har at gjøre, er at modbevise det.

Det blev bestemt, at Elsa skulde give en Koncert for paa den Maade at blive hørt af Wiens Publikum. Bernhard kjendte en østerigsk Ministerfrue, som i mange Aar havde levet i Paris. Hun var musikalsk og interesserte sig varmt for Teatret. Desuden stod hun i nær Forbindelse med det kejserlige Hus. Til denne Dame henvendte han sig og bønnfaldt om hendes Beskyttelse, idet han fortalte om Direktørens skammelige Rænker for at bortjage enhver Konkurrent, som muligens kunde stille Fru Lütken i Skygge. Den musikelskende Fyrstinde kom i Fyr og Flamme, og flere Dage før Koncerten havde hun allerede solgt Billetter til hele Wiens Aristokrati.

Men der var en anden Magt, som ogsaa maatte hverves. Det var Pressen. Bernhard kjendte Midlerne og veg ikke tilbage for at anvende dem. Hver Dag holdt han Middag for en eller anden Avissskriver, hvis Dom havde Vægt i den offentlige Mening. Elsa opfordredes til at være elskværdig og synge italienske Arier samt svenske Folkeviser for dette Uhyre, som maatte smigres, for at det ikke senere skulde slaa Kløerne i hende. Og naar Vedkommende tog Afsked, oplivet af lækre Retter og Champagne, rakte Impressarioen ham en Cigaret, indrullet i en Pengeseddel.

Elsa maatte afvexlende le og græde. Er dette Kunstnerlivet? — sagde hun. — Da er det saamænd noget ganske Andet, end jeg havde tænkt!

Majorinden maatte indrømme det Samme. Hun havde ogsaa troet, det var mere «poetisk». Men det stod jo ikke i deres Magt at omskabe Verden — mente hun.

Formiddagen før Koncerten kom Bernhard hjem med et stort Skrin af udskaaret Elfenben. Det var fyldt med Similibrillanter, saa glimrende eftergjorte, at et uøvet Øje umulig skulde kunne sjeldne dem fra de ægte.

Disse Smykker har en Værdi af femti tusend Gylden — fortalte han. — Men jeg har lejet dem til iaften for fire hundrede. De ser, jeg sørger for Dem, som om De var min egen Datter.

Ja, det er vist, det gjør De! — svarte Majorinden. — Nej, Elsa, hvor du skal blive dejlig, du mit søde Barn!

Bernhard havde foræret bort alle de Billetter, som ikke var solgte inden Klokken fire om Eftermiddagen. «For det tager sig godt ud, naar man imorgen læser, at Flere har maattet gaa hjem uden at faa Adgang». Hver eneste Plads i den store Koncertsal var saaledes besat.

Elsa var klædt i hvid Silke, indvirket med røde Roser og paa Hoved, Hals og Arme funklede en Stjerneverden af Diamanter.

Hun tog sit Publikum med Storm, og Bernhard sparede ikke paa Buketter i alle Former, omviklede med brede, pragtfulde Silkebaand.

Den følgende Morgen blev den svenske Sangerinde udbasuneret i Størsteparten af Bladene som et Særsyn. Og de fleste Anmeldere omtalte først og fremst hendes sikre og rene Toneanslag.

Den ivrige Ministerfrue havde ogsaa overtalt Grev Zetlitz til at indfinde sig, og nogle Dage senere erholdt Elsa en Skrivelse, hvori hun anmodedes om at give sex Gjesteforestillinger paa den kejserlige Opera. Den første skulde være Mignon.

Bernhard havde sejret.

Men paa Prøverne sad Direktøren ganske stum. Han hilste aldrig, hverken naar hun kom eller gik. Elsa havde en Fornemmelse, som om hun skulde løbe gennem Ilden. Men denne Mands Fremfærd ærgrede hende, og naar hun blev sint, steg hendes Mod.

Da Aftenen kom, gjordes der Alt, for at hun skulde kjende sig usikker. Mellemakterne var saa korte, at hun stod i Dødsangst for ikke at blive færdig med Paaklædningen. Naar hun sang, fik hun ingensomhelst Støtte hos Orkesterchefen. Han saa aldrig paa hende, og hans Taktstok gik saa søvnig og slapt som vel muligt. Han antydede ikke med en Mine de stærkere Eftertryk, hvorved der kunde opnaaes Virkning. Hun maatte søge dem ganske alene. Men hendes musikalske Dannelse og sikre, kunstneriske Følelse holdt hende oppe — og efter

Mignons store Arie i anden Akt syntes Tilhørernes Jubel aldrig at skulle tage Ende.

Da Tæppet var nede, lød der en Stormklap fra tusender af Hænder, og Elsa ventede for at vise sig og takke.

Men Forhænget rørte sig ikke.

Bernhard kom farende ind paa Scenen.

Hvad er der ivejen? Hvorfor kommer De ikke frem?

Tæppet gaar jo ikke op! — svarte Elsa.

Impressarioen foer ned i Maskineriet, og et Minut senere rullede Tæppet iveau. Tilhørerne hilste hende med hele Donaufolkets sprudlende Begejstring. Men man var saa træt af den lange Venten, at hun bare fik to Fremkaldelser, istedetfor de ti, som Bernhard havde haabet paa.

Da Elsa senere stod i sit Rum, kom Impressarioen stønnende ind til hende.

Se her, jeg har selv maattet tage il! — sagde han og viste, hvorledes hans lysegule Handsker var iturevne og smudsige. — Maskinisten paastod, at Hjulet ikke vilde røre sig. Men jeg fik det strax til at gaa. Og nu hører jeg, at naar en af Fru Lützens Rivalinder optræder og gjør Lykke, er der altid noget iveau med Maskinen. Den Slyngel af en Maskinist, han er jo gift med Primadonnaens Kokkepige! — Men han skal faa føle, hvem han har at gjøre med!

Da Intendanten efter næste Akt kom ind til Elsa for at lykønske hende, greb Bernhard strax Anledningen til at beklage sig over den underkjøbte Maskinist.

Men Greven trak bare paa Skulderen og svarte, at med de Sager havde han Intet at gjøre. Med et Ord: man fik tage Forholdene, som de nu engang var.

Wiens Presse bekræftede den Lykke, som den forhen ukjendte Sangerinde havde gjort ved sin Debut, og man udtalte Haabet om, at hendes Gjæsteoptræden maatte vare længe. Kun et Par Blade udtrykte sig mere kjølig og et endog meget haardt. I dette Sidste gjenfandt man netop de samme Ord, som Orkesterchefen havde yttret til Greven. Det var altsaa let gjennemskueligt, fra hvilken Side Anmelderen var paavirket. Men han fik et saa knusende Svar i Landets første Musikorgan, at Elsa vandt istedetfor at tabe ved denne betalte Ondskab.

Under Opholdet i Wien stod Bernhard stadig i Brevvexling med alle de større Teatre, hvor der kunde være Tale om at faa optræde. Fra Berlin modtog han kun et kort, afvisende Svar.

Men naar vi nu rejser opover, tænker jeg, vi alligevel forsøger der — sagde han. — De maa være døbt i alle Europas Hovedstæder, inden vi sætter over til Amerika. Her vinder man Navn, derovre Penge paa Navnet.

Og dermed satte de Kursen mod Nord.

III.

I Berlin kom de samme Vanskeligheder af de samme Grunde. Her var det den Øverstbefalende selv, som havde kastet sine Øjne paa en bøhmisk Sangerinde, hvis Stemme forlængst var forbi, men hvis Skjønhed syntes uforgjængelig. Hun sang alle de lyrisk-dramatiske Roller, og som Følge heraf var Adgangen stængt for enhver Kunstnerinde af samme Art.

Udenpaa Intendantens Dør stod der skrevet, at han var at træffe hver Mandag fra Klokken to til fire; men naar man kom om Mandagen, fik man altid den Besked: Idag modtages ingen.

Efter flere Ugers forgjæves Anstrængelser drog Bernhard med sine Damer til Wiesbaden, hvor Elsa skulde synge paa en Musikfest i Kurhuset. Dagen efter Koncerten, som i alle Henseender var vellykket, meldte Bladene en forfærdelig Jernbaneulykke, hvorved utallige Familjer var blevne ruinerede.

Jeg føler saadan Trang til at gjøre noget Godt! — sagde Elsa, da hun sad ved Middagsbordet. —

Jeg tror, jeg vil holde en Koncert til Indtægt for alle disse Ulykkeliges efterladte Slægtninge.

Dertil maa De først indhente mit Samtykke — svarte Impressarioen. — Men forresten er Idéen slet ikke gal. Det kunde muligens vinde Dem megen Sympathi her i Tyskland. Igrunden en glimrende Reklame!

Reklame? — gjentog Elsa. — Nej, det var ikke Meningen! Jeg ønskede bare at hjælpe mine Medmennesker. Jeg synes, Gud er saa god imod mig, at jeg maa gjøre Noget for at vise min Taknemlighed.

Ja, ja! De ser det nu altid paa Deres Vis De da! — sagde Bernhard. — Men alvorlig talt, Planen er god.

Og han satte sig strax i Bevægelse for at finde en passende Sal. Snart prangede paa alle Gadehjørner kjæmpestore Plakater, som forkyndte, at den berømte svenske Kunstnerinde vilde synge for at samle Penge til de Nødlidende. Selv dikterte han et Brev til Kong Wilhelm I, som netop var ankommen til Wiesbaden, og bad om Hans Majestæt naadigst vilde bære Koncerten med sin Nærværelse.

Alle Pladse blev øjeblikkelig udsolgte, og da Elsa traadte frem, fik hun en ligesaa smigrende som stormende Modtagelse. Hans Majestæt klappede efter hvert Nummer, og den følgende Formiddag overrakte en af de opvartende Hofkavallerer hende et Armbaand med den kongelige Krone i Diamanter.

Nu maa der handles! — sagde Impressarioen.

Elsa skulde søge om Foretræde hos Hans Majestæt for at takke for den smukke Gave og samtidig benytte Lejligheden til at bede Kongen om at aabne hende Døren til Operaen i Berlin. Hun maatte paa Forhaand indstudere de Ord, som skulde bruges, og saa bar det afsted til det gamle Palads, hvor hun strax førtes ind af den opvartende Kammerherre.

Den elskværdige Monark modtog hende med et venligt Smil og rakte hende Haanden.

Det var en stor Fornøjelse at høre Deres vakkre Stemme — sagde han. — Frøkenen kommer fra Sverige, hører jeg, Sangens Land?

Ja, Deres Majestæt! — svarte Elsa. — Og jeg tillader mig i Ærbødighed at udtrykke min Tak for den pragtfulde Gave, hvormed Deres Majestæt naadigst har beæret mig!

Hun glemte Halvparten af den lange Lekse, Bernhard havde indprentet hende. Adskillige Artikler blev nok ogsaa galt anvendte i dette Maal, som hun aldrig havde haft Øvelse i at tale.

Men Hans Majestæt forstod Meningen og vedblev at smile paa sin kjendte, godmodige Maade. Han spurgte hvor længe hun havde opholdt sig i Udlandet?

Jeg haaber, jeg engang skal faa den Glæde at høre Dem i Berlin! — sagde han tilsidst.

Nu var Øjeblikket inde. Det gjaldt at benytte Anledningen.

Det var ogsaa mit inderligste Ønske — svarte hun. — Men desværre har jeg henvendt mig for-

gjæves til Intendanten. Man har ikke engang villet tillade mig at optræde paa en Prøve, saaledes at jeg kunde faa Anledning til at lade høre min Stemme.

Saa? — udbrød Kongen forbauset. — Men De har jo sunget paa den kejserlige Opera i Wien og gjort megen Lykke. En af mine Adjutanter havde læst om det.

Ja, Deres Majestæt — svarte hun. — Men der er jo saa mange personlige Hensyn, som gjør sig gjældende ved Statsteatrene. . . .

Ved vore Kunstanstalter maa kun et Hensyn gjøre sig gjældende, det er Dygtigheden — svarte Monarken. — Jeg ønsker at høre Dem og lover, De skal faa optræde i min Hovedstad.

Elsa var glad, da Audiensen var forbi, og Bernhards Tilfredshed var ikke ringe, da hun gentog ham de fyrstelige Ord.

Nogle Dage senere kom der et stort Brev fra Berlin med den kongelige Operas Segl. Det var en Indbydelse til Gjæsteoptræden i Oktober Maaned.

Rejsen fortsattes. De kom til London i den store Sæson, og Elsa fik strax Ansættelse.

De engelske Avissskrivere er hæderlige Folk — sagde Bernhard. — Her vilde det næsten betragtes som en Fornærmelse, om man tilbød en anset Kritiker Penge eller andre Gaver.

Det er betegnende for hele Nationen! — svarte Elsa. — Jeg elsker dette Land bare for, hvad De der fortæller. Her vil jeg kunne synge bedre end noget andet Sted paa Jorden.

Og da hun optraadte paa Her Majesty's Opera, sang hun ogsaa herligere end nogensinde forhen.

Nej, noget saadant havde jeg da aldrig drømt om! — gjentog Bernhard hver Dag.

I Millionstaden, hvor Alt, som er berømt, stimler sammen om Vaaren, her hvor den mest rafinerede Kunst fra alle Lande kjæmper om Laurbær og Guld, her blev «den svenske Nattergal», som Bladene stadig kaldte hende, efter faa Ugers Forløb Sæsonens moderne Afgud.

Men Teatrets Impresario var en ilde berygtet Svindler, som kun lønnede sine to eller tre første Kunstnere, mens de Andre fik nøje sig med Æren af at synge med disse. En Aften, da Elsa optraadte som Margareta i Faust, forbausedes hun over den lange Mellemakt. Pludselig hørtes der en mistænkelig Støj og Staak, og Majorinden skyndte sig ud for at se, hvad det var. Koristfolk i Kostume og Maskinister, sorte som Skorstensfejere, pressede paa hverandre for at trænge frem til Lamperækken. I Begyndelsen var det umuligt at forstaa, hvad de raabte. Hun saa bare, at Tæppet var oppe og hele Orkestret borte.

Ingen har faaet Betaling — fortalte en ung Danserinde. Og nu begyndte Majorinden at forstaa nogle enkelte Ord.

Impressarioen har bedraget os! — skreg de —
Vi fryser og sulter!

Tilhørerne havde Medynk med de Bedragne. En Regn af Kobberpenge strømmede snart ned over Scenen. Korister, Dansere og Haandværkere kastede sig over hverandre og sloges som glubende Dyr om Pengene. Enkelte af Mændene hoppede endog over Lamperækken ned i Orkestret for at opsnappe Gaverne.

Logerne stod snart tomme; thi den fornemme Verden i England har en sand Rædsel for Optøjer af enhver Art. Men øverst paa Gallerierne blev man siddende for at hyle raa Vittigheder ned over Scenen. Nogle unge Gutter istemte en Gadesang, og Spektaklen standsede først, da Politiet trængte ind og befalte de glade Herrer at rømme sine Pladse.

Bernhard var i højeste Grad forbittret over Teatrets pludselige Lukning. Men Elsa tænkte mindre paa sig selv end paa disse Ulykkelige, som var blevne narrede herop fra Spanien, Italien og andre fjerne Lande. Bladene paastod, det var dette «vanvittige Stjernesystem», som nu ødelagde Operaen overalt, hvor der var frie Teatre. De berømte Kunstnere krævede saa urimelige Summer, at det var umuligt at lønne de Andre.

Og jeg faar kun saa meget, at jeg med Nød kan betale mine Klæder, mens min Impressario tager hele Indtægten! — tænkte Elsa med et Suk, for det skar hende i Hjærtet, at hun skulde staa uvirksom overfor Nøden.

Nogle Dage efter Katastrofen fik hun et Brev fra Lord Lionel Churchill. Han skrev, at han havde læst i «Standard» om hendes Triumfer, og at han var meget bedrøvet over ikke at have havt Anledning til at høre hende i London. Men han var netop afrejst til Cannes for at hente sin Mor, som havde tilbragt Vinteren dernede. Han endte med at sende de venligste Hilsener til Majorinden samt til Elsas Forlovede.

Hun skyndte sig at svare, ikke af særdeles Interesse for den unge Englænder, men for at meddele, at hendes Forlovelse med Bergstrøm forlængst var hævet. Ogsaa hun udtrykte Haabet om et snarligt Gjensyn. Men da Brevet var afsendt, var ogsaa Lord Lionel øjeblikkelig glemt.

Efter Londonersæsonen optraadte Elsa i Brüssel, Haag og St. Petersborg. Derefter kom hun i Oktober Maaned til Berlin. Her maatte Forestillingen udsættes flere Uger, for Tenoren blev altid syg samme Aften, han skulde synge. Denne Tenor var en Fætter af den almægtige Sangerinde — en temmelig mistænkelig Omstændighed. Tilslut maatte Rollen overlades til en Anden, og Elsa fik optræde.

Der er en dyb Sangbund i det tyske Folk. Her kan den ægte Musik altid være sikker paa at finde Forstaaelse. Derfor hørte ogsaa den svenske Gjæst Øjeblikkets umiddelbare, varme Hyldest, endskjønt hun var ganske fri for denne Foredragets

unaturlige Svulst, som høres paa de tyske Scener. Men Publikums Bifald kunde ikke hindre, at Pressens Meninger den følgende Dag viste sig meget delte. En af Anmelderne beskyldte hende for fornem Kulde, en Anden for italiensk Effektjageri. Men Bernhard erfarede snart, at den ene af disse vrantne Kritikere gjennemgik Rollerne med de unge Elever, som skulde debutere paa den kongelige Opera, mens den Anden ønskede den ledige Regissørpost. De stod altsaa Begge i Afhængighedsforhold til Intendanten, og Grunden til deres strenge Udtalelser var temmelig forstaaelig.

Kong Wilhelm sad hver Aften i Teatret og var den Første til at røre sine Hænder, hvergang Elsa havde sunget.

Efter Opholdet i Berlin drog man til Amerika for at «grave Guld».

Fem Aar tilbragte nu Elsa med at synge og rejse, synge og rejse. Hendes Liv var saa at sige delt mellem Teatret og Jernbanen. Hun optraadte i alle større Byer i Nord og Syd, Øst og Vest, fra New York og Boston til Rio Janeiro og Buenos Aires. Hun kom som en europæisk Berømthed, og selv om ikke hendes Stemme havde havt denne berusende Vellyd, hendes Foredrag denne Ild og hendes Fremtræden denne ungdommelige Ynde, vilde det Navn, hun havde erhvervet sig hinsides Oceanet, allerede

været nok til at lokke baade Yankeer og Sydamerikanere til Teatret, naar hun sang.

Men Elsa fortsatte i Amerika det samme tillukkede Privatliv, som hun havde ført i Europa. Hun var den kostbare Fugl i det gyldne Bur. Impressarioen holdt hende saa meget udestængt fra Verden, som muligt. Hun skulde kun kjendes som Kunstnerinde. Om hendes Person maatte der altid være en eventyrlig Tryllekreds, hvori ingen Uvedkommende fik trænge ind.

Da Elsa efter sex Aars Forløb atter satte Foden paa Europas Fastland, havde hun opnaaet at betale sin Gjæld i Stockholm og desuden lagt op en betydelig Sum Penge.

Hun havde forladt Paris som en Elev og vendte tilbage som en Stjerne. Men nu kjendte hun intet Spor af Nedstemthed ved Erindringen om, hvad hun havde lidt, da hun sidst opholdt sig her. Det bevægede Liv, den evige Vexlen af Mennesker, disse evindelige Sindsoprivninger, Spænding, Angst og Glæde, havde gradvis bortjaget Skyggen, som havde tilsløret hendes Sjæl. Hun kom som en Sejrende efter et langt Triumftog. I alle Jordens Tungemaal havde man hyldet hendes Talent. Millioner af Menneskehjærter havde banket under hendes Stemmes vidunderlige Troldom. Og naar hun nu sad i sin elegante Lejlighed i Champs Elysées, nød hun Sejrens Sødme — og var glad.

Elsa var glad.

IV.

Da den franske Opera i Paris modtog en betydelig Statsunderstøttelse, medens den italienske skulde holdes oppe af private Spekulanter, havde det ofte vist sig umuligt at konkurrere med den mægtige Rival. Men nu havde der paany dannet sig et Aktieselskab, som vilde vove Forsøget. De bedste Kræfter inden det italienske Teater var derfor hidkaldte, og Elsa var engageret som Primadonna.

Der er kommet Telegram om, at Tenoren er bleven syg — fortalte Bernhard — Og nu staar de nok i Underhandlinger med Samuel Deska.

Samuel Deska! — udbrød Elsa i glad Overraskelse — Ak! om jeg kunde faa synge med ham! Det er den herligste Røst, jeg nogensinde har hørt.

Hun mindedes saa tydelig hin Aften i Paris for sex Aar siden. En lignende Henrykkelse havde hun aldrig senere kjendt.

Jeg sværmer ikke saa svært for ham — svarte Bernhard — Han tager sit Publikum ved Hjælp af nogle enkelte Effekter, som ikke har noget med

Kunst at gjøre. Han synger kjedelig og ligegyldig, indtil det Øjeblik kommer, da han skal op paa det høje C. da samler han sig sammen, vælger en eller anden plastisk Stilling og holder Tonen saa længe, at man maa beundre hans dygtige Aandedræt. Publikum tør knapt puste af bare Spænding og Forbauselse. Det er et Kunstgreb snarere end Kunst. Men han er en Mand, som forstaar sin Forretning.

Jeg synes, De undervurderer ham — sagde Elsa — Efter min Mening er det den største Sanger, som stærkest kan gribe Tilhørernes Sjæl. Hvilke Midler, der anvendes, er jo ligegyldigt, naar Maalet kun naaes. Denne Magt er Geniets. Det er Gnisten, som aldrig kan tillæres.

Ja, ja, hver sin Smag! — mumlede Bernhard med et spotsk Smil. Han kunde nemlig aldrig taale, at Elsa roste Andre. Saalænge deres Kontrakt varede, existerte der for ham kun en Kunstner paa hele Jorden.

En af Italiens berømte Komponister havde netop fuldført et nyt Værk, og med dette skulde Teatret aabnes. Mesteren sad selv ved Pianofortet, som var baaret op paa Scenen, og han gjennemgik hvert Soloparti med sine Kunstnere.

Elsa havde glædet sig ligesaa meget til at gjøre Tenorens Bekjendtskab som til at synge den nye Rolle. Se, der kom han frem mellem Kulisserne!

Det var en bredskuldret Mand af Middelshøjde og op i Trettiaarene. Hans brune Haar var kort afklippet og lod Hovedets Form træde tydelig frem.

Det var firkantet, stærkt udviklet bagtil, bred Pande, men flad Isse. Øjnene lidt udliggende. Underansigtet, de fyldige, røde Læber og den noget tilbagetrukne Hage, var dækket af et tæt, lyst Skjæg. Han var klædt med den yderste Elegance, og paa hans Bryst funkede en stor Diamant.

Efterat Samuel Deska var bleven forestillet for alle de Tilstedeværende, nærmede han sig strax til Elsa.

Det er altsaa os To, som skal skabe den nye Opera? — sagde han — Mademoiselle har været i Amerika?

Ja, jeg er netop kommen tilbage for fjorten Dage siden!

Jeg har aldrig havt Mod til at rejse derover — vedblev han — For det Første er jeg søsyg, og for det Andet foretrækker jeg at synge for civilserede Mennesker.

Elsa fik ingen Tid til at svare. Komponisten slog med sin Taktstok i Pianoet, og Prøven begyndte.

Elsa havde allerede gennemgaaet sit Parti med Bernhard og kjendte sig derfor temmelig sikker, mens Tenoren derimod stod med Musikbogen i Haanden og famlede baade efter Noder og Ord.

Efter den første Duet, hvori Komponisten havde antydnet de Accenter, han ønskede, sang Elsa sin store Arie. Da hun var færdig, rejste han sig, greb hendes Haand mellem begge sine og udbrød:

De synger saaledes, som jeg drømte min Musik, førend den var nedskrevet. Dette er det Største, jeg kan sige Dem!

Jeg er meget stolt og lykkelig over at faa høre disse Ord fra Mesterens egen Mund! — svarte Elsa med et straalende Smil.

Tenoren havde trukket sig hen i Baggrunden, hvor han stod og talte med Regissøren.

Elsa satte sig ned, mens de to andre Damer prøvede. Da nærmede Samuel Deska sig og blev staaende ligeoverfor hende.

Jeg har endnu ikke havt Tid til at se paa Musiken — sagde han — Men for ikke at trætte Komponisten, vilde det kanske være heldigst, om vi udarbejdede vore Duetter for os selv. Har De noget imod, at jeg kommer op til Dem for at prøve?

Nej, tvertimod! — svarte Elsa. — Det var en udmærket Idé!

Har De en Akkompagnatør?

Ja, Monsieur Bernhard akkompagnerer mig altid!

Det er sandt! Jeg har hørt Tale om det. Bernhard er nok Skolemester for sine Kunstnere. Han skal jo endog sminke sine Sangerinder og hjælpe dem med Paaklædningen — Og Deska lo — Ha! Ha! Det er nok en Original denne Georg Bernhard! Og saa forbyder han sine Sangerinder at gifte sig! — Han trak op et lyserødt Silkelomme-tørklæde, som duftede af Violvand, og tørrede sig over Panden.

Tal ikke ondt om ham! — sagde Elsa. — Jeg skylder ham næsten Alt.

Ondt? Nej, bevares! Men tillad mig at svare Dem, at med en Stemme som Deres skylder han Dem Alt og De ham Intet.

Det kan jeg selv bedst bedømme — svarte hun. — Og jeg skal sige Dem, at Utak er i mine Øjne den styggeste Synd.

Ha! Ha! — lo Tenoren paany. — De er virkelig henrivende!

Samme Eftermiddag lod Samuel Deska sig melde hos Elsa. Hun modtog ham med smilende Læber og et hjærteligt Haandtryk. Han talte og bevægede sig strax, som om han i lang Tid havde været en Ven af Familjen.

De akkompagnerer altsaa? — sagde han til Bernhard, og uden at oppebie dennes Svar vendte han sig til Majorinden. — Har Madame været Sangerinde?

Nej!

Desbedre! De har vel Noderne? Jeg har glemt mine hjemme. Men inden vi begynder, maa jeg fugte mine Stemmebaand.

Ja, hvad ønsker De? — spurgte Majorinden.

Champagne — svarte han. — Jeg drikker aldrig noget Andet.

Det har vi desværre ikke i Huset. Men vi skal strax lade det hente! — og hun skyndte sig ud.

Deska gik hen til Vinduet. Udsyn over Champs Elysées! — sagde han. — Hele det elegante Liv! Tillader De, at jeg lukker op?

Ja, med Fornøjelse! — svarte Elsa.

Han aabnede Glasdøren og traadte ud paa Altanen. Elsa gik efter ham, mens Bernhard satte sig ved Pianofortet og begyndte at spille.

Vi ser jo helt op til Triumtbuen — sagde Deska. — Og paa den modsatte Side Tuilleriesne! Der har jeg tilbragt mine skønneste Timer alene med Kejserinden.

Kjender De hende personlig? — spurgte Elsa.

Ja, det skulde jeg mene! — svarte han. — Den har jeg faaet af hende. — Og han pegte paa Diamantnaalen foran i Brystet. — Det er en elskværdig Dame. Hjærte og Aand. Der er aldrig nogen Fest ved Hoffet, uden at jeg er indbudt. Spørg kun, saa skal De faa høre, hvor mange Eventyr der fortælles om Tenoren og den skønne Fyrstinde! De ser hende vel kjøre her forbi hver Eftermiddag?

Ja — svarte Elsa — naar hun kommer i sin Vogn, trukken af fire, hvide Heste, er det som et Drømmesyn, der farer forbi!

Aa ja — sagde Tenoren med et tilfreds Smil — der er nok Adskillige, som misunder mig det Bekjendtskab.

Det vil jeg tro! — svarte Elsa.

Men jeg er nu den Samme — vedblev han — enten jeg taler med Kejserinder eller med private Folk. Jeg holder mig selv for ligesaa god som alle

Jordens kronede Hoveder. — Han trak Silkelomme-tørklædet frem og indaandede det duftende Violvand, hvilket altid var hans Vane, naar han var i rigtig lys Stemning.

Ak, Herr Deska — sagde Elsa — Deres Sang er det Herligste, jeg nogensinde har hørt!

Det er nok den almindelige Mening det! — svarte han ganske rolig. — Jeg kjender mit eget Talent. Derfor behøver jeg heller aldrig noget Humbug. Klak, Blomster og opdigtede Avisreklamer har jeg altid foragtet. Det er kun Middelmaadighedens Løgne for at bedrage Publikum.

Det har De Ret i! — sagde Elsa med Liv. — Jeg nærer ogsaa Modbydelighed for alle disse forretningsmæssige Tilstelninger. — Og idet hun saa op paa hans formrene Ansigt med det livsglade Udtryk, tænkte hun uvilkaarlig:

Dette er en virkelig Kunstnersjæl! Det ægte Metal!

En kinesisk Tjener, som Elsa havde medbragt fra New Orleans, kom snart tilbage med Champagnen. Deska drak et Par Glas og forkyndte derefter, at Arbejdet kunde begynde. I hele hans Væsen var der noget Overlegent, som ærgrede baade Bernhard og Majorinden. Men Elsa lagde knapt Mærke dertil. Hun kjendte en uforklarlig stærk Dragen til denne Mand, endskjønt han endnu var hende ganske fremmed.

De begyndte at synge. Det var den samme Røst, som havde fortryllet hende for sex Aar siden.

For en Nydelse at blande sine Toner med hans! Hun havde en Fornemmelse, som om hele hendes Væsen smeltede sammen i et Skjønhedens berusende Favntag med en anden,igestillet Sjæl.

Da de havde gennemgaaet Duetterne, rejste Bernhard sig.

Operaen vil komme til at gjøre Lykke — sagde han tilfreds. — Det blaserte Paris skal faa sig et sandt Stormanfald af Begejstring.

Det sker overalt, hvor jeg optræder! — svarte Tenoren.

Bernhard maatte afsted til sine Forretninger. Men Samuel Deska syntes ikke at have Hastværk. Han satte sig paa en rød Silkesofa henne i Hjørnet af Stuen og gav sig til at blade i et Album.

Jeg har en rig Samling af Fotografier, som jeg har faaet sendende fra Kvinder af alle Nationer — fortalte han. — Kejserinden af Østerig, to russiske Storfyrstinder . . . ja, alle Stænder helt ned til Beridersker.

Det er jo en kjendt Sag, at Herr Deska er Damerne Afgud — sagde Majorinden.

Det begyndte at mørkne, og Tjeneren traadte ind med en tændt Lampe.

Jeg kan se, Damerne netop er komne hjem fra de tropiske Egne — sagde Tenoren, idet han mønstrede alle Stuens Vægge.

Her var Skind af Ørkenens vilde Dyr, Paafuglehaler, udstoppede Paradisfugle, Krokodillerygge, tørrede Blade af fremmede Kjæmpeplanter, Vifter i

Elfenben og Metal, ciselerede Skjolde i alle Former, Kastespyd, Kranse af Perler og kunstige Blomster, fremmede Landskaber, malede paa Krystal, farvede Billeder af Folk i alle Slags besynderlige Dragter og med forskjellig Hudfarve, Digte i Guldbogstaver skrevne paa Pergament, kinesiske Musikstykker, trykkede paa Glas, Bronzekar, fyldte med Ambra og Røgelse.

Det er Gaver, som jeg har faaet paa mine Rejser — fortalte Elsa. — Det store Tigerskind foran Instrumentet blev baaret ind paa Scenen ovre i Mexiko. Løvehuden med Smaragdøjnene fik jeg af Presidenten i Peru. De udstoppede Fugle er fra Montevideo.

De fik et Skind, men jeg fik det levende Dyr — sagde Tenoren. — Da jeg havde sunget i Konstantinopel i Sultanens private Teater, forærede han mig blandt Andet sin smukkeste Løve. Den var saa tam, at den kunde gaa løs omkring. Jeg førte den med mig en Tid; men den havde den slemme Uvane at brøle hver Gang jeg øvede mig. I Wien skræmte den Forstanden af alle Hotellets Gjæster. Og tilsidst maatte jeg forære den til den zoologiske Have. Men som Tak herfor sendte Kejser Franz Joseph mig en Medaljon, indfattet i Diamanter og Amatyster.

For hver ny Gave, som Elsa omtalte, svarte han, at han havde faaet noget Lignende; men kun var hans endnu rigere og mere udsøgt. Havde Elsa en Elfenbensvifte, indlagt med Guldstjerner, saa havde han en Vifte af pureste Guld, som var sendt ham fra en russisk Fyrstinde. Var Digte og Romancer

tilegnede hende, havde Tidens første Komponister skrevet hele Operaer til ham.

Men dette hans Skryderi var igrunden saa barnligt, at Elsa knapt kunde lade være at le. Der var noget i høj Grad indtagende — fandt hun — netop i denne hans usminkede Naturlighed.

Deska blev siddende i flere Timer.

Nu har Dere vel faaet nok af mig for idag? — sagde han endelig, idet han rejste sig. — Saa mødes vi altsaa imorgen i Teatret. Og om Eftermiddagen fortsætter vi vore Studier herhjemme. Ikke sandt?

Med største Glæde! — svarte Elsa. — Det har været mig en Fornøjelse at gjøre Deres personlige Bekjendtskab.

Hvad skal saa jeg sige? — svarte han smilende. — Nej, det er nok bedst, jeg ikke siger noget! — Farvel, mine Damer! Au revoir!

Det var en gemytlig Herre! — udbrød Majorinden, da han var borte.

Saaledes er alle store Genier! — svarte Elsa. Og hun satte sig stille ned og indaandede den stærke Violduft, som Deska havde efterladt i Rummet.

Paa de følgende Prøver holdt Tenoren sig altid ved Elsas Side.

Herr Deska lever allerede fuldstændig i sin Rolle — sagde Bassen en Dag med et betydningsfuldt Smil.

Prøverne varede i fem Uger, og Indstuderingen var dermed forbi. Den første Forestilling blev en stormende Triumf for Komponisten ligesom for Sangerne. Helten og Heltinden vandt med hver Duet og hver Solo en ny Sejer.

Men Elsa tænkte denne Aften slet ikke paa Publikum derude i Salen. Hun levede i sin Rolle som aldrig forhen. Hun svævede højt oppe i en anden Verden, omringet af stort Lys og stor Varme.

Efter hendes første Arie var Scenen lig et dufte Blomsterbed, og Tenoren styrtede frem for at hjælpe hende at samle Buketterne op.

Det samme fandt Sted efter hans Soloparti. Han lo med godmodig Overlegenhed. Om man bare vilde lade mig være fri for alle disse Blomsterhistorier! — sagde han til Elsa.

En Gang, mens Koret sang, og han sad ved hendes Side paa en Bæk i Forgrunden af Scenen, hviskede han pludselig:

Jeg har aldrig set noget Skjønnere end Dem. Jeg bliver ganske ør i Hovedet af at se paa Dem! Ti stille! — svarte hun utaalmodig.

Elsa færdedes stadig i Billedgallerierne for at studere Plastik, og naar hun sad eller stod paa Scenen under en Pause, var hun altid et Maleri eller en Statue. Hovedets Bøjning, Armenes Tegning, hver en Linje i det hvilende Legeme var et Værk. Mens Struben taug, talte Legemets Form. Paa den Vis levede hun altid i sin Rolle, og Tenorens Hvissen forstyrrede og irriterede hende. Men hvad der vilde

have vakt hendes Forbittrelse, var det kommen fra en Anden, tilgav hun ham.

Da Forestillingen var forbi, trykkede han hendes Haand og sagde:

Iaften har jeg bare sunget for Dem!

Da Elsa var kommen hjem og sad ved det dækkede Bord, glemte hun næsten at spise og svarte kun med Enstavelsesord paa Majorindens Udtalelser. Hendes Tanker surrede som Insekter omkring et eneste Brændpunkt: Deska.

Den følgende Morgen bragte Kineseren hende paa Sengen en Laurbærkrans med et hvidt, gulfrynset Atlaskesbaand. Til dette var der fæstet et Kort, hvorpaa der stod:

«Je pose mes lauriers à vos pieds.» S. D.*)

Samme Aften holdt Komponisten Middag for alle de Kunstnere, som havde udført Solopartierne i hans nye Opera. Han boede i en liden Villa udenfor Paris, og hans Hus var indrettet med en iøjenfaldende Smag for varme, harmoniske Stoffe og stilfulde Møbler.

Middagen begyndte Klokken syv og varede til over Midnat. Her bødtes kun Champagne, og eftersom Flaskerne tømtes, steg ogsaa Gjæsternes Stemning.

*) Jeg lægger mine Laurbær for Deres Fødder.

Samuel Deska, som altid var meget aabenmundet, talte uophørlig med Elsa, og var det ikke til hende, var det om hende.

Jeg husker, jeg har hørt om Kvindesjæle, som er rene lig hvide Duer — sagde han ganske højt, saa alle de Omkringsiddende kunde høre det. — Det passer aldeles paa Dem. Men paa samme Tid har De en rolig Ligevægt i Holdning og Væsen, som minder om græske Statuer. Ikke sandt, mit ærede Selskab, hun ligner en . . . — han søgte forgjæves — ja, jeg kjender ikke Navnene paa disse Marmorgudinder. Jeg kan ikke rose mig af Lærdom i den Slags Sager.

Hun ligner en Sapho — sagde Komponisten.

Jal! Ja! — istemte de Alle.

Leve Musikens Muse! — raabte Deska med løftet Glas, mens alle de Tilstedeværende hilste Elsa.

Hun blev ganske forvirret.

Tal dog om noget Andet! — sagde hun halvhøjt til sin Bordherre.

Hvad andet skulde jeg tænke paa og tale om, naar De er tilstede? — svarte han — De kræver virkelig Umuligheder!

Naar skal det offentliggøres? — spurgte Barytonen leende, idet han saa over paa Deska og Elsa.

Mine Damer og Herrer, jeg drikker paa et lykkeligt Udfald for Sopranen og Tenoren! — sagde Altsangerinden, en mørk Kjæmpekvinde fra Sevilla.

Alle lo undtagen Majorinden, som mumlede paa Svensk: For en simpel Tone!

Men Elsa selv ønskede sig tusende Mile borte. Og dog følte hun sig saa ubeskrivelig glad over at sidde ved hans Side. Han var en Gud, en Apollo, for hvem de almindelige Hensyn ikke existerte.

Heldigvis slog Værten paa sit Glas for at bede om Taushed. Han takkede Kunstnerne, som havde tolket hans Musik for det franske Publikum. Han endte med, at han kunde fristes til selv at blive Impressario for altid at se samlet omkring sig Talenter, der forstod at give en saa fuldendt Fremstilling af hans Værker, som disse havde gjort.

Da blev Spanierinden saa rørt, at hun rejste sig fra Bordet og styrtede hen til Mesteren for at kysse ham paa begge Kinder.

V.

Elsa sad paa Sofaen i Hjørnet af sin Salon. Og mens hendes Øjne hvilte paa alle de vakkre Sager, som smykkede Væggene, tænkte hun:

Om jeg bare kunde arbejde og virke uden al denne Humbug, da vilde Triumferne være mig tifold kjærere! Men der er altid noget Urent i Luften omkring mig. Jeg kan aldrig nøjagtig skilne den oprigtige, umiddelbare Hyldest fra den kunstig frembragte.

Dette er Ormen, som gnager min Sjæl. . . .

Bernhard traadte i det Samme ind. Han akkompagnerte hende endnu hver Morgen først en halv Time til Skalaer og gennemgik derefter en ny Rolle. For Elsa havde altid noget Nyt at studere.

Hør Bernhard — sagde hun — jeg vil bede Dem om at vise mig en stor Tjeneste!

Jeg er altid Frøkenens ydmyge Slave! — svarte han med Haanden paa Hjærtet og et dybt Buk.

Afskaf min Klak! Jeg kan ikke udstaa den!

Bestandig den samme Historie! — sukkede Bernhard.

Synger Deska bedre end mig? — spurgte hun.

Nej, det kan der vel aldrig være Tale om! Har Nogen vovet at skrive en saadan Dumhed?

Nej, det tror jeg ikke! — svarte hun — Men jeg ved bare, at han nævnes som en af de tre første Tenorer, der for Øjeblikket eksisterer. Og Deska har aldrig Klak. Han gider knapt se paa de Blomster, man sender ham.

Han ikke Klak! — svarte Impressarioen og brast i Latter. — Har han virkelig været naiv nok til at fortælle Dem det? Jeg kan forsikre Dem, at Deska aldrig aabner sin Mund uden en Hær af mindst hundrede Hænder. Jeg har selv tilfældigvis været Vidne til, hvorledes han har skjældt sin Sekretær Huden fuld, fordi han en Aften ikke var bleven fremkaldt saa mange Gange, som han ønskede. Han er en fast Kunde hos Blomsterhandleren i Passage Madeleine. Vi kjøber nemlig i samme Butik. Men der kommer aldrig et sandt Ord fra denne højtærede Herr Deskas Mund . . . Jo, det er virkelig morsomt at høre! — og han begyndte paany at le.

De har altid saa meget at udsætte paa Herr Deska — svarte Elsa — Jeg for min Del har ingen-
somhelst Grund til at tro ham usand. Jeg synes tvertimod han gjør Indtryk af at være det ærligste Menneske paa Jorden.

Ja, ja, det samme Indtryk har han nok desværre gjort paa altfor mange Kvinder! — svarte Impres-

sarioen. — Man paastaar, der skal være noget i hans Stemme, som i Særdeleshed har Magt over den kvindelige Organisation. Men hans Eventyr vidner langt fra om nogen fin eller ridderlig Karakter. Han har havt Skandaler, som enhver hæderlig Mand vilde rødmæ over.

Kom, lad os arbejde! — sagde Elsa koldt, idet hun rejste sig. — Hun var bleven meget bleg, og hun følte pludselig en stærk Uvilje imod Bernhard. Denne Impressario, til hvem hun forhen havde nærret en saa ubetinget Tillid, begyndte at staa i et tvilsomt Lys. Hun erindrede Deskas Ord, at Bernhard aldrig tillod sine Sangerinder at gifte sig, og hun var snart overbevist om, at disse Historier kun opdigtedes for at lægge et Skille af Mistro og Foragt mellem hende og Tenoren.

Samuel Deska havde kun sunget et Par Uger, da han blev syg og maatte overlade Rollen til en Anden.

En Morgen modtog Elsa en stor Blomsterkurv, og i Billetten, som var fæstet til Haandtaget, stod der:

«Jeg har stærk Feber. Men jeg vil ikke dø uden at have sagt Dem, at jeg . . . tilbæder Dem.»

S. D.

Elsa skalv af Sorg og Glæde. Sorg over hans Sygdom. Glæde over hans Ord. Men da Majorinden

bad hende om at faa læse Brevet, svarte hun ne og stak det i Lommen.

Hun hentede et Visitkort og skrev i Hast:

«Tak for Blomsterne! Jeg er meget bedrøvet over at høre, De er syg, og ønsker Dem god Bedring.»

Elsa plukkede Violerne ud og satte dem i et Glas for sig selv. De stod paa hendes Pianoforte hele Dagen og paa Bordet ved Siden af hendes Seng om Natten. Hun sad ofte flere Minutter med Næsen presset ned i de fine, duftende Blade som for rigtig at indsuge deres Aroma.

Majorinden smilte uvilkaarlig. Du har aldrig før kunnet taale Lugten af Blomster — sagde hun. — Det skader jo Stemmen.

Elsa blev blussende rød, men svarte kun med en munter Latter og begyndte at tale om noget Andet.

Den næste Morgen kom der atter en Blomsterforsyning med en rosenrød Billet.

Dens Indhold lød saaledes:

«De kan tro, det er sørgeligt at ligge syg og være ganske ene. Nu begriber jeg ikke, hvorledes det er muligt, at jeg har ladet saa mange Anledninger slippe fra mig, Anledninger til at spørge Dem om det, der nu staar for mig som det Eneste, der kan gjøre mig lykkelig: Vil De blive min Hustru? Lægen har givet mig godt Haab om Bedring, derfor be-

nytter jeg nu Dagen til at lægge Planer for Fremtiden.

Vær barmhjærtig og pin mig ikke med for lang Uvished!

S. D.»

Elsa skrev:

«Deres Spørgsmaal gjør mig til det lykkeligste Menneske paa Jorden.»

Da Majorinden fik høre, hvad der var sket, blev hun ikke ubetinget tilfreds. Vel følte ogsaa hun en vis Sympathi for denne livsglade Sanger med det solvarme Væsen, men paa Grund af Bernhards stadige Advarsler var hun begyndt at frygte for denne Forbindelse som for en Fare, der truede hendes Plejedatter.

Nogle Timer efterat Svaret var afsendt, indfandt Samuel Deska sig i egen Person.

Glæden havde pludselig jaget Feberen paa Døren — fortalte han — Han kunde umulig blive liggende rolig i sin Seng.

Mødet med Elsa var en Storm af Fryd.

Han forsikkrede, hun aabnede Porten til Paradiset. Da Majorinden viste sig, slog han Armene ogsaa omkring hende, kyssede hende paa Kinderne og kaldte hende «lille Mama».

Majorinden blev ganske afvæbnet, og i sit stille Sind maatte hun indrømme, at hun nok forstod Elsas Følelser.

Deska havde en tør, skarp Hoste og holdt Halsen omsurret af et stort Silkeshal. Men ellers syntes der ikke at fejle ham det mindste.

At Bernhard ikke vilde modtage Nyheden med synderlig Glæde, var Elsa forberedt paa. Hun lagde derfor liden Vægt paa den Mine, hvormed han hilste Tenoren og lykønskede dem Begge.

Men allerede nogle Dage senere kom det til et pinligt Sammenstød mellem de to Mænd. Deska kjedede sig, for Lægen havde ikke alene forbudt ham at synge, men endog at gaa i Selskaber og paa Kaféer. Struben var inflammeret. Og den mindste Uforsigtighed kunde have de ulykkeligste Følger for hele hans Fremtid. Men at sidde indestængt i en Stue kunde Deska aldrig holde ud. Han længtes til Syden. Middelhavets Sol vilde være den mest virkningsfulde Medicin. Men da han nu engang havde forenet sin Skjæbne med en Andens, var det ham altfor vanskeligt at rejse alene. Han foreslog derfor, at de skulde gifte sig øjeblikkelig. Elsa havde intet at indvende. Men baade Majorinden og Bernhard satte sig imod.

En Formiddag, da de to Herrer opholdt sig nogle Minutter alene i Elsas Salon, sagde Impresarioen:

De maa da huske, at Mademoiselle er bundet her ved sit Engagement! Det vilde være en Galskab at rejse bort midt i Sæsonen. Ja, rent ud en Umulighed.

For mig har Umuligheder aldrig existeret! — svarte Tenoren — Hun betaler en Løsepenge. Det er Alt!

Men betænk dog, at det er første Gang, hun optræder for det franske Publikum! Det er en betydningsfuld Begivenhed dette at have erobret Verdens Hovedstad. Men der er intet, som Pariserne misbilliger mere end Brud af Kontrakter. En Kunstnerinde, som opførte sig paa denne Vis, kunde resikere, at man aldrig senere vovede at engagere hende.

Bah! — svarte Deska — Vakkre Stemmer er der altid Plads for.

Men, min Herre, ved De da ikke, at min Kontrakt med Mademoiselle lyder paa ti Aar, og at vi nu kun er i det syvende?

Jo, jeg ved det! — svarte Tenoren — Men De burde ogsaa skjønne, at jeg har forlovet mig i den Hensigt at gifte mig. Er det en Skadeserstatning, De fisker efter, saa kan de henvende Dem til min Sekretær, Herr Maletzka. Han har Fuldmagt til at ordne alle mine Forretninger.

Impressarioen blev ildrød i Ansigtet. Han rejste sig.

Herr Deska, De er en bundløs Egoist! — sagde han, og dermed forlod han Værelset.

Den uforskammede Knebel! — mumlede Tenoren og trommede med Fingrene paa Bordet.

Hans Haand var stor. Alle Linjer bølgende og uvisse. Hvert Lem saa opsvulmet, at Knoklerne ganske skjultes af Kjød. Nederst var Fingrene brede

og klumpede, det usvigelige Tegn paa Prosagemytter. Tømmelfingerens Rod stærkt udviklet: Sanselivets Overmagt over Aandslivet.

Nu synes jeg, Bernhard har udsuget og tyranniseret dig nok — sagde Tenoren, da Elsa kom ind. — Det er da virkelig latterligt at gjøre sig til den Grad Slave af sine Impressarioer, at man endog skal være ræd for at gifte sig!

Bernhard viste sig ikke mer, endskjønt Elsa tilskrev ham et venligt Brev og bad ham om ikke at skilles fra hende i Vrede.

Impressarioen for den italienske Opera blev endnu mer forbittret end Bernhard. Hun idømtes en Bøde omtrent ligesaa stor som Alt, hvad hun havde lagt op i Amerika. Men Deska lo bare. Han behøvede vist ikke at søge en Hustru for Pengenes Skyld, dem tjente han selv. Han var Mand for at underholde hundrede Familjer, om han saa ønskede.

Naar det nu endelig skal ske, saa er det da heldigt, han er Sanger og ikke Maler! — sagde Majorinden — Det gaar altid bedre, naar man har fælles Interesser.

Ja, det er vistnok den største Lykke! — svarte Elsa, som aldrig et Øjeblik havde tænkt paa at sammenligne Deska med Bergstrøm. Denne Sidste var aldeles forsvunden fra hendes Verden. Siden hun havde truffet Samuel Deska, havde hun levet i en Rus, som ikke engang havde levnet

Klarhed til at gjøre Sammenligninger mellem ham og nogen Anden.

Endskjønt Deska, som kjedede sig hjemme i Hotellet, opholdt sig hos sin Forlovede næsten hele Dagen, syntes hun dog aldrig, hun havde ham længe nok. Hun kunde i timevis staa henne ved Vinduet og se spejdende nedover Champs-Elysées, indtil hans Vogn endelig standsede udenfor hendes Port. Og naar han saa var der, sad hun i nervøs Uro for, at han skulde rejse sig og gaa.

Deska havde medbragt sin Mandolin, hvorpaa han stundom improviserte, eller ogsaa morede han sig med at fortælle sine Oplevelser. Han var fra Cypern og Søn af en græsk Vingaardsmand. Sin Barndom havde han tilbragt med at klippe Vinstokke og vogte Gjeder. Og senere var han rejst til Spanien som Skibsgut ombord paa en tyrkisk Jagt. Her havde han tilfældigvis gjort Bekjendtskab med en gammel Sanger, som havde opdaget hans mærkværdige Stemme, og paa hvis Anbefaling han var kommet ind paa Konservatoriet i Madrid. Tyve Aar gammel havde han her debuteret paa den kongelige Opera og var strax bleven hyldet som et Særsyn.

Han fortalte lidt efter lidt hele sit Liv, eller rettere sagt alt det, som kunde være til hans Fordel — og Elsa blev aldrig træt af at høre paa ham. Hans Blik, Smil og Haandtryk hypnotiserte hende fuldstændig. Saasnart han var borte, vandrede hun omkring som en Søvnjængerske, ligegyldig for Alt og Alle.

Efter to Ugers Forlovelse blev Elsa viet til Samuel Deska. Ceremonien fandt Sted i den svenske Legation med nogle faa Landsmænd som Vidner.

Brudeparret afrejste samme Dag, mens Majorinden blev tilbage i Paris.

VI.

De Nygifte lejede en møbleret Villa i Nærheden af Nizza.

Evig blaa Himmel og Solvarme i Luften. Baaren af milde Vinde strøg Duften af Roser og Liljer ind gennem de aabne Vinduer og fyldte hele Huset med Vellugt.

De sad paa Verandaen og saa udover Middelhavet, som skylléde sine regnbuefarvede Bølger opover den glittrende Sandkyst. Eller de roede ud i en liden, hvidmalet Baad, kun indrettet til To. Han fiskede i timevis. Det var en af hans største Fornøjelser. Et Minde om hans Barndom paa Cypem. Og naar Fiskem ikke vilde bide, kunde han slænge sig ned i Bunden af Baaden og give sig til at stirre uafbrudt paa de gule og blegrøde Skyer.

Ak, dette kan jeg like! — sagde han — Nyde Tilværelsen uden at foretage sig Nogetsomhelst.

Nej, ved du hvad — svarte Elsa leende — det vilde virkelig blive temmelig ensformigt i Længden! Jeg liker det ogsaa for en kort Tid. Men hvis jeg

skulde fortsætte at leve uden Virksomhed, vilde det for mig være en ren Straf.

Det der begriber jeg ikke — svarte han.

Men du maatte da vel længes efter din Kunst? — sagde hun.

Min Kunst? — gjentog han leende — Nej, det kan jeg forsikre dig, jeg ikke skulde! Mit højeste Maal har altid været at samle en Formue for at kunne leve som en »Cavaliere«. Og her i Syden arbejder aldrig den fornemme Mand, det ved du vel.

Ja, jeg har hørt det! — svarte Elsa — Men jeg for min Del respekterer ikke et saadant Dagdriverliv. I Skandinavien ligesom i England og Tyskland arbejder endog de kongelige Børn, og intet foragtes mere end Lediggang.

Jeg forstaar ikke, hvorfor man skal gjøre sig Livet saa surt, uden det er nødvendigt — sagde Deska — Naar jeg finder, jeg er rig nok, trækker jeg mig tilbage.

Da vil jeg haabe, det varer meget længe, inden du synes, du er rig nok! — svarte Elsa — Jeg for min Del vil synge, indtil der ikke er en Tone mer i min Strube.

Du min Kjære, du synger saa længe, jeg ønsker det! — sagde han — Nu er du først og fremst Samuel Deskas Hustru.

Elsa lo af dette Tyranni. Hun var endnu lykkelig og stolt over at kalde ham sin Egtefælle.

En Dag fik de Nygifte Besøg af Orkesterchefen paa Monte Carlo. Den store Koncertsal skulde

nemlig indvies, og flere af Frankrigs første Kunstnere havde i den Anledning lovet at komme derned. Nu vovede man ogsaa at bede Herr Deska og Hustru om at medvirke.

Tenoren afslog øjeblikkelig, men Elsa indvilgede med Glæde, og Kontrakten underskrevs paa staaende Fod.

Monaco laa bare ti Minutters Jernbanerejse fra deres Villa, og Deska fulgte naturligvis med paa Prøven.

Stedets herlige Beliggenhed: i Baggrunden Fjelde, bevoxede med graagrønne Oliventræer, Villaer omringede af paradisiske Haver og med Udsyn over Bugten, som skjærer ind mellem de to Klippehøjder, hvorfra Blancs Spilleslot og den middelalderlige Fyrsteborg hilser hinanden — al denne Rigdom paa tropiske Planter, dette Flor af Blomster midt i Vinteren satte Elsa i en sand Henrykkelsestilstand. Hun kunde aldrig blive træt af at se derpaa og tale derom. Men hendes Mands Øjne var lukkede for Naturens Skønhed. Hans Opmærksomhed var udelukkende henvendt paa det pragtfulde Casino. Disse store Sale, hvis Tage og Vægge straalte af Guld, mangefarvet Marmor og lysende Freskobilleder, fortryllede hans Øjne. Mens hans Hustru prøvede i Musikhallen, vandrede Tenoren indover i Spillesalene.

En tusendmundet Hvisken surrede i Luften mellem dumpe Slag af de smaa Rager, hvormed Kontrollørerne skubbede Guldet frem og tilbage

paa det grønne Filt. Overalt en dæmpet Klang af Metal. Rigt prydede Kvinder, talende alle Maal, sad paa Purpurhynder langsmed Væggene og lod sig underholde af de unge Herrer. Men de Fleste havde dog samlet sig omkring Bordene i Midten af Rummet. Begge Kjønn, Millionærer og hemmelige Stoddere, Prinser og Eventyrere saaes her Side om Side at udfordre Lykken. Mange med ligegyldige Miner, som om nogle hundrede Tusenders Tab eller Vinding var dem en ligegyldig Sag. Andre med blege Ansigter og feberglødende Øjne, i Kamp for Livet. Fire Kontrollører sad paa ophøjede Bænke ved hver sin Side af Bordet, og Formandens høje, ensformige Tællen, eftersom han lagde Kortene op, lød lig regelmæssige Øxeslag paa en Træblok.

Deska opdagede flere af sine Bekjendte; men de var Alle saa optagne af Spillet, at de neppe gav sig Tid til at gjengælde hans Hilsen. Han stillede sig bag Ryggen paa den Ene og begyndte at se paa. Denne Raslen med ædelt Metal kildrede hans Øren paa en mærkværdig behagelig Maade. Nogle af Pengene var røde, andre messingagtig blege. Alle prydede med Fyrstehoveder i Profil fra de forskjelligste Lande — men Alle havde de lige Værdi. Guld! Guld! Menneskehedens Afgud! Der var noget hemmelighedsfuldt bedaarende i disse gule Strømmes hviskende Musik. — Deska fik med Et en rasende Lyst til at gribe efter disse glittrende Smaating, som hersker over de vildeste som over de mest civiliserede Væsner.

Han begyndte at spille. Alle hans Nerver dirrede af Spænding. Blodet løb kogende gennem hans Aarer eller standsede ganske. — Efter en halv Times Forløb havde han vundet henved nitti tusend Francs.

Da Elsa var færdig med Prøven, kom hendes Mand netop ind i Koncertsalen for at hente hende. Han var i en meget oprømt Stemning, og mens de vandrede Arm i Arm nedover til Jernbanestationen, fortalte han, hvorledes han havde sprengt Guld-bjerget og trukket sig tilbage med Lommerne fulde af Skatte.

Den Feber liker jeg! — sluttede han — Den ildner Ens Sind, som Druesaften ildner Blodet!

Du gjør mig ganske ængstelig! — udbrød Elsa — Lov mig ikke oftere at spille! Jeg synes ikke om, at du faar Penge paa den Vis.

Hvad er det for Fordomme! — svarte han — Det er saamænd ganske ligegyldigt, paa hvilken Maade man tjener sine Penge, enten det sker ved Spillebordet eller ved Teaterforestillinger. Al Handel er et Lykketræf. Al Kunst et Kapløb. Det gaar altsammen ud paa at knuse Andre for at stige selv.

Elsa var ikke af samme Mening. Men med Deska kunde det aldrig nytte at udvexle Fornuft-grunde. Den Idé, han engang havde faaet, sad spigret fast i hans Hjerne, og ingen Modsigelser kunde nogensinde rukke den.

Fra nu af tog Tenoren daglige Udflugter til Monte Carlo. Først vandt han betydelige Summer, derefter tabte han. Men Uheldet øgede kun hans Iver. Elsa tryglede ham gjentagende Gange om at holde op; men han svarte kun med Latter og Spøg. Da hun sang paa den store Musikfest, som var besøgt af talrige Fremmede fra de omliggende Byer, sad hendes Mand ved det grønne Bord. Koncerten sluttede meget sent, og de maatte derfor overnatte i «Hotel Europa», som ligger ved Siden af Casino. De de stod ene her i sit Sovekammer, fortalte Deska, at han i Aftenens Løb havde tabt hele sin Formue.

Det er ikke muligt! — udbrød hun forfærdet.

Jo, det er sandt, hvad jeg siger! — svarte han og satte sig paa en Stol ved Siden af Spejlbordet. Han hvilede Panden imod Haanden og blev siddende saaledes med et slapt og udslukt Blik.

Der ser du! — sagde Elsa — Saaledes gaar det jo altid. Og jeg, som har bedt dig hver eneste Dag om ikke at gjøre det!

Hold ingen Moralpræken! — svarte han haardt — Det nytter ikke noget. Jeg har Ret til at gjøre med mine Penge, hvad jeg vil!

Det var første Gang, han talte saa hvasse Ord, og det gjorde et pinligt Indtryk paa hans Hustru. I hans Stemme var der ogsaa en Klang, som hun aldrig forhen havde hørt. Han rullede paa r'et og hvinte paa de høje Vokaler. Det lignede et vildt Dyrs Hvæsen.

Hvad skal vi da gjøre? — spurgte hun.

Ja, hvad skal vi gjøre? — gjentog han — Jeg har ikke en eneste Franc til at betale Huslejen med Og saa Tjenerne og alt det Andet

Hans Blik faldt paa hendes Smykker, som hun netop tog af og lukkede ned i et Sølvskrin.

Men Kjære, der er jo nok af Sager, vi kan sælge! — udbrød han, og al hans Forstemthed syntes med Et at være bortblæst — Her er jo en hel Formue i Stene!

Den følgende Morgen skrev Deska til sin Sekretær i Paris samt til Teateragenten i Milano. Hans Halsbetændelse var læget, og Kunstnerparret søgte øjeblikkelig Ansættelse. Telegrammerne lynte afsted over hele Europa, og et Par Dage senere havde man sluttet Kontrakt med den italienske Opera i St. Petersborg.

For at skaffe Rejsepenge til Rusland maatte de opsøge en Pantelaaner. Deska kjørte selv afsted med sine egne og sin Hustrus Diamanter for at tale med «en Forretningsmand» i Nizza. Det var sent paa Natten, da han kom hjem. Han var graahvid i Ansigtet. Øjnene svømmede. Han havde drukket.

Har du saa kjøbt Billetterne? — spurgte Elsa, som var bleven siddende oppe for at vente paa ham.

Ja, her er de! — svarte han og rakte hende

nogle smaa, grønne Bøger. Det var første Klasse til Herskabet selv og tredje til de tre Tjenere.

Hvilke Smykker satte du fast? — Og hun saa sig om efter Skrinet.

Satte fast? — Han stirrede paa hende, som om han ikke forstod Ordene — Satte fast? Jeg solgte dem naturligvis Det var grejere Handel. Nihundrede og femti tusend Francs Paa Stationen traf jeg en gammel Ven, en belgisk Baron, som skulde til Monte Carlo

Elsa rejste sig og greb ham i Armen. Du har vel ikke?

Jo, vist har jeg det! — Og nu er jeg akkurat i samme Stilling, som da jeg drog fra Cypren. Ikke en eneste blank Skilling i Lommen! —

Elsa laa med lukkede Øjne, men uden Søvn den hele Nat. Det sved hende inderst i Sjælen, ikke netop dette, at Pengene var borte — dem kunde de vel snart tjene op igjen — men det var hans Mangel paa Tillid, at hendes Raad strøg forbi ham uden Spor af Virkning — dette var det, som saarede saa dybt. Skulde de ikke føre et Liv i Fællesskab med Respekt for hinandens Meninger? Skulde ikke den Ene bøje lidt af paa sine Lyster, naar disse var af den Natur, at de bragte den Anden Sorg? Han syntes aldrig at opfatte Forholdet saaledes.

De havde mødtes fra første Stund af i en ligesaa stærk som uforklarlig Naturdragen imod hinanden —

men det Dybeste, Alvorligste, Inderligste i hendes Væsen stod han endnu fremmed for. Der laa et Slug imellem dem. Først var det den forskjellige Opdragelse, dernæst det forskjellige Raceblod. Mon de nogensinde skulde komme hinanden nærmere end nu? Elsa begyndte at kjende Ensomhed — den samme grufulde Ensomhed, hun havde kjendt som Barn, da Sognets Fattigstyre tog hende ud af den øde Hytte og satte hende i Kost hos de Fremmede. Hun foldede sine Hænder og bad til Gud.

VII.

Elsa følte sig uendelig lettet, da de sad i Jernbanen, som for imod Nord. Denne Spillelyst var kommen over hendes Mand som en styg Sygdom. Et Anfald af Vanvid. Epidemien laa i Luften i denne Dagdriververden, hvor tusender af Mennesker ikke søgte nogen anden Adspredelse end netop denne Ene. Naar de bare var komne langt bort, vilde Feberen forsvinde fra hans Hjerne, og han vilde atter blive den fordums Apollo, hvis Liv og Lyst var Tonernes fagre Verden.

Saaledes tænkte Elsa. Og tiltrods for den Rift, som var kommen i hendes Beundring, forsøgte hun endnu med frejdigt Mod at gaa Fremtiden imøde. I det sidste, lange Brev til Majorinden havde hun ikke nævnt et eneste Ord om deres Tab. Hun havde bare fortalt, at hendes Mand nu var helbredet, og at de derfor længtes efter paany at komme i Virksomhed.

Det var en Rejse, som syntes aldrig at skulle faa Ende. Mellem Warschau og Moscou blev Kulden

saa stærk, at Vinduerne tilsløredes af Is tiltrods for de opvarmede Vogne.

Deska var grættet og utaalmodig som et Barn.

Det er et Hundeliv dette her! — sagde han — Nej, da foretrækker jeg tusende Gange at være Vingaardsmand paa Cypern! Der behøver man ikke at røre paa sig. Skibene kommer for at hente Vinen og bringer Penge fra hele Verden. De burde betale Millioner for at faa En til at rejse op i disse barbariske Snelande — Millioner var ikke for meget, naar en ordentlig Tenor skal vove sig herop. Man er jo udsat for at miste Stemmen!

Paa en af Stationerne blev Vinduet aabnet af en Dame, som sad i samme Vogn, og det var senere umuligt at faa det lukket. I tre Kvarter maatte de derfor sidde med Snestormen flygende ind, mens Vinden hylte, saa det lød lig Hvin af hundrede sultne Ulve. Følgen blev, at da de kom frem til St. Petersborg, kjendte Deska paany Stikninger i Halsen.

De tog ind i et første Rangs Hotel, udstyret med fyrstelig Pragt. Man anviste dem en højloftet Stue med lyseviolet Atlaskes Vægbe­træk, indviklet med gyldne Liljer. Sofaer og Lænestole af samme Farve og Mønster. Ved Siden af laa et lidet Kabinet i orientalsk Stil. Derefter kom Spisesalen og inderst inde et rummeligt Sovekammer. Her var Alt i Knip­linger, rosenrød Silke og Guld. Naar de bare havde sunget, vilde Pengene strax strømme ind i Overflod, altsaa var der ingen Grund til at spare. Desuden

krævede deres berømte Navne, at de optraadte stands-mæssig.

Dagen efter Ankomsten begyndte Tenoren at jamre sig over, at hans Sekretær ikke endnu var paa Stedet.

Men hvortil behøves egentlig dette Menneske? — spurgte Elsa — Agenten i Milano ordner jo vore Engagementer. Og Pengene kan vi da virkelig passe paa selv.

Maletzka er uundværlig — svarte han med Bestemthed — Alle disse smaa Hjul, der sætter Maskinen i Bevægelse, men som ikke kjendes af Udenforstaaende, fabrikeres af Maletzka. Han skriver mine Breve, taler med Impresarioerne, han er med et Ord min praktiske Haand.

Elsa havde flere Gange set Sekretæren bag Kulisserne i Paris. Det var en yngre, sorthaaret Mand med kroget Næse og udliggende Øjne. Over de smalle Læber stod en spids, sort Knebelsbart. Hele hans Ydre havde virket frastødende, og Elsa længtes slet ikke efter hans Nærværelse. Under Deskas Forlovelse havde han holdt sig paa Frastand, og da de Nygifte rejste til Nizza, var han bleven tilbage i Paris. Da han endelig ankom til St. Petersborg, tog Deska ham om Halsen og kyssede ham i stor Glæde.

Elsa hilste venlig, men med en Værdighed, som langt fra stemte med hendes Mands Venskab for denne højst vigtige Person.

Da de sad ved Frokosten den næste Formiddag, traadte Maletzka ind uden at lade sig melde.

Sæt dig her! — sagde Tenoren og pegte paa en Stol ved Bordet. Og mens han vedblev at spise, spurgte han:

Har Du lagt dine Planer? Har du fundet vore fordums Venner?

Ja, allesammen! — svarte Maletzka med en tynd, pibende Røst — Jeg fortalte, at du sang paa Lørdag. Bliver det udsat, saa kan vi jo altid sende Afbud. Jeg tænkte, det var klogest at tage flest Pladse nedenunder i Parket. Det er altid bedst, naar det fornemme Publikum angiver Tonen. Altsaa femti Mand nedenunder, tre Loger i anden Række og Resten øverst oppe.

Men hvad er det, Dere taler om? — spurgte Elsa.

Det er Klakken, min Kjære! — svarte Deska rolig — Men pas nu paa, at Stemningen bliver stigende indtil sidste Akt! — sagde han og vendte sig paany til Sekretæren — Efter den første Arie vil jeg fremkaldes mindst tyve Gange. Sker det ikke, knækker jeg Nakken paa dig!

Stol bare paa mig! — svarte Maletzka — Jeg har mine faste Anførere. Inden Forestillingen begynder, skal jeg traktere dem med Drikkevarer. Det varmer Sindet og styrker Haanden. Men jeg har ogsaa en anden Plan. Det vilde vist ikke være galt, om man hyldede dig paa en lidt usædvanlig Maade i Anledning af din Helbredelse. Et Fakkeltog for Exempel?

Meget godt! Meget godt! — svarte Deska med et bifaldende Nik.

Det vil vel altid koste en fem hundrede Rubler.

Lad det koste ti tusend, om du vil! — sagde Deska — Det vil kaste Gjenskin over hele Europa. Ja, du er en prægtig Fyr! Et genialt Hoved!

Elsa rejste sig og gik ind i Stuen ved Siden af. Hun vilde intet sige, mens denne Fremmede var tilstede. Men hendes Kinder brændte. Hun havde vanskelig for at drage Pusten.

Var det ikke denne samme Mand, som i Paris havde forsikkret, at han aldrig benyttede sig af «saa-dant Humbug»? Hvorfor havde han spillet denne Komedie? Hvorfor denne Usandhed uden Grund? Elsa begyndte at tabe Agtelsen for hans Karakter. Men nej! Kanske hun alligevel var for streng?

Senere paa Dagen, da de sad alene, kunde hun ikke lade være at sige:

Men saa bruger du jo alligevel Klak?

Ja, det kan du vel vide! — svarte han — Men det er ikke noget, man gaar omkring og udbasunerer til højre og venstre.

Det gjør mig ondt, at du narrede mig! — sagde hun; for hun erindrede, at det var netop denne hans staaen frit paa eget Talent, uden betalt Reklame, som havde gjort et saa godt Indtryk paa hende. Hun havde taget det som Bevis paa en ædel, ren Kunstner-natur og en stolt Karakter.

Deska skulde optræde først. Elsa nogle Dage senere.

Da Aftenen kom, fulgte hun ham ned paa Teatret og satte sig i Kunstnerlogen, hvorfra man gjennem et Staalnæt kunde se ind paa Scenen.

Hun var i stærk Spænding. Deska havde nemlig villet spare sin Kraft og havde derfor ikke sunget ud paa nogen af Prøverne. Men endnu samme Morgen havde han klaget over Brænding i Halsen. Det gik imidlertid godt i begge de to første Akter. Den velkjendte og yndede Tenor blev hilset med en Bifaldsstorm, som senere fornyedes, hvorsomhelst der gaves en Anledning. Nu kom den store Arie, hvori det høje *C* skulde gjentages flere Gange. Det var her, hvor Deska plejede at gjøre sit berømte Kunststykke, og Tilhørerne, som vidste, det vilde komme, sad i aandeløs Spænding.

Men Stemmen brast. Han maatte standse. Han blev forvirret. Glemte baade Ord og Noder. Orkestret spillede videre Og endelig, efterat have staaet maalløs tolv Takter, faldt han ind paany.

Tilhørerne sad overvældede af Forbauselse. Ikke en Haand rørte sig. Klakken holdt sig rolig af Frygt for at vække Mishag og Uvilje.

Elsas Hjærte stod stille af Rædsel. Strax efterat Deska havde forladt Scenen, skyndte hun sig ud af Logen og ind i hans Kammer.

Men hvad i al Verden gik der af dig? — spurgte hun.

Slim i Halsen. Jeg kunde ikke komme videre — svarte han — Dette Klima passer for Ulve og

Bjørne og ikke for skikkelige Mennesker! — og han for frem og tilbage paa Gulvet og rasede lig et vildt Dyr i sin Celle. Han skulde have Lyst til at kaste Sten i Ansigtet paa disse dumme Russere. Der sidder de og glør paa En istedetfor at røre sine Hænder! Var der nogen Grund til ikke at klappe, fordi han havde ladet være at synge et Par Takter? De havde jo hørt ham før og vidste altsaa, hvad han duede til. Det Pak!

Deska drak en Flaske Champagne og gik atter løs paa Arbejdet med skummende Raseri. Det gik godt Resten af Aftenen, og alle de Blomster, som skulde have lønnet den store Arie, fik han nu efter sidste Akt.

Da de kom hjem til Hotellet, vilde Deska spise oppe i Salen sammen med de andre Rejsende. Elsa maatte finde sig heri, endskjønt det altid var hende en Pine at vise sig i disse Forsamlinger, hvor hendes Person strax blev Maalet for Alles Blikke. De tog Plads ved et af de mindre Borde, men blev snart omringede af en fem, sex russiske Officerer, som ogsaa kom fra Teatret. Deska fortalte dem om sin Forkjølelse, der havde været Grunden til hans lille Uheld; men Alle forsikkrede ham paa det elskvædigste, at Ingen havde lagt nogen Vægt derpaa.

Maaltidet afbrødes pludselig af en forvirret Summen og Støj som af en stor Menneskesværm, der nærmede sig. Alle styrtede til Vinduerne for at se, hvad det var.

En blaffrende Vrimmel af røde Lys, et urolig bølgende Lyshav væltede indover den store Plads

nedenfor Huset. Under Lysene og Røgen bevægede der sig en kompakt, dirrende Masse. Det var Fakkeltænder og Tilskuere i graa Frakker, brede Kraver og høje Huer af Pelsværk. Ansigter, røde af Kulde, fik Rembrandtbilledernes Lysglød under det stærke Skjær fra brændende Tjære. Arme svingede, Fakler viftede op imod Hotellet. Samuel Deska! Leve Samuel Deska! tordnede det ud fra talløse Læber.

Tenoren aabnede Vinduet. Men det var hans Sekretær, der netop var kommen op, som tog Ordet og takkede Hovedstadens Borgere for denne storartede Hyldning. Sangeren vovede ikke selv at tale i den iskolde Natteluft.

Bevært dem med Champagne! Paa min Bekostning! Saa meget de kan drikke! — raabte Deska til Overkelneren — Hele Hotellets Vinkjælder skal tømmes inat!

Tenoren var henrykt, rørt indtil Taarer over den vakkre Maade, hvorpaa han var bleven modtaget i dette elskede Rusland. St. Petersborg er den herligste Stad paa Jorden! — sagde han og hævede sit Glas.

De tilstedeværende Russere følte sig naturligvis smigrede, og nu begyndte Gildet at blive rigtig lystigt. Champagnepropperne knaldede i Luften og gav Gjenlyd imod Tag og Vægge. Den gule Drue boblede i Glassene, og Skummet badede Dug og Servietter. Deska sang den første Strofe af den russiske Nationalhymne. Officerer og Handelsbetjente stemte i med fuldt Bryst, ja selv Tjenerne blev staa-

ende med Flasken i Haanden og brølte den kjære, tændende Melodi.

Elsa trak sig snart tilbage. Hun skulde synge om to Dage og maatte derfor være forsigtig.

Da Deska senere kom op, var han endnu saa rørt over al denne Hyldest, at han tørrede sine Øjne.

Det var virkelig et fyrsteligt Fakkelttog! — sagde han — et stort Øjeblik!

Ja, naar du bare ikke havde betalt det selv! — svarte Elsa.

Betalt det selv! — gentog han — Det havde jeg rent glemt! Men jeg er ikke saa smaalig, at jeg vejer alting efter Penge. Hvad gjør det, hvem der har betalt det? Det er jo lige skjønt for det! — og han syntes virkelig at nyde sin Fest med samme Glæde, som om den var bleven arrangeret af hans Beundrere.

Deska vilde fra nu af hver Dag spise Middag i den store Sal. Selskabet bestod her af nogle engelske Damer, et Par fremmede Handelsrejsende samt flere russiske Officerer.

Ethvert saadant Maaltid gav ham Anledning til at udstille sin private Person. Han fortalte om alle sine Eventyr, dem Elsa havde hørt utallige Gange forhen. Kun blev de hver Gang berettede paa en forskjellig Maade. Og altid var det Hertuginder og Prinsesser, som spillede Hovedrollen. Nede i Nizza, hvorfra han sidst kom, havde han kun omgaaedes Fyrster og Millionærer — hvoraf Elsa ikke erindrede at have talt med en Eneste. Om det bare var en

Bondepige, som havde budt ham Blomster, saa blev det i hans Fantasi til en Fyrstinde. Her i St. Petersborg blev han daglig bestormet med Indbydelser til de fornemste Huse — Elsa saa sjelden disse Indbydelser. Forleden Dag havde han været indbudt til Czaren, men havde maattet afslaa paa Grund af Forkjølelse — Elsa kjendte ikke noget til det. Han ejede Godser paa Sicilien, Vinbjerger paa Malta, var Aktionær i amerikanske Jernbaner samt i Silkefabrikker i Lyon — Elsa vidste, at han for Øjeblikket kun ejede de faa tusend Rubler, han havde tjent efter sin Ankomst til St. Petersborg.

Hustruens Navn kom sjelden over hans Læber. Og hun selv talte aldrig om sin egen Person. Men man erindrede hende fra hendes første Debut i Rusland, og Rygterne om hendes senere Sejerstog gjorde, at hele Byen imødesaa hendes Optræden med den højeste Forventning.

Da Elsa skulde op, gav Deska atter sin Sekretær Ordre til at sørge for, at Stemningen i Teatret blev saa livlig som muligt. Men Elsa gjorde bestemte Indsigelser. Hun havde altid kjæmpet med Bernhard om denne Sag. Nu maatte hun da endelig faa Lov til at følge sine egne Idéer. Disse Forberedelser vakte hendes Afsky.

Men hendes Mand lo hende først ud og blev derefter heftig.

Hvorledes skulde du kunne klare dig uden Klak, naar jeg ikke kan gjøre det? Du indbilder dig vel ikke, du er større end selve Samuel Deska? Jeg har

aldrig mødt nogen berømt Stjerne, som ikke har betalt sine «Soldater»!

For at faa Ende paa Striden maatte hun tilslut give efter. Men hun forbød dog Maletzka at tale om Sagen, naar hun selv var tilstede.

Elsas Sang bragte snart det lidenskabelige Russer-blod i Kog. Man klappede, viftede med Lomme-tørklæderne, hylte og skreg. Kejserinden sad i en Loge ligeoverfor Scenen. Hun tog Brillanthalvmaanen ud af sit Haar, fæstede den i en Blomsterbuket og befalte sin opvartende Kavaller at overrække den til den svenske Sangerinde.

Deska sad netop i sin Hustrus Paaklædningsrum, da Kammerherren traadte ind med den fyrstelige Gave. Elsa modtog den med den største Taknemlighed. Men hendes Mand syntes ikke at blive særdeles begejstret.

Den er jo meget pen — sagde han, da Kavalleren var borte — men nogen stor Værdi har den vist ikke.

Naar Elsa kom hjem, efterat have sunget, kjendte hun sig altid i højeste Grad enerveret og slap. Det var en naturlig Følge af den timelange Spænding og Ophidselse. Hun vilde derfor ikke høre Tale om at spise i den store Sal, og Deska fulgte hende brummende op i deres private Rum. Sekretæren gik naturligvis med. Han opførte sig i det Hele taget som Lem af Familien.

Dette var sandelig en Fest, som man ikke ofte oplever Mage til! — sagde Maletzka, da de sad ved

Bordet — Begejstringen var endnu større end forleden Aften isærdeleshed naar man erindrer, at De ikke havde Halvparten saa stor Klak som Deres Mand.

Tal ikke til mig om dette! — svarte Elsa utaalmodig og afvisende.

Men du sidder saa alvorlig! — vedblev hun, idet hendes Blik hvilte paa Deska, som iaften var usædvanlig faamælt — er du ikke frisk?

Jeg? Jo! — svarte han og spiste videre.

Tenorerne er altid skinsyge paa Sopranerne — sagde Maletzka med et lurende Smil — En stor Kunstner taaler ingen Konkurrence, selv om det er hans egen Hustru.

Men da blev Deska blodrød i Ansigtet. Han sprat op som stukket af en Slange. Og hvis ikke Sekretæren havde rejst sig og med et Spring været udenfor Døren, vilde det sikkert have kostet ham et eller andet knust Lem.

Den Hund! — mumlede Tenoren og satte sig paany. Han havde fundet dette Menneske som Linjedanser i en forkommen Tilstand paa et Jødemarked i Warschau. Deska havde fulgt et Øjeblik Indskydelse, taget ham med sig, givet ham Klæder og Livsophold. Til Gjengæld havde Maletzka fundet en Fornøjelse i at studere Alt, hvad der hørte med til en Sangers Forretning. Den forrige Linjedanser havde gjort sig til Slave for at faa følge denne Kunstner, hvem han beundrede og elskede paa sin Vis. Det var Maletzka, der gjemte Pengene, og som

skaffede dem tilveje, naar Kassen var tom. Han var Budbringer til Aagerkarle og Pantelaanere, hvoraf Adskillige havde havt den Ære til forskjellige Tider at huse den berømte Sangers Kostbarheder, ja stundom hans Klæder. Han var en Støtte i de trange, en Bordkammerat i de flotte Tider.

Det havde langt fra været nogen behagelig Overraskelse for Maletzka, da hans Herre havde faaet den mærkværdige Idé at gifte sig. Og han syntes næsten at finde en Glæde i at sætte Splid mellem de to Ægtefæller.

Skinsyg! Dette besynderlige Ord havde hugget Mærke i Elsas Sjæl.

Naar hun sang, var Deska sjelden tilstede for at høre hende. Han blev enten siddende i hendes Kammer, eller ogsaa vandrede han omkring bag Kulisserne og gjorde Kur til Danserinderne. Undertiden bød han dem Vin og svingede omkring med dem under Spøg og Latter. Elsa kom gjentagende Gange forbi og blev Vidne til disse Optrin. Hun følte sig krænkert. Men nævnte hun det, kaldte han hende snerpet og frabad sig ethvert Overopsyn.

Det kunde heller ikke undgaa hendes Opmærksomhed, at han aldrig nævnte et Ord om hendes Kunst og neppe gad læse de Aviser, som hævdede hende til Skyerne. Disse Kritikere var et foragteligt Folkefærd! Idioter allesammen! — paastod han. —

Men dog gav han selv Middage for disse «Idioter» og skjænkede dem værdifulde Gaver.

Naar Sangerparret optraadte i samme Opera, og Publikum fremkaldte dem efter Duetterne, vilde Deska nødig vise sig. Men efter sine egne Solonummere blev han altid staaende for med dybe Hilsener, Smil og Fingerkys at takke for Tilhørernes Bifald.

Mon Maletzka havde Ret? Var Tenoren virkelig skinsyg paa sin egen Hustru? Hun erindrede at have hørt, at en af Tysklands store Komponister, som var gift med en ligesaa berømt Pianistinde, i flere Aar forbød denne at optræde offentlig, fordi han var skinsyg paa hendes Triumfer. Der fandtes altsaa virkelig saadanne Naturer. Men denne Komponist var rigtignok død paa et Sindssygeasyl. Ja, man maatte jo fristes til at tro, at en saadan Mand ikke var ganske normal.

Naar Deska skulde synge, maatte han ikke aabne sin Mund, inden Aftenen kom. Det samme var Tilfælde med Elsa. Saaledes blev der mange stumme Dage. Maletzka lo. Det var en uhyggelig, hvæsende Latter. Den lignede en Slanges Hvislen. Andre Gange mindede den om en Natugles Pipen, kold, ulykkespaaende.

Jeg vilde helst, at du aldrig skulde synge! — sagde Deska engang, da Elsa havde maattet ligge hele Formiddagen. — Naar en af os arbejder, er det fuldstændig nok. Min Hustru behøver ikke at stræve for at skaffe Brød til Huset.

Bed mig at offre Rigdom og Pragt, at klæde mig i Værken og gaa paa Trætøfler, jeg skulde kunne gjøre det! — svarte Elsa — Men bed mig aldrig om at ophøre at synge, for det vilde være værre end Døden! Jeg kan ikke huske den Tid, da jeg ikke har sunget. Det var min Barndoms. eneste Glæde. Det var Sangen, som skaffede mig en anden Mor, et Hjem. Det er den, jeg skylder Alt!

I hendes Tone og Væsen var der noget Stærkt og Klart, som ikke forfejlede sin Virkning.

Ja! ja! Gjør som du vil! — svarte han, idet han rettede paa sit Slips i Spejlet. Derefter begyndte han at blystre og talte ikke mer.

Men Elsa var lig en Blomst, hvoraf der hver Dag blev revet et Blad.

Blandt Officererne, som spiste i Hotellet, var der ogsaa en ung Løjtnant, Baron von Gortschakow. Han viste Elsa megen Opmærksomhed, sendte hende Blomster i Teatret og var hendes mest underholdende Bordherre. Da hans Væsen og Tale kun udtrykte den dybeste Respekt, og han desuden var en i Ordets bedste Betydning dannet Mand, fandt ogsaa Elsa en virkelig Glæde i hans Selskab. Deska læste aldrig noget. Han kjendte ingen Forfattere, intet Lands Historie. Hans Aand var uudviklet som en neapolitansk Lazarons. Hans Hustru, som havde faaet den skandinaviske Kvindes alsidige Opdragelse, maatte tilsidst mærke denne hans Hjærnes hjælpeløse Tomhed, og i Længden kunde de umulig bare leve paa Stemninger. Der kom Dage, da hun kjedede sig i

sin Mands Selskab og ønskede, han havde lært noget mere end Noder. Baron von Gortschakow var et Glimt af den civiliserede Verden, og hendes Samtaler med ham blev hver Dag livligere.

En Aften lagde Elsa Mærke til, at Maletzka lo og hviskede i Øret paa hendes Mand, mens hans kolde Blik uafslædt strejfede hende og den unge Baron. Desserten var budt omkring, og flere af de Rejsende havde allerede trukket sig tilbage.

Da stod Deska pludselig op og gik hen til Baron.

De er en uforskammet Tølper! — sagde han i en raa og heftig Tone — De tror kanske, De kan tillade Dem Friheder overfor min Hustru, fordi hun er ved Teatret? Men jeg skal lære Dem, at De tager fejl! — og hans brede, kjødfulde Haand berørte den unge Mands Kind.

Russeren rejste sig, graa i Ansigtet og dirrende af Harme. Hans Haand for til Sabelheftet.

Det blinkede i Luften.

Men Tenoren sprang tilside. Vaabenet naaede ham ikke.

Alle de tilstedeværende Officerer rejste sig og omringede sin Kammerat, mens Deska bød Elsa Armen og forsvandt.

En halv Time senere kom Baronens Sekundanter op til Tenoren og aftalte Tid og Vaaben.

Elsa sad skrækslagen paa Sofaen inde i Soveværelset. Hun skammede sig over hans Raahed og skalv for de mulige Følger.

Efterat Sekundanterne var gaaede, havde Tenoren først en lang Samtale med Maletzka og derefter kom han ind til sin Hustru.

Det er din Skyld det Hele! — sagde han — Du burde selv værne om dit Rygte!

Det behøver hverken du eller nogen Anden at lære mig! — svarte hun — Men hvad er der bestemt? Du maa finde paa en eller anden Udvej for at undgaa Duellen. Det vilde jo være Synd at vove Livet for en saa latterlig Historie som denne. Det er din Pligt at bede Baronen om Undskyldning.

Undskyldning! — udbrød han med Øjnene vidt opspilede af Forbauselse — Nej, da kjender du mig ikke! Samuel Deska er Kavaller fremfor alt.

Hvad tænker du da at gjøre? — spurgte hun.

Jo, nu skal du høre! Maletzka er kjørt hen til Doktor Bernikow. Jeg sender Lægen tusend Rubler, og saa skriver han uden Vanskelighed en Erklæring, at jeg er syg, hvorfor det er mig umuligt at optræde i den førstkommende Tid.

Men hvorfor det? — spurgte hun overrasket.

Jo, for da kan jeg rejse! Og det er den eneste Maade at slippe fra det paa. Saasnart jeg faar Lægeattesten, kan jeg undgaa at betale Skadeserstatning til Teatret. Gortschakow vil duellere iovermorgen. Men da er jeg langt udenfor Ruslands Grænser. Jeg vil ikke slaas. Jeg har mit Liv for kjært. Men nægter jeg at møde frem, snigmyrder man mig.

Det gøs i hende. Denne Handlemaade var uridderlig, fejj.

Har du læst Historien om den unge Danserinde, som faldt ned og brækkede Benet igaar?

Nej! — svarte Elsa tonløst som i Drømme.

Jo, nu skal du høre! Den russiske Primadonna skal nok have været skinsyg paa Italienerinden, fordi denne var kommen i Gunst hos Direktøren. Og igaar Aftes skal Russerinden have underkjøbt en af Maskinisterne. Han har nemlig ladet styrte det Stilleads, hvorpaa hendes Rivalinde hvilte, mens det forestillede, at hun svævede i Skyerne. Den stakkars Lille er bleven Krøbling for Livet.

Forfærdeligt! — udbrød Elsa, som knapt vilde tro sine egne Øren.

Ja, her ser du den russiske Karakter! — Bort herfra! Penge kan vi tjene overalt!

Elsa havde ingen Lyst til denne Flugt. Hun vilde næsten ønske, hun kunde blive her og fortsætte sin Virksomhed ved Teatret. Skulde hun nu atter engang svigte sine Forpligtelser, vilde det koste hende en betydelig Pengesum og sætte hende i Miskredit hos alle de italienske Impressarioer. Men paa den anden Side kunde hun ikke godt blive tilbage uden at resikere, at hendes Navn sattes i Forbindelse med den russiske Barons. At hendes Mand skulde have fornærmet denne fremmede Officer uden al Grund, vilde vel de Færreste kunne tro, og hun vilde ikke lægge Brænde til Skandalens Ild. Derfor besluttede ogsaa hun efter nogen Betænkning at tage Afsked for at følge sin «syge Mand», som hun skrev i sit Brev til Teatret.

Mens de havde sunget heroppe, havde de til- sammen tjent omkring hundrede tusend Rubler. Halvparten af denne Sum maatte Elsa nu betale som Skadeserstatning for sit Kontraktbrud.

Den næste Dag var Alt ordnet. Og inden Aftenen sänkede sit Mørke over Byen, havde de forladt St. Petersburg.

VIII.

Deska og Hustru tilbragte hele Vaaren og Sommeren i Baden — Baden, hvor hun optraadte paa et Par Koncerter i den pragtfulde Kursal. Tenoren maatte lade være at synge for ikke at trækkes til Ansvar af Impressarioen i Rusland, som havde været nødt til at tro paa hans Sygdom.

Men denne Lediggang for en Mand, som ikke havde nogensomhelst anden Livsinteresse, virkede som Gift paa hans Sindsstemning. Han blev ofte utaalmodig og grættten — isærdeleshed naar hans Hustru skulde synge. Elsa havde beholdt det Navn, hvorunder hun var hleven berømt, hvilket undertiden gav ham Anledning til at yttre, at deres Ægteskab igrunder slet ikke betød noget. Han lagde ikke Skjul paa, at han begyndte at angre sit Giftermaal og betragte det som en stor Dumhed.

Deska havde aldrig fundet, at Kjærligheden paa-lagde gjensidige Pligter. Han havde elsket Kvinder af alle Nationer og alle Stænder, fra Koristinder og

Kammerpiger op til Adelsdamer. Han havde altid svoret op, troet, det skulde vare evig, men var stadig vaagnet en vakker Dag med den Erkjendelse, at Rusen var over. At han saaede Taarer og Fortvivelse paa sin Vej, det offrede han neppe en Tanke. Han skiftede jo altid Opholdssted, og hvis den anden Part vilde tabe Tiden med at græmmes over den Ruin, han havde foraarsaget, var det en Svaghed, han ikke kunde gjøre noget for. Han fløj videre til nye Drømme og andre Eventyr.

Han var bleven forelsket i Elsa ligesaa fort som i alle de Andre, og hvis han havde truffet hende ene, uden Beskyttelse, vilde han ganske vist aldrig have indladt sig paa noget Giftermaal. Nu havde Majorindens stadige Nærværelse gjort, at han umulig kunde nærme sig Plejedatteren uden at iagttage de ydre Former. Men denne Lænke om Foden begyndte at plage ham. Hans ubændige Natur kunde ikke engang taale Tanken paa, at der skulde findes noget i hele den vide Verden, som holdt ham fast.

Der kom daglig Telegrammer fra Agenter, som tilbød dem Engagementer i forskjellige Lande, og der blev snart sluttet Kontrakt med en bekjendt Amerikaner. Deska skulde optræde i Barcelona, Madrid og Lissabon for femti tusend Francs Maanedens og derefter et halvt Aar i Sydamerika for den dobbelte Betaling. Man tilbød hans Hustru de samme Vilkaar; men hun vovede ikke at modtage, da hun ikke kunde indestaa for, om hun til den Tid vilde være istand til at optræde.

Elsa følte sig ikke normal. Men Tenoren var ikke af de Mænd, som glædes ved Tanken paa at blive Fædre, og da han fik Sikkerhed for hendes Tilstand, blev han ærgerlig. Fra nu af undveg han hendes Selskab. Som Paaskud hertil tog han hendes Bøn om ikke at bruge det stærke Violvand, hvis Lugt begyndte at plage hende. Men dette Offer var altfor stort, og derfor holdt han sig borte. Hun maatte sidde alene fra Morgen til Aften. Og ikke nok hermed. Men hun havde den Ydmygelse at møde ham hver Dag tilvogns og tilfods ifølge med en ungarsk Sangerinde, Fru Jokai, som optraadte paa Operaen i Badesæsonen. Det var en høj, tyk Dame paa henved de firte Aar med gult, farvet Haar og malet Ansigt. Hun boede i Kurhuset, og Elsa havde flere Gange truffet hende nede i den store Spisesal. Her førte hun det høje Ord, lo saa det skraldede i hele Rummet, drak og røgte som en Mand. De fornemme Damer trak sig i Almindelighed tilbage, naar hun viste sig. Til sin Forbauselse havde Elsa hørt, at Deska var Dus med denne djærve Person, og de lod i det Hele taget til at være gamle, gode Venner. Paa hendes Spørgsmaal om Oprindelsen til dette Bekjendtskab vilde han aldrig svare. Men strax efter var Elsa begyndt at spise ovenpaa i deres egen Lejlighed, mens hendes Mand vedblev at gaa ned. Han trængte til Selskab og muntre Omgivelser. Han foreslog en Dag at indbyde Ungarerinden og nogle andre Kunstnere til en knaldende, natlig Fest; men da Elsa nægtede at være tilstede, maatte han

opgive Planen. Imidlertid syntes han ikke længere at have Tanke for nogen Anden end denne Kvinde af mere end tvetydigt Rygte. I Musikhallen som i Læseværelserne, i Spillerummene som i Dansesalen, ved Brønden, hvor de Syge om Formiddagen drak Mineralvande gennem lange Glasrør, i Parken og i Gallerierne, overalt og til alle Tider saaes Tenoren ved Fru Jokais Side.

Elsa viste sig kun en Gang om Dagen, naar hun kørte sin sædvanlige Tur. Ellers holdt hun sig sine Værelser og nægtede sig hjemme for Alle. Gjentagende Gange skrev hun lange, oprigtige Breve til sin Plejemor; men de blev aldrig afsendte. For det første angrede hun bitterlig, at hun ikke havde lyttet til Advarsler og Bønner, men ægtet denne Mand, hvis sande Menneskeværd hun ikke kjendte. For det andet vilde hun nødig bringe Majorinden Sorg. Og hvilken Sorg vilde der ikke blive, om hun skulde skrifte sine Skuffelser!

Elsa kunde sidde i timevis med Hænderne i Skjødets og Øjnene fæstede paa en liden, rød Blomst i Gulvtæppet. Hun drejede og vendte uafslædelig den samme Tanke. At der var et brødefuldt Forhold mellem Deska og denne Ungarerinde, nej, det kunde hun aldrig tro! Det vilde være at brændemærke sig selv, om hun mistænkte sin Ægtefælle for en saa himmelskrigende Synd Nej, nej! det er vist min egen, syge Fantasi. — — — Han er lunefuld, letsindig, glemmer, at Verden altid lægger den smudsigste Betydning i ethvert Skridt, som gaar udenfor det

Almindelige. Jeg er træt, nervøs. Han kjeder sig heroppe, trænger til Adspredelse.

Men om han endnu holdt af mig, da vilde han alligevel sidde her og foretrække mit Selskab fremfor alle Andres. En Hustru burde ikke behøve at tage sin Tilflugt til Koketteriets Kunster for at fængsle sin Mand. Alt saadant maa være forbi, naar man er gift. Da skulde man vel kjende sig tryk. Et Legeme og en Sjæl — var det ikke saa?

Der fløj et blegt Smil over hendes farveløse Læber.

Ak, did naar aldrig to Mennesker! Om man elsker hinanden aldrig saa højt, smelter dog ikke Sjælene sammen paa den Vis. I enkelte Øjeblikke ja! Men strax efter er man atter saa langt fra hinanden som Himlen fra Jorden.

Hvad er det i det Hele taget, som binder to Mennesker til hinanden? Fælles Interesser? Ja, saa skulde man tro! Men det er jo netop dette, som synes at skille os. Han kjeder sig ved mit Arbejde. Han taaler knapt at høre mig synge. Det, som burde forene, skiller netop her. Men han har jo igrunden ingen Kjærlighed til Kunst. Han gjentager jo altid, at saasnart han har skrabt sammen en Formue, vil han trække sig tilbage og leve som en Dagdriver Se, her er nok Knuden, Gaadens Løsning: jeg elsker Kunsten, han ikke. Vi har igrunden ingensomhelst fælles Opgave. Men der findes jo mange Statsmænd og Lærde, hvis Hustruer lever aldeles udenfor deres Virksomhed, og

dog er de lykkelige. Det er altsaa ikke det heller, som gjør det Samme Livsopfatning? Lige Grad af Respekt for, hvad der er Pligt og Alvor i de menneskelige Forhold. Det er det, ja! Og Samuel har ikke Respekt for nogetsomhelst Ingen Religion Ah, se der har jeg det! Han har ingen Religion! Havde han havt det, da vilde han skjønnere, at man skylder hinanden Hensyn, selv om man ikke længer er forelsket. Da vilde han vaage over sine egne Følelser som over en hellig Skat, ræd for ethvert Indtryk udenfra, som kunde forstyrre eller forringe dem, fly Frielserne istedetfor at lege med dem Om jeg nu prøvede at tale alvorlig med ham?

Men da stod det klart for hende, at det var ganske umuligt at tale alvorlig med Deska. Han havde ingen Kundskaber, hverken Hjærtets eller Aandens Dannelse. Han var et ganske fremmed Væsen, med hvem hun ikke havde et eneste inderligt Tilknætningspunkt Forfærdeligt!

Og tilslut blev Elsa saa træt af at gruble og snu Tankerne frem og tilbage, at det værkede i hendes Hjerne, og alle hendes Lemmer skalv. Hun stod op som for at ryste det af sig. Gik frem og tilbage paa Gulvet. Saa ud af Vinduet. Og derefter satte hun sig paa en anden Stol og begyndte paany:

Lad mig nu se, hvor var det, jeg slap? Tale alvorlig med ham

Dagen før Deskas Afrejse kom hans Sekretær tilbage fra Milano, hvor han havde opholdt sig i længere Tid for at gjøre Aftale med Agenten. Han pakkede Kufferterne, brændte Breve o. s. v. Den næste Morgen skulde Tenóren afsted til Barcelona; men Elsa maatte blive tilbage i Baden-Baden. Han var ude hele Natten. Ved Dag gry kom han hjem, vækkede sin Hustru og kyssede hende paa begge Kinder.

Staa ikke op! — sagde han — Jeg maa afsted strax. Jeg har faaet Kaffe nede i Salen. Addio Carina!*)

Skal du afsted alt nu? Hvor mange er da Klokken?

Den er over sex. Jeg har ikke et Sekund at tabe. Farvell! — og han gik.

Elsa blev liggende i en tung Døs den hele Formiddag. Først da hun var kommen op, begyndte hun at tænke, og hun kjendte det næsten som en Lettelse, at han var borte. Hun telegraferede samme Dag til Majorinden og bad hende om at komme til Baden-Baden snarest muligt. Ellers holdt hun sig i fuldstændig Ro. Hun vovede ikke at synge en Tone mere, da hun var ræd for, det kunde skade Stemmen.

Elsas Plejemor, som ankom to Dage efter, begyndte strax at ane Uraad. Netop dette, at Elsa aldrig nævnte sin Mands Navn, røbede allermest, at

*) Farvel Kjære.

der var noget Sygt og Ugrejt i Forholdet. Enkelte tilfældige Ord kunde stundom falde som Lyn i Natten, og da Majorinden endelig troede at forstaa det Hele, blev hun i højeste Grad forbittret. Hun for op og ned i Værelset med løftede Arme, klappede nervøst paa Bordtæppet og puffede til Stole og Borde.

Den nederdrægtige Person! Havde jeg havt Anelse om noget saadant, da skulde jeg været kommen hid for længe siden og have talt ham tilrette! Ikke en eneste Dag længere skulde du faaet Lov til at være under Tag med ham!

Men Mor, det er jo min Mand! — indvendte Elsa.

Ah, Mand! Hvad betyder det, naar han ikke behandler dig med den Respekt, han skylder dig som Hustru?

Sandt! Sandt! — mumlede Elsa.

Gadepak uden Spor af Opdragelse! — rasede Majorinden videre — Det er jo umuligt for et dannet Menneske at omgaaes disse Kunstnere, langt mindre at indlade sig paa nærmere Forhold til dem! Pligter, Ansvar, Æresfølelse er jo Ord, hvis Betydning de knapt forstaa! De burde, Gud hjælpe mig, indespærres i Forbedringshuse allesammen!

Berolige dig, kjære Mor! Bliv ikke saa ivrig! — bad Elsa ganske skræmt af den Andens Ophidselse.

Efter et Par Ugers Forløb kom der et Brev, som lød saaledes

»Kjære Hustru!

Som du ser, er vi nu i Barcelona. Teatertrafiken er begyndt. Jeg er bleven modtaget og hyldet efter Fortjeneste. Jeg opretholder mit Navn som Verdens første Tenor. Det øvrige Selskab er middelmaadigt. Men Publikum betaler ogsaa bare for at faa høre den berømte Deska. Altsaa eksisterer de Andre kun paa Plakaten. Jeg bor i Byens første Hotel »*Continental*«. Maden er jammerlig her som overalt. Man trakterer os med Søsnegler og anden Uhumskhed samt en Vin saa tyk som Sirup. Jeg maa derfor som sædvanligt holde mig til Champagnen. De spanske Kvinder er de fagreste paa Jorden. Man fristes til at blive forelsket, bare man gaar over Gaden. Nu skal jeg afsted til »Butikken« for at arbejde og fylde Pungen. Allah var stor. Men Deska er større.

Addio fanciulla!*)

Din Samuel.«

Elsa skammede sig næsten for at vise denne Skrivelse til sin Plejemor. Her stod ikke et eneste Spørgsmaal om hendes Helbred, endskjønt han vidste, der forestod hende en skjæbnesvanger Begivenhed.

Men Majorinden tog imidlertid selv Brevet og læste. Da hun var færdig, rev hun det i tusende Stykker og slængte det ind i Kaminen uden at sige et Ord.

*) Addio fanciulla: Farvel Barn!

Det næste Brev kom fra Madrid og var omtrent i samme Stil som det første.

Udover Høsten fik Elsa en Søn, som døde to Timer efter Fødselen. Det blev paa hendes Ordre strax telegraferet til Deska, og han svarte med omgaaende Post:

«Kjære Hustru!

Jeg lykønsker med, at Katastrofen er vel overstaaet! Det var heldigt, at den Lille forsvandt ligesaa hurtig, som han kom. Jeg for min Del flygter, naar jeg hører Barneskrig. En Sangerinde tager kun Skade af saadanne Historier, og i ni af ti Tilfælde koster det hende Stemmen. Se nu at komme op og blive frisk igjen snarest muligt!

Vor Trup forlader Europa om syv Uger; men det vil vel neppe være raadeligt for dig at gjøre den lange Rejse over Oceanet. Jeg synes derfor, du bør afslaa Impressarioens Tilbud og heller modtage et mindre anstrængende Engagement for Vinteren.

Din Samuel.»

Det var, som om en Isklump lagdes ind til Elsas Hjærte. Hele Tonen i hans Brev var ligegyldig, hensynsløs. Han ønskede hende ikke med paa Rejsen! Altsaa var der vel en Anden, som han foretrak.

De italienske Musikaviser havde for længst meddelt Navnene paa alle de Kunstnerinder, med hvem Deska optraadte i Barcelona. Efter Ankomsten til Madrid var Truppen bleven forstærket, og paa Listen over de nye Sangerinder stod ogsaa Fru Jokais Navn.

Elsa fik en voldsom Lyst til at blive frisk og komme i Virksomhed. Hun maatte til Madrid for med egne Øjne at se, hvad der foregik. Det var, som om det gjaldt hendes Livs Frelse.

Lægen paastaar, du kan miste Stemmen, hvis du ikke holder dig i Ro mindst tre Maaneder — indvendte Majorinden.

Sjælens Ro betinger Legemets — svarte Elsa — Mit Sind er angrebet af en Feber, som faar alle mine Lemmer til at ryste. Jeg maa have Klarhed i en Sag, som piner mig!

Majorinden maatte tilslut give efter, endskjønt hun stønnede og sukkede fra Morgen til Aften.

Ak — gjentog hun — havde jeg bare havt Anelse om, hvad dette Kunstnerliv egentlig er!

Elsa aabnede knapt Munden paa hele den lange Rejse. De herlige Middelhavskyster og Castiliens mægtige Naturpragt strøg hende upaaagtet forbi. Alt kunde hun tilgive ham, kun ikke dette Ene. At han stundom var tvær og grættten, det var da undskyldeligt, naar man førte dette omflakkende og oprivende Liv. Hun tænkte paa ham, saaledes som hendes Fantasi

havde udmejslet ham i det første Mødes Henførelse, og al Misstemning forsvandt. Kun dette Ene vilde hun aldrig bære over med: — denne ungarske Sangerinde.

Men nej! Hvorledes kunde hun nedlade sig til den Slags Mistanke om sin egen Ægtefælle! Det var vist det løse Liv bag Kulisserne, som havde paavirket hende, saaledes at hun nu troede ondt om Alle selv om sine Nærmeste.

Saaledes arbejdede hendes Hjerne uophørlig paa hele Vejen. Lokomotivets evindelige Stønnen, afbrudt af en stødvis, skingrende Piben martrede hendes Øren og bankede som Hammerslag i hendes Hoved.

Se her er et af de Steder, hvor man begravede de Døde under Koleraepidemien! — sagde en spansk Dame, som sad ligeoverfor dem.

Det var en stor, bølgende Slette mellem høje Fjelde. Jordbunden var rød som oversprøjtet med Blod og skjultes kun hist og her af nogle grønne Planter, som paa Afstand lignede Potetesgræs.

Spanierinden fortalte, at den lavere Befolkning spiste denne Plante, som gjødedes af Koleralig, og derefter udspandt der sig en livlig Samtale. Majorinden fik den nøjagtigste Beskrivelse af alle Epidemiens Rædsler. Derefter talte de om Jordskjælv, Hungersnød og alle de Ulykker, som hjemsøger disse sydlige Lande.

Elsa sad aandsfraværende og stirrede i Taushed paa de sorte Rovfugle, som i store Flokke kredsede

henover Sletten, af og til udstødende nogle korte, hæse Skrig.

De ankom til den spanske Hovedstad sent en Aften i Regn og Blæst og tog ind i Hotel »Continentale».

Elsas Ansigt var dækket af et tæt Slør. Hun havde engang sunget i Madrid, hvor hendes Navn havde været paa Alles Læber, og var derfor ræd for at blive gjenkjendt. Majorinden førte Ordet og bad om to store, varme Rum. Da de havde faaet, hvad de ønskede, blev Theen bragt op, og en af Hotellets Piger kom ind for at rede Sengene.

Elsa tog Rejsetøjet af sig, og mens hun aabnede sin Haandkuffert for at søge efter en Skrivemappe, sagde hun i en ligegyldig Tone:

Der er jo italiensk Opera her i Byen, ikke sandt?

Jo! — svarte Pigen paa en Blanding af Sydspansk og Fransk — To af de første Kunstnere bor her i Huset.

Saa? Hvem er da det?

Jo, det er noget som Dessa eller Dussa. Han skal være Tenor. En flot og lystig Herre. Han har sin Hustru med. Hun er Primadonna, siges der.

Sin Hustru! — Skrivemappen faldt ud af Elsas Haand og hun skalv i Røsten — Hvorledes ser hun ud?

Det er en høj, blond Dame med blaa Øjne. De bor netop her i Etagen ovenpaa. Iaften synger de Hugenotterne. Forresten paastaar nogen, at hun

slet ikke er hans Hustru. Portneren fortalte mig netop iaften, at han skal være gift med en anden Sangerinde, som er meget mere berømt end denne. Men jeg ved nu ikke, hvorledes det forholder sig. De tager det jo ikke saa nøje den Slags Folk.

Elsa hørte ikke mer. Det suste i hendes Øren. Det mørknede for hendes Øjne. Et Øjeblik efter laa hun bevidstløs paa Gulvet.

Majorinden og Pigen havde det største Besvær med at bringe hende tilbage til sig selv. De aabnede hendes Snøreliv og badede hendes Ansigt med Eddike.

Da hun endelig slog Øjnene op, erindrede hun ikke, hvor hun var; men saasnart hun hørte det fremmede Maal, stod Virkeligheden atter for hende.

Bed Værten skrive Regningen! Jeg rejser strax — sagde hun.

Men Senno'ra — De er jo næsten døende! — udbrød Pigen med Forfærdelse — Og i et saadant Vejr!

Du maa nødvendigvis hvile dig ud og sove nogle Timer! — paastod Majorinden.

Gaa! Bring Regningen! Skaf en Vogn! — befalte Elsa i en Tone, som ikke tillod nogen Modsigelse.

Pigen forsvandt lydløst.

Ud af Huset! — stønnede Elsa med flammende Øjne og brændende Kinder som i stærk Feber — Modsig mig ikke! Fy, jeg synes hele Hotellet er pestbefængt! Hele Madrid er et Smudshul!

Bort, saa langt, saa langt som muligt! Og en saadan Person har jeg levet sammen med? For en bundløs Skjændsel! For en Nedværdigelse! Jeg vil aldrig kunne tvætte denne Skam af mig! Tænk, min Ægtefælle! Findes der Fjelde saa høje med Luft saa ren, at dette kan blæse bort? Bort fra mit Legeme og fra min Sjæl? ,

Barn, Barn, berolige dig! — bad Majorinden, der i dette Øjeblik var ligesaa fortvilet som Elsa selv.

Huset rystede. Glasruderne dirrede. Imod Gadens Stene hørtes en Plasken saa stærk, som om hundreder af Vandbøtter med et slyngedes ned fra den aabne Himmel. En skarp Lyd som af knust Glas lød af og til fra det Fjærne.

Men Elsa lod sig ikke afskrække. Denne Naturstemning passede til hendes egen Tilstand. Hun følte Trang til at styrte ud barhovedet, ud i Mørket og Stormen, ligegyldigt hvorhen.

En Time senere havde de forladt Madrid.

Da de kom til Barcelona, var alle deres Penge opbrugte. Men den derboende norsk-svenske Konsul skaffede dem med elskværdig Beredvillighed Billetter til at fortsætte Rejsen.

Efter en Dags videre Jernbanefart standsede de endelig i Nærheden af St. Remo. Det var et lidet Fiskerleje, som sjelden eller aldrig fik Besøg af Udlændinge. Ved at spørge sig for paa Stationen er-

farede de, at Stedets Læge netop var død, og at hans møblerede Hus stod til Leje. En af Betjentene fulgte med derop, og Sagen blev strax ordnet. De flyttede ind samme Dag.

Kammerjomfruen og Kineseren maatte nu love at paatage sig baade Husholdning og Opvartning, for Elsa taalte ikke at se fremmede Ansigter. Bare Synet af et Menneske pinte hende.

Den følgende Morgen samlede hun alle de Smaating, Noder og Smykker, Deska havde foræret hende, og sendte dem til Madrid. Men hun kunde ikke bekvemme sig til at skrive, saa modbydelig var han med engang bleven hende.

Majorinden maatte forfatte et kort Brev, hvori hun meddelte ham, at Elsa kjendte hans Forhold, og at hun som Følge heraf ansaa videre Samliv med ham for en Umulighed.

Hun opgav ingen Adresse. Elsa ønskede ingen Forklaring, intet Svar.

IX.

Det var et lyserødt Murhus med grønne Døre og Persiener. Bohavet tarveligt, men med varme, brogede Farver i Tæpper, Gardiner og Glastøj. Intet Pianoforte. Ejeren havde sandsynligvis ikke dyrket Musiken. Men Elsa erklærede, at hun neppe paa lang Tid vilde behøve noget Instrument.

Huset laa omringet af en Have, hvor Purpur-roser, sorte Vindruer og gylden Majs voxede Side om Side. Udenfor lyste den lange, bleggule Strandbred, hvor Fiskerne trak sine Næt under stadig Sang eller Slagsmaal. Solen stod altid deroppe og smilte. Aldrig et Uvejrstegn paa denne tindrende blaa Himmel.

Elsa sad paa Stenbænken udenfor Døren den hele Dag, og ligesom Blomsterne og Planterne sugede ogsaa hendes Legeme Livskraft af Solen. Men Hjertet derinde var frosset. Her var neppe Spor af Rørelse. Kun dump Ligeegyldighed overfor sig selv som overfor den hele Menneskehed. En idiotisk, tanketom Tilstand. En næsten dyrisk Sløvhed.

Majorinden hørte hende en Dag mumle: Begyndelsen var en herlig, herlig Drøm! Afslutningen et Martyrium! . . . Et langt, dybt Suk fulgte disse Ord. Men senere nævnte hun aldrig noget, som mindede om Fortiden.

De svenske Blade ankom regelmæssig to Gange om Ugen. Elsa læste dem fra Begyndelse til Ende — selv Politik og Bekjendtgjørelser — det vil sige, Øjnene gled over Linjerne; men uden at Sjælen var med. Naar hun lagde Avisen fra sig, havde hun ingen Idé om Indholdet. Men de italienske Musikblade blev kun aabnede af Majorinden. Denne syntes, hun maatte følge med, endskjønt ogsaa hun begyndte at ræddes for den Løbebane, hvorpaa hendes Plejedatter havde lidt saa meget.

Majorinden havde fra Barndommen af været et Bytte for et stort Bedrag, dette at den moralske Skjønhed fandtes i Overmaal hos de Mennesker, hvis Virke bestaar i at skabe Skjønhed. Men lidt efter lidt var Taagerne sejlede bort for hendes Øjne. Hun var begyndt at se, og saa megen Daarlighed havde hun aldrig forhen gjort sig nogen Idé om. Ikke engang et dannet Menneske! Man maatte lede med Lygter for at opdage et efter almindelige Begreber dannet Menneske! Hendes agtværdige Forældre havde nok alligevel havt gode Grunde til at modarbejde hendes Sværmeri for Teatret. Og saa havde hun senere trodset de Afdødes Meninger og ført et andet Væsen ind paa denne Vej, det Væsen, hun elskede som sit eget Barn

Majorinden angrede, og i Løbet af et Par Maaneder blev hun ti Aar ældre. Mundvigerne trak sig nedover. Sorgens Sne hvidnede hendes Haar. Omkring de venlige, lyseblaa Øjne kom der opsvulmede Aarer og dybe Furer. Og ikke engang de materielle Bekymringer skulde være overstaaede! Hvor havde ikke Elsa arbejdet, hvilke store Offre var der ikke gjort, og saa stod hun endnu paa samme Standpunkt, som da hun begyndte! Kolossummer havde rullet gjennem hendes Hænder og forsvundet. Alt forsvundet! Og det bare, fordi hun havde været vanvittig nok til at ægte denne Mand, hvis Fortid langt fra havde været nogen Borgen for Fremtiden. Nu maatte der atter skaffes Udvej; for de manglede Midler til det Allernødvendigste. At henvende sig til Slægt eller Venner i Sverige for at laane var en Umulighed. Alle troede, at Elsa ejede Formue, og i denne Tro burde de ogsaa helst holdes, for Talent uden Guld betyder i vore Dage intet, det var Majorinden erfaren nok til at vide. Den eneste Maade, hvorpaa de kunde ræddes fra øjeblikkelig Forlegenhed, var at overlade alle Elsas kostbare Trofæer, Skind, Vifter og Tæpper, til en Agent i Paris. Han fik forsøge at sælge det paa en Kunstauktion i «Hotel Drouot». — Dette blev øjeblikkelig gjort, og deres Nød var dermed afhjulpet.

En Formiddag, mens Elsa efter Sædvane sad paa Bænken og stirrede udover Havet, kom Majorinden

farende ud med et Musikblad i Haanden. Hun pegte paa første Side, hvor der stod trykt med fede Typer:

«Den store Opera i Madrid er iforgaars fuldstændig nedbrændt. Flere af de optrædende Kunstnere kvaltes af Røgen, blandt Andre maa vi med uendelig Sorg nævne den berømte Tenor Samuel Deska.

Elsa blev siddende som en Billedstøtte. Hun følte intet. Det var, som om det gjaldt en fremmed Mand. Hun læste Opsatsen tilende. Den ungarske Sangerinde var ogsaa mellem de Døde. De havde netop været ifærd med at synge den store Duet i fjerde Akt af Hugenotterne. Og denne Kvindes Billede taarnede sig som en uoverstigelig Mur mellem den afdøde Tenor og hans Hustru.

Det var en Søndag Aften. Skarer af festklædte Bønder fra de omliggende Landsbyer vandrede opover Fjeldet for at overvære Gudstjenesten i det gamle Kloster. Elsa fik ogsaa Lyst til at gaa derop. Det var saa længe siden, hun havde sat Foden i en Kirke. Bernhard havde altid strengt forbudt det af Frygt for Træk og daarlig Luft.

Søen var flydende Guld under Solnedgangens Ild. Men nu dukkede den brændende Kugle ned der yderst i Havbrynet, og Himlens Farver dæmpedes og bortjagedes af det sejrende Mørke.

Paa Fjeldskrænten, ved Siden af Klosteret, laa den lille Kirke, som vinkede med hundreder af Lys. Den lignede paa Afstand en graa Kjæmpesten med blinkende Huller.

Elsa og Majorinden naaede snart derop og traadte indenfor. Langsmed Væggene smaa Kapeller med røde Marmorsøjler og Helgenbilleder af Træ i blaa og gule orientalske Drapperier, samt Statuer, omviklede af Evighedsblomster. Højalteret øverst oppe bag det brede, forgyldte Gitter, stod prydet med duftende Blomster, mens en Samling af Hjærter i Messing, Sølv og Guld flammede under de brændende Voxlys. Paa Bænkene indenfor Gitteret sad alle Nonnerne i hvide Dragter og Slør for Ansigtet.

Elsa kom i en underlig væk Stemning ved Synet af denne Menighed, der knælte foran sine Bedestole eller midt i Koret samt i alle Kroge og Gange. Alt var blændende Hvidt. Hvide Skout og hvide Skjorteærmer. Derimellem store Kladder af Rødt, Blaåt og Grønt. Det var Kvindernes Kjoleliv og Mændenes Vester. Saa tindrende lyst. Saa andagtsfuldt stille.

Nonnerne foran Alteret begyndte at synge, og en høj Kvindestemme svarte fra Orgelet over Indgangsdøren. For en Følelse i denne Røst! For en Magt i dette Foredrag! Den reneste Sjæl aandede i hver enkelt af disse snart blide, bedende, snart stærke, sejrsvisse Toner.

Elsa blev saa greben, at hun uvilkaarlig knælte ned mellem alle de Andre. Hun pressede Hænderne

for sine Øjne, lyttede, — og der skete noget, som blev afgjørende for hele hendes Fremtid.

Mens Orgelet bruste, og alle Orkestrets Instrumenter hørtes i dets mægtige Harmonier, mindedes hun sin Barndom, da hun sad i Kirken med gamle Bedstefar. Han havde altid sagt, at naar hun sang Salmerne rigtig vakkert, takkede hun Vorherre for alt det Gode, han havde givet dem i Ugens Løb. Og da havde hun skreget af fuldt Bryst for at være sikker paa, at Gud hørte hende og holdt sin Haand over hende. Nu efter saa mange Aars Forløb kjendte hun den samme Lyst til at synge ud for at klage sin Nød og trygle om Hjælp. Hendes Sjæl havde været udslukt og kold. Død og Is. Nu tødde den op. Nu smeltede hun hen i Vemod og Graad.

Elsa og Majorinden var blandt de Sidste, som forlod Kirken. Da de vandrede Arm i Arm nedover Fjeldstien, sagde Elsa:

Den religiøse Sang er igrunden den højeste Form for Musik. Jeg begriber ikke, hvorfor jeg aldrig har studeret den. Det forekommer mig nu, som om hele min Natur var anlagt netop paa dette. Jeg kunde gjerne blive Nonne bare for at faa Lov til at staa deroppe og synge, mens Menigheden ligger nedenfor i Bøn.

Der er jo intet ivejen for, at du kan arbejde i den Retning! — svarte Majorinden, som var mer

end glad over at se Spor af Livstegn hos den forstenede Plejedatter.

Dette er Musik! — vedblev Elsa — Tænk for en herlig Opgave at være det Vingepar, som løfter Sjælene til Gud!

Ganske vist! — svarte Majorinden — Saa mange trætte Sind magter knapt at følge med en Præken. Men Musiken forstaar de. Den mildner og trøster.

Samme Aften begyndte Elsa at synge Nonnens Soloparti. Da foldede Majorinden sine Hænder i stor Henførelse.

Noget dejligere har aldrig været hørt! — udbrød hun — Det er Synd at sidde indespærret med en saadan Gave. Verden venter paa dig! Menneskene har Ret til dig!

Ja, Gud være lovet, Stemmen er der! — svarte Elsa. Hun havde nemlig ikke taget en Tone, siden hendes Barn var kommen til Verden for et halvt Aar siden.

Den følgende Morgen blev der telegraferet til Milano efter Bachs og Palestrinas Oratorier. Og for at gjennemtrænge deres Aand begyndte hun ogsaa at fordybe sig i religiøse Skrifter. Den gamle Bibel med Messingspænderne, Elsas eneste Arv efter Moren, havde altid fulgt med i Kufferten. Nu laa den stadig opslaaet mellem hendes Hænder. Hun læste om David, den første store Kirkekomponist, og hans Exempel gav hendes Fremtid et nyt Maal. Hun saa ham sidde med Harpen og spille for den mistrøstige Saul — „*Og Davids Sang jog Skyggerne fra Kongens*

Sjæl“. De Ord tændte tusende Lys omkring hende. Se, her er Sangens højeste Opgave: — tænkte hun — dette at jage Skyggerne fra de sorgtunge Sjæle, vække Rædsel for det Onde, Kjærlighed til det Gode! Hvorledes kunde jeg vente nogen Fred eller Glæde, jeg, hvis hele Stræv gik ud paa at tilfredsstille min personlige Æresyge?

En Morgen kom Majorinden ind i Sovekammeret, mens Elsa endnu laa tilsengs. Hun holdt en Bog i Haanden, men saa op, idet Majorinden nærmede sig. Elsas Aasyn skinnede som en Sol.

Mor — sagde hun — Gud har kaldet mig! Som David vil jeg synge for at læge de sorgfulde Hjerter! Fra nu af er min Kunst en hellig Mission!

Elsa havde fundet sig selv igjen. Og det maatte saa komme, for Geniet kan aldrig gaa tilgrunde. Det kan knuses i Øjeblikket, ligge i Dvale, synke i Fortvilelsens sløve Uvirksomhed. Men det rejser sig tidlig eller sent paany. Det stiger som Fugl Fønix af Asken, tifold mægtigere og mere straalende end forhen. Dets Mod er skyhøjt. Dets Fornyselseevne gigantisk.

Geniet er den evige, uudslukkelige Livsgnist.

Elsa skrev et langt Brev til Paris:

«Kjære Herr Bernhard!

Jeg byder Dem Haanden til Forlig. Lad det, som har skilt os, være glemt nu, da den Person er

borte, som var Aarsagen til vort Uvenskab! Jeg for min Del forstaar meget vel, hvad jeg skylder Dem, og at jeg kanske aldrig havde havt det Navn, jeg nu har, hvis De ikke havde været min Raadgiver og Støtte. Da jeg har været syg og havt megen Sorg — hvad De naturligvis ved — har jeg ikke kunnet synge paa meget lang Tid. Imidlertid har Stemmen hverken mistet sin Farve, Kraft eller Udholdenhed. Aandedrættet har samme Styrke som før — med et Ord, jeg føler mig istand til at gjenoptage mit Arbejde.

Men nu vil De sandsynligvis blive meget forbauset, naar jeg fortæller Dem, at jeg aldrig mere vil optræde paa Teatret. I den lange Tid, jeg har tilbragt hernede i Ensomhed, har jeg faaet ligesom hele Verden paa Afstand og lært at dømme med mere Kritik. Ingen har sat Scenens Opgave højere end jeg. Men netop derfor har kanske heller Ingen følt Forskjellen mellem, hvad der er, og hvad der burde være, pinligere end jeg. De frie Teatre er kun en Handelsspekulation som enhver anden. — Og Statsteatrene? Ja, her er det endnu værre. De faar i de fleste Lande Pengebidrag, fordi de skal virke for Nationens højere Udvikling. En skøn og ideel Tanke. Men hvilken blodig Ironi er ikke i vore Dage disse Institutioner, som kaldes de opdragende Magter i Samfundet! Kunsten er som oftest en ren Bisag. Chefen er altfor hyppigt en Mand, der har faaet denne Plads som Belønning for et eller andet Virke, der ikke har den fjærneste Berøring

med Kunst. Han har hverken Sagkundskab om det udviklede Maskineri, han skal lede, eller Bevidsthed om sin Stillings Ansvar. Derfor dette vide Rum for smaalige Intriger, derfor dette skamløse Tyranni af Kvinder, hvis Letfærd præmiebelønnes. Og det er disse Væsner, som skal tolke og levendegjøre Digteres og Komponisters ædleste Inspirationer!

Sæt Nationens aandelige Prydelser, de højest udviklede Mænd og Kvinder til Styrere, lad de udøvende Kunstnere selv ved et hæderligt Liv og en sand Dannelse tiltvinge sig sine Medmenneskers Agtelse, først da vil deres Kunst faa den rette Magt.

Nu er Teatrene en Løgn. De burde reformeres eller lukkes.

Det var bedre, om man gav sine Penge til Skoler og Fattighuse end til saadanne Anstalter. En fin Natur vil aldrig kunne aande i denne Atmosfære uden at martres hver Time paa Dagen. Denne Kunstudøvelse, som skulde være Ens højeste Glæde, de festligste Stunder i Ens Liv, bliver tvertimod en Lidelse eller en Komedie. Jeg har haft en Fornemmelse heraf fra den første Gang, jeg satte Foden paa Brædderne — og i alle Lande har det været det Samme. Men før var det dog saaledes, at naar jeg begyndte at synge, kom jeg strax saa fuldstændig ind i min Rolle, at jeg i Begejstring glemte Støvet mellem Kulisserne — nu vilde selve denne Glemsel staa i Strid med min religiøse Overbevisning.

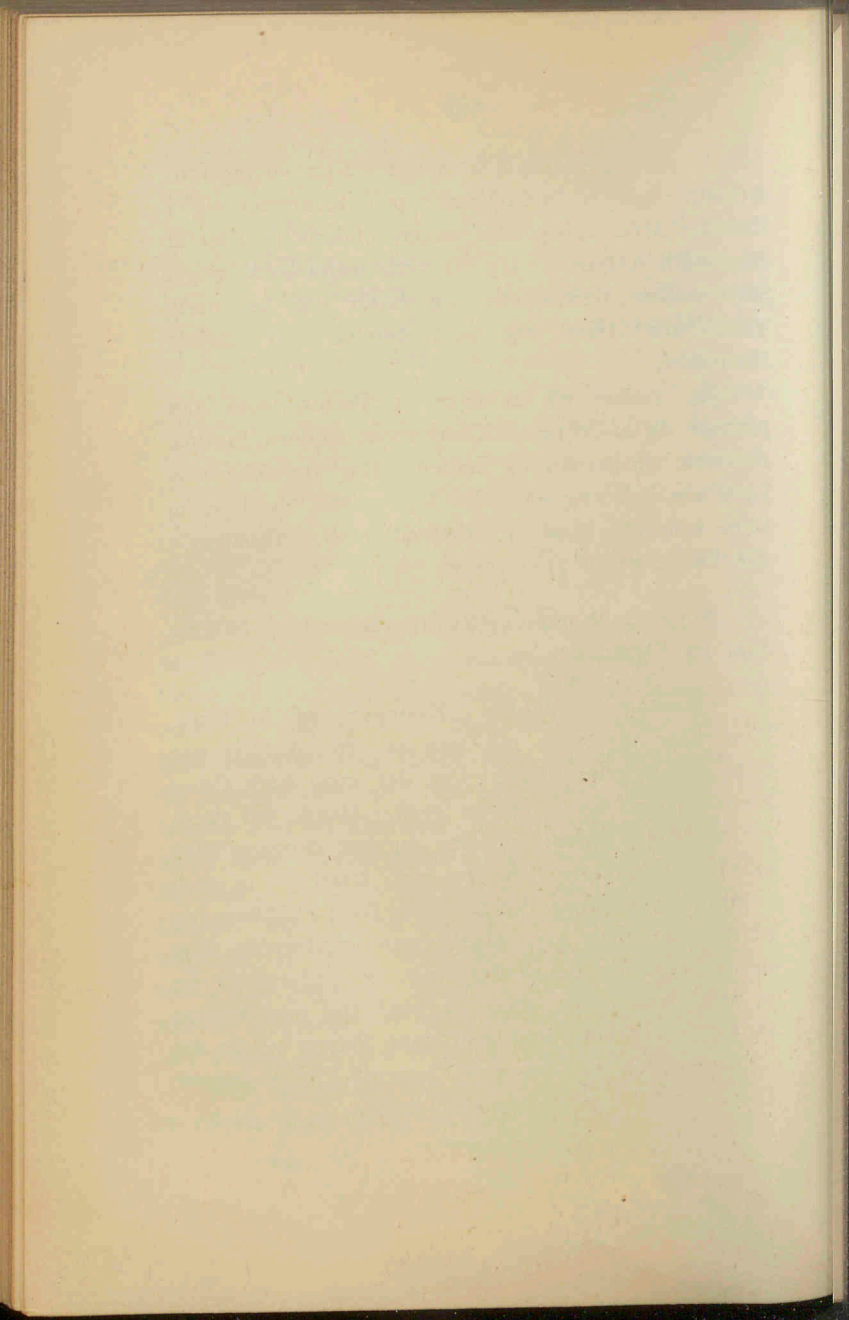
Men det er dog min faste Tro, at det ikke alene er tilladt, men endog en Pligt at bruge sit Talent.

Derfor vil jeg vedblive at synge. Kun vil jeg indskrænke mig til at optræde paa Koncerter og i Kirker. Men aldrig mer nogen underholdt Hær af dresserede Klappere. Jeg vil virke noget Godt, noget Stort mellem Menneskene, og derfor skal en eneste Taare altid blive mig mere dyrebar end tusende Haandklap.

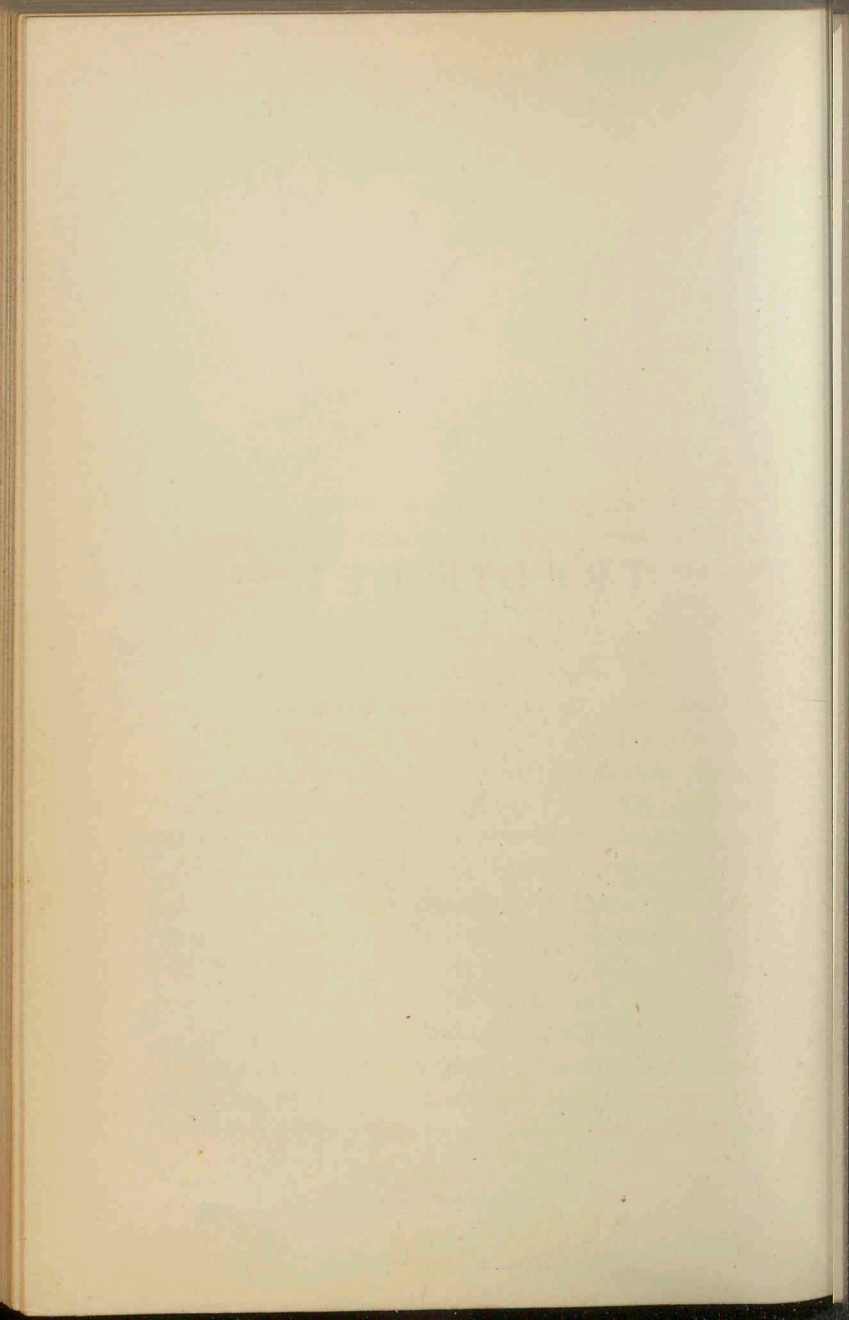
Jeg ønsker nu at finde en Person, som kan paatage sig at ordne en Koncertrejse gennem Europa, Amerika, Australien og Indien. Har De ikke selv Lyst, saa find mig en anden Impressario, der ligesom Dem taler alle Maal og er kjendt med Forholdene i alle Lande.»

Nogle Dage efter dette Brevs Afsendelse fik Elsa Svar fra Bernhard:

«Modtager Tilbudet. Kommer om to Dage. Men naar jeg gaar ind paa at være Anfører paa denne «Jagt efter Idealet», er det kun, fordi Deres Navn allerede for længst er gjort. Havde det været for nogle Aar siden, vilde jeg nu som dengang have svaret: «Erfaringen har lært mig, hvad der er nødvendigt for at fange det lunefulde Barn Publikum, og enten maa man give Afkald paa Laurbærene eller ogsaa bruge de Redskaber, som er nødvendige for at naa dem.» Nu staar De imidlertid med kranset Hoved — takket været min ringe Person — og det afhænger kun af Dem selv, hvorvidt De vil benytte Deres Trumfer eller lade dem ligge.

TREDJE DEL.

I.

Dronningen var kommen til London og havde havt sin første Modtagelse i Buckingham Paladset. Sæsonen var hermed aabnet, og der blev Liv i alle de gamle Stenhuse i Westend.

Hos en af disse Familjer af det højeste »high life« var der iaften en festlig Tilstelning. En Vrimmel af Vogne drog op og ned i den trange Gade, mens altid nye Gjæster strømmede til Huset, hvis Indgang lignede en duftende Have med Glasvægge. I Forstuen ventede Tjenere i pudrede Parykker, lyseviolettede Fløjels Kjoler, broderede med Guld, Knæbenklæder af samme Farve og Stof, hvide Silkestrømper, fæstede om Knæet med Guldkvaster, samt Ankelsko med brede, forgyldte Spænder. De Fremmedes Rejsetøj blev hjulpet af, og de vistes opad Trappen til Salonerne. Et Par mindre Rum førte ind til den store Sal, hvor en talrig Samling af Damer og Herrer havde Plads omkring Væggene under bredrammede Malerier af engelske Landskaber. Paa Sofaen, midt for Indgangsdøren, knejste en ældre, rødhaaret Dame

i lysegrøn Fløjelsdragt, kantet med Zobelskind. Hun havde et strengt Udtryk og en fyrstelig Holdning. Det var en udenlandsk Prinsesse, gift med en Hertug af Englands kongelige Hus.

I Døren stod Værten, en høj, mager Mand med Gorillafysiognomi, tyndt, graat Skjæg og skaldet Isse. Ved hans Side Hustruen, en sorthaaret, mysende Dame, der lignede en forskræmt Høne.

Saasnat Gjæsterne havde trykket Værtfolkets Haand, stilte de bent over Gulvet for at hilse paa Prinsessen. Damerne nejede saa dybt, at man kunde frygte, de aldrig skulde komme op igjen. Hun gengjældte deres Hilsen med en naadig Bøjning; men det var en Undtagelse, naar hun nedlod sig til at sige nogle Ord. Man trak sig tilbage, og Samtalerne førtes halvt hviskende om Ingenting.

I Nærheden af Døren stod en liden, mørkhaaret Herre med lange Knebelsbarter à la Napoleon. Det var den franske Gesandt, som underholdt sig med en østerigsk Prins, en høj, blond Mand med en elegant Holdning og et udtæret Ansigt. De smalle Læber var blodløse. De dybtliggende, graablaa Øjne havde et dorskt Udtryk.

Her i London undres jeg altid paa, hvorfor man egentlig gaar i Selskab — hviskede Gesandten paa Fransk. I Paris er det for at more sig.

Og her for at se paa hverandre og kjede sig — svarte Østerigeren smilende.

Man paastaar — vedblev Franskmanden — at Pariserinden er uvidende og Englænderinden lærd.

Men Et har jeg dog erfaret, og det er, at den Første forstaar langt bedre at udnytte sine smaa Kundskaber i et Ordskifte. Hun sprudler frem med Alt, hvad hun kan. Den Sidste synes derimod at gaa ud fra, at det i Selskaber er god Tone at sætte sit Lys under en Skjæppe.

Og her var virkelig en for den aandrige Franskmand og den livlige Wiener mærkværdig Kulde udbredt over den hele Forsamling. Thi mens man i Paris og Wien gaar ud for at samtale og hver yde Sit til Underholdningen, mens man i Italien i de selskabelige Sammenkomster giver hele sit varme Væsen i solglad Stemningsfuldhed, saa er der i den engelske Tone noget Bundet, noget Dæmpet og Skræmt, som om hver Person havde lagt sit naturlige Væsen fra sig hjemme. Damerne sad hviskende langsmed Væggene, mens Herrerne blev staaende foran dem og førte Samtalerne i Enstavelsesord eller ogsaa fortrak til Krogene. De unge Mænds Hoveder stod rette og ubevægelige, som om de var rædde for at blive skaarne i Halsen af de stive Flipper. De behandskede Hænder laa foldede over de sammentrykkede Hatte. Ingen frejdig, frisk Latter svang sig i Luften over den halvhøje Summen. Ingen livlig Haand- eller Armbevægelse ledsagede en Fortælling.

Men hvilken Modsætning til denne altid beherskede Stemning dannede ikke de stærke, skrigende Farver i alle Damernes Dragter! Mens man overalt i Mellemeuropa anser det som Tegn paa god Smag at bære blege Stoffer, udmærker Englænderinderne

sig ved en Farvepragt, som kun finder sin Lige i Orienten og i Sydamerika. Kjoler i Vinrødt, Purpur og Rubin, Kjoler i Brandgult, Korngult og Flødegult, Kjoler i Himmelblaat, Søblaat og Græsgrønt. Den Fremmede tænker uvilkaarlig paa Blomster og Fugle, Tulipaner og Papegøjer. Det er, som om Landets Døtre skriger ud al sin Længsel efter Sol og Lys i disse spraglede, udfordrende Klæder. Og Eventyrpaladserne i «Tusend og en Nat» straalere ikke mer end en af disse aristokratiske Saloner, hvor Kvinderne synes at udstille alle Asiens Skatte for at minde om, at deres Dronning ogsaa er Kejserinde af Indien.

I Nærheden af Prinsessen sad to ældre Damer og samtalte langsomt. Den Ene var mager, graa-haaret, med et fintformet Ansigt og mørke, forstandige Øjne. Hun var i rubinrød Fløjel, broderet med Guld. Hoved, Hals og Arme smykkede med ægte Perler. Det var Lady Churchill, hvis afdøde Mand engang havde været Minister i Stockholm.

Hendes Sidedame var bredskuldret og tyk, med røde, oppustede Kinder, graa Øjne og brun Paryk, hvorpaa en brandgul Strudsfjær. Hun var i græsgrøn Atlask, besat med en Uendelighed af gule Valencia-kniplinger. Hun led af Varmen og svingede uafsladelig sin store Paafuglevifte. Det var Hertuginde af P....., hvis Datter netop talte med Lord Lionel Churchill derhenne ved det aabne Flygel.

De er altsaa netop kommet ned til London? — spurgte Hertuginde.

Ja, for nogle Dage siden! — svarte Lady Churchill. — Jeg er ikke rigtig stærk, og Lægen raader mig altid til at blive i den friske Luft nord-paa saa længe som muligt. Men jeg liker ikke at være lang Tid ad Gangen skilt fra min Søn. Og han maa jo ned til London til Parlamentets Aabning.

Lord Lionel skal have holdt en glimrende Tale i Overhuset forleden Nat — sagde Hertuginde — Min Mand paastaar, han er et lovende Ministeræmne.

Husker De, da vi som unge boede en Sommer i Brighton? — spurgte Lady Churchill.

Ja, vist erindrer jeg det! — svarte den Anden — Deres Søn var dengang sexten Aar, min Datter bare fem Maaneder. Vi spøjte ofte om en Forbindelse mellem vore Børn.

Jeg har altid været ængstelig for, at min Søn skulde gaa hen og gifte sig under sin Stand — vedblev Ladien — Min stakkars Bror lod sig friste her-til, og Følgerne var forfærdelige.

Det er naturligt — svarte Hertuginde — Der findes et Ordsprog, som siger, at naar et af Hjulene paa en Vogn er mindre end de Andre, gaar det altid skjævt, indtil man en Dag vælter. Men Mylady har vel ingen bestemt Grund til Frygt?

Nej langt fra! — svarte Ladien — Men inden man er vel i Havn, ved man jo aldrig, hvilke Storme der kan true.

Og mens de Gamle talte, var deres Øjne uaf-ladelig fæstede paa Lady Jane og hendes Kavaller. Hun var høj og bredskuldret som Moren, men med

smal Midje. Hun havde en trang Pande og under de buede Bryn et Par sorte Øjne, der skinnede som to blankt slebne Stene. Munden rød og fyldig med lette ironiske Krusninger. Det sorte, kreppe Haar oversaaet med tindrende Diamantstøv. Huden var blendende ren, rød og hvid som Roser og Liljer. Hun var ualmindelig let i sine Bevægelser og livlig i Væsen, hvad der kanske skyldtes hendes stadige Ophold i fri Luft. Hun levede nemlig otte Maaneder af Aaret paa sin Fars Gods i det nordlige England, tænkte kun paa Jagt, Vaaben og Heste og talte sjelden om noget Andet. Nu underholdt hun Lord Lionel om sin nye Araber, en Julegave fra hendes Bror. Hun havde tæmmet den med egen Haand. Et sandt Taalmodigheds Arbejde; for den havde kastet hende af mer end en Gang. Men da Dyret havde opdaget, at hun ikke lod sig skræmme, var den tilsidst falden tilføje. Nu adlød den det mindste Tegn af hendes Haand. Hun bad Lorden komme op for at se hendes «Wellington», som var et Vidunder af Skjønhed og Elegance. Hun red hver Formiddag i Hydepark. Forhaabentlig kunde de mødes der iaar som ifjor?

Nu lød der nogle stærke Akkorder fra Flygelet. Det var en russisk Pianist, som forsigtig havde trængt sig frem til Instrumentet for at udføre sit Arbejde. Han var nemlig betalt for at underholde Gjæsterne. Det var en liden Mand med langt, gult Haar og blaa, sværmeriske Øjne. Han spillede elegant og med stor Færdighed Chopin, Liszt og adskillige Andre.

Ingen vidste rigtig hvad, for Ingen gjorde sig den Umage at høre efter. Forsamlingen, som forhen havde været saa stille og fortrykt, syntes nemlig til en vis Grad at tøj op, efterat Musiken var begyndt. Man rørte paa sig og talte højere.

Den Stakkar! Det maa ikke være meget behageligt at spille, naar der ikke vises mere Respekt for Kunsten! — sagde Lady Jane til Lord Lionel.

Aa, det bryder han sig vist ikke om! — svarte denne med et ligegyldigt Skuldertræk.

Har De hørt, vi skal faa den Fornøjelse at høre den svenske Nattergal her iaften? — spurgte Lady Jane.

Hvem? Den svenske Nattergal? — der kom en pludselig Lysning over Lordens Ansigt.

Jo, vor Vært skal have været saa elskværdig at engagere Mrs. Elsa Wikner. Hun skal først have afslaaet at komme under Paaskud af, at hun aldrig optræder i private Selskaber. Men senere har hun nok alligevel her gjort en Undtagelse. De ved, hun sang i Albert Hall forleden Dag?

Ja, jeg læste det! — svarte han — Men desværre fik jeg ikke Anledning til at høre hende: Jeg var i Manchester i et Forretningsanliggende.

Det var et Oratorium af Händel — fortalte Lady Jane — Hun sang saa dejlig, at Tilhørerne græd af Henrykkelse. Prinsessen skal have sendt hende Blomster. Og nu vilde vor Vært bringe Hendes Højhed en behagelig Overraskelse. Han

skal have budt Mrs. Wikner to tusend £ for at synge et Par svenske Folkeviser.

Saa! . . . Saa! . . . Det glæder mig! — sagde Lord Lionel ganske aandsfraværende.

Mylord kjender hende jo personlig? — Jeg kan erindre, Lady Churchill har fortalt os hele den romantiske Historie. Hun gik jo omkring barbenet derovre i Sverige?

Ja, ganske rigtigt! — svarte han. Og nogle Øjeblikke efter vedblev han — Mrs. Wikner har ikke været i England paa mange Aar. Hun skal have gjort en fuldstændig Verdensomsejling.

Pianisten var endelig færdig og trak sig tilbage.

Da blev der en pludselig Hvisken. Alles Blikke rettedes imod Døren.

Se, der er hun!

Den svenske Minister traadte ind med Mrs. Wikner under Armen.

Hun var i hvid Silkebrokade, oversaaet med Brillanter. I Modsætning til de andre Damer, som Alle var nedringede, bar Elsa et firskaarent Liv med Ærmer, som sluttede ved Albuerne. Af Hensyn til Stemmens Bevarelse var det hende tilladt at trodse den almindelige Vedtægt. Paa venstre Side, fra Skulderen ned til midt paa Brystet, hang en Række Medailler i Guld og Sølv, baarne af røde, gule, blaa og grønne Sløjfer, de forskellige Nationers Farver. De ophøjede Profiler var Portrætter af regjerende Fyrster. I en fin Kjæde omkring Halsen saaes en mægtig Medaillon med Czaren af Ruslands

Billede — Guld indfattet i Diamanter, som dannede en Laurbærkrans. Om det runde, blonde Hoved sad et Diadem af ægte Perler og Turkiser, hvis Midtpunkt var en Lyra af Safirer og Smaragder med Streng af Guld. Paa det smalle Fodstykke stod skrevet: «Til Sveriges Nattergal fra Brasiliens Kejser.»

Elsas Figur var bleven førere og mere udviklet. Arme og Skuldre syntes runde og faste under det bløde Stof, Haandledene kraftige under de lange, hvide Handsker. Det ovale Ansigt havde strenge, bestemte Linjer som mejslede i Marmor. Næsen gik op i Panden uden Indsøk, og denne Pande, hvis øverste Del skjultes af det kreppede Haar, var bred og klar med stærk Udvikling over de sorte Øjenbryn. Hun stod i sin Skønheds fulde Blomstring, tusenfold fagre end nogensinde forhen, endskjønt hun allerede for længst var over den Alder, hvori sædvanlige Kvinder kaldes unge. Men Geniet har ingen Alder. Det forynges hver Dag, eftersom det stiger, stiger imod lysere Højder, højere Maal, og fra det Øjeblik af, da Elsa var traadt ind, syntes alle de Andre at forsvinde. Det var Solen selv, som straalte midt i Rummet.

Ministeren førte hende frem til Prinsessen, som rakte hende Haanden med et naadigt Smil.

Jeg havde den Fornøjelse at være paa Koncerten igaar — sagde hun — Og Deres Sang gjorde et stærkt Indtryk paa mig.

Jeg takker Deres Højhed! — svarte Elsa og nejede dybt — Det er mig altid en Glæde at synge

i England. For her hører man med Hjærtet, mens man mange andre Steder kun hører med Ørene og med Hjærnen.

Prinsessen underholdt sig med hende nogle faa Minutter, og Elsa lod sig derefter føre hen til Flygelet, hvor Akkompagnatøren allerede havde taget Plads.

Hvor hun er vakker! — hviskede Hertuginde-
n til sin Sidedame — En Holdning som en født Fyrst-
inde!

Ja, meget vakker! — svarte Lady Churchill, idet hun løftede Lorgnetten for at iagttage sin Søn.

Lord Lionel havde trukket sig tilbage fra Lady Jane. Han stirrede paa Sangerinden med et ejendommeligt klart og stift Blik, som om stod han bunden af en Magnetisørs Trolddom.

Pianisten spillede et Par Akkorder og Elsa sang:

Fjorten år tror jeg visst, at jeg va'
Litan flicka så munter og så gla'.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Unge og Gamle sad koglede af denne Stemmes vidunderlige Velklang og af Foredragets naturlige Inderlighed. Der var baade Smil og Taarer i hendes Røst, og den mægtigste Tonedigtning kunde ikke have rørt Hjærterne mer end denne enkle Folkevis.

Tryllestaven havde mærket den hele Forsamling. Hun slog Portene op til Poesiens straalende Ferige. Følg mig! Kast Sorgerne væk! Stig med mig! Stig!

Englænderne blev varme. Østerigerens udslukkede Øjne begyndte at lyse. Franskmanden mumlede: Ravissant! Charmant!

Da hun var færdig, rørte Prinsessen sine Hænder, hvilket strax gav Signal til det øvrige Selskab, og man takkede med stærke Haandklap. Elsa fortsatte med et Par tyske Sange, hvori hun gjengav de forskellige Sindsrørelser med en Kunst, som fik alle Hjærter til at svulme. Hun endte med «Last rose of summer». *)

Da hun var færdig, nærmede Hendes Højhed sig for at takke. Vært og Værtinde fulgte hendes Exempel, og Elsa var snart Midtpunktet i en Vrimmel af Gjæster, som alle ønskede at gjøre hendes Bekjendskab.

Vi er nok gamle Venner — sagde Lord Lionel med et Smil.

Elsa stirrede paa ham først fremmed, forbauset; men derefter tyktes det hende for vist, hun skulde have set ham før.

Jeg husker ikke og dog

Mit Navn er Lionel Churchill.

Ah virkelig! — udbrød hun — Deres Ansigt forekom mig ogsaa kjendt. Men det er jo saa mange Aar siden vi sidst saaes.

Hans mørke, dybtliggende Øjne havde endnu det samme troskyldige Udtryk. Men Haaret, som efter Landets Skik laa skilt midt over den brede,

*) Sommerens sidste Rose.

ovale Isse, var allerede graasprængt ligesom det tætte Skjæg, der naaede langt ned paa Brystet. Panden var ualmindelig høj og aandig udviklet. Den gav Lysning til hele hans Aasyn.

Det er mig en stor Fornøjelse at træffe Dem paany — forsikkrede Elsa med natulig Venlighed — De var jo min første Beskytter hjemme i Sverige.

Ja — svarte han ligeledes smilende — jeg har saamænd været stolt over at høre, hvorledes mine Spaadomme om Dem gik i Opfyldelse. Jeg følte allerede som Gut, at De maatte kunne erobre hele Verden, naar man bare fik Anledning til at høre Dem.

Men sig mig, hvoraf kan det komme, at jeg aldrig har set Mylord, naar jeg før har besøgt London? — spurgte hun.

Jo, Grunden er, at jeg i en lang Række af Aar har været ansat som Dommer i det nordlige England — fortalte han — Det var først forrige Vinter, jeg blev valgt til Parlamentsmedlem og saaledes fik Anledning til at tilbringe Sæsonen i London. Da var De i Indien, ikke sandt?

Jo!

Men jeg har dog alligevel et Par Gange havt den Glæde at høre Dem paa Scenen — vedblev han — Først i Paris og senere i St. Petersborg.

Mylord har været i Rusland?

Ja, paa en kort Rejse! Senere hørte jeg Dem ogsaa i Baden-Baden.

Men hvorledes er det muligt, at De aldrig har umaget Dem med at opsøge mig? Og De har dog været saa stolt over, at det gik mig godt!

Jeg frygtede at komme til Ulejlighed — svarte han lidt undvigende — De var nygift, og der er jo Mange, som ikke ønsker at forstyrres i Nydelsen af sin første Lykke.

Ja, ja, det er sandt! — og denne Gang var det hende, som søgte at undvige Forklaringen. Mindet om hendes Giftermaal kom altid som et ondt Mare-ridt, og her var ikke Stedet til at fordybe sig i mørke Tanker.

Hun spurgte, om han ellers havde rejst meget? Ja, han havde set omtrent hele den civiliserede Verden. Og Samtalen flød over til andre, upersonlige Emner.

De talte om Billedgallerier i forskellige Lande, om Natur og Folkeliv, og hun fik et bestemt Indtryk af, at denne Mand kun havde Hjærte og Smag for det, der er ægte og skjønt i Kunsten som i alle Livets Forhold.

Jeg elsker Sydens Natur, dens Farveglød og den milde Luft — sagde han — Men jeg vilde aldrig kunne trives ved at bo dernede. Jeg væmmes ved disse Folks moralske Slaphed. Solen og Varmen svækker Viljen, dræber Arbejdslysten, demoraliserer Mennesket. Derfor foretrækker jeg at leve i Nordens Taage fremfor i Middelhavets Lys.

Der traf De ganske mine egne Tanker! — svarte Elsa.

Jeg har heller aldrig kunnet begribe Dovenskabens Poesi, dette «dolce far niente» — vedblev han — En buldrende Fabrik, som skjænker utallige Familjer Underhold, er i mine Øjne langt mere poetisk end Dagdriverliv og Paladser i Ruiner.

Nu strøg Værten forbi med Prinsessen, og alle Herrerne begyndte at røre paa sig for at føre Damer tilbords

Lord Lionel bød Elsa Armen. Lady Jane maatte vente nogle Øjeblikke, da kom der en liden, rødhaaret Oberst og bukkede for hende. Lady Churchill gik med en høj, hvidhaaret Mand med et smilende, godmodigt Ansigt. Det var Hertugen af P , Lady Janes Far.

Man steg ned ad den tæppebelagte Trappe og ind i Spisesalen, et langt Rum med høje, fritstaaende Sølvarmestager, en Hærskare af Lamper i alle Hjørner, fire Lysekroner af Sølv og Taget i mat Sølvbund med Freskobilleder, forestillende Optrin fra Iliaden. Naar man traadte ind, forekom det En, at Gjæsterne var uden Tal! thi alle Vægge var af funklende Spejlglas. Bordet var rigt smykket med kjæmpehøje Krystalopsatser og friske Blomster, hvis Duft blandede sig med Lugten af de mest udsøgte Spisevarer. Talrige Tjenere vrimlede frem og tilbage med Sølv-tallerkener og Sølvfade, hvorpaa Retterne bares omkring.

Elsa spiste med god Appetit. Naar man har sunget, er man altid hungrig — sagde hun til sin Kavaller — Man maa nemlig faste hele Dagen forud.

Ja, det er vel med det, som med Alt, hvad der er stort, det kjøbes kun med Savn — svarte Lorden, som stod og skar i det samme Fasanstykke uden at blive færdig.

Under Maaltidet lod flere Gjæster sig forestille for den berømte Stjerne. Blandt Andre ogsaa den østerigske Prins, som fortalte, at han flere Gange havde havt den Nydelse at høre hende ovre paa Kontinentet. Det havde i lang Tid været hans varmeste Ønske at faa gjøre hendes personlige Bekjendtskab. Han forestillede ogsaa sin Hustru, en spæd, fintformet Kvinde med sorte Øjne. Elsa lagde strax Mærke til hendes sælsomt sky og usikre Væsen. Hun saa altid paa Manden som for at udforske dennes Mening om Alt, hvad hun sagde og gjorde.

Nu rakte Hendes Højhed Haanden til Værten og takkede for den behagelige Aften. Der blev almindeligt Opbrud, og Elsa førtes atter ud af Lord Lionel.

Lionel — sagde en Stemme bag dem. Det var Lady Churchill, endnu ved Hertugens Arm — har du set Gambi? Han fik jo Tøjet med i Vognen.

Derhenne staar han! — svarte Lorden og vinkede til Negeren, som strax nærmede sig.

Det er mig en Glæde at gjense Dem — sagde Ladien til Elsa — Jeg vilde gjerne have talt med Dem deroppe i Salen og takket for den smukke Musik. Men der var for mange Mennesker, for stor Trængsel.

Havde jeg vidst, at Mylady var tilstede, skulde jeg forsøgt at trænge frem til Dem — svarte Elsa.

Lad mig faa Tøjet paa! Her trækker. Alle Døre staar jo aabne! — sagde den gamle Dame. Og mens Gambi hjalp hende, tog hendes Søn den hvide Pelskaabe af en anden Tjeners Haand og lagde den om Elsas Skuldre.

Kom Lionell! — sagde Ladien og tog sin Søn under Armen. Hun rakte Haanden til Elsa — Vi har maaske den Fornøjelse at træffes en anden Gang?

Det er vel muligt! — svarte Elsa, som imidlertid fik det bestemte Indtryk, at den gamle Dame ikke nærede et saa særdeles stærkt Ønske om at begynde nogen Omgang.

En anden Herre bød Elsa Armen, mens hendes Tjener fulgte efter. Men i den store Trængsel i den yderste Gang kom hun atter engang lige ved Siden af Lady Churchill, og hun hørte denne sige til sin Søn:

Jeg kan ikke tilgive dig, at du ikke tog Lady Jane tilbords. Hun havde ganske vist ventet det.

Elsas Herre sagde i det Samme nogle Ord, og hun hørte derfor ikke Lordens Svar til sin Mor.

II.

Den følgende Dag lod Lord Lionel sig melde hos Elsa. Han blev strax ført ind.

Det er rigtignok ikke min Modtagelsesdag — sagde hun, idet hun gik ham imøde — Men for gamle Venner gjør man gjerne en Undtagelse.

Majorinden, som strax efter kom ind, udtrykte ogsaa sin store Glæde over Gjensynet.

Nu skal Mylord faa se vort Hjem! — sagde Elsa — Vi har nemlig bestemt os til at tage fast Ophold i London og kun rejse omkring et Par Maaneder om Aaret. Hver Sommer vil vi være en kort Tid i Sverige.

Her i Stuen, hvor de stod, var alle Stole og Sofaer broderede af Majorinden, som ikke havde haft andet Arbejde paa de lange Rejser. Bernhard havde jo besørget Forretningerne, og Tjenere havde de haft i Overflod. Majorinden havde derfor moret sig med at samle paa farvede Fotografier, som hun havde trykket af paa lyserød og himmelblaa Silke og senere udbroderet. Efter Ankomsten til London

for nogle Uger siden havde de ladet alle de nye Møbler overtrække med disse Billeder. Hver Sofa og hver en Stol var nu en Rejseerindring. Her et Landskab fra Sidney, der et Tempel fra Calcutta, brune og sorte Mennesker i brogede Dragter eller halvnøgne med Jagtredskaber mellem Hænderne, videre et Parti af Nilens Bredder med maleriske Beduiner lejrede under Palmer og Plataner, et Kinesermarked fra St. Louis og Havnen fra Rio Janeiro. Og paa den i Bronzeramme indfattede Kaminskjærm en liden, faldefærdig Hytte med nogle Grantræer. Det var Elsas første Barndomshjem paa Landet i Sverige.

Væggene var dækkede af løsthængende, folderige Tæpper, safrangul Silke, indvirket med Sølv, blodrød Silke med Striber af gyldent Guld.

Lord Lionel lod Blikket glide fra den ene Gjenstand til den anden og fulgte med levende Interesse Fortællingen om, hvad Broderierne forestillede.

Gjennem en bred Glasdør kom man ud til et aflangt Rum med Tag og Vægge af massive Krystaller. Herfra Udsyn over et af de skønneste Partier i Hydepark. Dette Rum mindede om en tropisk Have. En Uendelighed af sjældne Planter og spragledede Blomster. En Summen, Trillen, Kvidren og Fløjten, som tiltog i Styrke, da de to Damer traadte ind med sin Gjest. To Abekatte, ikke større end maanedsgamle Katunger, halede sig op og ned af et højt Stillads og udstødte korte, skarpe Hyl. En

større troned øverst paa Bjælken. Den rynkede Panden og plirede med Øjnene, derefter begyndte den at knække Nødder og slynge Skallerne i Lordens Hoved. — En Løveunge laa og legte med den spanske Puddelhund Dick.

For en morsom Verden! — udbrød Lorden og saa sig omkring.

Ja, ikke sandt? — sagde Elsa — Jeg elsker mine Dyr. Jeg foretrække deres Selskab fremfor de fleste Menneskers.

Saa? — svarte han smilende — Det er meget sagt!

Ja, jeg mener, hvad jeg siger! — vedblev hun — Naar man er god imod Dyret, gjør det En aldrig ondt. Men de Mennesker, man holder mest af og bringer flest Ofre, foraarsager En næsten altid de største Lidelser. Jeg paastaar, at Dyrets Natur i Almindelighed er ædlere end Menneskets, fordi det er mere taknemmeligt.

Mrs. Wikner maa have gjort bittre Erfaringer — sagde Lorden.

Ja — svarte Elsa, mens hun kjærtegnede sine Abekatte og gav dem Sukker — naar man færdes meget omkring i Verden, er der enkelte sørgelige Sandheder, som paatrænger sig En, enten man ønsker det eller ikke. Det vil da sige, hvis man har Forstand nok til at drage Slutninger af sine Oplevelser. Men nu maa Mylord se paa mine Fugle! De er mine smaa Brødre! — sagde hun smilende.

Overalt, under Taget som i Hjørnerne, fandtes større og mindre Bure. I nogle af dem byggedes der Reder af Kviste, Bomuld og Straa, i andre blev der badet i Krystalskaaler. Men de fleste af de vingede Beboere var dog nu ude paa Flugt mellem de høje Grantræer.

Vi Mennesker er saa bagvendte, at vi ofte slutter med det, vi burde have begyndt med — sagde Elsa — Jeg for min Del paastaar for Exempel, at enhver Sanger burde gjøre sine Studier hos Fuglene. For den menneskelige Kunst har ikke opfundet et eneste Kraftmiddel eller en eneste Finhed, som ikke disse smaa Sangere har af Naturen.

Saa, det vidste jeg ikke! — svarte Lorden.

Jo, hør nu for Exempel paa den der! — sagde hun og pegte paa en liden, mørk Fugl med et elegant Legeme og sprættende Bevægelser — Den er fra Afrika og synger paa samme Vis som flere af Sydens store Tenorer, der vinder sine Triumfer ved at holde længe paa en eneste Note. Hør paa denne Tone, hvor den er bred, solvarm og rolig, ikke et eneste Sekunds Skjælven! Og se her paa disse to blaagule, som hopper Side om Side paa det andet Træ! Jeg har kjøbt dem af en Græker fra Kreta. — Det var nogle smaa Fugle, hvis Fjær syntes at gjengive de tropiske Zoners lysende Luftfarver. — De nynner bare nogle faa Toner; men denne Nynnen er ligesaa klar og yndig som de mest berømte Prima-donnaers Pianissimoer. Lærker har jeg desværre ingen af. Man siger, de synger aldrig i Fangenskab. Men

naar jeg hører Skylærkens himmelstormende Sang, maa jeg altid tænke paa Wagner, naar han skal male den højeste Grad af Begejstring. Skovlærken kjender bare sørgmodige Melodier. Det er Schuberts Romancer. Se, her har De en Stillids! Dens Stemme synes skabt til at udtrykke den naive Livsglæde. Og den Anden med det sorte Legeme og det gule Neb, det er Solsorten. Dens Fløjten ligner Vandfaldets sølvklare Boblen.

Disse Enkeltheder har jeg aldrig lagt Mærke til — svarte Lorden — endskjønt jeg selv er en stor Dyreven. — Men hvor er saa den Fugl, som de selv er opkaldt efter? Jeg mener den nordiske Nattergal?

Her! — svarte Elsa og pegte paa et Bur i et af Rummets fire Hjørner. Den lille Stakkar er blind. Man stikker Øjnene ud paa dem for at faa dem til at synge om Dagen. Jeg havde ingen Idé om denne Grusomhed, førend jeg havde kjøbt den. Men derfor tør jeg aldrig lade den komme ud af Buret, for den finder ikke Vejen tilbage igjen. Men den synger alligevel ikke førend henimod Aften, naar de Andre begynder at sove Den Lille derborte med det lyse Legeme og det sorte Hoved, jeg tror, Tyskerne kalder den Munken

Ja, jeg ser den!

Den kan De tro er pudsigt. Den ligner Bogfinken. Ingen af dem har sine egne Melodier; men de sidder og lytter, og saa synger de efter de Andre, som om det var en udenadlært Lekse. De har specielt lagt sin Elsk paa Nattergalen. Som De ved,

har denne den mest fuldkomne Strube og kan derfor udtrykke alt, hvad der kun findes enkeltvis hos de Andre. Og det er morsomt at se, hvorledes Munken og Bogfinken bøjer sig frem og studerer for senere selv at gjentage alle Nattergalens mærkværdige Løb og Triller, dens lange, smeltende Toner eller sagte Nynnen. De minder begge om disse Sangere, som efteraber de store, originale Kunstnere. De udfører hver Enkelthed korrekt, men naar dog aldrig sine Forbilleder. De mangler den første Betingelse: «den hellige Ild», som Franskmanden kalder det.

Lorden blev længe staaende og lytte til dette mangestemmede Kor, sammensat af Sangere fra Middelhavet, Bengalen, Sydamerika, Afrika og Skandinavien.

Derefter gik de videre til Musikhallen.

Her var Taget slaaet ud, saaledes at Rummet havde to Etagers Højde. Midt paa Gulvet, som var dækket af Zebraskind, stod et højt Stueorgel, et Flygel og en Harpe. Mellem Vinduerne hang forskellige Instrumenter, Gitar, Mandolin, Cithar og Tamburin. Imod den ene Langvæg stod et højt Skab, bag hvis Glasdøre man kunde læse Titlerne paa alle de største Musikkværker. Over Skabet en lang Række Marmorbyster af europæiske Komponister. Ligeoverfor hang Elsas Trofæer fra de senere Aar: kostbare Skind, Vifter, Metalspejle, Paafuglehaler, deromkring en Hærskare af Laurbærkranse, naturlige, som for længst var visnede, samt andre af Guld, Sølv, Kobber, Porcelæn og Perler. Paa Væggen bag

Orgelet saaes Kunstnerindens Udnævnelser til Æresmedlem af Akademier her og paa den anden Side Oceanet. Paa det aflange Marmorbord laa en Mappe med Fotografier samt et Album, hvori Verdens mest fremragende Mænd og Kvinder, Tidens Overmennesker, havde indskrevet sine Navne under Digte, Noder eller pressede Blomster. Som Indledning stod en rørende Takskrivelse fra Georg Bernhard, Elsas første og sidste Impressario. Han havde nu trukket sig tilbage til sin Villa ved Genfersøen, hvor han agtede at tilbringe Resten af sit Liv. Midt paa Bordet stod en firkantet Krystalæske, imod hvis lyseblaa Silkebund der funkede en Mangfoldighed af grønne, blaa, violette, gule og røde Stene, Smaragder, Topaser, Ametyster, Agather, Guld, Sølv og vandklare Diamanter i Regnbueglans. Ved festlige Anledninger smykkede disse Kostbarheder hendes Person; men Dagen efter vandrede de atter tilbage til sin sædvanlige Plads.

Tilhøjre for Indgangsdøren hang et stort Maleri. Det forestillede Saul, som ligger paa en Løjbænk i sit pragtfulde Palads og vrider sig i navnløs Kval. David sidder nedenfor og spiller paa Harpe. Mørke Skygger hviler over Kongens Ansigt, mens det fulde Sollys falder ind over Davids ædle Træk. Paa en Metalplade, fæstet til Rammen, staar der trykt:

«David rørte Harpens Streng, og Skyggerne veg fra Sauls Sjæl.»

Dette Billede har jeg selv ladet male — sagde Elsa — Det var ved at læse om, hvad David

udrettede i Saul, at det først gik op for mig, at Musikken har en stor, religiøs Mission. Den bør være noget langt mere end et Tidsfordriv, en nervepirrende eller sandsesløvende Opiumsdrik.

Mylord skulde bare vide, hvad hun virker for godt! — sagde Majorinden — Hver Lørdag, hele Aaret rundt, synger hun til Indtægt for de Fattige. Hver eneste saadan Velgjørenhedskoncert indbringer en Formue, og paa den Vis skaffer hun Brød til utallige Familjer. Hun har en hel Kasse fuld af Breve fra Trængende, som velsigner hende i alle Tungemaal — og Majorinden tørrede sine Øjne, som begyndte at fugtes af Taarer.

Hvad jeg der hører, vækker min dybeste Respekt, min varmeste Beundring! — forsikkrede Lorden.

Kom nu med ned, saa skal De faa se vor Spisestue og Røgeværelset! — sagde Elsa — Sovekammerene er øverst oppe. De ser, Huset er indrettet ganske efter engelsk Mønster.

Da Lord Lionel havde set Alt, gik de tilbage til Salonen, hvor de slog sig til Ro foran Kaminen. En Tjener i svenske Farver, blaa Kjole med Sølvknapper, gul Vest og Knæbenklæder over hvide Silkestrømper, bød The og Likør paa et Sølvbræt.

Lorden modtog Damernes Indbydelse til Middag, men sagde Farvel strax efter Maaltidet for at gaa til Møde i Overhuset.

Ak, hvilken fin, ædel Mand! — udbrød Majorinden, da han var borte — En Adelsmand fra Top til Taa!

Jeg begynder ogsaa at tro, at en engelsk Gentleman er Idealet af en Gentleman — sagde Elsa — Her er ikke bare den ydre Skæl; men Dannelsen har gjennemsyret baade Tanke og Sjæl.

Blandt Gjæsterne paa Elsas første Modtagelse var ogsaa den østerigske Prins. Han havde faaet spurgt, hvilken Dag hun var hjemme og bad hende undskylde hans Paatrængenhed at indfinde sig uden Opfordring.

Elsa maatte naturligvis svare, at han var meget velkommen, endskjønt der var Noget ved ham, som hun slet ikke likte.

Elsas Salon var fuldstændig kosmopolitisk. Hun havde Bekjendtskaber blandt de forskjelligste Nationer og Samfundslag, og Alle fandt Fornøjelse i at gjæste hendes Hus.

Lord Lionel var ogsaa tilstede; men Elsa var saa optagen af sine Værtindepligter — hun skulde veksle Ord med Alle uden at ofre sig for meget for den Enkelte — at Lorden kun fik sparsom Anledning til at tale med hende.

Men den østerigske Prins slap ikke Elsa et Øjeblik. Han fulgte hende bogstavelig talt i Hælene og søgte at blande sig i enhver Samtale, som lagde Beslag paa hendes Opmærksomhed. Denne «Forfølgelse»

var hende just ikke behagelig; men hun kunde ikke godt bortvise ham uden at være uhøflig.

Hvor er Prinsessen? — spurgte hun — Tør jeg spørge, er hun syg, siden jeg ikke har den Fornøjelse at se hende her?

Min Hustru forkjølte sig igaar — svarte han — Hun er i det Hele taget svag og gaar sjelden ud.

Prinsen er af dem, som nok helst gaar i Selskab uden sin Hustru — hviskede en tysk Korrespondent til Elsa.

Ah saa! — svarte hun og gik en ny Gæst imøde.

Man drak The, der bødtes omkring af den svenske Tjener samt af den lille Kineser, og man samtalte i forskjellige Tungemaal.

Da Klokken var henimod syv, trak Gæsterne sig lidt efter lidt tilbage.

Jeg har været meget lykkelig i disse Par Timer — sagde Prinsen, idet han kyssede Elsa og Majorinden paa Haanden — Jeg haaber, Damerne tillader mig at gjentage Besøget?

Ja, naturligvis! — svarte Elsa.

Det vilde glæde os meget! — istemte Majorinden.

Deres ydmyge Tjener! — sagde han og bukkede endnu engang.

Lord Lionel var den Sidste. Hvis jeg i nogen-
somhelst Henseende kan være Damerne til Nytte, saa
staar jeg altid til Tjeneste! — sagde han paa sin
rolige Maade.

Jeg tager Dem paa Ordet! — svarte Elsa — Mylord talte forleden Dag om at følge os i den zoologiske Have. Jeg vilde gjerne benytte mig af dette venlige Tilbud.

Ja, naarsomhelst Damerne befaler! — svarte han.

Altsaa Fredag Formiddag efter Frokost. For Exempel Klokken to?

Jeg skal indfinde mig præcis!

Lord Lionel mødte frem paa det aftalte Klokkeslet. Elsas Vogn stod allerede forspændt, og Lorden tog Plads paa Bagsædet ligeoverfor de to Damer. Trukken af to hvide Heste med svenske Kokarder under Ørene rullede Kjøretøjet ind i den herlige Hydepark — Jordens største i sit Slags. Utallige Blikke fæstede sig paa Elsa. De Ridende drejede Hovedet, de Spadserende blev staaende. Og de, som ikke kjendte hende, vendte sig efter Kineseren, som stod bag paa og holdt sig fast ved Kaleschen.

En mørkhaaret Dame med blussende Kinder og iført en lysebrun Ridedragt strøg forbi paa en brun Fuldblodshest. Hun sad som støbt i Sadelen og red med en Dristighed som en øvet Kunstberiderske. Bag hende fulgte en livréklædt Tjener. Hun saa ned i Elsas Vogn, smilte og nikkede. Lorden løftede paa Hatten. Elsa spurgte, hvem det var, og han nævnte hendes Navn. En Datter af Hertugen af

P, et af de mest fremragende Medlemmer af Overhuset.

Elsa anede strax, at det var den samme Person, hvorom Lady Churchill havde talt, og som hun havde bebrejdet sin Søn, at denne ikke havde taget tilbords.

Lord Lionel opregnede alle den gamle Hertugs Fortjenester. Det var en stor Menneskeven og en glimrende politisk Anfører. Datteren var født Amazone og paastod selv, hun likte sig bedre i Stalden end i Balsalen. Han talte i en ganske ligegyldig Tone, uden særdeles Beundring for den unge Lady og dog med ubetinget Respekt.

Lord Lionel var den mest fuldkomne Type paa en engelsk Gentleman. Hans Paaklædning var omhyggelig uden at være elegant. Hans Fremtræden altid korrekt. Men dette Ydre var ikke bare en hul Form. Dannelsen havde virkelig adlet og løftet hele hans Tankegang, dæmpet hans Lidenskaber, lært ham først at kræve af sig selv, hvad han krævede af Andre. Han viste sig altid ærbødig ligeoverfor Kvinder, og naar Vedkommendes Opførsel ikke indgjød Respekt, var han i alle Tilfælde sen til at dømme. Lord Lionel havde helt igjennem en fornem Natur. Der var bare Et, som kunde bringe hans ellers saa jævne Sind ud af Ligevægt, det var Dagens politiske Strid. Han var en af Parlamentets mest ildfulde Talere. Hans Ord faldt som gnistrende Hammerslag paa Modstandernes Hoved — hvilket ingen skulde ane, som bare mødte ham i Selskabslivet. I sit offentlige Virke kunde han stundom vise en Paastaae-

lighed, som syntes ensidig; men Drivkraften var altid det varmeste Ønske om at gavne sit Land og være et nyttigt Lem paa den stolte Kolos, det britiske Rige. Lord Lionel havde Ord for at være ligegyldig overfor det andet Kjønn. Alle delikate Forsøg paa at lokke ham ind i Ægteskabets Havn var prellede af uden Held. Han var saa fuldstændig optagen af Politik — sagde man — at han aldrig gav sig Tid til at tænke paa noget Andet.

Men Lorden bar paa en Hemmelighed, som ingen kjendte. Det var Erindringen om Elsa. Hun havde været den første store Begivenhed i hans Liv. Gjenstanden for hans første, barnlige Sværmeri. Lord Lionel havde langt fra nogen tændbar Natur. Det kom langsomt, roligt, men sad derefter fast. Følelsen for Elsa havde saaledes havt et helt Livs Væxt. Tanken paa den lille, blonde Pige med de mørkeblaa Øjne og den vidunderlige Røst var flettet sammen med de kjæreste Minder derovre fra det dejlige Sverige. Da de senere mødtes i Paris, var hun voxen, han endnu i Overgangsalderen; men med hele denne Alders lette Henførelse havde han beundret den «lille Elsa», som nu var bleven forvandlet til en fin Dame. Den bittre Malurt i hans Glæde havde været hendes Forlovelse med denne ubehøvede Maler. Hvor havde han ikke ærgret sig herover! Og da han modtog hendes Portræt, havde det været hans første Gjærning at kradse Bergstrøms Navn ud af Hjørnet. — Næste Gang, han saa hende, var hun gift med en Anden. Atter en Skuffelse! Atter engang

for sent! Da var han selv bleven ældre, og da vovede han ikke engang at opsøge hende. Hun maatte ikke ane, hvad han følte. — Imidlertid var hun vedbleven at herske i hans Fantasi og havde været den hemmelige Klippe, hvorpaa hans egen Mors og alle andre Mødres Planer var strandede. Endelig mødtes de paany. Hun var fri! Og nu begyndte alle Haabets lyse Drømme at hviske og tumle i hans Sjæl. Elsa var fri!

Det var en lang Kjøretur gennem Westend, inden de naaede Regentpark og den zoologiske Have. Udenfor Jernporten blev Vognen staaende for at vente, mens Lorden bød Damerne Armen.

Det Første, man saa, naar man traadte ind, var de store Rovfugle, der nærer sig af Aadsler, og som altid medfører en stram Lugt af al den Uhumskhed, de selv og deres Forfædre har nedslugt. De kastede hadefulde Blikke over paa sine Naboer, Uglerne, som sad stille og majestætiske med stum Foragt for Dagens Liv, Lyset og Solen. Abekatten gjorde gymnastiske Øvelser i sit store Hus, sorte og brune Bjørne brummede i Huler under Jorden, mens Isbjørnen boltrede sig i den kunstige Grotte. Den ene Time svandt efter den anden, og Elsa forsikkrede, at disse Besøg i Dyreverdenen morede hende mere end noget-somhelst Andet. Hun beklagede de ulykkelige Fanger, beundrede de vakkre Exemplarer. De standsede længe udenfor en aaben Stald med kjæmpestore

Bisonoxer. For en mærkelig Sammensmeltning af Lyder, et forvirret Orkester af Dyremusik: exotiske Fugles Fløjtesang, Piben, Hvin, Knurren, Sukken og Stønnen fra alle Ørkenens og Urskovens vilde Beboere.

Ved Siden af Oxerne stod der en ung Antilope, som Prinsen af Wales netop havde skjænket Haven. Den strakte Snuden frem mellem Jernstængerne og stirrede med sine mørke, fløjelsbløde Øjne paa de Forbigaaende, som om den bønfuldt om Frihed. Den længtes efter Præriens ensomme Vidder derovre i det fjærne Vesten. Elsa klappede den paa Hovedet. Hun kunde ikke blive træt af at se paa den.

I hele den sidste Time var en ung Mand fulgt efter dem paa længere og kortere Afstand. Han var gulbrun i Ansigtet. Dette var smalt, men med ædel Form. Næsen lige, Læberne tynde og koralrøde. Det var en Indier, klædt som Europæer. Af og til kunde de brune Fingre bevæge sig som i Krampe, og flere Gange stak han den højre Haand i Frakkelommen, som om han søgte Noget. Pludselig nærmer han sig Elsa, og i det Samme hun vender sig, styrter han ind paa hende, bøjer hendes Hoved tilbage og kysser hende en — to — tre Gange.

Hun taber Mælet af bare Forskrækkelse. Majorinden udstøder et Skrig og maa klamre sig fast til Jerngitteret, mens Lorden kaster sig over den Uforakammede. Dog, med Lynets Hurtighed trækker han en Revolver op af Lommen Et stærkt

Knald En Blodstrøm Han tumler omkring — død.

Haven var fuld af Mennesker, som kom løbende til fra alle Kanter for at faa vide, hvad Skuddet betød.

En af Opsynsmændene peb i en skringrende Messingfløjte for at tilkalde Politiet. Den Fremmede blev undersøgt. Intet Tegn paa Liv.

Efterat Navnene var opskrevne bød Lorden en Arm til hver af Damerne og førte dem ud af Haven. Alle Tre gik tause.

Men da han havde hjulpet dem op i Vognen, sagde han til Elsa:

Jeg burde kanske vide, om De kjendte ham fra før?

Nej! ganske bestemt nej! Jeg har aldrig i mit Liv set ham! — stammede Elsa — Jeg forstaar ikke det Hele.

Da var han sandsynligvis sindsforvirret — sagde Lorden — Jeg bliver her for at gaa paa Stationen med Politiet. Men jeg skal komme op senere for at bringe Dem de Oplysninger, jeg kan indhente.

Han hilste, og Vognen rullede afsted.

Elsa og Majorinden blev siddende Haand i Haand. De skalv Begge over hele Legemet. De kunde ikke samle sig efter det uhyggelige Optrin.

Skrækkeligt! Skrækkeligt! — mumlede den Ene. Ja, skrækkeligt! — gjentog den Anden.

Sent paa Aftenen modtog Elsa et Brev fra Lord Lionel. Han skrev:

«Kjære Mrs. Wikner!

Jeg har gjentagende Gange været oppe paa Politistationen for at erfare de Oplysninger, man havde indhentet om den Ubekjendte. Han tilhører en af de fornemste hindustanske Slægter og skal for to Aar siden have hørt Dem synge i Calcutta. Af hans Dagbog, som er fundet i det Hotel, hvor han boede, kan man forstaa, at han ved første Øjekast er bleven forelsket i Dem. Han skal have tilskrevet Dem en Række Breve, men uden at have erholdt noget Svar. Dette bragte ham til den højeste Grad af Fortvivelse, og da hans Far vilde tvinge ham til Ægteskab, flygtede han en Dag fra Hjemmet og drog med et engelsk Skib til London. Det var hans Plan at opsøge Dem, kysse sin Afgud og efterat have begaaet Forbrydelsen — dø.

Jeg har Historien fra Politichefens egen Haand.

Den Ulykkelige! Menneskene vil sandsynligvis kalde ham vanvittig. Jeg forstaar ham.

Undskyld, at jeg ikke indfinder mig personlig, saaledes som jeg lofte! Men det var først sent, jeg fik Chefen i Tale, og jeg maa afsted til Parlamentet.

Med mine ærbødigste Hilsener til Deres Mor forbliver jeg Deres altid respektfulde og trofaste

Lionel Churchill.

Sing Bada! — mumlede Elsa. Det forekom hende, hun kjendte Navnet, og dog havde hun intet Begreb om, hvem det var. Hun ringte og befalte

Kineseren at hente det lille Elfenbensskrin, som stod paa en af Hylderne i Musikhallen. Han bragte det, og hun aabnede Laasen med en fin Sølvnøgle. Her laa Pakker af Breve, omviklede med røde og blaa Silkebaand. Hundreder af Tilstaaelser fra Mænd i alle Zoner. Nogle svulmende af Orientens blomsterrige Poesi: Hendes Øjne fordunklede Nattens Stjerner. Roserne misundte hende hendes Læbers Rødme. Hyacinten blegnede og Narcissen sukkede, naar hun stod i deres Nærhed. Hendes Væxt var rank som Cypressen, elastisk som Lansen. Hvor hun gik, fyldtes Luften med Duft af Roser og Ambra. Hun var den hvide Lilje, hvis Blade aldrig var bleven besudlede af Farvernes Berørelse. Hendes Smil berusede som en Morgenstund i Solglans. Hendes Stemme forhexede lig Fabelens tusendstemmige Nat-tergal o. s. v.

Men eftersom Brevskriverne fjærnede sig fra Ækvator, blev Udtrykkene altid mere nøgterne og farveløse.

Hun søgte i den Pakke, hvorpaa der stod skrevet: Indien, Australien, New Zeeland.

Jo, virkelig! Her laa et helt Dusin Skrivelser fra en Person, som undertegnede sig Sing Bada. Hendes Sang havde tændt Flammer i hans Sjæl. Hendes Aasyn var formet af Lys. Hun var Paradisets Stjerne. Han var den Tørstige, som vandrede i Ørkenen og raabte paa Vand. Hun var Oasen, som betingede hans Liv. Han vilde vandre gennem

Ilden, hvis hun befalte det — Alt, Alt for et Ord fra hendes Læber.

Men Elsa havde ikke ladet høre fra sig. Af Princip erkjendte hun aldrig Modtagelsen af disse Billetter. Hun maatte have holdt en Sekretær specielt til denne Gren af Brevskrivning, hvis hun skulde have tænkt paa at svare.

Men nu angrede hun, at hun ikke havde gjort det. Kanske et Par venlige Ord kunde have bragt ham til Fornuft. Men hvorledes var det muligt at forudse noget Saadant!

Majorinden var gaaet tidlig tilsengs. Optrinet i den zoologiske Have havde givet hende en saa voldsom Nerverystelse, at hun kjendte sig fuldstændig afkræftet. Elsas Sovekammer var ved Siden af Majorindens, og da hun kom op og hørte dennes dybe Aandedræt, forstod hun strax, at hun sov.

Elsa lagde sig; men det var over Midnat, da hun endelig søvnede. Hun saa en Hærskare af brungule Mænd med gabende Saar i Panden. Jorden dampede af Blod. Træerne dryppede af Blod. Dampende Menneskeblod. Ugler og Rovfugle peb, hvinte. Hyæner, Tigre, Jaguarer hylte, Løver, Oxer brølte Alle efter hende Hun vilde flygte, men kunde ikke røre sig af Stedet. Da saa hun en fin, hvid Haand. En stor Skikkelse, en Elefant stillede sig mellem hende og hendes Forfølgere, Ansigtet var Lord Lionels Hun vaagnede med et Skrig Raabte hans Navn Hjælp mig! Frels mig!

III.

Lady Churchill havde for længere Tid siden sendt et Kort til Elsa for at melde, hvilken Dag i Ugen hun var hjemme. Elsa havde strax sendt et lignende tilbage; men paa Grund af Ladiens Alder og Rang kunde denne gjøre Krav paa, at man først besøgte hende. Majorinden havde ogsaa gjentagende Gange mindet herom; men Elsa følte en uovervindelig Ulyst dertil. Et Instinkt sagde hende, at det kun var paa Sønnens Opfordring dette Kort var afsendt, og hun vilde ikke paa nogen Maade give hans Mor den Tro, at hun var saa svært fornøden paa hendes Omgang. Men for ikke at gjøre sig skyldig i en ligefrem Taktløshed, maatte det alligevel engang ske. Elsa og Majorinden kjørte altsaa en Eftermiddag afsted til Lady Churchill, som boede i sit eget Hus i West Brompton.

Værtinden modtog dem i en liden, lun Stue, udstyret med mange persiske Tæpper og Tigerskind. Højryggede, blaa Lænestole med forgyldt Træværk stod i en Halvcirkel omkring den runde Sofa, fra

hvis Midtpunkt der knejste en høj Viftepalme. Alle Væggene dækkede med Malerier.

Det er mig en Glæde at se Dere! — sagde Ladien, idet hun trykkede deres Haand — Vær saa god, trød nærmere! Tag Plads! — Hun gav Tjeneren et Vink — Charles, bring Théen!

Paa Sofaen sad den samme høje, mørke Dame, de havde mødt ridende i Hydepark. Ved hendes Side Moren, den tykke, rødkindede Hertuginde. De var Begge blædte i skrigende Farver. Den Gamle i højrød Plyds, kantet med lysegraat Forværk, samt en tilsvarende Hat med brandgul Fjær. Datteren i græsgrøn Plyds med hvid Zobel. Selskabet bestod forresten af tre magre, rødhaarede Søstre samt en endnu magrere Mor og et Par ældre Herrer.

Ingen blev forestillet, hvilket for Elsas Vedkommende ogsaa var overflødigt, da hun var kjendt af Alle, mens hun for sin Part ikke kjendte Nogen.

Vi sad netop og talte om denne sørgelige Historie derude i den zoologiske Have — sagde Værtinden.

Ak ja, jeg bliver ganske syg bare ved Tanken paa det! — svarte Elsa.

Lord Lionel bliver rigtignok omtalt i denne Tid — sagde Lady Jane — Han nævnes offentlig som en berømt Dames Ridder.

En Politiker tager ingen Skade af, at hans Navn sees saa ofte som muligt i Bladene — svarte en af de ældre Herrer.

Det kommer an paa, i hvilken Forbindelse — sagde Lady Churchill — I en Sag som denne havde jeg helst ikke set det. Det er i det Hele taget farligt for en Mand at komme i Nærheden af Kvinder, som indtager en offentlig Stilling. Det mindste Tegn paa Venskab giver altfor let Grund til Misforstaaelse og udfordrer Bagvaskelsen.

Jeg antager ikke, at Lordens Nærværelse ved denne Anledning har kunnet sværte hans Navn! — sagde Elsa, som strax folte Braadden i Værtindens Ord.

De unge Misser i det andet Hjørne begyndte pludselig at stikke Hovederne sammen og hviske. Men Lady Jane lo muntert.

Aa nej, kjære Lady Churchill — sagde hun — Lord Lionel passer sig nok! Han lader sig ikke saa let bringe ud af Ligevægten, kjender jeg ham ret!

Man talte om Dagens sidste Nyheder, Festen i Buckingham Paladset og i Malborough House, om den kongelige Familje, som Englændere af det bedre Selskab altid nævner med den højeste Grad af Respekt, om Koncerterne i St. James Hall og om den italienske Opera i Covent-Garden.

Skal Mrs. Wikner ogsaa optræde i Operaen? — spurgte Hertuginde.

Nej, det er mange Aar siden jeg holdt op med at synge paa Scenen! — svarte Elsa — Den Verden, man der færdes i, gjorde mig sjælesyg.

Ja, det tænkte jeg nok! — sagde Lady Churchill — For en Person, som er opvoxet i et dannet Hjem,

maatte det jo være aldeles umuligt at trives i saadanne Omgivelser. Hvor mange Sønner af gode Familjer — vedblev hun — er ikke blevne ødelagte for hele Livet kun ved at komme bagenfor Kulisserne.

Jeg elsker Scenen! — udbrød Lady Jane — Mit højeste Ønske har ofte været at kunne blive Danserinde.

De unge Misser saa paa hverandre med Forfærdelse. Hertuginde svarte kun mildt bebrejdende:

Men mit kjære Barn! — Strax efter rejste hun sig og sagde Farvel.

Lady Jane rakte Elsa Haanden: Det har virkelig glædet mig uhyre, at gjøre Deres personlige Bekjendtskab! — sagde hun — Jeg har flere Gange havt den Nydelse at høre Dem synge.

Mylady er altfor elskværdig! — svarte Elsa med et roligt Smil, idet hun gjengjældte hendes Haandtryk.

Her skal jeg vise Dem Noget, som De kjender! — sagde Værtinden, da de to Damer var borte. Hun førte Elsa ind i det tilstødende Bibliothek og pegte paa et Maleri over Skriverbordet. Det var et legemsstort Billede af Ingeborg med Falken paa Skulderen.

Ja, jeg erindrer det! — sagde Elsa — Det er mange Aar siden.

Men De ser endnu lige ung ud — svarte Lady Churchill — Det ligner endnu godt, især Øjnene. Det var en Maler med stort Talent:

Saa var den almindelige Mening — svarte Elsa, der nu tænkte tilbage paa Bergstrøm med den fuldstændigste Ro som paa en fremmed Person.

Her er Lady Jane! — vedblev Værtinden og pegte paa en liden Akvarel, som forestillede den unge Dame siddende paa en brun Hest.

Hun ser klog ud — sagde Elsa — Og hun er livligere end Størsteparten af Kvinderne hertilands.

Lidt for livlig og aabenmundet for sin høje Rang — svarte Ladien — Men hun er endnu ganske ung. Naar hun bliver gift og faar en alvorlig Mand, gaar det vel over. Min Søn og hun har kjendt hinanden meget længe. De tilhører det samme Selskab, og jeg havde intet imod, at det snart blev afgjort.

Da engelske Forældre ikke bruger at omtale sine Børns Giftermaalsplaner, saaledes som hyppig gjøres i Frankrig og Italien, skjønte Elsa øjeblikkelig, at det her gjordes i en bestemt Hensigt, og hvilken denne Hensigt var.

Her skal De faa se min Søns literære Værker! — vedblev Ladien og viste med Stolthed en Række Bøger, som stod i en Hylde mellem de to Vinduer — Dette er hans Studier over historiske Personligheder. Det er anset for at være noget af det Bedste i sit Slags.

Saa Lorden er Forfatter? Det vidste jeg ikke! — svarte Elsa.

Nej, han taler aldrig om sig selv! Og dog har han allerede mange Fortjenester. Han har gjort meget for sit Folks Oplysning og i Særdeleshed for de

lavere Klasser. Deroppe i det nordlige England, hvor vi bor, findes der vel neppe et Barn i Landsbyen, som ikke agter og elsker ham. Han har forbedret Skolerne og sørget for Arbejdshuse med offentlige Kjøkkener, hvor de Fattige kan spise næsten frit. Min Lionel er en Velsignelse for tusender af Mennesker og ikke mindst for sin egen Mor — og den gamle Dame rystede i Stemmen — Maatte den gode Gud bevare ham selv fra alle Farer!

Da er han i Ordets rette Betydning et stort Menneske! — udbrød Elsa — Ak, hvor det er skjønt at virke paa den Maade for uegennyttige Maal!

Strax efter gik de tilbage til Salonen, hvor Elsa og Majorinden tog Afsked.

Men i de kommende Dage tænkte Elsa uafladelig paa dette Besøg. I overvættets Angst for at Sønnen skal gjøre den Dumhed at gifte sig under sin Stand, ser Lady Churchill Spøgelser ved højlys Dag. Under sin Stand! Ja, for den aristokratiske Verden vil aldrig kunne glemme, at jeg er en af de Kvinder, som selv arbejder for Brødet. Jeg vil i deres Øjne altid vedblive at tilhøre den tjenende Klasse, være et underordnet Væsen. Og tiltrods for hans Mors Guds frygt og hendes Medfølelse med de lavere Stænder vil hun aldrig kunne hæve sig til den Anskuelse, at det personlige Menneskeværd udviser Forskjellen mellem den Borgerlige og den fødte Rangsperson.

Men forresten er her jo heller ingensomhelst Grund til Frygt. Han har vist selv aldrig tænkt paa noget Saadant. Har han sagt et eneste Ord, som kunde tydes paa denne Vis? . . . Nej, aldrig! . . . Han kommer hid som saa mange Andre, sender mig undertiden Bøger og Tidsskrifter. Ellers er der Intet, som røber . . . Men hvad var det, han skrev i Anledning af den unge Indier? «Menneskene vil sandsynligvis kalde ham vanvittig. Jeg forstaar ham.» Skulde dette kanske være en Slags Tilstaaelse?

Elsa var vant til saa uforbeholdne Erklæringer baade i mundtlig og skriftlig Form, at hun aldrig lagde stor Vægt paa saadanne Yttringer. Lord Lionels ærbødige Hyldest kunde ligesaa meget gjælde Kunstnerinden.

Hvor er det kjedeligt — tænkte hun videre — at man aldrig kan omgaaes det andet Kjønn, uden at det skal ende med denne gamle Historie! Verden vil altid se noget mere deri end et roligt Venskab. Jeg kjendte en saadan Tryghed i denne Mands Nærværelse — det var som en god Bror, en ærlig Kammerat. Og saa skal dette ene, vor Kjønssforskjel, rejse saa bredt et Skille mellem os! Men jeg har ingen Ret til at gjøre denne gamle Dame ulykkelig. Aldrig, aldrig vilde jeg kunne stille mig mellem Mor og Søn!

Men derefter begyndte hun at gruble over Lord Lionels Stemme. Den lød saa usædvanlig blød og rund — som den dybeste Streng i en Cithar. Der

var en ejendommelig Vellyd i hans Røst. Den egnede sig neppe til at udtrykke noget Uskjønt: Forbittrelse, Had eller anden sjælelig Disharmoni.

Paa Elsas næste Modtagelse var Lady Churchill og hendes Søn de første Gjæster. Ladien talte denne Gang mest med Majorinden. Hun spurgte om den svenske Kongefamilje. De gjenngik alle Prinsers og Prinsessers Karakterer og Giftermaalshistorier.

Imidlertid takkede Lord Lionel Elsa for hendes Besøg og beklagede, han ikke havde været hjemme. Han havde siddet i en Kommission, hvor man drøftede en samfundsnyttig Reform. Da han spurgte efter hendes «Menageri», fortalte hun, at den lille Løvinde var syg og hver Dag fik Besøg af Dyr lægen. Han bad om at faa se den, og hun førte ham ind i den store Glashal, hvor Løveungen laa i en Krog paa et Leje af Halm. Mens de stod derinde, fortalte Lorden, at idag var Sing Badas Lig bleven bragt ombord paa det engelske Dampskib, som skulde afrejse til Bengalen. Alle hans Landsmænd havde været tilstede. De havde sunget indiske Sange, og en af dette Folks højere Repræsentanter havde holdt en rørende Tale.

Elsa satte sig paa en af de grønne Pindestole, og mens hun saa ud paa Hydeparks gamle Kjæmpe-træer, sagde hun:

Dette er en af Skyggesiderne ved en Kunstnerindes Liv: at hun stundom vækker Lidenskaber, som

hun ikke selv har nogen Anelse om. Hun kan saaledes imod sit Vidende og sin Vilje komme til at foraarsage de største Ulykker.

Det er kanske bedst, naar en saadan Dame er gift og lykkelig gift — svarte Lorden — For da ved man jo strax, at ethvert Haab er forgjæves.

Lykkelig gift! — gjentog hun med et Suk — Ja, men hvor mange er det?

Han saae stivt og spørgende paa hende. Han kjendte øjensynlig intet til hendes Ægteskabshistorie med Deska.

Kunde De tænke Dem Muligheden af at gifte Dem paany? — spurgte han meget langsomt. Der var en sælsom Klang i hans Stemme. Han talte i en dæmpet Tone.

Nej, det kunde jeg aldrig! — svarte hun uden Betænkning — Jeg har lidt nok. Den Første gjorde sine Beregninger og fandt mig for let. Men jeg takker min Gud, at jeg dengang var fattig. Derved blev jeg frelst fra den Ulykke at ægte en Mand, hvis Karakter jeg i Længden ikke havde kunnet agte. Havde jeg truffet ham nu, vilde han kanske have fundet mig rig nok! — sluttede hun med en haanlig Mine.

Men De giftede Dem senere med en Anden — sagde Lorden.

Ja, jeg gjorde det! — Hun saae ned. Den lille Fod i den blanke Broncesko slog Takten som til et Musikstykke. Da rejste hun sig med Et og sagde med fast Stemme:

Dette Ægteskab har været mit Livs dybeste Nedværdigelse! — Hendes Øjne flammede. Læberne dirrede. Erindringens Martyrium slog Kløerne i hendes Sjæl, og i nogle faa Øjeblikke levede hun op igjen Aar af Kamp og Jammer.

Stakkars Mrs. Wikner — sagde han — De har været meget uheldig i Deres Valg! Men det har ofte været mig en Gaade, hvorfor netop de højst begavede Kvinder saa ofte kaster sig hen til de svageste Mænd. Det maa være Modsætningernes hemmelighedsfulde Tiltrækning!

Sandsynligvis! — svarte hun. Og en Stund efter vedblev hun — Jeg vilde aldrig kunne forene min Skjæbne med nogen Andens. Jeg er træt af at skuffes. I mange Aar har jeg bønfuldt Gud om den Fred, som jeg nu endelig har tilkjæmpet mig. Jeg har jo et stort, et herligt Kald. Det er nok til at udfylde hele mit Liv.

Han svarte intet, og hun vedblev: Ak, Kunstens Virke er Kilden til evig Foryngelse. Hvert Fremskridt er Opdagelsen af en Hemmelighed. Og det er denne ustandselige Løsning af Gaader, Fundet af disse evig nye Lande, som gjør, at man aldrig kan blive kjed af at arbejde — Hun standsede pludselig, idet hendes Øjne mødte Lordens.

Hans Blik havde et spændt, fortvilet Udtryk, som hun aldrig senere kunde glemme. Hans Ansigt var blegt som Elfenben.

Sandheden stod med engang lyslevende for hende. Hun havde udtalt Dommen over Lord Lionels

Liv — og der gik et Sting igjennem hendes eget Hjærte. En uendelig Vemod bredte sig som et graat Slør over hendes Sind. Hun fik Trang til at græde — men betvang sig.

Majorinden traadte i det Samme ud med Lady Churchill, som ogsaa ønskede at se det meget omtalte Menageri. Elsa maatte fortælle hende hvert enkelt Dyrs Historie, hvor det var kjøbt og under hvilke Omstændigheder.

Da der kom flere Gjæster, sagde Ladien Farvel. Hendes Søn rakte ogsaa Haanden til de to Damer, men uden at gjøre Forsøg paa at møde Elsas Blik og uden at sige Andet end et kort Godaften! —

Nogle Minutter senere traadte Prinsen ind. Han begyndte strax et Ordskifte med Elsa.

Jeg frygter, jeg har faaet en farlig Medbejler — sagde han smilende.

Medbejler?

Ja, for naar en Mand har havt den Ære at se sit Navn offentliggjort sammen med en Dames, giver dette ham næsten visse Rettigheder.

Overfor mig faar ingen nogen anden Ret end den, det behager mig selv at give! — svarte hun stolt afvisende.

Hvor denne Dronningemine klæder Dem ypperlig! — udbrød han uden at lade sig skræmme.

Der var i hele hans Væsen noget paagaende, som røbede, at han var vant til at færdes i tvilsomt Selskab.

Men Elsa kunde ikke taale denne ufine Formløshed. Hendes Natur følte sig frastødt af Raaheden i

enhversomhelst Skikkelse. Denne Mand med det skaldede Hoved, de udslukkede Øjne og de blodløse Læber havde strax vakt hendes Mishag. Hun havde tydet det som et ondt Varsel, at hans første Blomsterbuket havde bestaaet af Violer, som hun i de senere Aar hverken taalte Synet eller Lugten af, og hans mangeartede Smigrerier havde aldrig kunnet formilde eller udviske dette ubehagelige Indtryk. Han søgte ofte at faa tale med hende i Enrum, det hun undgik med Flid; for hun ante, at en Underholdning paa to Mands Haand muligen kunde udarte til et pinligt Optrin. Det krænkede hende ogsaa, at han vedblev at komme alene; thi efter engelske Sæder viser en gift Mand sig næsten aldrig gjentagende Gange i en Dames Hus uden at medføre sin Hustru.

Iaften gjorde Prinsen Mine til at ville blive, efterat de andre Gjæster var gaaede. Men Elsa bad ham undskylde, om hun jagede ham. Hun var buden ud til Middag — sagde hun — og hun havde kun nogle faa Minutter til at ordne sin Paaklædning.

IV.

Nogle Dage senere modtog Elsa følgende Brev:

«Kjære Mrs. Wikner!

Inden jeg rejser disse Ord for at advare Dem paa det indstændigste for Prins Leopold af D Det er hans Plan at gifte sig med Dem for at faa betalt sin Gjæld og kunne fortsætte sit ødsle Liv. Prins Leopold er ikke min Ægtefælle, saaledes som man tror her i London. Dengang vi mødtes nede i Budapest, hvor min Far er Læge, var Prinsen endnu gift; men hans Hustru havde i mange Aar været indestængt paa Sindssygeasylet Dæbling i Nærheden af Wien. Jeg lod mig overtale til at rejse bort med ham imod min Fars Vidende og Vilje. Det var et stort Fejltrin. Men min Stedmor var til den Grad haard, ja grusom, at Opholdet i Hjemmet var mig en daglig Pine. Jeg har nu i syv Aar rejst rundt i alle Europas Hovedstæder med Prinsen; men det var først her i London, han en Dag fik den Idé at udgive mig for sin Hustru. Prinsessen døde for

en Maaned siden, og han burde da have opfyldt det Løfte, som han havde givet mig i mange Aar, nemlig at gjøre mig til sin legitime Hustru. Men nu havde han netop gjort Bekjendtskab med Dem, og al hans Tanke og Tale har i den senere Tid kun drejet sig om den «mærkværdige Mrs. Wikner». De har kanske hørt Tale om den ungarske Læge Iwan Berka, som vakte saa megen Opsigt her i London under Øjensygdomsepidemien forrige Sommer? Det er min Plejebror. Han har faret Verden omkring for at lede efter mig; thi Far mistænkte altid Prinsen for at have bortført mig. Iwan har oftere truffet Prinsen oppe i Fremmedkolonien. Prinsen tabte Resterne af sin Formue, som han iøvrigt har bortødslet paa Væddeløb og lignende Fornøjelser. Da han havde sat op sit Hotel, Heste og hele sit Indbo, foreslog Iwan ham at spille om: den Kvinde, som De udgiver for at være Deres Hustru, men som jeg har al Grund til at tro ikke er det!» — Og jeg blev bortspillet sammen med Heste, Bohave og andet Løstørelse. Da han kom hjem om Natten og fortalte, hvad der var sket, vilde jeg i Begyndelsen ikke tro det. Han opfordrede mig ligefrem til at følge Iwan, som gjorde Indtryk af at være en ærlig Sjæl. Selv maatte han finde et Middel til at tjene Penge. En Mand med hans Navn og høje Rang kunde umulig leve som en Stodder. I Stridens Hede tilstod han, at han ønskede sin Frihed for at kunne ægte Mrs. Wikner. Hun var et af de bedste Partier i Europa, men vilde nok alligevel være glad, om hun kunde

sætte Kronen paa Værket og ende som Prinsesse. Jeg har ikke sovet den hele Nat. Iwan har netop været her. Han har Medlidenhed med mig og tilbyder mig Ægteskab. Jeg følger ham idag til Wien, hvor han vil nedsætte sig som Læge. Nu veed De Alt og faar selv bestemme, hvad De vil gjøre.

Jeg tegner mig Deres respektfulde og ulykkelige

Irma V.

P. S. Dette Brev er vist meget forvirret og usammenhængende; men jeg skriver i al Hast, og min Sindstilstand er forfærdelig. Tag Dem ivare, han er ingen ærlig Mand! Dem tilbyder han Ægteskab, fordi De har Penge; men han vil ikke derfor blive Dem mere tro. Jeg synes altid jeg hører Skrigene fra den Sindssyge i Dæbling.

Irma V.

Nogle Dage efterat Elsa havde modtaget dette Brev, meddelte de engelske Blade en meget opsigtsvækkende Nyhed:

«Den i de højere Kredse ligesaa bekendte som afholdte Prins Leopold D. er bleven rammet af en skandaløs Ulykke i sit Ægteskab. Hans unge Hustru er nemlig rømt med den ungarske Læge, som forrige Vinter gjorde saa fortjent Opsigt i vor Hovedstad paa Grund af sine mirakuløse Kure under Øjensygdomsepidemien. Heldigvis viser det sig, at Prinsens

Giftermaal ikke er legitimt efter de østerrigske Love, og den bedragne Ægtemand behøver altsaa ikke at gjøre noget videre Skridt for at løse sin Forbindelse med en Kvinde, der har vist sig saa uværdig til at bære hans Navn og Rang.»

Elsa ante strax, at dette snedige Opsæt var forfattet af ham selv. Og dette Menneske havde hun modtaget i sit Hus! Hun havde trykket hans Haand og af Høflighedshensyn været nødt til at lytte til hans paagaaende Smiger! Og han vovede virkelig at tro, han kun havde at tilbyde sig, saa skulde hun strax staa rede? — Elsa maatte le højt. Men det hændte jo desværre altfor ofte, at store Kunstnerinder gik hen og ødelagde Frugterne af et langt Arbejdsliv kun for at opnaa en Titel og et fornemt Navn. Altsaa var det kanske ikke saa underligt, om han haabede, han kunde komme paafode igjen ved Hjælp af en saadan «forgylt Berømthed». Men mig skal det aldrig blive — tænkte Elsa — Jeg vurderer mit eget Navn højere end hans tilsmudsede Titel, og min Formue skal bruges til noget Bedre end til at betale hans Spillegjæld!

Elsas Hus var fra nu af stængt for den østerrigske Adelsmand. Hun gav sine Tjenere Ordre til ikke paa nogetsomhelst Vilkaar at slippe ham indenfor Døren. Hans Blomster skulde tilbageleveres til Overbringeren. Der kom et rosenrødt Brev med Forbogstaverne til hans Navn. Hun sendte det

uaabnet tilbage. Der fulgte et andet rekommanderet. Hun svarte Postbudet, at hun ikke vilde modtage det. Saa hørte hun ikke mer fra ham og levede i den Tro, at deres Bekjendtskabshistorie for bestandig var afsluttet.

V.

Det var en af de mest aristokratiske Herreklubber i London. Brede, tæppebelagte Trapper, hvis Afsatser var prydede med Figurer af Marmor og Bronze, førte op til de store, højloftede Sale.

Først kom et aflangt Rum med to Billarder, hvoromkring unge Dandier sloges paa Liv og Død om det højeste Point. Den stødte op til Bibliotheket og Læsesalen, hvor alle Landes Blade og Tidsskrifter fandtes samlede. Inderst inde laa Spiseværelserne med dækkede Borde i alle Størrelser, Sølvservicer og Blomsteropsatser samt brede Spejlglas langsmed Væggene. En Hærskare af Tjenere vandrede omkring for at opvarte Medlemmerne, som nød sine Maaltider alene eller i sluttede Kredse.

Henne ved et af Vinduerne sad Lord Lionel og drak The, mens han læste i forskellige Blade. Lige bag ham havde der samlet sig nogle yngre herrer, en spansk Diplomat, en tysk Officer, den østerrigske Prins samt et Par Englændere. De røgte Cigaretter og drak Whisky.

Lord Lionel havde besvaret et Par af Herrernes Hilsen og derefter vendt Ryggen til for at studere sit Blad. Men pludselig vakttes hans Opmærksomhed ved et Navn, som blev højt udtalt: Mrs. Elsa Wikner. Man drøftede Optrinet i den zoologiske Have.

Lord Lionel lod Avisen synke. Bogstaverne begyndte at røre sig, blev til sorte Prikker, som hoppede op og ned.

Endnu engang var han kommen for sent! De Andre havde herjet hendes Ungdom. Nu var hun træt, vovede ikke mer at tro paa Lykken. Her var ingen Misopfatning tilstede. Hun havde forstaaet ham, derom følte han sig overbevist. Han kjendte en dyb, nagende Smerte, en ubeskrivelig Tomhed. Ak, denne Sang, denne Sang havde koglet ham for Tid og Evighed! Og den kom ikke bare fra hendes Strube. Nej, den strømmede ud fra alle hendes Tanker og Følelser. Hele hendes Væsen var Musik. For en Troldom i denne Musik!

Bag hans Ryg talte man om Tidens Stjerner og deres private Liv. Atter nævntes Elsa Wikners Navn, og den østerrigske Prins hævede Stemmen, som om han ønskede, hans Ord skulde høres af saa mange som muligt:

Hun et anstændigt Menneske! Nej, det tror jeg ikke stort paa! Klog er hun, og hun skjønnere, hun maa indrette sig efter de Lande og Folk, hun færdes mellem. Hun ved, at i de højere Stænder her i England modtager man blot en Sangerinde paa det Vilkaar, at hun er nogenlunde ærbar i sine private

Forhold. Derfor spiller hun Dydsdamen her. Men Dere skulde bare vide, hvilke Eventyr hun har havt i andre Lande, for Exempel i Rusland! Det var en forfærdelig Skandale med en ung Baron von Gortschakow. Hendes Mand, for hun var dengang gift med Tenoren Deska, tillod sig en Dag at gennemprygge sin Kones Ven. Denne udfordrede ham naturligvis paa staaende Fod til Duel; men Tenoren flygtede og

Løgner! — tordnede en dyb, harmfuld Stemme. Det var Lord Lionel, som havde rejst sig. Hans brune Øjne skjød Ild. Hans Ansigt var farvet af en hed Purpurstrøm.

Mine Herrer — sagde han — jeg beder Dere Alle være Vidne til, at jeg kalder den Person der en Løgner og en Skurk! — og han pegte lige paa Prinsen.

Østerrigeren sprat op, ligbleg, rystende af Raseri. Han styrtede sig over Lorden, som om han vilde kvæle ham; men denne skjød ham fra sig med en Arm af Jern.

Mylord er den sidst Foretrukne! Det er en kjendt Sag! — kom det frem med hæs Stemme. Det lød, som om Struben snørtes sammen af den voldsomme Vrede.

Ikke et Ord mer! — afbrød Lord Lionel — De har bagvasket en ædel og fin Kvinde, en højt respekteret Kunstnerinde, i hvis Hus De er bleven modtaget som Gjæst. Jeg antager, enhver af de her tilstedeværende Herrer dømmer Dem efter Fortjeneste.

Og som President i denne Klub befaler jeg Dem øjeblikkelig at fjerne Dem og aldrig oftere at sætte Foden indenfor vore Døre! Dette Selskab er kun for Gentlemen!

Alle havde rejst sig. Fra de andre Borde strømmede man til, Unge og Gamle, med Servietter, Blade og Cigarer i Hænderne.

Mylord, jeg skal svare Dem saaledes, som det er Skik, at en Adelsmand svarer paa Fornærmelser hjemme i mit Land. Jeg skal imorgen sende Dem mine Sekundanter!

Jeg staar rede til at møde Dem paa Kontinentet — svarte Lord Lionel med uforstyrret Ro — hvilken Dag og med hvilket Vaaben, De selv ønsker!

Prinsen hilste i Taushed og gik.

VI.

Samme Aften, som det uhyggelige Optrin fandt Sted i Klubben, vandrede Elsa og Majorinden omkring hjemme i Huset for at stænge alle Skabe og Skuffer og paase, at Møblerne blev dækkede med Flor. Den følgende Morgen skulde de afsted til Sverige.

Hvad kan der være i Vejen med Lord Lionel? — sagde Majorinden — Vi har ikke set ham paa flere Uger.

Jeg aner nok, hvad det er — svarte Elsa lidt nølende.

Har han kanske gjort dig en Erklæring?

Aa, ikke saa ganske ligefrem — sagde Elsa.

Jeg forstaar det. Du har vist ham dit Tankesæt for at faa ham til at trække sig tilbage?

Saa omtrent

Skade, at han ikke var den Første! — vedblev Majorinden — Et Medlem af Lordernes Kammer, en selvskreven Gjæst ved Hoffet, det vilde da høvet sig bedre for dig end denne simple Spekulant af en

Maler og denne æreløse Græker. Jeg veed ikke, hvem af dem, der var værst.

I sit stille Sind var hun imidlertid glad over, at Elsa havde opgivet enhver Tanke paa et nyt Ægteskab. De havde virkelig havt nok af disse Historier. Majorinden havde set, hvorledes de fleste Kunstnerinders Giftermaal kun var en Sten paa deres Vej, og eftersom hun selv blev ældre, ønskede hun ogsaa mer og mer at faa beholde Elsa for sig selv. Hun havde offret Alt for denne Plejedatter, saa det maatte vel være hende tilladt ogsaa engang at tænke paa sig selv.

Men det kunde ikke nægtes, det var med Vemod, næsten med Sorg, at Elsa mindedes Lord Lionel. Og det pinte hende, at dette her skulde være kommet og have berøvet hende hans Venskab. Hun tænkte saa smaat paa at skrive og sige ham Farvel; men hun var ræd for, det kunde mistydes og indskrænkede sig derfor til at sende sit Visitkort til Lady Churchill.

Den næste Morgen forlod de London.

Elsa havde ikke besøgt Sverige, siden hun begyndte sin europæiske Bane, og da hun nu landede i Malmø, blev hun modtaget som en Dronning. Hele Befolkningen var paa Benene. Alle Huse flagede. Med Extratog bar det videre til Hovedstaden, hvor hendes Ankomst for længst var meldt i alle Blade. Hun kom en Solskinsdag og tog ind i Grand Hotel,

hvis Vinduer vendte til Søen med Udsyn paa Slottet. Om Aftenen var alle Baade og Skibe smykkede med kulørte Lamper og Upsalastudenternes Kor bragte hende sin Hyldest i Form af en Serenade.

Da hun den følgende Dag skulde hjem fra Domkirken, hvor hun havde sunget til Indtægt for de Fattige, var Gaderne tæt pakkede med Mennesker. Politimesteren maatte bede hende om at kjøre en Bagvej, for at man ikke skulde trykkes ihjæl eller nedtrampes af Hestene for hendes Vogn. Det var en lys Sommeraften, og da hun endelig var naaet hjem, traadte hun ud paa Altanen og hilste. Sø og Land vrimlede af Mennesker. Man hylte og skreg: Leve Elsa Wikner! Hurra! Hurra!

Elsa traadte lige hen til Altanens Jerngitter, smilte og hilste til alle Sider. Derefter sang hun:

Fjällan i skog

Hendes mægtige, varme Røst havde aldrig lydt skjønnere end i denne Stund, aldrig havt en mere smeltende Vellyd.

Tilhørerne trængte nærmere. Man lo, man græd. Her var alle Stænder, alle Aldere og utallige, som aldrig havde Raad til at betale nogen Kunstnydelse. Men Alle havde de læst om hende, som havde kjæmpet derude paa den store Arena, gjort sit Folk Ære, baaret Sveriges Navn sejrende udover den hele Jordklode. At se et Glimt af dette Ansigt, høre en Tone fra denne Strube — hvilken Erindring for hele Livet!

Da hun standsede, hørtes et Brøl af Begejstring. Blomster og Laurbærkranse slyngedes op paa Altanen. Lommetørklæder viftede ved Siden af sorte Flos — og hvide Straahatte.

Efter et Par Minutters Ophør stemte hun atter i:

O Värmland du sköna

I sidste Vers kvaltes hendes Stemme af Graad. Hun lagde Haanden paa Hjærtet for at udtrykke, hvad hun følte, hilste gjentagende Gange og trak sig derefter tilbage.

Efter en Uges Ophold i Stockholm drog Elsa nordover til sin Fødebygd. Hvor blev hun ikke bevæget, da hun paany satte Foden i denne Egn, som indeslattede Minderne om de første Aar af hendes Liv! Her laa Dalen med de høje, dyrkede Aasrygge. Naaletræerne duftede og Birkens fine Løv lyste i Solen. Gaardene laa der endnu, somme store, rød-malede med grønne Vindueskarme, somme smaa og umalede. Hist og her en nymoderne Villa, bygget af Hovedstadsfolk. Det hvide Hus med Verandaen, hvor den engelske Ministerfrue engang havde boet, laa endnu paa samme Sted og var til Leje. Elsa betænkte sig ikke, og det var med en ejendommelig Følelse, hun afsluttede Kontrakten og drog ind i Lady Churchills fordums Sommerbolig.

Bohavet bestod af gammeldagse Egetræs Møbler, Stole og Sofaer betrukne med stivt Hestehaar eller

med sort Damask. Væggene var hist og her prydede med Litografer i brune Rammer. I Spisestuen stod et firkantet Mahognibord, en Del Rørstole og en umalet Buffet med nogle klodsede Udskjæringer.

Den livréklædte Tjener og den franske Kammerpige gren paa Næsen ad denne sit Herskabs løjerlige Idé at ville tilbringe Sommeren i en saadan Elenighed. Men Elsa lagde knapt Mærke til deres misfornøjede Miner. Hun fandt sig snart tilrette i de tarvelige Omgivelser, der stod i en saa stærk Mod-sætning til al den Pragt, hun var bleven vant til i de senere Aar. Hun kjendte sig let og glad. Sjæl og Legeme sugede Kraft af den rene Luft og det naturlige, fredelige Liv. Hun vandrede omkring fra den ene Bondegaard til den anden. De gamle Fædre var som oftest døde, og hendes Jevnaldrende sad med store Børneflokke. Alle erindrede de hendes Navn, men de kunde vanskelig gjenkjende den lille, barbente Bondejente i denne fine Dame. Hun satte sig mellem dem og spiste deres Grød, mens hun fortalte om de fremmede Lande. Mænd og Kvinder lyttede med gabende Mund. — Dette her var et sælsomt Eventyr.

Elsa opsøgte det Sted, hvor Bedstefarens Hytte engang havde staaet. Hun købte Jorden og bestemte sig til at lade bygge et Hvilehjem for gamle og hjælpeløse Mennesker. Arbejdet skulde strax sættes igang. Der blev skrevet til Stockholm efter en Muremester; men selv forbeholdt hun sig at tegne Planen og bestemme hver Enkelthed med Hensyn til Indret-

ningen. Det Hus, hun havde lejet, blev ogsaa kjøbt, for her vilde hun fra nu af bo hver eneste Sommer.

En Dag, da Elsa kom vandrende hjem over en Gangsti, saa hun Ryggen af en graaklædt Mand paa en lav Feltstol, en stor, hvid Straahat og en Arm, som bevægede sig frem og tilbage imod et udspændt Lærred. Da hun kom nærmere, snudde han Hovedet, og hun saa et furet Ansigt med graa Knebelsbarter og en hektisk Rødme i Kinderne. Han rejste sig, og ved Synet af hende gik der en Skjælven gennem hele hans Legeme. Han stirrede hende ind i Øjnene, idet han tog Hatten af og viste en skaldet Isse. Ogsaa Elsa skvat i. Saa medtagen af Livet, saa ældet og forandret! — Og dog gjenkjendte hun ham strax. Det var denne Mand, som havde været den Første til at trampe paa hendes Ungdoms Tillid og Haab. Det var Maleren Bergstrøm.

Elsa gjorde intet Tegn til at ville standse. Hun hilste alvorlig og koldt og fortsatte sin Gang.

Nogen Tid efter fik hun høre af Herredsfogden, at Bergstrøm ofte var heroppe for at male.

Han skal nok ikke have havt videre Held med sig hverken i sin Kunst eller i sine private Forhold — sagde den gamle Embedsmand — Han skal have været gift med en amerikansk Enke, som løb bort med en Anden to Aar efter Brylluppet. Han har ogsaa en vanskelig Karakter. Han bliver Uvenner med alle Folk, som han kommer i Nærheden af.

Stakkars Mand! — svarte Elsa. Men hun tænkte uvilkaarlig: Hans Manddom høster, hvad hans Ungdom saaede.

Hun mødte ham aldrig mer. Et Par Dage efter havde han forladt Bygden.

Elsa og Majorinden sad ofte i timevis paa Verandaen, saa paa den lille Have med Rosentræerne og Ribsbuskene, udover de dyrkede Marker til det fjærne, blinkende Hav. Og i disse stille Stunder, naar Samtalen døde hen, vaagnede Barndomsminderne i Tusendtal, sorgfulde og glade.

Det første Solskin i Elsas Liv havde været den lille, engelske Gut, som havde givet hende Kager og Kobberskillinger. Han stod ofte saa levende for hende, som han dengang var, den samme Adel i sine Bevægelser, det samme troskyldige Udtryk i sine Øjne. Hvorfor havde ikke de Andre været som han?

En Aften var Himlen mørk. Store, sejlene Skyer. Vinden foer frem med Stormhyl. Enkelte tunge Draaber plaskede imod Jorden.

Elsa lukkede Glasdøren og satte sig ved Bordet midt i Stuen. Hun hvilte Hovedet imod den høje Stoleryg og lukkede Øjnene. Da saa hun pludselig Lord Lionels Ansigt staa for sig blegt, med stive, stirrende Øjne og et sørgmodigt Udtryk Hvad var det? Det lød lig et fjærnt Suk!

Elsa aabnede Øjnene. Hun var alene i Rummet. Mor, kom hid! — raabte hun.

Ja, ja! Hvad vil du? — og Majorinden kom ind fra det tilstødende Kammer.

Det var saa underligt! — sagde Elsa og strøg sig over Øjnene — Jeg saa ganske tydelig Lord Lionels Ansigt. Der maa vist være hændt Noget noget Sørgeligt. Der kommer en saadan Angst over mig!

Du er bare nervøs — svarte Majorinden — Det er vel en Følge af Uvejret. Elektricitet i Luften. Se, hvor det lyner! Uf, det er ganske uhyggeligt!

Elsa rejste sig.

Ja, det var kanske Uvejret! — sagde hun aandsfraværende. Men der var imidlertid kommen en Uro over hende, som hun hverken kunde forklare eller bortjage. Den laa som en Tyngsel over hendes Bryst om Natten — hun vaagnede med den den næste Morgen.

Elsa holdt flere engelske Blade, og en Ugestid senere fik hun Øje paa følgende Opsæt i «Times»:

«Vort Overhus trues i denne Tid med et føleligt Tab. Dets yngste og dog et af dets mest fremragende Medlemmer, Lord Lionel Churchill, ligger nemlig betænkkelig syg paa den anden Side Kanalen. Man fortæller, at denne højtagtede Adelsmand skal have ladet sig forlede til Duel med en østerrigsk Prins, som har tilbragt de to sidste Sæsoner i London. Grunden skal være et heftigt Ordskifte, som fandt

Sted i P.... Klubben, og hvis Gjenstand var en verdensberømt, svensk Sangerinde. Prinsen skal have ytret sig paa en mindre respektfuld Maade om vedkommende Dame, hvorfor Lorden benyttede sin Myndighed som Klubbens Præsident til at vise Bagvaskeren Døren. Følgen af dette pinlige Optrin blev en Duel i Nærheden af Calais. Lorden ligger saaret af en Kugle, som er trængt ind lige under Hjærtet. Lægerne vil forsøge at trække den ud; men Resultatet er meget tvilsomt. Lady Churchill, Lordens Mor, skal være bleven dybt rystet, da man bragte hende det sørgelige Budskab, og hun afrejste samme Dag til Calais. — Prinsen er forsvundet.»

Elsa blev som lynslagen af Skræk. Med skjælvende Haand rakte hun Bladet til Majorinden. Jeg kan ikke fatte det! Jeg kan ikke tro det! — udbrød hun — Aa, Gud staa mig bi! Hvorfor skal jeg imod min Vilje være Aarsag til saa meget Ondt? Lord Lionel, som er saa elskværdig, saa ædel! Men hvorledes kunde han ogsaa gjøre det? Hvorledes kunde han bryde sig om et saadant Menneskes Ord!

Majorindens Forfærdelse var ikke mindre end Elsas. Hun vilde strax telegrafere for at erfare, hvorledes det nu stod til, om han endnu levede. Men til hvem skulde Telegrammet sendes? De kjendte ikke Adressen i Calais, og forresten var Bladet en Uge gammelt. Kanske de andre kunde indeholde

flere Oplysninger. De gjennemsaar alle de sidste Nummere af «Times», nej, ikke et Ord!

Du bør skrive til Lady Churchill! — sagde Majorinden — Det er din Pligt at vise hende, at du beklager, hvad der er hændt.

Ja, ja, lad mig skrive! — svarte Elsa. Men da hun sad med Pennen i Haanden, var det hende umuligt at faa Ordene frem. Hun saa den gamle Ladyes strenge Blik. Hun hørte hendes kolde, bebrejdende Ord. Det var jo alligevel Elsa, som var Skyld i det Hele. Ak ja, hun havde nok havt Ret, dengang hun paastod, det var en Ulykke for en dannet Mand at komme i Berøring med disse Kvinder, som optraadte offentlig.

Nej, jeg kan ikke skrive! — sagde hun tilsidst og rejste sig — Hun vil bare anse det som en Paa-trængenhed, misforstaa det Og til ham? Nej, det kunde ryste ham for stærkt, og desuden er han kanske hun turde ikke følge sin Tanke tilende.

Saa gjør jeg det! — sagde Majorinden bestemt — Lady Churchill har aldrig været mig meget sympathisk; man føler altid, at hun synes, hun staar over alle Andre. Men naar Folk har Sorg, bør man glemme deres smaa Svagheder.

Og Majorinden gik strax efter op paa sit Sovekammer for at sidde i Ro og udarbejde det vanskelige Brev. Det blev adresseret til Lady Churchills Bolig i London og afsendt samme Eftermiddag.

Majorindens Sorg over den saarede Ven maatte forresten snart vige Pladsen for en anden Stemning, som lignede Ærgrelse. Fra den Tid, hun havde taget Elsa til sig og i hende faaet virkeliggjort alle sine Ungdoms Drømme om Hæder og Berømmelse, var den øvrige Verden bleven hende mer og mer ligegyldig. Hun havde vænt sig til at bedømme Alt og Alle kun med Hensyn paa, hvorledes vedkommende Sag og Personer stillede sig i Forhold til hendes Plejedatter, om Bekjendtskabet var til dennes Udvikling, Gavn og Glæde. Og hun ærgrede sig nu over, at denne uhyggelige Historie skulde komme og ødelægge hele deres Sommerophold.

Jeg er glad, vi rejste — sagde hun senere til Elsa — for nu kan da Lady Churchill forstaa, det aldrig har været din Hensigt at trænge ind i deres fornemme Slægt. Naar han nu bare vilde spare dig for flere Sindsrystelser.

VII.

Elsa gjorde ikke oftere Besøg hos Naboerne, og naar de kom med deres Gaver, Æbler, Honning, Smør og lignende Herligheder, var hun ikke istand til at tale og le med dem som i den første Tid.

Da Bygmesteren indfandt sig for at modtage hendes Ordre angaaende Asylet, rev dette hende for en kort Stund ud af de pinlige Tanker. Hun tegnede selv Planen. Hver af Beboerne skulde have et eller to smaa Rum samt et lidet Stykke Have.

Men naar Haandværkeren var borte, blev hun siddende uvirksom paa Verandaen mellem sine Dyr.

I alle Hjørner saaes Fuglebure. Abekattene klattrede op og ned langs Bjælkerne, Kakaduen stod paa et Bord nedenfor Trappen, og Løvinden brølte fra et Jernbur i den anden Ende af Haven. Af Omhu for Bygdens Beboere havde nemlig Herredsfogden forbudt, at denne usædvanlige Rejsende gik løs.

Solen dryssede sit Guld over Aurikler og Levkøjer, Roser og Resedaer, ikke stillede op i Mosaik-

mønstre som i Udlandets kunstnerisk anlagte Haver, men kastede om hverandre uden Plan og Orden. Hver liden Blomst nød sit eget Liv uden Tanke paa den mere beskedne eller mere straalende Nabo.

Majorinden sad med et Strikketøj i Haanden, mens Elsa laa tilbage i en Gyngestol og tænkte højt uden at vente paa Svar:

At kunne respektere den Mand, man holder af, ikke et kortere et længere Tids Blændværk, som engang maa briste, men en Respekt, der virkelig er vakt tillive af Vedkommendes gode Egenskaber ah, for en Lykke!

Den Lykke har jeg aldrig kjendt.

Man beundrer en Mands Geni og saa tilbeder man sit eget Fantasibillede — hans virkelige Person er noget ganske Andet. Men naar man giver al sin Kraft til at virke for Andre, er man da ikke tusendfold større end den, som bare udmønter sit Talent for at tilfredsstille sin personlige Forfængelighed? Hjærtets Godhed er Menneskesjælens Musik De Toner har større Skjønhed end alle digtede Melodier.

Majorinden sukkede og vedblev at strikke. Hun ante, hvad Elsa grublede paa, og hun begyndte at ængstes for, hvad der kunde ske.

Elsa selv havde kun en eneste Tanke den hele Dag. Mon Posten bringer Brev fra Frankrig.

Men hun ventede forgjæves.

Om Natten blev hendes Tilstand uudholdelig. Hun plagedes af Syner og onde Drømme. Hun saae

Dueller, hørte Skud saae Prinsen forfølge Lord Lionel med en stor Jagtkniv Der kom Lordens Ligtog hun vilde frem til Kisten han var jo ikke død de begravede ham levende Men Lady Churchill snudde sig og stirrede paa hende med forbittrede Øjne: Det er Deres Værk! — sagde hun og pegte paa Baaren.

Og naar Elsa vaagnede, perlede en kold Sved paa hendes Pande, og hendes Hænder skalv som i den stærkeste Feber.

En Formiddag gik Majorinden over paa Præstegaarden, mens Elsa blev alene hjemme.

Hun begyndte at stille med Blomsterne nede i Haven. Ukrudtet reves op, og hun sprøjtede det runde Bed. Løvinden klagede derhenne i sit Bur. Det var, som om den kaldte paa sin Herskerinde for at faa Selskab. Da Arbejdet var endt, aabnede hun ogsaa Buret, lod Tjeneren bringe en lav Feltstol og satte sig hos Fangen. Hun tog en Jernkugle og rullede den henad Jorden. Løvinden løb efter, greb den med Tænderne og lod den atter falde. Puddelhunden Dick klemte sig ind mellem Stængerne for at være med, og de to Kammerater underholdt sig snart alene. Hunden bed Afrikanerinden i Ørene og dansede paa dens Bryst, mens den store Dame strakte sig paa Ryggen.

Elsa lænede sig tilbage imod Jernstængerne.

Tør jeg tro, at Lord Lionel holder af mig? — tænkte hun — Denne Duel betyder intet. Som en Mand af Ære har han maattet forsvare den Kvinde, i hvis Hus han er bleven modtaget som Ven Men hans Blik og hans underlige Væsen, da jeg sagde, at jeg aldrig mer vilde gifte mig? Og saa Lady Churchills tydelige Angst?

Men om han nu virkelig var forelsket i mig, hvad betyder saa det? Det gaar jo altid over. Om jeg samtykkede i at ægte ham, veed jeg, at jeg bestandig vilde ligge paa Lur efter enhver Mine, ethvert Ord, som kunde forraade, at nu nærmede det sig Slutten. Altid mistænksom. Altid paa Vagt. De to Andre elskede mig ogsaa — og dog endte det saaledes!

Nej, jeg vilde aldrig kunne tro ham!

Nu hoppede Dick op paa hendes Knæ, og Løvinden nærmede sig med et Spring. Det var øjensynligt Meningen, at Legen skulde fortsættes paa Herskerindens Fang. Men dette blev for besværligt. Hun puffede dem fra sig og tænkte videre.

Der findes jo virkelig Mænd, som har været tro gjennem et helt Liv: Petrarca, Dante, Michel Angelo — og hun søgte at erindre alle de poetiske Historier om disse Kjæmpegenier. Men der er Gradsforskjel i Arterne blandt os som blandt Dyrene, og Hjærtets Geni er fuldt saa sjældent som Aandens. Naar de forenes, er det Idealet af et Menneske. Racemennesket.

Men hvorledes skulde man kunne tro, inden man havde prøvet? Og saa bestod han kanske ikke Prøven. En ny Skuffelse!

Ak, min Sjæl er saa træt, saa udpint! Jeg aarker intet nyt Forsøg!

Løfter om Fremtiden har intet Værd! Man indbilder sig jo altid, det skal vare evig. Hvor Mange har ikke forsikkret mig dette, og efter en kortere eller længere Tids Forløb har jeg dog set dem trøste sig med Andre. Nej, det er bare Fortiden, som giver Sikkerhed! Om jeg vidste, at en Mand gennem alle sine Ungdoms stærkeste Aar havde været mig tro i sine Længsler, sine Haab — om jeg vidste, jeg var voxet ind i hans Manddoms dybeste Alvor — mange, mange Aar — da kanske jeg vilde faa Tillid. Men der maatte ogsaa noget mere: Guds frygt. Thi den, som ikke har Forhold til Gud, har heller intet til Menneskene. Den, som ikke tror paa nogen Evighed, kan heller ikke give Løfter for Evigheden.

Dette er det første Vilkaar. Den eneste ubrødelige Sikkerhed.

Hun bøjede Hovedet. Hagen sank ned paa Brystet. Lyttede.

Hvor megen Melodi her i Nordens Natur! Det suste i Naaleskovene bag hendes Ryg. Insekterne summede i Luften og paa Jorden. En Bæk rislede med klar og lystig Plasken mellem Stenrøserne, og over det Hele et Kor af jublende Sangfugle.

Om man vilde komponere en Symfoni efter denne Naturmusik, hvilke Midler skulde man saa anvende? Og hun begyndte at sammenligne de forskjellige Instrumenters Tone med Lydverdenen omkring

Oboer, Violiner, en fjærn Støj som af Messinginstrumenter — gammel-ægyptiske

Tjeneren viste sig paa Verandaen med et Sølvbret hvorpaa der lyste et Papir.

Elsa for op og ilte ham imøde. Hun greb Brevet, aabnede med feberagtig Iver. Hendes Øjne løb over Indholdet. Det var, som om hun skulde erfare sin egen Frelse eller Fordømmelse. Der stod:

Hô telParis

Calais

7. August 18 . .

Kjære Mrs. Elsa Wikner!

Først maa jeg takke Deres Mor for hendes venlige Skrivelse og de vakkre Ord, hvori hun udtrykte saavel sin egen som Deres Medfølelse med den Sorg, der har rammet mig. Dernæst maa jeg bede hende undskylde, at jeg adresserer mit Svar til Dem istedetfor til hende. Af det Følgende vil De skjønnne Grunden til, at jeg gjør mig skyldig i denne Taktløshed.

Min Søn er nu, Gud være lovet, paa Bedringens Vej. Han blev kloroformeret og Kuglen trukket ud af hans Bryst. Senere havde han i flere Dage voldsom Saarfeber; men hans stærke Natur sejrede. Vor Huslæge, som fulgte mig herover, har nu forsikket, at al Fare er forbi, og at han om et Par Maaneder vil kunne været ganske helbredet.»

Elsa smilte gjennem Taarer. Gud være evindelig priset og lovet! — udbrød hun i stor Fryd.

Derefter læste hun videre:

«Han taaler ingen Sindsrystelser og maa holde sig saa meget i Ro som muligt. Vi tør derfor ikke sætte over Kanalen, som altid er usikker. Vi bliver her indtil videre og bor, som De ser, i Hôtel Paris. Lionel sidder i en Lænestol henne ved Vinduet den hele Dag. Naar han ikke læser, ser han paa Badelivet ude paa Stranden, hvilket er hans eneste Adspredelse. Nu veed De, hvorledes vi har det, og nu vil jeg tillade mig at tale oprigtig med Dem om en meget alvorlig Sag.

I den Tro, han for bestandig var færdig med dette Liv, har min Søn aabnet mig hele sit Hjærte. Han har anbetroet mig, at han aldrig har tænkt sig Muligheden af at kunne ægte nogen Anden end Dem. Jeg maa tilstaa, jeg stundom har havt Mistanke om, at dette virkelig var Tilfældet. Væggene i hans Arbejdskammer har i mange Aar været smykkede med Deres Portrætter. Han har forskrevet Deres Fotografier fra alle Lande og har Dem i alle Deres Roller. Naar jeg foreslog ham at gifte sig, svarte han altid undvigende. Aldrig har jeg set ham beskæftige sig med nogen anden Kvinde. Jeg ansaa det som nyttigt for hans Løbebane at ægte Lady Jane, som De vist har mødt i mit Hus; men han har altid afbrudt mig, naar jeg hentydede til denne Plan. Jeg følte mig tilslut overbevist om, at han maatte bære paa en eller anden Hemmelighed og begyndte, som sagt, at ane, hvad det var. Jeg vog-

tede hans Blik og hans Stemme, naar han talte om Dem og med Dem, og en Mor har ofte en fin Sans i saadanne Sager. Men hvad jeg aldrig forudsaa eller tænkte mig Muligheden af, det var, at han havde ladet Dem forstaa sine Følelser, og at han var bleven tilbagevist. Han har fortalt mig det Alt en Nat, da vi troede, det var den sidste. Men senere, da jeg fik nøjagtig Besked paa hvert Ord, som var bleven vexlet mellem Dere, forekom det mig sandsynligt, at De, kjære Mrs. Wikner, kanske slet ikke havde opfattet hans Mening. Min Søn er saa tilknappet i hele sit Væsen, saa ømtaalig, at han aldrig skulde ville paatrænge sig der, hvor han frygtede at faa Afslag. Men denne Angst for at være nærgaaende har kanske gjort, at han i Deres Ord har lagt en mere direkte Betydning, end De muligens har havt Anelse om. Har jeg Ret eller Uret? Det er kun Dem selv, som kan svare herpaa. Min Søn kunde gaa i Døden for Dem tusende Gange, ja tusende Gange, naar det gjaldt at værge Deres Navns Ære. Vel ved jeg med Sikkerhed, at hans religiøse Sind, hans urokkelige Tro, vil hjælpe ham til at bære enhver Skuffelse paa den rette Maade, jeg mener som en Prøve, sendt ham fraoven; men jeg ved ogsaa, at hans jordiske Lykke i dette Øjeblik ene og alene afhænger af Dem. Og lad mig tilføje: Mig vil De altid blive en kjær og velkommen Datter.

Men misforstaa mig nu ikke! Jeg tør ikke tage det Ansvar paa mig at overtale Dem i en saa vigtig Sag som denne. Det er kun mit Ønske, at De helt

ud skal kjende Sandheden. Maatte Gud nu selv raade Dem til, hvad der bedst kan gavne Dere Begge!

Med de venligste Hilsener til Deres Mor og Dem selv forbliver jeg Deres hengivne

Beatrice Churchill.

Elsa sad en lang Stund med Brevet mellem Hænderne og Blikket fæstet paa Jorden. Der gik voldsomme Ilinger gennem hendes Sjæl. Derefter kom der noget Blødt og Varmt, som svøbte sig lig en Soltaage omkring hendes Hjærte.

Hun rejste sig, gik langsomt, med lysende Aasyn og løftet Hoved, ind i Huset. Hun satte sig ved Bordet, aabnede sin Brevmappe og begyndte at skrive:

Kjære Lady Churchill!

Jeg kommer

